ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΣΕΛΙΔΕΣ 52

ΕΤΟΣ 11ον
Αρ. 531
1934

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΕΙΡΩΤΕΧΝΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΣΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΧΕΤΕ ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΝ ΟΣΟΝΔΗΠΟΤΕ ΔΥΝΑΤΟΝ; ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΟΝ ; ΓΡΙΠΠΗΝ ;
Ζητήσατε ἀπὸ τὸν φαρμακοποιόν σας

1 KALMINE

DR METADIER

Θὰ ἔχετε ἄμεσα ἀποτελέσματα ἄνευ σχετικῶν διαταραχῶν.
ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΤΑΣ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ

Γεν. Ἀντιπρόσωποι ΖΟΓΡΑΦΟΣ - ΒΑΚΗΣ & ΣΙΑ Κάνιγγος 10

Καπέλλα
Ψάθες
Λέζες
Γαρνιτοῦρες
Ἡ πλουσιωτέρα καὶ ὡραιοτέρα συλλογή.

ΑΦΩΝ Σ. ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8. (Πάροδος Εὐαγγελιστρίας).— Τηλέφ. 21590

ΓΕΩΡΓ. Κ. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ
Νοσήματα ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ
ΟΔΟΣ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝΟΣ 11
(Πλατεῖα Κολιάτσου) ΑΘΗΝΑΙ

ΠΟΤΗΣ Β. ΚΟΛΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
Θεμιστοκλέους 1 — Ἀθῆναι
Ἀναλαμβάνει ὑποθέσεις πάσης φύσεως. Ἀριθ. Τηλ. 23060

Ἡ γοητεία τοῦ ὡροσώπου ὡροσεμνύει ταὶς ἄνθρας

Κυρία μου,
Τὸ σκουδαῖον αὐτὸ προτέρημα μ... λιεργήσατέ το, ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται.
Μὴ κάμετε χρῆσιν ποώδους πού συ... σκευάζεται μὲ παναρχαίας μεθόδ... ἀλλὰ ἀκολουθήσατε τὰς προόδους τ... ἐπιστήμης.
Δοκιμάσατε τὴν ποώδη

ΒΕΛΟΥΔΙΝΗ

Ἔχει σκουδαῖα προτερήματα.
Εἶνε λεπτή, μὲ ὡραῖον ἄρωμα.
Παρασκευάζεται μὲ ὅλα τὰ σύγχρ... μέσα. Ἡ ἐπιτυχία σας εἶνε ἐξησφ... ρισμένη.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τ... φαρμακεῖα, μυροπωλ... καὶ καταστήματα.

Διαρκὴς παρακατα... θήκη : Κλεισθένους 11, Ἀθῆναι. Φαρμα... κεῖον Ι. Ματαρατζῆ. Τηλέφ. 34085

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΡΕΜΑ ΚΑΛΛΟΝΗΣ...

..... πρέπει νὰ συντελῇ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἁπαλότητος καὶ τοῦ βελουδίνου της ἐπιδερμίδος σας, καὶ ὄχι νὰ καλύπτῃ μόνον προσωρινῶς τὰ τυχὸν ἐλαττώματά της: ἀποφεύγετε λοιπὸν τὴν χρῆσιν ἀνωφελῶν καὶ βλαβερῶν κρεμῶν.
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΕΣΘΕ ΣΥΝΕΧΩΣ ΜΙΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΝ ΚΡΕΜΑΝ μὴ ἀποζηραινουσαν τὴν ἐπιδερμίδα, ἀλλὰ καὶ ὄχι λιπαρὰν διαρκῶς δροσερὰν καὶ ὑγιεινὴν διὰ νὰ εἶσθε πάντοτε νέα καὶ θελκτική.

Μὴ χρονοτριβήτε. Κυρία μου μεταχειρίζεσθε ἐπιτυχῶς τὴν

CREME SIMON

Ἀκολουθήσατε καλῶς τὴν εἰς κάθε φιαλίδιον ὑπάρχουσαν ὁδηγίαν χρήσεως.

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΣΑΣ ΦΟΡΕΜΑΤΑ βάψατε μόναι σας μὲ τὰς γνησίας ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ καὶ δὲ γίνουν καινούργια μοντέρνα καὶ σιγὰ σιγὰ δὲ τέβαφουν Θαῦμα ἐπιτυχίας κρίσιμο ἀπλούστατο

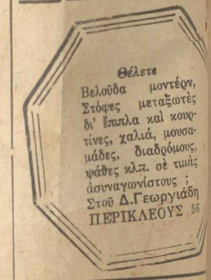

Θέλετε Βελοῦδα μοντέρν, Στόφες μεταξωτὲς δι' ἔπιπλα καὶ κουρτίνες, χαλιά, μουσαμάδες, διαδρόμους, ψάθες κλπ. σὲ τιμὰς ἀσυναγωνίστους ; Στοῦ Δ. Γεωργιάδη ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 56

Κ. Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤ...
ΙΑΤΡΟΣ
Μαιευτικῶν καὶ Δερματικ... νοσημάτων
Μάγερ 23α—Τηλ. 2933...
Ἰδιαίτερον διαμέρισμα δι' Ἕκαστον ἀσθενῆ

ΠΡΟΣΕΧΩΣ "Η ΕΛΛΑΣ„

ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΛΗΣ, ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ

(Σκίτσο τοῦ κ. Γ. Γρηγόρη)

ΞΕΝΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΥΠΟ ΠΩΛ ΚΑΙ ΒΙΚΤΟΡ ΜΑΡΓΚΕΡΙΤ

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ἡ Κα Μπροκάρ, γυναῖκα καλοκαμωμένη ὡς 30 χρονῶν, ἐπιστατεῖ στὸ στρώσιμο τοῦ τραπεζιοῦ στὴν τραπεζαρία. Μιὰ τραπεζαρία ἀπὸ μαόνι, μετρίου γούστου, ὅπως κι' ὅλη ἡ ἐπίπλωσι τοῦ σπιτιοῦ. Δίνουν, φαίνεται, γεῦμα ἐπίσημο, γιατὶ ἡ Κα Μπροκάρ ἔχει βάλει πάνω στὸ τραπέζι ὅλα τὰ καλά της σερβίτσια καὶ εἶνε κ' ἡ ἴδια στολισμένη.

Κατὰ τὶς 8 μ.μ. νὰ καὶ ὁ κ. Μπροκάρ, 35-40 χρονῶν, ντυμένος καλά, μὲ κάποια ἄκομψη ἐπιτήδευσι ὅμως. Μπαίνει μέσα, κρατῶντας κάτι δέματα.

—Τί εἶν' αὐτοῦ πάλι; ρωτάει ἡ Κα Μπροκάρ.

—Λίγο χαβιάρι, μερικὲς μποτίλλιες παληὸ κρασὶ καὶ μερικὰ ποῦρα, ἀπαντᾶ ὁ σύζυγος.

—Μὰ ἐγὼ εἶχα πάρει ἀπ' ὅλ' αὐτά. Δὲν σοῦ ἄρεσαν;

—Σώπα, καθιμένη! Τί εἶχες πάρει; Εἶχες πάρει κοινὸ τυρί!

—Ἄσχημο εἶνε αὐτό;

—Καλὸ εἶνε, μὰ δὲν εἶνε γιὰ τραπέζι, καὶ μάλιστα τραπέζι ποὺ δίνεται στὸν κ. Βιντάλ...

—Καὶ τὸ κρασί; Δὲν σοῦ ἄρεσε αὐτὸ ποὺ πῆρα ἐγώ;

—Μὰ σοῦ εἶπα, πῶς ἀπὸ τὸ γεῦμα αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἡ τύχη μας...

—Νὰ ἰδοῦμε! Ὑπωσδήποτε τί χρειαζόγουσαν τὰ ποῦρα τῆς Ἀβάνας, ἀφοῦ εἶχα πάρει τσιγάρα καλά...

—Τσιγάρα θὰ δώσουμε στὸν κ. Βιντάλ, τὸ φίλο τοῦ Ὑπουργοῦ; Ἄ! νά, ἔφερα καὶ μιὰ μποτίλλια λικέρ! Ποῦ ἀκούστηκε τέτοιο τραπέζι χωρὶς λικὲρ στὸ τέλος!... Λουλούδια ἐπῆρες νὰ στολίσῃς τὸ τραπέζι; Ὅρισες τὶς θέσεις ποὺ θὰ καθήσουν οἱ προσκαλεσμένοι; Ὁ κ. Βιντάλ στὴν τιμητικὴ θέσι, δεξιά σου, γιὰ τοὺς ἄλλους δὲν μὲ μέλλει, αὐτοὶ δὲν εἶνε φίλοι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

—Μὰ τότε, τί ἀνάγκη εἴχαμε νὰ τοὺς καλέσουμε;

—Ἀγαπητή μου, δὲν ἔχεις ἰδέα ἀπὸ κόσμο. Μὰ μόνοι μας, σὰν τοὺς κούκους θὰ τρώγαμε μὲ τὸν κ. Βιντάλ; Θὰ ἐπλήττεν ὁ ἄνθρωπος. Ἔπρεπε νὰ τοῦχωμε εὐχάριστη παρέα, ὡραίες κυρίες, κυρίους καθὼς πρέπει, νὰ δείξουμε πῶς ἔχουμε καὶ καλὲς σχέσεις. Σοῦ εἶπα τρώει τακτικὰ στοῦ κ. Ὑπουργοῦ κ' ἐκεῖ βέβαια συνναστρέφεται μὲ κόσμο ἀνώτερο.

—Μὰ εἶνε τόσο φίλος μὲ τὸν Ὑπουργό;

—Φίλος λέει; Κάτι παραπάνω. Σὰν ἀδέρφια ἀπὸ μικρὰ παιδιά. Μαζὺ ἔπαιζαν ἀμπάρριζα...

—Μὲ τὸν κ. Ὑπουργό;

—Παράξενο σοῦ φαίνεται; Τί τάχα οἱ ὑπουργοὶ δὲν παίζουν ἀμπάρριζα ὅταν εἶνε μικροί; Καὶ τώρα δὲν περνάει μέρα ποὺ νὰ μὴν τὸν ἰδῇ. Πηγαίνει καὶ παίζουν πικέττο.

—Πικέττο;

—Αἰ πῶς! Κι' ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔχει τὶς ὧρες του ποὺ θέλει νὰ ξεσκάσῃ ἀπὸ τὶς πολλὲς σκοτοῦρες. Τρῶνε λοιπὸν μαζύ, κουτσομπολεύουν, τὰ λένε...

—Μήπως σοῦ κόβει κοῦρες ὁ κ. Βιντάλ;

—Αὐτός; Καθόλου. Δὲν ξέρεις τί μετρίφρων εἶνε. Ἂν ἦταν ἄλλος φίλος Ὑπουργοῦ, καὶ τί Ὑπουργοῦ, μὲ τέτοιαν ἰσχύ, δὲν θὰ γύριζε νὰ μᾶς κυττάξῃ, ἐνῶ αὐτὸς καταδεχτικώτατα δέχτηκε τὴν πρόσκλησί μου σὲ γεῦμα. Μόνον μου εἶπε πῶς συλλογιόταν τὸν φίλο του ποὺ δὲν θὰ παίξουν ἀπόψε τὴν συνηθισμένη παρτίδα πικέττου.

—Μὲ τὸν Ὑπουργό;

—Δὲν τονε λέει ποτὲ Ὑπουργό, «Ὁ φίλος μου ὁ Ἐρρίκος» ἢ «ὁ φίλος μου ὁ Λεμουάν», λέει...

—Μήπως θυμώσῃ ὁ Ὑπουργὸς ποὺ δὲν θὰ πάῃ ὁ κ. Βιντὰλ γιὰ τὸ πικέττο ἀπόψε καὶ δὲν γίνῃ τίποτε;

—Μὴν ἀνησυχῇς. Εἶνε πολὺ φίλοι, σοῦ λέω. Μὰ γάγουμε καλὸ ρώτημα. τὰ φαγητά τί γίνουνται;

—Ὅλα εἶν' ἐν τάξει!

—Μπράβο!

—Νὰ πιάσουν τόπο τουλάχιστον τὰ ἔξοδα ποὺ κάνουμε... Κύτταξε νὰ τοῦ πῇς μὲ τρόπο γιὰ τὴ θέσι ἐκείνη στὴ Νομαρχία...

—Ἔννοια σου...

—Ἡ νὰ τοῦ τὸ πῶ ἐγώ...

—Ὄχι, ὄχι, πρέπει νάρθῃ μὲ τρόπο τὸ πρᾶγμα.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ κ. καὶ ἡ Κα Μπροκὰρ ἐπιθλέπουν τὸ τραπέζι, τοποθετοῦν τὰ ἄνθη, διορθώνουν τὰ σερβίτσια.

Σὲ λίγο ἀρχίσαν νἀχωνται οἱ προσκαλεσμένοι, γυναῖκες κι' ἄνδρες, μεσαίας τάξεως, ἀρκετὰ καλοντυμένοι, ποὺ φαίνονται ὅμως λίγο ἀσυνήθιστοι ἀπὸ τέτοια γεύματα. Τελευταῖος φτάνει ὁ κ. Βιντάλ, ἄνθρωπος 50 περίπου χρονῶν, εἰσοδηματίας, ἁπλὸς στὸ ντύσιμό του καὶ στοὺς τρόπους του. Δύσκολα κρύβει τὴν ἐκπληξί του βλέποντας τὶς ἑτοιμασίες τοῦ γεύματος.

Κάθονται στὸ τραπέζι, ὁ κ. Βιντὰλ δεξιὰ στὴν οἰκοδέσποινα, τὴν Κα Μπροκάρ, στὴν τιμητικὴ θέσι. Σερβίρονται τὰ ὀρεκτικά, ὕστερα ἀστακὸς μαγιονέζα, κατόπιν τὸ ψητό. Μὰ παρ' ὀλίγο δὲν ἔφαγεν ἀστακό. Ἴσως νὰ μὴν εἶνε δοκιμάσει ποτὲ παγιοάμεσως τὸ κέφι τῆς Κας καὶ τοῦ κ. Μπροκάρ, γιατὶ ὁ κ. Βιντὰλ νέζα ὁ ἄνθρωπος, γιατὶ τὴν ἐκύτταξε δύσπιστος. Μὰ ἔσιασε τὰλ ἐπίμπσε μὲ τὸ παραπάνω τὸ ψητό, ἔπῆρε δυὸ μερίδες, καὶ τί μερίδες! «Πάρτε κι' ἀπὸ τοῦτο, κ. Βιντάλ, πάρτε κ' ἀπὸ κεῖνο, κ. Βιντάλ», Ὅλες ἡ πεποίθησις τοῦ κ. καὶ τῆς Κας Μπροκὰρ γιὰ τὸν κ. Βιντάλ. Ἀπὸ τὸ κρασὶ ἐφάνηκεν ἐνθουσιασμένος ὁ κ. Βιντάλ.

Ἡ Κα Μπροκὰρ ἄνοιξε τέλος τὴν κουβέντα καὶ δυὸ

τρεῖς φορὲς βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ ρίξη τοὺς πόντους της:

—Τώρα ποὺ ἄλλαξεν ἡ Κυβέρνησις, εἶπε, πρέπει νὰ καθαρίσῃ τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες καὶ νὰ διορίσῃ ἀνθρώπους ἱκανούς.

Ὁ κ. Βιντάλ ὅμως δὲν ἔδειξε νὰ ἐκατάλαβε τίποτα. Ἦταν ἀφοσιωμένος νὰ ξεκοκκαλίζῃ τὴ νεφραμιὰ ποὺ ἦταν στὸ πιάτο του.

"Υστερ' ἀπὸ λίγο πάλιν, ἡ Κα Μπροκὰρ ξανάρχισε:

—Τί γίνεται, κ. Βιντάλ, μὲ τοὺς διορισμοὺς τῶν νέων νομαρχῶν; Θὰ τρυπώσουν πάλιν οἱ αἰώνιοι ἐπιτήδειοι; "Α, ὄχι, κύριε Βιντάλ, πρέπει νὰ διορισθοῦν ἄνθρωποι μὲ ἀξία.

Ὁ κ. Βιντάλ διέκοψε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ ξεκοκκάλισμα τῆς νεφραμιᾶς καὶ τὴν ἐκύτταξεν ἀπορῶντας, σὰν νἄλεγε: «Τί μοῦ τὰ λὲς ἐμένα, κυρά μου;»

Ὁ κ. Μπροκὰρ ἔρριχνε αὐστηρὲς ματιὲς στὴ γυναίκα του, γιὰ νὰ καταλάβῃ, πὼς ἡ δουλειὲς αὐτὲς δὲν λέγονται ἔτσι χονδρά, χρειάζεται τρόπος. Μὰ ἡ Κα Μπροκὰρ τοῦ ἀπάντησε μὲ μιὰ ματιά, σὰν νὰ τοῦλεγε: «Κάνε ρόκα σου καὶ ξέρω ἐγὼ τί λέω. "Αν ἐπερίμενα ἀπὸ σένα!...»

"Εφτασαν στὸ τυρί. Ἡ Κα Μπροκάρ, παίρνοντας πρώτη, σὰν εἰκοδέσποινα, ἔκρινε κατάλληλη τὴν εὐκαιρία νὰ ξεκαθαρίσῃ τὴ δουλειά. «Ἐτοῦτος, μωρὲ μάτια μου, εἶπε μὲ τὸ νοῦ της. δὲν παίρνει ἀπὸ ὑπαινιγμούς, θὰ τοῦ τὸ πῶ λοιπὸν κ' ἐγὼ καθαρὰ καὶ ξάστερα. "Αν περιμένω ἀπὸ τὸν ἄντρα μου νὰ τοῦ μιλήσῃ μὲ τρόπο, θὰ πάῃ γαμένο τὸ τραπέζι». Καὶ γυρίζοντας μ' ἕνα μειδίαμα ὅλο γλύκα στὸν κ. Βιντάλ, τοῦ εἶπε:

—Ξέρετε, γιατί σᾶς ἔλεγα γιὰ τοὺς διορισμοὺς τῶν νομαρχῶν, κύριε Βιντάλ;

Ὁ κ. Βιντάλ τὴν ἐκύτταξε σὰν νἄλεγε: «Αὐτὸ καὶ γὼ σπάω τὸ κεφάλι μου, νὰ καταλάβω, κυρα μου, γιατί μοῦ τὰ λὲς ἐμένα, ὅλ' αὐτά...»

—Γιατὶ μποροῦσε νὰ διορισθῇ ὁ ἄντρας μου, συνέχισε ἡ Κα Μπροκάρ. "Ἐχει τόσα προσόντα! Κ' ἐσεῖς, ἕνας καλὸς φίλος...

Ὁ κ. Βιντάλ, μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, τὴν ἐκύτταξε γιὰ νὰ καταλάβῃ ποῦ θὰ καταλήξῃ. Ὁ κ. Μπροκάρ, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ τραπεζιοῦ ἔρριχνε ἀπελπισμένα βλέμματα στὴ γυναίκα του, κάνοντάς της νόημα πὼς παραπάνω δὲν τοῦ στέκουν στὸ λαιμό. Τὰ καπνίζει, βλέπεις, κάθε μέρα, ἐκεῖ ποὺ παίζει πικέττο μὲ τὸ φίλο του τὸν πεθαμενατζῆ!... Μὰ πάντα ἠλίθιος ἤσουνα, πάντα ὅλακας, ἐφτάβλακας!...

ΠΩΛ—ΒΙΚΤΟΡ ΜΑΡΓΚΕΡΙΤ

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιὰ τρομερὴ νόσος ποὺ ἀνατατώνει τὸ Βερολῖνο. Ἡ συστάσεις τοῦ ἰατροῦ Βίρχωβ. Ἡ ἐναντίον του ἀντίδρασις. Ἕνα φρέσκο πείραμα. Τὸ σίκτρὸ τέλος τοῦ πειραματισθέντος. κτλ.

Ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶνε τὸ ἀκόλουθο δραματικὸ ἐπεισόδιο, τὸ ὁποῖον συνέβη κατὰ τὸ 1866 στὸ Βερολῖνο.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ διάσημος παθολόγος Βίρχωβ, θέλοντας νὰ προφυλάξῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἀπ' τὴν τρομερὴ μάστιγα τῆς νόσου τριχινιάσεως, συνέστησε μὲ προκηρύξεις στὸ κοινὸν τὰ κατωτέρω προληπτικὰ μέτρα :

1ον) Νὰ ἐπιτηρῆται ἡ τροφὴ τῶν χοίρων, ὥστε νὰ μὴν τρῶνε θνησιμαῖα ζῶα καὶ ζωϊκὲς ἀκαθαρσίες.

2ον) Εἰς τὰ δημόσια σφαγεῖα νὰ γίνεται μὲ προσοχὴ ὁ μικροσκοπικὸς ἔλεγχος τοῦ κρέατος ὅλων τῶν σφαζομένων χοίρων.

3ον) Νὰ βράζωνται πολλὲς ὧρες τὰ χοιρινὰ κρέατα καὶ σὲ δυνατὴ φωτιά, γιατί ἡ τριχῖνες ἀντέχουν θαυμάσια καὶ σὲ θερμοκρασία 50 βαθμῶν καὶ νὰ μὴ γίνεται χρῆσις παστῶν.

Ἡ συστάσεις αὐτὲς τοῦ περιφήμου Βίρχωβ προκάλεσαν θύελλα ἀγανακτήσεως μεταξὺ τῶν κρεοπωλῶν τοῦ Βερολίνου. Τὰ σωματεῖα των, μαζὺ μὲ τὰ πολυάριθμα σωματεῖα τῶν ἀλλαντοπωλῶν, τὸν κατηγόρησαν ὅτι προσπαθοῦσε νὰ καταστρέψῃ τὰ συμφέροντά των, χωρὶς σπουδαία κι' ἀξία λόγου ἀφορμή !

Ἡ πολεμικὴ αὐτή, στὴν ὁποία ἀνεμίχθησαν οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ δημοσιογράφοι, οἱ διασημότεροι ἰατροὶ καὶ πολλοὶ κτηνίατροι, προκάλεσε ἔξαψη τῶν πνευμάτων. Ἡ Πρωσσικὴ κυβέρνησις τότε, γιὰ νὰ λύσῃ ὁριστικὰ τὸ ζήτημα, διοργάνωσε μιὰ συνεδρίασι τῶν ἁρμοδίων, γιὰ νὰ συσκεφθοῦν μὲ τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ νὰ βγάλουν ἕνα ὁποιοδήποτε πρακτικὸ συμπέρασμα.

Στὴ σύσκεψη ἐκείνη, κ' ἐνῶ διαρκοῦσε ἡ σφοδρὴ καὶ πεισματώδης συζήτησις, ἕνας κτηνίατρος σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέσι του καὶ βροντοφώνησε ὅτι ὁ Βίρχωβ πλανιόταν καὶ ὅτι οἱ φόβοι του ἦσαν ὑπερβολικοί. Γιὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ καὶ τὴν βασιμότητα τῶν ἰσχυρισμῶν του, εἶπε ὅτι ἦταν ἕτοιμος νὰ καταβροχθίσῃ ὡμὸ ἕνα κομμάτι ἀρρώστου χοιρινοῦ κρέατος !...

Ὁ Βίρχωβ τότε ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα κομμάτι λουκάνικο, καμωμένο ἀπὸ κρέας χοίρου πάσχοντος ἀπὸ τριχινίασι, καὶ τὸ...πρόσφερε ἀπαθέστατα στὸν ἀντιφρονοῦντα κτηνίατρο !...

Χλωμὸς ἐκεῖνος, δίστασε στὴν ἀρχὴ κι' ἀρνήθηκε δλότελα κατόπιν, νὰ φάῃ τὸ θανάσιμο λουκάνικο. Οἱ παρόντες ὅμως στὴ σύσκεψη τόσο πολὺ εἶχαν φανατισθῆ, ὥστε μὲ φωνὲς καὶ ὀχλαγωγία ἀνάγκασαν τὸν κτηνίατρο νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὴν ὑπόσχεσί του...

Μόλις ὅμως τὸ κατάπιε ἐκεῖνος, σηκώθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὴ θέσι του τρομαγμένος κι' ἔτρεξε στὸ πλησιέστερο φαρμακεῖο. Ἐκεῖ ζήτησε ἕνα δραστικώτατο ἐμετικό, τὸ ἤπιε καὶ ἀμέσως ὁ ἐμετὸς ξέσπασε ἀκατάσχετος.

Ὡστόσο, ἡ τρομερὴ νόσος εἶχε ἐντωμεταξὺ προλάβει νὰ μεταδοθῆ στὸν ὀργανισμό του. Καὶ σιγὰ - σιγὰ ὁ ἀσυνείδητος αὐτὸς κτηνίατρος — ὁ ὁποῖος εἶχε δωροδοκηθῆ, φυσικά, ἀπὸ τὰ σωματεῖα τῶν κρεοπωλῶν, γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὶς ὀλέθριες γιὰ τὴν κοινωνία ἀπψεις των — ἔπαθε παραλυσία τῶν μυῶν, δυσκοιλιότητα, καὶ σὲ λίγες μέρες πέθανε ἀπὸ θάνατο φρικτὸ καὶ βασανιστικό !...

"Υστερα ἀπ' τὸν τραγικὸ αὐτὸ πειραματισμό, ἡ ἀπόψεις τοῦ μεγάλου ἐκείνου εὐεργέτου τῆς ἀνθρωπότητος θριάμβευσαν κι' ὠργανώθηκε κατόπιν συστηματικὰ ὁ προφυλακτικὸς ἀγὼν κατὰ τῆς ἀπαισίας αὐτῆς νόσου.

Σέρετε δὲ τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὴ ἡ τριχίνωσις ἢ τριχινίασις ; Εἶνε μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ βασανιστικὲς ἀρρώστειες ποὺ μεταδίδεται ὅταν φᾶμε κρέας χοίρου ἀρρώστου ἀπ' αὐτὴ τὴ νόσο, μισοβρασμένο ἢ μισοψημένο. Τότε ὁ τριχίν, ἕνα σκουλῆκι δηλαδὴ μικροσκοπικώτατο, τρυπώνει στὶς σάρκες καὶ στοὺς μῦς μας, πολλαπλασιάζεται μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα καὶ μᾶς τρώγει τὶς σάρκες μὲ ἀδηφαγία πρωτοφανῆ γιὰ μικρόβιο. Αἰσθανόμαστε τότε πόνους ἀφορήτους, ἀϋπνία, ἀγωνία, καὶ σὲ 4—5 ἡμέρες ἐπέρχεται τὸ μοιραῖο τέλος.

—Τρῶνε μαζύ, κουτσοπίνουν, τὰ λένε...

ΠΡΟΣΟΧΗ !..,

ΜΟΝΟΝ τὸ «Μπουκέτο» ἀγοράζει εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παντὸς εἴδους παλαιὰ βιβλία καὶ βιβλιοθήκας ὁλοκλήρους, φυλλάδια διάφορα, ἀκόμη δὲ καὶ σκόρπια φύλλα παλαιῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, Ἡμερολόγια, Καζαμίας, μονόφυλλα, φωτογραφίας ἱστορικῶν προσώπων καὶ εἰκόνας διαφόρους. Ἀπευθυνθῆτε ἢ γράψατε: Περιοδικὸν «Μπουκέτο», Λέκα 7, Ἀθήνας.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΜΟΝΤΑΙΝ — **Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ**

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ — ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ Η ΕΜΟΡΦΙΑ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ζ. Λ.

Ἕνας τύπος Ἀθηναίας, τῆς ὁποίας ἡ εὐφυΐα δὲν πιστοποιεῖ μόνον τὴν φήμην τοῦ Ἀττικοῦ ἅλατος, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μίαν νοοτροπίαν σπανίαν γιὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν της καὶ πρὸ πάντων τὴν κοσμικὴ κλίκαν ποὺ ἀνήκει, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ κοῦκλες Βιτρίνας. Ἡ ἔκδοσις τῶν ποιημάτων της εἶνε ἀρκετὴ γιὰ νὰ πιστοποιήσῃ τὴν βαθειὰ παρατήρησι, ποὺ τὴν διακρίνει καὶ συγχρόνως τὴν πρωτοτυπίαν, φρεσκάδα, ρυθμόν, αἴσθημα καὶ χρῶμα. Ἡ χθεσινὴ ἀκόμη νεαρὰ δεσποινίς, εἶνε ἡ ὡραιοτάτη νύφη, ποὺ ἐθαυμάσθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μέσα στὸ γραφικὸ Βυζαντινὸ ἐκκλησάκι, φέρουσα — χάρις σὲ μιὰ πρωτότυπη καὶ ὡραία ἔμπνευσι — τὴν πλέον ἰδανικὴ νυφικὴ τουαλέττα, ἀπὸ ρὸζ γναλιστερὸ σατὲν καὶ τούλινον πέπλο, ἐπίσης ρόζ.

Η MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Τὰ κυριώτερα κοσμικὰ γεγονότα τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἦσαν δυὸ ἐκλεκτοὶ γάμοι : Τῆς Δνίδος Δ. Λοβέρδου μετὰ τοῦ κ. Γ. Κοντολέοντος καὶ τῆς Δνίδος Σταθάτου μετὰ τοῦ κ. Λ. Μερκάτη.

—Ἐξαίσιον ἦταν τὸ θέαμα εἰς τὴν μεγάλην Βυζαντινὴν αἴθουσαν, παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Δ. Λοβέρδου, ὅταν ἐνεφανίσθη ἡ νεαρὰ νύφη, ποὺ ἔδιδε τὴν ἐντύπωσι ἑνὸς προφαντοῦ τριανταφυλλένιου λουλουδιοῦ, ἀπὸ φρεσκάδα, χάρι, θελκτικότητα καὶ γοητεία, φέρουσα ἰδανικὴ νυμφικὴ τουαλέτταν, λευκήν, μὲ ἀνταύγειες ρόδινες, σὲ θαυμάσιες γραμμές. Ὁ πέπλος της σύννεφα ἀπὸ ρὸζ τούλια.

—Γύρω ἀπὸ τὴν νύφη, αἱ δεσποινίδες Πεσμαζόγλου, Λοβέρδου καὶ ἡ μικρὴ Θεοτόκη, μὲ ρὸζ ὀργκαντίνες καὶ ψαλίνες χαπελίν.

—Ἡ εἴσοδος τῆς νύφης στὸν βραχίονα τοῦ πατρός της, θαυμασία. Ἕνα μικρὸ ἀγγελάκι, ὁ μικρὸς Κρίνος, προεπορεύετο καὶ ἀκολουθοῦσαν τὰ δύο μικρὰ Λαδόπουλος καὶ Ζαλοκώστας, μὲ μπλοῦζες ρὸζ καὶ μαῦρα βελουδένια παντελόνια.

—Ἡ κ. Δ. Λοβέρδου ἐκτάκτως ὡραία, μὲ πολὺ σὶκ κρὲπ - ντὲ - σὶν ἐμπριμέ, Ἰαπωνέζικο.

—Παρίσταντο : Ὁ ἱπουργὸς καὶ ἡ κ. Σπ. Λοβέρδου, ὁ κ. Ι. Θεοτόκη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ι. Ἡλιάσκου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ζαλοκώστα, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Α. Μιχαλακοπούλου.

—Ἐπικρατοῦσαν φορέματα σὲ φόντο βαθύχρωμα καὶ ἐμπρεσιὸν φανταχτερές.

—Ἰδανικῆς ὁμορφιᾶς ἐμφανίσεις, ἡ κ. Μαλαμίδη μὲ μπλὲ κοπενάγκ, ἡ Δνὶς Μικὲτ Καμπάνη μὲ μπλὲ - σιέλ, ἡ Δνὶς Α. Μιχαλοπούλου μὲ μπλὲ - ἀζὺρ.

—Σύνολα θαυμαστῆς τεχνοτροπίας ἔφερον ἡ κ. Βλαστοῦ, ἐμπριμὲ καὶ μαντὼ ποὺ σχημάτιζε μικρὴ κάπ γαρνιρισμένη μὲ ρενάρ, ἡ κ. Παπαχατζῆ, μαῦρη μπλοῦζα ἐμπριμὲ καὶ μικρὴ κάπ.

—Παρίσταντο ἐπίσης ὁ κ. καὶ ἡ κ. Δημ. Σκουζὲ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Βασιλειάδη κομψή, μὲ μαῦρο πουανταιγιὲ ἄσπρο, ἡ κ. Ραζέλου ἄσπρο καὶ μπλὲ ἐμπριμέ, ἡ κ. Ἔλλη Ζαλοκώστα μαῦρα καὶ ἄσπρα μεγάλα λουλούδια. ἡ κ. Ἀσπασία Μπάτση, ἀνθένα ὁμορφιά, ἡ Δνὶς Ζανὶν Ζωχιοῦ, πολὺ ὁμορφη.

—Παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀντ. Σταθάτου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς θυγατρός των μετὰ τοῦ κ. Λ. Μερκάτη.

—Οἱ γάμοι ἔγιναν στὴν καλλιτεχνικὴ Βυζαντινὴ αἴθουσα. Ἡ Δνὶς Σταθάτου θαῖνα ἰδέσθαι, μὲ σατὲν μπριγκάν. Ἔδιδε τὴν ἐντύπωσι μιᾶς ἀμοιονικῆς Τανάγρας. Τὸ βέλο ἦταν διευθετημένο μὲ καλλιτεχνικὴ μαεστρία. Φυσιογνωμία ἀπεριγράπτου νοστιμιάδας.

Η MONTAIN

ΕΝΑ ΝΕΟ ΤΑΓΚΟ

Ἐξεδόθη καὶ πωλεῖται εἰς τὸν Μουσικὸν Οἶκον Μιχ. Κ. Κωνσταντινίδου (ὁδὸς Γλάδστωνος 4 Β), τὸ ταγκὸ «Δὲν σὲ πιστεύω ὅ,τι κι' ἂν λές...», τῶν κκ. Φ. Ἀστέρη (Κ. Καραγκάλου) καὶ Δημ. Μέρτικα, ποὺ ἔγινε τὸ ἀληθινὸ ἀνταμπὲνο τσαναδῆ τῆς ἐποχῆς καὶ τραγουδιέται κάθε βράδυ στὰ διάφορα κοσμικὰ κέντρα.

ΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ

Μοτὶφ γιὰ κέντημα παιδικῶν ἀσπροῥούχων. Κεντιέται μὲ ἁπλῆ ριζοβελονιὰ καὶ εἶνε κατάλληλο γιὰ νὰ γαρνίρῃ τραπεζομαντηλάκια, πετσέτες κλπ.

(Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΣΑΣ)

Τεθλιμμένην Νεάνιδα, Καλάμας. — Γιὰ νὰ διορθωθῇ τὸ δέρμα σας καὶ νὰ ἐξαλειφθοῦν ἡ ρυτίδες πρέπει νὰ κάνετε ζωὴν ὑγιεινήν, στὸ ὕπαιθρον καὶ στὸν καθαρὸ ἀέρα, μὲ περιπάτους, μπάνια κλπ. Γιὰ νὰ ἐξαφανισθοῦν ἡ ρυτίδες νὰ μεταχειρίζεσθε τὴν ἑξῆς κρέμα :

Huile de ricin	30 gr.
Cire blanche	5 »
Paraffine	5 »
Spermaceti	5 »
Acide salicylique	5 »
Essence d'amandes amères	15 gouttes

Τὸ χνοῦδι τοῦ προσώπου σας ὀφείλεται μᾶλλον στὴ βαζελίνη. Γιὰ νὰ ἐξαφανισθῇ ὅμως γρηγορώτερα, νὰ τὸ περνᾶτε κάθε μέρα μὲ ἕνα βαμβάκι βρεγμένο μὲ ὀξυζενέ. Καλὸν ἐπίσης θὰ ἦταν νὰ ἀδυνατίσετε μερικὲς ὀκάδες.

Ρένων, Ἐνταῦθα. — Ἰδοὺ ἡ συνταγὴ τῆς πούδρας, ποὺ μοῦ ζητᾶτε :

Ρύζι	100 γρ.
Νερὸ	1 ὀκᾶ
Σκόνη ἰριδος	100 γρ.
Σκόνη μαγνησίας	100 »
Σκόνη βανίλλας	10 »
Ἕνα ἄρωμα	5 »

1ον) Ἀφῆνετε τὸ ρύζι νὰ μουσκέψῃ μέσα στὸ νερὸ ἐπὶ 24 ὧρες. Χύνετε κατόπιν τὸ νερὸ ἐκεῖνο καὶ τὸ ἀντικαθιστᾶτε μὲ νέο. 2ον) Στραγγίζετε τὸ ρύζι καὶ τὸ ἁπλώνετε σ' ἕνα πανὶ νὰ στεγνώσῃ. 3ον) Τὸ κοπανᾶτε σὲ μαρμάρινο γουδὶ καὶ τὸ περνᾶτε ἀπὸ λεπτότατη σίτα. 4ον) Τὸ ἀνακατεύετε καὶ μὲ τὰ ἄλλα ὑλικὰ καὶ κατόπιν περνᾶτε τὴν πούδρα ἐπανειλημμένως ἀπὸ τὴν σίτα γιὰ νὰ γίνῃ λεπτή. Μολαταῦτα, γιὰ ἀποφυγὴ κόπου, σᾶς συνιστῶ νὰ προμηθευθῆτε ἢ πούδρα Ζακύνθου ἢ πούδρα Leclerck. Εἶνε καὶ ἡ δυὸ ἀπολύτως ἀγνές. Γιὰ τὶς ρυτίδες τοῦ προσώπου κάνετε μασσὰζ μὲ τὴν κρέμα ποὺ συνέστησα στὸ προηγούμενο τεῦχος στὴν «Πικραμένην Καρδιάν». "Αν δὲν σᾶς ὠφελήσῃ, μοῦ ξαναγράφετε.

Λίλιαν, Σουρπην. — Γιὰ τὰ στυράκια σᾶς συνιστῶ τὴν ἑξῆς ἀλοιφή :

Resorcine	4 gr.
Glycerine neutre	40 »
Eau distillée	60 »

Καθαρίζετε κάθε βράδυ τὸ πρόσωπό σας μὲ μιὰ λοσὶον καμωμένη ἀπὸ 65 γραμμάρια χαμομηλάνθου οἰνοπνεύματος καὶ 35 γραμμάρια ροδοσέρου καὶ κατόπιν τὸ ἀλείφετε μὲ τὴν ἀλοιφή. Τὸ πρωὶ ξεπλένεσθε μὲ νερό, στὸ ὁποῖον ἔχετε ρίξει λίγο βόρακα καὶ ἀντὶ γιὰ πούδρα βάζετε στὸ πρόσωπό σας τάλκ. Μὴν τρομάσετε, ἂν χάσῃ λίγο τὸ δέρμα σας. Μόλις περάσουν τὰ στυράκια, μοῦ ξαναγράφετε. Πάντοτε ἐπίσης κάθε ἑβδομάδα ἕνα ἐλαφρὸ καθάρσιο καὶ τοῦτο πολλὰ χρόνια καὶ φροῦτα.

"Υβόννην. — "Αν ἔχετε ἀπομονὴν τὸ δέρμα σας θὰ διορθωθῇ μὲ τὴν ἀκόλουθη θεραπεία : Κάθε βράδυ θὰ καθαρίζετε τὸ πρόσωπό σας καλὰ καλὰ μὲ βαζελίνη καὶ κατόπιν μὲ τὴν χαμομηλοῦχο λοσιόν, ποὺ συνιστῶ παραπάνω στὴ «Λίλιαν». Τὸ πρωί, ἀφοῦ πλυθῆτε μὲ ζεστὸ νερό, στὸ ὁποῖον θὰ ἔχετε ρίξει μιὰ κουταλιὰ σόδα, πλένετε τὸ πρόσωπό σας μὲ τὴν ἑξῆς ἀλοιφή :

Eau de roses	100 gr.
Alcool camphré	50 »
Vaseline	10 »
Soufre precipitée	7 » 50
Acide salicylique	0 » 5
Resorcine	0 » 02

"Υστερα ἀπὸ δυὸ ὧρες ξεπλένεσθε μὲ χλιαρὸ νερὸ καὶ βάζετε δυὸ - τρεῖς χαμηλόσσες ἐναλλὰξ ζεστὲς καὶ κρύες. Κάτω ἀπὸ τὴν πούδρα θὰ βάζετε Crélée Kaloderma ἢ ἀγνὴ λανολίνη. Ὡς πούδρα σᾶς συνιστῶ αὐτὴν ποὺ ἀναφέρω παραπάνω. Περιττὸς ὅμως πρέπει ν' ἀποφεύγετε τὰ μεγάλα κρέατα, τὸ ψάρι, τὶς σάλτσες, τὰ γαγγιὰ κλπ.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

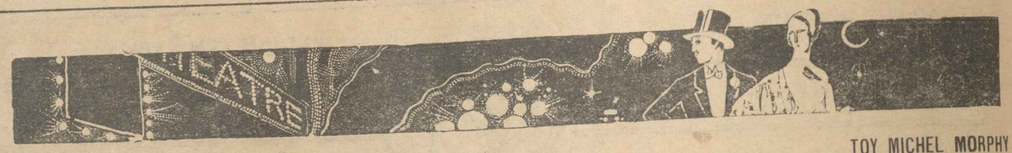

ΤΟΥ MICHEL MORPHY

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΫΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ὁ Ροβέρτος Βιλάν, ἕνας νέος συγγραφεύς, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀφιερώσει τὸ ἐξαιρετικὸ ταλέντο του στὴ θρησκεία καὶ ζῆ στὸ ἐπαρχιακὸ περιβάλλον μιᾶς μικρῆς πόλεως, γνωρίζει μιὰ ὡραία νέα, τὴν Ἰσαβέλλα ντὲ Κερβάλ, ἡ ὁποία μόλις ἔχει φτάσει μὲ τοὺς γονεῖς της ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ἡ Ἰσαβέλλα, ἐκτὸς τῆς ὡμορφιᾶς της, ἔχει βαθειὰ καλλιεργημένο πνεῦμα, πρᾶγμα ποὺ κάνει ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι στὸ Ροβέρτο. Μὰ ἀμέσως σχεδὸν ἔρχεται σὲ διαφωνία μαζύ της, γιατὶ ἡ Ἰσαβέλλα ἔχει ἐλεύθερες ἀντιλήψεις στὸ ζήτημα τῆς θρησκείας. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως νοιώθει νὰ τὸν τραβᾶ μιὰ ἀκατανίκητη ἕλξις πρὸς αὐτήν, στὴν ὁποία δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ. Τὸ ἴδιο συμβαίνει συγχρόνως καὶ μὲ τὴν Ἰσαβέλλα.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—"Ὡστε τὸν ζηλεύετε, τὸν κ. ντὲ Φόρζ ; ρώτησε ἡ Ἰσαβέλλα.

—Σ' αὐτό, ναί, ἀπάντησε ὁ Ροβέρτος.

—Σ' αὐτὸ μόνο; Ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο;... Δὲν τὸν ζηλεύετε γιατὶ ἔχει μιὰ γυναῖκα γοητευτικὴ ποὺ τὴν ἀγαπᾶ καὶ τὸν ἀγαπᾶ...

Ὁ Ροβέρτος δίστασε ν' ἀπαντήσῃ. Ἔπειτα εἶπε:

—Δὲν ξέρω... Ὄχι... Δὲν φαντάζομαι...

Ἡ Ἰσαβέλλα σώπασε... Ὁ Ροβέρτος, ταραγμένος, κύτταζε κατ' εὐθεῖαν μπροστά του.

Ἀναρωτιόταν μὲ ἀγωνία γιατὶ τὸν εἶχε πιάσει τόση ταραχὴ καθὼς τῆς ἀπαντοῦσε.

Ἡ Ἰσαβέλλα ἐξακολούθησε:

—Μοῦ φαίνεται, ὅτι θὰ πᾶμε κ' ἐμεῖς... Ἡ Ἀριάνα εἶνε καλύτερα καὶ σὲ δεκαπέντε μέρες θἄχη συνέλθει ἐντελῶς..

Ἐξακολούθησαν νὰ κουβεντιάζουν, περπατῶντας ἀργὰ ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς ἴσκιους τοῦ κήπου. Μέλισσες μεθυσμένες ἀπὸ τοὺς χυμοὺς τῶν λουλουδιῶν, βόμβιζαν ὁλόγυρά τους. Ὁ Ροβέρτος τὶς ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὴν συντρόφισσά του. Μὰ σὲ κάθε κίνησί του τέτοια, τὸ χέρι του ἄγγιζε τὰ χρυσαφένια μαλλιά της, ποὺ μύριζαν ἄρωμα βιολέττας. Ἡ Ἰσαβέλλα γελοῦσε, διαμαρτυρόταν εὐθυμα.

—Ἀφῆστε τες! τοῦ ἔλεγε. Δὲν τοῦ κάνουν τίποτε...

Ξαναγύρισαν καὶ κάθησαν στὸ μικρὸ σαλόνι, σ' ἕνα καναπέ, ὅπου ἦσαν σκορπισμένα πολύχρωμα μεταξωτὰ μαξιλάρια. Τὰ κατεβασμένα στὸρ λιγόστευαν τὴν φλόγα τῆς ἡμέρας. Μέσα στὸ μισοσκόταδο ἡ Ἰσαβέλλα φαινόταν πιὸ λευκὴ καὶ τὰ μάτια της εἶχαν μιὰ λάμψι πολὺ γλυκειά. Κατόπιν παρακλήσεώς της, ὁ Ροβέρτος ἄρχισε νὰ τῆς μιλᾶ γιὰ τὸ νέο ἔργο του ποὺ ἑτοίμαζε. Ἐκείνη τὸν ρωτοῦσε, τὸν ἐπεδοκίμαζε, συζητοῦσε μαζύ του. Ὁ Ροβέρτος θαύμαζε τὴν ἀντίληψί της, τὴν λαμπρή της μόρφωσι καὶ τὸν γοητευτικό τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐξέφραζε τὴν σκέψι της.

—Πῶς μὲ καταλαβαίνετε, εἶπε.

Ἐκείνη χαμογέλασε. Ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά της, σάλευε τὴν κίτρινη ἰρίδα. Τὸ θλέμμα της δὲν ἄφινε καθόλου τὸν Ροβέρτο.

—Εἶμ' εὐτυχισμένη, τοῦ ἀπάντησε, ποὺ σᾶς ἀκούω νὰ μιλᾶτε ἔτσι. Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς καταλαβαίνω ἀκόμα καλύτερα.

Κι' ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ σύντομη σιωπή, ἐπρόσθεσε :

—Λείπει μεταξύ μας κάποιο σημεῖο ἐπαφῆς.

Ὁ Ροβέρτος φώναξε μ' ὁρμὴ καὶ μὲ συγκίνησι:

—Μοῦ φαίνεται πὼς θλέπετε κιόλας τὸ φῶς!...

Ἡ ἀνάλαφρες θλεφαρίδες τῆς Ἰσαβέλλας χαμήλωσαν. Μι' ἀστραπὴ πάθους ἔλαμψε κάτω ἀπ' αὐτές.

Ἡ Ἰσαβέλλα ψιθύρισε:

—Ναί... Ἴσως...

Συγχρόνως τὰ δάχτυλά της ἄφησαν νὰ τῆς ξεφύγη τὸ λουλούδι. Ὁ Ροβέρτος ἔσκυψε γιὰ νὰ τὸ πιάσῃ. Μὰ ἐκείνη τὸν ἐμπόδιζε, βάζοντας τὸ χέρι της ἐπάνω στὸ μπράτσο του.

—Ἀφῆστε το! Μαράθηκε!.. Δὲν ἀγαπῶ παρὰ τὰ δροσερά, τὰ ζωντανὰ λουλούδια... Αὐτὸ ἔζησε πειά...

—Ἦταν ὑπέροχο...

—Πολὺ ὡραῖο... Μὰ ὑπάρχουν κι' ἄλλα... Πῶς φεύγετε κιόλας;...

—Κιόλας; ἔκανε ὁ Ροβέρτος. Μά, δεσποινίς, ἔχω ἀργήσει.,, Σᾶς ἔγινα ἐνοχλητικὸς τόση ὥρα ποὺ βρίσκομαι ἐδῶ...

—Ὠ! ἐνοχλητικὸς δὲν θὰ γίνετε ποτέ!...

Καὶ ἡ Ἰσαβέλλα σηκώθηκε μὲ τὴ σειρά της.

—Θὰ σᾶς δῶ αὔριο στὰ ἐρείπια τῆς μονῆς; τὸν ρώτησε.

—Μὲ μεγάλη μου λύπη, δὲν θὰ μπορέσω νάρθω... Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ πάω σὲ κάποια φιλανθρωπικὴ συγκέντρωσι.

—Τί κρῖμα!... Ὅλ' αὐτὰ πρέπει νὰ σᾶς στενοχωροῦν πολύ..

Ὁ Ροβέρτος χαμογέλασε καὶ τῆς ἀπάντησε:

—Ὄχι... Εἶμαι εὐτυχὴς ὅταν μπορῶ νὰ κάνω λίγο καλό..

—Νὰ κάνετε τὸ καλό... Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀποστολή σας...

—Νὰ κάνετε τὸ καλό... Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀποστολή σας...

Ἕνα γλυκὸ θλέμμα εὐγνωμοσύνης περιέθαλε τὸν Ροβέρτο καὶ τὸν ἔκανε ν' ἀνασκιρτήσῃ μὲ μιὰ μυστικὴ χαρά, ἡ ὁποία ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό του.

—Ἀλήθεια, δεσποινίς, ἔκανα καὶ σὲ σᾶς λίγο καλό;

Ἡ Ἰσαβέλλα ἔκανε δυὸ θήματα καὶ τοῦ ἔπιασε τὰ χέρια.

—Ἀμφιθάλλετε γι' αὐτό; τοῦ εἶπε. Φαντάζεσθε ὅτι μιὰ καρδιὰ ἀπογοητευμένη ἀπ' ὅλα, σὰν τὴν δική μου, καὶ ποὺ ὡστόσο δι

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΚΙΜΑΣ

—Τριαντάφυλλε ! Μὴ λησμονήσῃς τὸν κιμᾶ ! Τ' ἄκουσες, Τριαντάφυλλε ;...

Ὁ κ. Τριαντάφυλλος

—Καλά.

Ἦταν ἡ τελευταία παραγγελία τῆς συμβίας του, ποὺ ἀνηγγέλθη ἀπὸ τὸ παραθύρι — ἡ ἄλλες ἦσαν φύσεως ἐσωτερικῆς κι' ἐδόθησαν μέσα ἀπὸ τὸ σπίτι : κλωστὴ γιὰ τὸ μαντάρισμα, μπογιὰ γιὰ τὰ παπούτσια, λίγο χασὲ γιὰ κάτι ποὺ δὲν γράφεται καὶ κάτι ἄλλα μικροφωνία, ποὺ τὰ δημιουργοῦν τῶν συμβιούντων ἡ ἀνάγκες καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀτέλειες. Ἦταν, λοιπόν, ποὺ λέτε, ἡ τελευταία παραγγελία τῆς συμβίας του, ποὺ ἀνηγγέλθη ἀπ' τὸ παράθυρο, ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ τὸν μεσημεριανό του ὕπνο, ἔφυγε γιὰ τὸ μαγαζί του ὁ κ. Τριαντάφυλλος Κοκκινογούλης, ἔμπορος μπαχαρικῶν καὶ «Εἰδῶν Καντσελαρίας» στὸν Πειραιᾶ.

Καὶ ἄκουσε καλὰ καὶ εὐκρινῶς καὶ μετὰ δέους, ὅλες αὐτὲς τὶς παραγγελίες, ὅπως θ' ἀκούσουνε οἱ κολασμένοι τὴν σάλπιγγα τῆς Δευτέρας Παρουσίας.

—Τριαντάφυλλε ! Νὰ μὴ ξεχάσῃς, εἶπα, τὸν κιμᾶ !...

—Καλά.

Μὰ πῶς νὰ τὸ ξεχάσῃ ; Διαταγὴ τῆς Καλλιρόης του καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα !...

Γιὰ τοῦτο, πρὶν νὰ πάῃ στὸ «κατάστημα» καὶ πρὶν ν' ἀνοίξουν τοῦ μαγαζιοῦ του τὰ ρολά, διεύθυνθηκε πρὸς τὸ κρεοπωλεῖον, ὅπου ὁ φίλος του χασάτης, ὁ Παῦλος ὁ Σκεμπές, τοῦ ἔκοψε μπροστά του τὸ κρέας τὸ ψαχνό, τὸ γύρισε στὴ μηχανή, μάζεψε τὸν κιμᾶ μὲ προσοχή, τὸν ζύγισε σωστά, τριακόσια δέκα δράμια καὶ κάτι ἀκόμα παραπάνω, τὸν τύλιξε σ' ἕνα γναλιστερὸ χαρτὶ καὶ ἔπειτα σὲ ἕνα χοντρὸ στρατσόχαρτο καὶ τοῦ τὸν παρέδωσε ὑποχρεωτικότατα.

—Ὁ κιμᾶς σας, κύριε Τριαντάφυλλε. Μὲ ὑγεία νὰ τὸν φᾶτε !...

—Εὐχαριστοῦμε !...

Καὶ σὰν πῆγε στὸ κατάστημα «Εἰδῶν Καντσελαρίας», τὸν ἔβαλε κοντὰ στὸν μπεζαχτά, γιὰ νὰ τὸν ἔχῃ πάντοτε ἐκεῖ, μπροστὰ - μπροστὰ στὰ μάτια του, ὑπὸ τὴν ἄγρυπνο ἐπίβλεψή του.

Καὶ πέρασε τ' ἀπόγευμα, δίδοντας μπαχαρικὰ καὶ κίμινο στὶς γρηές, κανέλλα καὶ γενῆ - μπαχὰρ στὰ παιδάκια, μάνα, συνωμοσία καὶ θειαφοκέρια, λιβάνι καὶ ἀγριοκάστανο, γαρύφαλα, τσουένι, δαφνοκούκουτσα, μπαταμὶ κι' ἀμολοχανθούς, ρεβέντι καὶ ἀπήγανο, καραμπογιὰ καὶ λιναρόσπορο καὶ κούλιαντρο, καὶ ὅτι ὁ κοσμάκης θέλει, εἶδος καὶ πρᾶμα καὶ συσκεύασμα ἰατρικῆς καὶ βαφικῆς καὶ κάθε εἶδος καρυκεύματα, καὶ πάσης φύσεως κρυφὴ μαγεία, ρεμέντι καὶ μυρωδικά.

—Καὶ τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας ἀκόμα ἂν θέλετε, τὸ ἔχουμε ! ἔλεγε στοὺς πελάτες.

Καὶ θὰ τὸ εἶχε βέβαια κι' αὐτό, γιατί ὑλοιῶς πῶς βρῆκε τὴν Καλλιρόη του, εὔσαρκον, εὐχουν, εὐτραφῆ, εὐρύστερνον, εὐρύμηρον καὶ εὔγλουτον, ὅπως ἔπρεπε νὰ ἦταν ἡ ὀνειρευτὴ γυναῖκα γι' αὐτόν, καὶ ὅπως ἦταν ἐκείνη, ποὺ γέμιζε τὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ὀγκώδη παρουσία της καὶ τὴν ἀγκαλιά του ἀπὸ σάρκες !...

Τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας θὰ συνήργησε, σὰν ἕνας ἄλλος τοῦ ἔρωτος Θεός, κρυφὸς καὶ σκοτεινός, καὶ μυστικὸς καὶ δύναμις ἀδιόρατος καὶ ἀθόρυβος, ἀλλὰ μεγάλη, ἀδιάψευστος, ἀποτελεσματική, γιὰ νὰ συνδεθῇ μαζύ της.

Ἕνα μονάχα δὲν εἶχε. Ἕνα μαγικὸ ὀδὲν βρίσκεται !

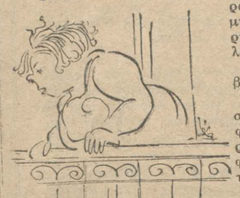

—Τριαντάφυλλε ! Μὴ λησμονήσῃς τὸν κιμᾶ !...

Ἕνα βοτάνι ποὺ νὰ ὑποτάσσῃ τὴ θέλησι, τὰ νεῦρα, τὴ γλῶσσα καὶ τὴν παντοῦφλα τῆς συζύγου στὸν σύζυγον, τὸν κυρίαρχον, ὅπως θὰ ἔπρεπε, καὶ ἀπόλυτον ἀφέντην τοῦ σπιτιοῦ, τῆς συζύγου του καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Κι' αὐτό, ὅσο κι' ἂν τὸ γύρεψε ὁ κ. Τριαντάφυλλος, στάθηκε ἀδύνατον νὰ τὸ βρῇ. Κι' ἔτσι ὁ καταστηματάρχης παντὸς εἴδους γιατρικοῦ τῶν συμφορῶν καὶ μαλακτικοῦ τῶν πόνων τῶν ἀνθρώπων καὶ μαγαλιστικοῦ τοῦ λάρυγγος τοῦ κάθε γαργαλιστικοῦ τοῦ λάρυγγος τοῦ κάθε στρωμάργου καὶ καθενὸς μυρωδικοῦ βραζόντων τεντζερέδων, ἀποχτημένος μὲν ὅ,τι ὀνειρεύτων, τὴν Καλλιρόη του, ἀλλὰ δὲν ἔγινε καὶ κύριός της.

Σὰν ἕνας ἄλλος τοῦ ἔρωτος Θεός, κρυφὸς καὶ σκοτεινός !

Καὶ ἐπειδὴ ὁ κ. Τριαντάφυλλος, σὰν Ἕλληνας σωστός, ἀγαποῦσε καὶ τὴν ἐλευθερία, ὅταν χόρτασε τὰ κάλλη τῆς χαριτοβρύτου Καλλιρόης, κύτταζε νὰ τὸ σκάζῃ λίγο τὰ δειλινὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του, σὰν ἔκλεινε τὸ μαγαζί του, προσποιούμενος ἄλλοτε συνεδρίασι στὸ Ἐπαγγελματικὸ Ἐπιμελητήριο, ἄλλοτε ὅτι τὸν κάλεσε ὁ ταμιατάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀνοικονομήτου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, καὶ ἄλλοτε ἀρχαιρεσίας, ποὺ ἔκανε τάχα τὸ σωματεῖον των...

Μὰ καὶ ἡ κ. Καλλιρόη τὸν ἤξερε καλά. Καὶ γιὰ τοῦτο, σὰν τοῦ ἔδωσε τὴν παραγγελία τοῦ κιμᾶ, τοῦ εἶπε ἔπειτα ἀμέσως, μὲ φωνὴ χαμηλότερη, ἀλλὰ γεμάτη ὑπονοούμενα καὶ καταλαβαινόμενα εὐκόλως :

—Καὶ κύτταξε, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴν ξημερωθῇς ! Ἄλλο τίποτα δὲν ἔχουμε γιὰ βράδυ !...

Νὰ ξημερωθῇ !... Γιὰ τὸ Θεό, ποιὸς εἶπε τέτοιο πρᾶμμα ;...

Σὰν ἔκλεισε λοιπὸν τὸ κατάστημα, στὶς ἑφτά, πῆρε τὸ δέμα ὑπὸ μάλης, ὅπως δὲν πῆρε ἐρωτευμένος τὴν ἀραβωνιαστικιά του ἀγκαζέ, καὶ τράβηξε γιὸ τὸ σπίτι !... Καὶ πέρασε αἰσίως ἀπὸ δρόμους ἀρκετοὺς ὁ κ. Τριαντάφυλλος, χωρὶς νὰ τοῦ συμβῇ κανένα ἀπρόοπτο. Καὶ ἐσκέπτετο τώρα τοὺς ὡραίους τοὺς κεφτέδες, ποὺ ἡ Καλλιρόη θὰ τοῦ ἔφτιανε, μὲ κρεμμυδάκι μέσα καὶ λίγο μαϊντανό, λίγο αὐγό, ἔτσι γιὰ νὰ σφίξῃ ὁ κιμᾶς. Λύτὸς θὰ ἤθελε κι' λίγο σκόρδο μέσα, ἀλλὰ ἀφοῦ δὲν θέλει ἡ Καλλιρόη, δὲν πειράζει, ἔ-ποχωρεῖ... Σκεφτόταν, λέμε, τοὺς κεφτέδες αὐτούς, ροδοτηγανισμένους, νὰ μοσχοβολᾶ τὸ βούτυρο κι' ἡ εὐωδιαῖων μπαχαρικῶν... Χμούτς !

Θεέ μου ! Νομίζει κιόλας πὼς τοὺς τρώει, πὼς τοὺς ἀλέθει στὸ στόμα του, καὶ πὼς τοὺς καταπίνει, γλυκαίνοντας τὸ λάρυγγά του καὶ γεμίζοντας ἀπόλαυσι ὅλη του τὴν ὑπόστασι...

—Ἀκόμα μιὰ ὀκᾶ !...

Καὶ σὲ κάθε χαψιὰ καὶ ἕνα ποτηράκι κοκκινέλι, πιπεράτο, ἀφράτο, γευστικό...

Ἄχ, καὶ νὰ τὸ εἶχε τώρα νὰ τὸ ρούφαγε !...

Καὶ προχωροῦσε, συμποσιάζων ὁ κ. Τριαντάφυλλος μὲ τὴν φαντασία του.

—Καὶ ἕνα ἀκόμη ποτηράκι !... Κι' ἄλλο ἕνα ! μουρμούριζε.

Ἕνα μονάχα ; Ὅσα θές !... Βαρέλια ὁλόκληρα, γεμάτα, μὲ πρόσωπο πλατύ, σὰν κοῦ-βαρντάδες ἀνοιχτόκαρδοι, τὸν περιμένουν στὴ σειρά, ἐκεῖ, στὴ γειτονικὴ ταβέρνα !... Καὶ πῶς νὰ προσπεράσῃ ἀπὸ 'κεῖ ὁ Τριαντάφυλλος δυὸ βήματα μονάχα πέρα ἀπὸ τὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ μπῇ, νὰ πιῇ, νὰ χαιρετήσῃ τὴν καθημερινή, τὴν καθεσπερινὴ παρέα, νὰ τοῦ εὐχηθοῦν καὶ νὰ τοὺς εὐχηθῇ νὰ κλείσουν μὲ γοῦρι τὴν ἡμέρα, νὰ δροσίσουν τὴ λαῦρα τους, νὰ πνίξουν τοὺς κόπους καὶ τὶς στενοχώριες τους καὶ ἔπειτα νὰ χωριστοῦνε.

Καὶ ἂν τὶς ἄλλες τὶς ἡμέρες δὲν ἔλειψε σχεδὸν ποτέ, πῶς νὰ λείψῃ σήμερα, ποὺ ἡ μοσχοβολιά, ἡ γεῦσις κεφτέδων ροδοτηγανισμένων, εἶχαν γεμίσει ὁλόκληρο τὸ εἶναι του, ἔστω καὶ κατὰ φαντασίαν, καὶ ζητοῦσαν λίγο κρασὶ «νὰ πάνε παρακάτω» ;...

Βεβαίως, τοῦ εἶχε πῆ ἡ Καλλιρόη του :

—Κύτα μὴ μοῦ ξημερωθῇς !...

Κι' εἶνε, βέβαια, ἀλήθεια, πὼς κάθε βράδυ στεκόταν ἐκεῖ στὴν ταβέρνα ὧρες ὁλόκληρες μὲ τὸ ρολόϊ, ἀλλὰ ἀπόψε ἕνα ποτῆρι θὰ πιῇ βιαστικά, στὸ πόδι, ἔτσι γιὰ νὰ μὴν ἀπουσιάσῃ, καὶ θὰ φύγῃ ἀμέσως γιὰ τὸ σπίτι, γιὰ νὰ παραδώσῃ ἐγκαίρως τὸν κιμᾶ !

Ἀλλὰ καὶ νὰ ἤθελε, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ξεφύγῃ. Γιατί, τὴ στιγμὴ ποὺ φάνηκε νὰ προσπερνάῃ ἀπὸ τὴν πόρτα, τέσσερες - πέντε φίλοι του τοῦ φώναξαν ἀπὸ μέσα :

—Τριαντάφυλλε !...

—Κύριε Κοκκινογούλη ! Ἕνα ποτηράκι !...

—Βρὲ παιδιά, βρέ... Εἶμαι βιαστικός !

—Ἕνα ποτηράκι !...

—Μονάχα μιὰ γουλιά !... Ἄνοιξ' ἀπόψε ἕνα κάντιο !...

Ὁ κ. Τριαντάφυλλος σκέφτηκε μιὰ στιγμὴ τὴν Καλλιρόη του. Θυμήθηκε τὴν ἰδιαιτέραν καὶ ἐγκυμονοῦσαν κινδύνους σύστασί της, ἔρριξε ἕνα βλέμμα πρὸς τὸ δέμα τοῦ κιμᾶ, κύτταξε καὶ τὶς γεμάτες τὶς βαρέλλες, αἰσθάνθηκε τὸν λάρυγγά του νὰ τὸν γαργαλάῃ, αἰσθάνθηκε τὴν πλάτη του νὰ τὸν τρώῃ, εἶδε καὶ τὰ ποτήρια γεμάτα, νὰ ἀστράφτουνε, ἐταλαντεύθηκε, ἔκλινε καὶ ἀπόκλινε, καὶ τέλος προχώρησε πρὸς τὴν ταβέρνα, μὲ τὴν ἀκλόνητη ἀπόφασι :

—Ἕνα μονάχα καὶ στὸ πόδι θὰ πιῶ !...

... ...

ΟΜΙΛΕΙ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

(Αρθρο της διάσημης Πολωνίδος πρωταγωνιστρίας τοῦ κινηματογράφου Πέλας Νέγκρι)

ΤΟ Χόλλυγουντ, τὸ σταυροδρόμι αὐτό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο περνοῦν ὅλες ἡ φυλὲς τοῦ κόσμου, μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω μερικὰ ἀπὸ τὰ πιὸ σημαίνοντα πρόσωπα τῆς ἐποχῆς μας.

Ἕνα βράδυ, σὲ μιὰ δεξίωσι στὸ σπίτι τῆς Μάριον Νταΐβις, γνωρίστηκα μὲ τὸν διάσημο Ἄγγλο πολιτικὸ Γουίνστων Τσῶρτσιλ. Μεταξὺ τῶν καλεσμένων ἦταν καὶ ὁ Τσάρλι Τσάπλιν, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἀπομιμήθηκε μερικὲς σύγχρονες διασημότητες, ἔβγαλε ἀπαθέστατα τὰ...παπούτσια του καὶ ἄρχισε νὰ χορεύῃ ἕναν Σκωτσέζικο χορό, μὲ ἀφάνταστο μπρίο !... Τὸ διαβολεμένο κέφι τοῦ Τσάπλιν μᾶς παρέσυρε ὅλους σ' ἕνα τρελλὸ στροβίλισμα. Καὶ φαντασθῆτε τὴν κατάπληξί μας, ὅταν, σὲ μιὰ στιγμή, εἴδαμε τὸν σοβαρὸ Γουίνστων Τσῶρτσιλ νὰ....μπαίνῃ κι' αὐτὸς στὸ χορὸ καὶ νὰ ξεπερνᾶ, μάλιστα, ὅλους μας στὶς σπασμωδικὲς κινήσεις τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν !...

Φεύγοντας ἀπὸ τὸ φιλόξενο σπίτι τῆς Μάριον Νταΐβις, ὁ Τσῶρτσιλ ἔσφιξε μὲ διάχυσι καὶ τὰ δυὸ χέρια τῆς οἰκοδέσποινας καὶ τῆς εἶπε :

—Τὴ μέρα ποὺ θ' ἀποφασίσω νὰ ἐγκαταλείψω τὴν πολιτικὴ καὶ τοὺς πολιτικούς, νὰ εἶσθε βεβαία ὅτι θὰθῶ νὰ ἐγκατασταθῶ στὸ Χόλλυγουντ !...

Κατὰ τὸν ἴδιο ἐξωφρενικὸ τρόπο γνώρισα καὶ τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας.

Ὁ διάδοχος τοῦ Ἀγγλικοῦ θρόνου, ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ πάτησε τὸ πόδι του στὸ Χόλλυγουντ, ἐνθουσίασε ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις μὲ τὴν ἀφέλειά του, μὲ τὴν καλωσύνη του καὶ μὲ τοὺς καταδεκτικοὺς τρόπους του. Ἐπεσκέφθη ὅλα τὰ στούντιο τῆς Ἀμερικανικῆς κινηματογραφοπόλεως, συζήτησε μ' ὅλους τοὺς ἀστέρας, καὶ μ' αὐτὲς ἀκόμα τὶς κορίστες καὶ τοὺς φιγκυράν, πάντοτε γλυκομίλητος καὶ εὐδιάθετος.

Παρ' ὅλη τὴν ἐπιθυμία μου νὰ γνωρίσω αὐτὸ τὸ σύγχρονο πριγκηπόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ, δὲν μοῦ εἶχε δοθῆ ἀκόμη ἡ εὐκαιρία νὰ σχετισθῶ μαζύ του.

Ἕνα βράδυ πῆγα μόνη μου σ' ἕνα νυχτερινὸ κέντρο. Κάθησα σ' ἕνα τραπεζάκι ἀπόμερο, γιὰ νὰ μὴ μ' ἀντιληφθοῦν καὶ κολλήσῃ δίπλα μου κανένας ἐνοχλητικὸς τύπος, καὶ παρήγγειλα ἕνα τζίν.

Ἕνα ψηλόσωμο καὶ ὀλόξανθο παλληκάρι διασκέδαζε περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους πελάτες. Ἔπινε, γελοῦσε, τραγουδοῦσε μόνος του, σὰν νὰ βρισκόταν σὲ μιὰ φιλικὴ συντροφιά, μεταδίδοντας σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸ κέφι του. Ὅταν τὸν πρόσεξα καλύτερα, δὲν δυσκολεύτηκα νὰ τὸν ἀναγνωρίσω. Ἦταν ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας !...

Σὲ μιὰ στιγμὴ εἶδα ἕνα γνωστό μου, ἐπάτητ τοῦ προσωπικοῦ στὸ στούντιο στὸ ὁποῖο ἐργαζόμουν κι' ἐγώ, νὰ πλησιάζῃ τὸν πρίγκηπα, νὰ τοῦ ρίχνη ἕνα προσεκτικὸ βλέμμα ἀπὸ πάνω ὡς κάτω καὶ νὰ τοῦ λέη σοβαρώτατα :

—Εἶσθε ὁ τύπος ἀκριβῶς ποὺ μοῦ χρειάζεται στὸ προσεχὲς φίλμ γιὰ μιὰ σκηνή σ' ἕνα καμπαρέ !... Σᾶς προσλαμβάνω ἀπὸ ἀπόψε... Ποιὸς ξέρει, ἴσως ν' ἀνοίξῃ ἡ τύχη σας, ἂν δείξετε ἱκανότητα !...

Ὁ διάδοχος σηκώθηκε, σκασμένος στὰ γέλια, κ' ἔκανε μόνος του μερικὲς χορευτικὲς κινήσεις, γιὰ νὰ βεβαιωθῆ στὸ τέλος νὰ σταθῆ μπρὸς στὸ δικό μου τραπέζι. Ὁ διευθυντὴς τοῦ προσωπικοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν παρακολουθοῦσε κατάπληκτος, τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε, ἐλαφρὰ θυμωμένος :

—Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι σᾶς ἔκανα μιὰ πρόταση καὶ ὅτι ὀφείλετε νὰ μοῦ δώσετε μιὰ ἀπάντησι !...

—Λυποῦμαι πολύ, ἀγαπητέ μου κύριε ! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ διάδοχος. Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ δεχθῶ τὴν προσφορά σας, γιατί μὲ περιμένει ἕνα μέλλον κάπως διαφορετικὸ ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ προτείνετε...

—Καὶ ποιὸ εἶνε τὸ μέλλον αὐτό, ἂν ἐπιτρέπεται ;

—Μά... ἴσως νὰ γίνω μιὰ μέρα βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας !...

Καὶ ὁ διάδοχος, ἀφίνοντας τὸν συνομιλητή του ἐμβρόντητο, γύρισε πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μοῦ εἶπε γελῶντας :

—Ἂς εἶνε : Ἔχασα μιὰ πολὺ καλὴ δουλειά ! Ἴσως νὰ μποροῦσα νὰ διαπρέψω ὡς ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου !...

Ἔτσι μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρισθῶ μὲ τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας. Τοῦ συστήθηκα μόνη μου, τὸν προσκάλεσα στὸ τραπέζι μου, καὶ ὕστερ' ἀπὸ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, γίναμε οἱ καλύτεροι φίλοι τοῦ κόσμου !...

Καὶ ὁ διάσημος μαθηματικὸς Ἀϊνστάϊν σχετίστηκε μὲ πολὺ κόσμο στὸ Χόλλυγουντ, τὸν καιρὸ ποὺ ἔμενε στὴν Καλλιφορνία. Ὁ μεγάλος αὐτὸς φιλόσοφος ἔχει τὸ χάρισμα νὰ συμμορφώνεται ἀμέσως μὲ τὸ περιβάλλον.

Τὸν πρωτογνώρισα στὸ Παλμ Σπρίγκς, τὴ μαγευτικὴ αὐτὴ τοποθεσία ἔξω ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ, στὴν ὁποία πηγαίνουν ὅλοι ὅσοι θέλουν νὰ ξεκουραστοῦν γιὰ λίγον καιρὸ μέσα σ' ἕνα θαυμάσιο τοπεῖο. Ἐκεῖ πῆγα κάποτε κι' ἐγὼ νὰ περάσω μιὰ βδομάδα.

Ἕνα βράδυ, ἐπιστρέφοντας στὸ ξενοδοχεῖο μου ἀπὸ μιὰ ἐκδρομή, ἄκουσα στὸ σαλόνι ἕναν ποὺ ἔπαιζε βιολί. Ἡ δοξαριές του μίλησαν ἀμέσως στὴν καρδιά μου... Μπῆκα μ' ἀθόρυβα βήματα στὸ ἔρημο σαλόνι καὶ βρέθηκα μπρὸς στὸν βιολιστή... Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του μοῦ προξένησε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ζωηρὴ ἐντύπωσι. Τὰ μεγάλα μάτια του ἀντιφέγγιζαν ἕνα φῶς, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς...

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Ἀϊνστάϊν, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους μαθηματικοὺς τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἄριστος βιολιστής !

Ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω τὸν φιλόσοφο καὶ τὴν γυναίκα του. Ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν εἶδα πιὸ ταιριαστὸ ζευγάρι, παρ' ὅλη τὴ μεγάλη διαφορὰ χαρακτῆρος, ποὺ ὑπῆρχε μεταξύ τους. Ὅσο ὁ καθηγητὴς ἦταν ὀνειροπόλος, ἀφελής, ἀκατάπιστος σὲ πολλὰ ζητήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τόσο ἡ γυναῖκα του ἦταν θετική — πραγματικὸ....μαθηματικὸ μυαλό.

Ἴσως ὅμως ν' ἀγαποῦσαν τόσο πολὺ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἐπειδὴ δὲν ἔμοιαζαν διόλου !...

* * *

Δὲν πρέπει τώρα νὰ φαντασθῆτε πὼς οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου περνοῦν πάντοτε ζωὴ εὐχάριστη καὶ ἀμέριμνη, κάνοντας διαρκῶς παρέα μὲ διάσημες προσωπικότητες καὶ κερδίζοντας ὅσα χρήματα τοὺς χρειάζονται, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν καὶ τὴν πιὸ τρελλὴ καὶ παράτολμη ἐπιθυμία τους..

Ὦ ! Ὅσοι ξέρουν καλὰ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς μας καὶ τῆς ἐργασίας μας στὰ στούντιο, δὲν μᾶς μακαρίζουν διόλου γιὰ τὴν τύχη μας...

Ξέρετε τί θὰ πῆ νὰ εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ περνᾶς πέντε κι' ἕξη ὧρες τὴν ἡμέρα κάτω ἀπὸ τὸ ἐκτυφλωτικὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν προβολέων, ἐπαναλαμβάνοντας εἴκοσι καὶ τριάντα φορὲς τὴν ἴδια σκηνὴ καὶ ἐκθέτοντας συχνὰ τὴν ζωη σου σὲ κίνδυνο ;

Ἐγώ, λόγου χάριν, κόντεψα νὰ πνιγῶ δυὸ φορὲς ὥς τώρα ! Τέσσερες ἄλλες φορὲς παρὰ λίγο νὰ σκοτωθῶ ἀπὸ αὐτοκινητιστικὰ ἀτυχήματα. Καὶ μιὰ μέρα πίστεψα στὰ σοβαρὰ ὅτι ἔχασα τὸ φῶς μου !

Γυρίζαμε τότε τὸ φίλμ «Ὁ Ἱσπανὸς Χορευτής». Σὲ μιὰ σκηνὴ τῆς ταινίας αὐτῆς θὰ ἐμφανιζόμουν μιὰ συμμορία ἀτσιγγάνων, ἡ ὁποία θ' ἀπεγύμνωνε τοὺς ἐπιβάτες ἑνὸς λεωφορείου. Ὅσο γιὰ μένα, θὰ ἔκανα τὸ ρόλο μιᾶς ἀτσιγγάνας καὶ θὰ ἁρπαζα στὸν ἀέρα τὰ διάφορα ἀντικείμενα, ποὺ θὰ μοῦ πετοῦσαν οἱ σύντροφοί μου ἀπὸ τὸ λεωφορεῖο. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ σκηνοθέτης τοῦ φίλμ, ὁ Ἔμπερτ Μπρεγνον, θέλησε νὰ μοῦ δείξη πῶς ἔπρεπε νὰ παίξω αὐτὴ τὴ σκηνή. Ἁρπαξε, λοιπόν, μιὰ χοντρὴ ἀνδρικὴ μπότα μὲ σπηρούνια καὶ μοῦ τὴν πέταξε ἀπὸ μακρυά... Δὲν ὑπολόγισε ὅμως καλὰ τὴν ἀπόστασι... κι' ἔβγαλα τὴν μπότα αὐτὴν κατατρόσωπο !... Τὸ σπηροῦνι καρφώθηκε βαθιὰ κάτω ἀπὸ τὸ μάτι μου καὶ εἶνε θαῦμα πῶς δὲν μοῦ τὸ ἔβγαλε !...

Τέσσερες ὁλόκληρους μῆνες ἤμουν ξαπλωμένη στὸ κρεββάτι, μὲ τὰ μάτια δεμένα, μὴ γνωρίζοντας ἂν τὸ μάτι μου θὰ γινότανε καλά. Τὸ εὐτύχημα εἶνε ὅτι τὸ σπηροῦνι δὲν πείραξε κανένα ὀπτικὸ νεῦρο. Ἐνοεῖται ὅτι τὰ σημάδια του φαίνονται μέχρι σήμερα εὐδιάκριτα κάτω ἀπὸ τὸ μάτι μου...

Κάτι τέτοια ἀτυχήματα γίνονται πολὺ συχνὰ στὸ Χόλλυγουντ.

Ὁ Χάρολδ Λόϋδ ἔχασε τρία δάχτυλα τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ σὲ μιὰ ἔκρηξι δυναμίτιδος. Ἀπὸ τότε φοράει ἕνα γάντι μὲ τρία ψεύτικα δάχτυλα ἀπὸ καουτσούκ, τόσο τεχνητὰ ὅμως, ὥστε δὲν μπορεῖς νὰ τὰ διακρίνῃς οὔτε ἀπὸ κοντά.

Ἡ Κώνστανς Μπένετ ἔχει σπασμένο τὸν ἕνα γοφό της ἀπὸ μιὰ πτῶσι της ἀπὸ ἕνα ἄλογο.

Δέκα τοὐλάχιστον πρόσωπα — μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ σκηνοθέτης Χόγουαρθ Χῶκς — βρήκανε οἰκτρὸ θάνατο κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ γυρίσματος τοῦ ἀεροπορικοῦ φίλμ «Τὰ Φτερά».

Τὸ Χόλλυγουντ δὲν εἶνε μονάχα ἡ πόλις τοῦ γλεντιοῦ καὶ τῆς ἀμεριμνησίας !...

ΠΟΛΑ ΝΕΓΚΡΙ

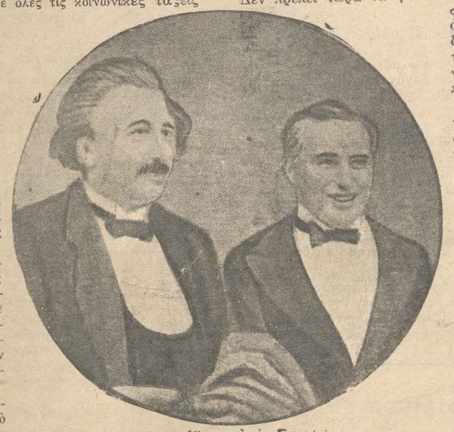

Ὁ Ἀϊνστάϊν καὶ ὁ Σαρλώ

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Ἐ, φίλε, ρώτησε ὁ Γκονζάγκας τὸν Καμπούρη μὲ περηφάνεια καὶ ψυχρότητα, θὰ μάθω ἐπὶ τέλους τί θέλεις ἀπὸ μένα..

—Τελειώνω, ἐξοχώτατε, εἶπε ὁ Καμπούρης, ὁ ὁποῖος ἄλλαξε πάλι τόνο. Βγῆκα πάλι ἀπὸ τὸ καταφύγιό μου, δειλὸς ἀκόμη, μὰ γεμάτος ἐπιθυμίες... Τὸ πάθος τῆς ἀπολαύσεως μὲ φλόγιζε... Εἶχα γίνει φιλόσοφος... Πήγαινα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, μυρίζοντας τὸν ἀέρα γιὰ νὰ δῶ ἀπὸ ποῦ φυσοῦσε ἡ ἄγνωστη ἡδονή...

—Ἐ, λοιπόν ; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας.

—Πρίγκηψ, ἀπάντησε ὁ Καμπούρης ὑποκλινόμενος, ὁ ἄνεμος τῆς ἡδονῆς ἐργόταν ἀπὸ τὸ μέρος σας.

—Ἄ! ἄ! ἔκανε ὁ πρίγκηψ γελῶντας, ὁ ἄνεμος ἐρχόταν ἀπὸ τὸ μέρος μου ;

—Μάλιστα, ἐξοχώτατε. Καὶ ἔτρεξα ἀμέσως πρὸς ἐσᾶς... Ἀπὸ τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ σας, ἔνοιωσα ὅτι βρισκόμουν σὲ καλὸ μέρος... Τὸ ἄρωμα τῆς ἀπολαύσεως μὲ χτύπησε..

—Φαίνεται πὼς ἔχεις καλὴ μύτη! τὸν διέκοψε σαρκαστικὰ ὁ Ὀριόλ.

—Ἐσὺ ποὺ κουβαλᾶς φορτία τὴ νύχτα, εἶπε μὲ σιγανὴ φωνὴ ὁ Καμπούρης, καταλαβαίνεις ὅτι εἶνε κανεὶς ἱκανὸς γιὰ ὅλα, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ μιὰ ἐπιθυμία τοῦ...

Ὁ Ὀριὸλ πρασίνισε καὶ ὁ Μοντωμπὲρ φώναξε :

—Τί θέλει νὰ πῆ ;

—Ξεγνήσου, φίλε μου, πρόσταξε ὁ Γκονζάγκας.

—Ἐξοχώτατε, ἐπάντησε ὁ Καμπούρης, ἡ ἐξήγησίς μου δὲν θὰ συναντοῦσε ἀ Ξέρετε ὅτι χτὲς εἶχα τὴν τιμὴ νὰ ἐγκαταλείψω τσως τῶν ἀγουαγιάλ» τὴν ἴδια ὥρα μὲ σᾶς. Εἶδα λοιπὸν τοὺς δυὸ διαμῶδς εὐπατρίδες νὰ κρατάνε ἕνα φορεῖο. Αὐτὸ δὲν ἦταν συνη τομένο πρᾶγμα καὶ σκέφτηκα ὅτι θὰ εἶχαν πληρωθῆ γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτή.

—Καὶ ξέρεις ;... τὸν ρώτησε ὁ Ὀριὸλ σὰν χαμένος.

—Τί ἦταν ἐπάνω στὸ φορεῖο ; τὸν διέκοψε ὁ Καμπούρης. Βέβαια. Ἦταν ἕνας γέρος εὐπατρίδης μεθυσμένος, τὸν ὁποῖο βοήθησα ἀργότερα γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ μέγαρό του...

Ὁ Γκονζάγκας χαμήλωσε τὰ μάτια του καὶ ἄλλαξε χρῶμα. Μιὰ ἔκφρασις βαθυτάτης καταπλήξεως ἁπλώθηκε στὰ χαρακτηριστικὰ ὅλων.

—Καὶ ξέρεις τί ἀπόγινε ὁ Λαγκαρντέρ ; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας μὲ σιγανὴ φωνή.

—Ἐ! ἔ! ἔκανε ὁ Καμπουρης. Ὁ Ζαντρὺ ξέρει καλὰ ἀπὸ σπαθιὰ... Ἤμουν ἐκεῖ κοντὰ ὅταν χτύπησε καὶ τὸ χτύπημά του ἦταν περίφημο... Σᾶς δίνω τὸ λόγο μου... Αὐτοί, τοὺς ὁποίους ἐστείλατε νὰ μάθουν, θὰ σᾶς πληροφορήσουν γιὰ ὅλα τ' ἄλλα...

—Ἀργοῦν πολύ...

—Χρειάζεται καιρός, ἔκανε ὁ Καμπούρης. Ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ...

—Τοὺς ξέρεις λοιπόν ; τὸν διέκοψε ὁ Γκονζάγκας σαστισμένος.

—Ἐξοχώτατε, ξέρω λίγο ὅλον τὸν κόσμο...

—Ἄκου, φίλε μου, ξέρεις ὅτι δὲν ἀγαπῶ ἐκείνους ποὺ ξέρουν τόσο κόσμο καὶ τόσα πράγματα...

—Αὐτὸ εἶν' ἐπικίνδυνο, συμφωνῶ, ἀπάντησε ὁ Καμπούρης. Μὰ μπορεῖ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ. Ἂς εἴμαστε δίκαιοι. Ἂν δὲν εἶχα γνωρίσει τὸν κ. ντὲ Λαγκαρντέρ.

—Νὰ μὲ πάρῃ ὁ Διάβολος, ἂν θὰ χρησιμοποιοῦσα ποτὲ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο! ψιθύρισε ὁ Ναβάϊγ, πίσω ἀπ' τὸν Γκονζάγκα.

Ὁ Καμπούρης ὅμως τὸν ἄκουσε καὶ τοῦ ἀπάντησε :

—Δὲν θὰ ἔκανες καλά!

Ὅλος ὁ κόσμος ἄλλωστε συμμεριζόταν τὴ γνώμη τοῦ Ναβάϊγ.

Ὁ Γκονζάγκας δίστασε.

Ὁ Καμπούρης ὅμως ἐξακολούθησε, σὰν νἄθελε νὰ διασκεδάσῃ μὲ τὴν ἀναποφασιστικότητά του :

—Ἂν δὲν μὲ διακόπτατε, θ' ἀπαντοῦσα ἀπὸ πρὶν στὶς ὑποψίες σας. Ὅταν ἐστάθηκα μπρὸς στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ σας, ἐξοχώτατε, ἐδίσταζα κι' ἐγώ, ἀναρωτιόμουν, ἀμφέβαλα. Εἶχα μπροστά μου τὸν παράδεισο ποὺ λαχταροῦσα, ὄχι βέβαια μπρὸς στὸν παράδεισο τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ τοῦ Μωάμεθ.. Ὅλες ἡ γοητεῖες ἦσαν συγκεντρωμένες σ' αὐτόν : ἡ ὡραῖες γυναῖκες καὶ τὸ καλὸ κρασί, ἡ νύμφες στεφανωμένες μὲ λουλούδια καὶ τὸ ἀφροστεφανωμένο κρασί... Καὶ τότε συλλογίστηκα ἂν ἤμουν ἕτοιμος νὰ κάνω τὰ πάντα, γιὰ νὰ γίνω ἄξιος νὰ μπῶ στὴν Ἐδὲμ αὐτὴ τῶν ἡδονῶν καὶ νὰ στεγάσω τὴν ἀθλιότητα κάτω ἀπ' τὸν πριγκηπικό σας μανδύα. Πρὶν μπῶ, τὸ συλλογίστηκα αὐτό, ἐκλαμπρότατε, καὶ μπῆκα.

—Γιατὶ αἰσθανόσουν τὸν ἑαυτό σου ἕτοιμο γιὰ ὅλα ; τὸν ρώτησε ὁ Γκονζάγκας.

—Γιὰ ὅλα! ἀπάντησε ὁ Καμπούρης ἀποφασιστικά.

—Ζήτω ὁ Θεός! Βλέπω πὼς ἡ ὀρεξί σου γιὰ τὶς ἀπολαύσεις καὶ γιὰ τὴν εὐγένεια εἶνε ἀσυγκράτητη...

—Σαράντα χρόνια τὸ ὀνειρεύομαι αὐτό, ὑψηλότατε... Ἡ ἐπιθυμίες μου φωλιάζουν κάτω ἀπ' τὰ γκρίζα μου μαλλιά...

—Ἄκουσε, εἶπε ὁ πρίγκηψ. Ἡ εὐγένεια ἀγοράζεται... Σοῦ ὑπόσχομαι πὼς θὰ γίνῃς εὐχερής...

—Εὐχαριστῶ πολύ, ἐκλαμπρότατε... Καὶ πότε θὰ γίνῃ αὐτό ;

—Διάβολε!... εἶπαν οἱ ἄλλοι. Εἶνε πολὺ βιαστικός.

—Χρειάζεται καιρός! ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας.

—Οἱ κύριοι εἶπαν τὴν ἀλήθεια, εἶπε ὁ Καμπούρης. Εἶμαι βιαστικός. Ἐκλαμπρότατε, συγχωρῆστε με... Μοῦ εἴπατε πρὸ ὀλίγου ὅτι δὲν σᾶς ἀρέσει νὰ σᾶς ἐξυπηρετοῦν δωρεάν... Αὐτὸ μὲ κάνει νὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἀμοιβή μου ἀμέσως...

—Ἀμέσως! φώναξε ὁ πρίγκηψ. Αὐτὸ εἶν' ἀδύνατον!

—Συγνώμην, ἔκανε ὁ Καμπούρης, δὲν πρόκειται περὶ γιὰ τοὺς τίτλους εὐγενείας.

Καὶ πλησιάζοντας, ἐπρόσθεσε μὲ τόνο πονηρό :

—Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ γίνω εὐγενής, γιὰ νὰ καθήσω ἀπόψε στὸ πλευρὸ τοῦ κ. Ὀριὸλ στὸ σουπὲ ποὺ θὰ δώσετε..

Ὅλος ὁ κόσμος ἔσκασε στὰ γέλια, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ὀριὸλ καὶ τὸν πρίγκηπα.

—Τὸ ξέρεις λοιπὸν κι' αὐτό ; ρώτησε ὁ τελευταῖος κατσουφιάζοντας.

—Ἄκουσα δυὸ λόγια ἐντελῶς τυχαῖα, ψιθύρισε ὁ Καμπούρης ταπεινά.

Οἱ ἄλλοι φώναξαν :

—Ὥστε ἔχουμε σουπέ!... Ἔχουμε σουπὲ ἀπόψε...

—Ναί, ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας. Τὸ σουπὲ μας ὅμως δὲν θὰ εἶνε καθόλου συνηθισμένο...

—Εἶχα μπρός μου τὸν παράδεισο τοῦ Μωάμεθ, ἐξοχώτατε.

—Πῶς ;... Μήπως θὰ ἔχουμε προσκαλεσμένο τὸν Ἰσάρο ... ἢ τὸν κ. Λώυ ;

—Ὄχι... Τίποτε ἀπ' αὐτά! ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας. Θὰ ἔχουμε ἕνα γάμο!

Ὁ Καμπούρης, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἀνασκίρτησε

—Καὶ ποιὸς θὰ παντρευτῆ ; ρώτησαν ὅλοι.

Ὁ Καμπούρης κρατοῦσε τὴν ἀνάσα του. Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Γκονζάγκας ἑτοιμαζόταν ν' ἀπαντήσῃ, ὁ Πεϋρὸλ παρουσιάστηκε στὸ κατῶφλι καὶ φώναξε :

—Ζήτω! Ζήτω! Οἱ ἄνθρωποί μας ξαναγύρισαν.

Ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ ἦσαν ἀπὸ πίσω του μὲ μιὰ περήφανη γαλήνη ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό τους.

—Φίλε, εἶπε ὁ Γκονζάγκας στὸν Καμπούρη, μὴ φύγεις ἀκόμα. Δὲν τελειώσαμε...

—Εἶμαι στὶς διαταγὲς τοῦ ἐκλαμπροτάτου, ἀπάντησε ὁ Καμπούρης καὶ ξαναγύρισε στὴ φωλιά του.

Ἦταν βιθυσμένος σὲ σκέψεις. Ὅταν ἔκλεισε τὴν πόρτα τῆς φωλιᾶς του πίσω του, σωριάστηκε στὸ στρῶμα του.

—Ἕνας γάμος! εἶπε. Ἀσφαλῶς δὲν πρόκειται γιὰ ἀστεῖο. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν κάνει τίποτε χωρὶς σκοπό... Τί κρύβει αὐτὸ τὸ μυστήριο ; Δὲν μπορῶ ἀκόμα νὰ τὸ μαντέψω καὶ ὁ καιρὸς ἐπείγει.

Τὸ κεφάλι του ἐξαφανίστηκε μέσα στὰ συνεσπασμένα χέρια του. Ἔπειτα ἀνορθώθηκε, λέγοντας μ' ἕνα παράδοξο τόνο :

—Εἴτε τὸ θέλει ὁ Γκονζάγκας, εἴτε ὄχι, ὁρκίζομαι στὸ Θεὸ πὼς θἄμαι κι' ἐγὼ στὸ σουπέ...

Ἐντωμεταξύ, ἔξω οἱ φίλοι τοῦ Γκονζάγκα ρωτοῦσαν μὲ ἀγωνία τοὺς δυὸ παλληκαράδες μας :

—Ἔ, λοιπόν ; Ἔ, λοιπόν ; Τί νέα ;

Μὰ ὁ Πεϋρὸλ τοὺς ἀπάντησε :

—Οἱ δυὸ αὐτοὶ γενναῖοι δὲν θέλουν νὰ μιλήσουν, παρὰ μόνο στὸν ἐκλαμπρότατο...

Ὁ Κοκαρντὰς καὶ ὁ Πασπουάλ, ποὺ εἶχαν περάσει ὅλη τὴν ἡμέρα τους, κοιμισμένοι ἐπάνω στὸ τραπέζι τῆς ταβέρνας, ἦσαν φρέσκοι σὰν τριαντάφυλλα. Πέρασαν περήφανα ἀνάμεσα στοὺς φίλους τοῦ Γκονζάγκα καὶ πῆγαν καὶ στάθηκαν μπροστὰ στὸν πρίγκηπα, τὸν ὁποῖο χαιρέτησαν σὰν ἱππότες τοῦ παληοῦ καλοῦ καιροῦ.

—Ἐμπρός, τοὺς εἶπε ὁ Γκονζάγκας, μιλᾶτε γρήγορα.

Ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ γύρισαν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον.

—Μίλα, εὐγενικέ μου φίλε, ἐσύ! εἶπε ὁ Πασπουάλ.

—Ὄχι!... Μίλα ἐσύ, περιστέρι μου!... τοῦ ἀπάντησε ὁ Κοκαρντάς.

—Μιλῆστε ἐπὶ τέλους! ἔκανε ὁ Γκονζάγκας ἀνυπόμονα.

Ἄρχισαν τότε νὰ μιλοῦν κι' οἱ δυὸ μαζύ.

—Σιωπή! πρόσταξε ὁ πρίγκηπας ζαλισμένος. Ἂς μιλήσει ὁ καθένας μὲ τὴ σειρά του..

Τότε ὁ Πασπουάλ εἶπε :

—Ἐπειδὴ εἶμαι ὁ νεώτερος, ὑπακούω στὸν εὐγενικό μου φίλο καὶ λαβαίνω τὸ λόγο. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔχω νὰ πῶ, εἶνε ὅτι ἐξετέλεσα τὴν ἀποστολή μου μ' ἐπιτυχία. Ἂν στάθηκα πιὸ τυχερὸς ἀπὸ τὸν εὐγενικό μου φίλο, αὐτὸ ἦταν ζήτημα μόνο τύχης κι' ὄχι ἀξίας...

Ὁ Κοκαρντὰς χαμογελοῦσε περήφανα καὶ χάϊδευε τὰ πελώρια μουστάκια του. Ἀσφαλῶς οἱ ἀναγνῶσται μας δὲν θἄχουν ξεχάσει ὅτι οἱ δυὸ παλληκαράδες εἶχαν στοιχηματίσει ποιὸς θὰ ἔλεγε περισσότερα ψέμματα. Ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ τὴν ταβέρνα, πῆγαν καὶ πάλι στὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Σάντρ. Μὰ δὲν ἔμαθαν τίποτε γιὰ τὸν Λαγκαρντέρ. Τί εἶχε γίνει ; Ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ βρισκόντουσαν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ στὴν μεγαλείτερη ἄγνοια.

—Ἀκοῦστε λοιπὸν τί ἔγινε μὲ δυὸ λόγια, εἶπε ὁ ἀδελφὸς Πασπουάλ. Ὅταν φύγαμε τὸ πρωῒ ἀπὸ δῶ, ἐκλαμπρότατε, γιὰ νὰ ἐκτελέσουμε τὴ διαταγή σας, ἀποφασίσαμε νὰ δράσουμε ὁ καθένας χωριστά. Τί ἔκανε ὁ εὐγενικός μου φίλος, τὸ ἀγνοῶ... Ἐγὼ ἐπῆγα στοὺς κήπους τοῦ «Παλαὶ-Ρουαγιάλ», ὅπου οἱ ἐργάτες ἀφαιροῦσαν τοὺς διακόσμους τῆς ἑορτῆς. Ἐκεῖ δὲν μιλοῦσαν, παρὰ γιὰ ἕνα μόνο πρᾶγμα. Εἶχαν βρῆ μιὰ λίμνη ἀλ-

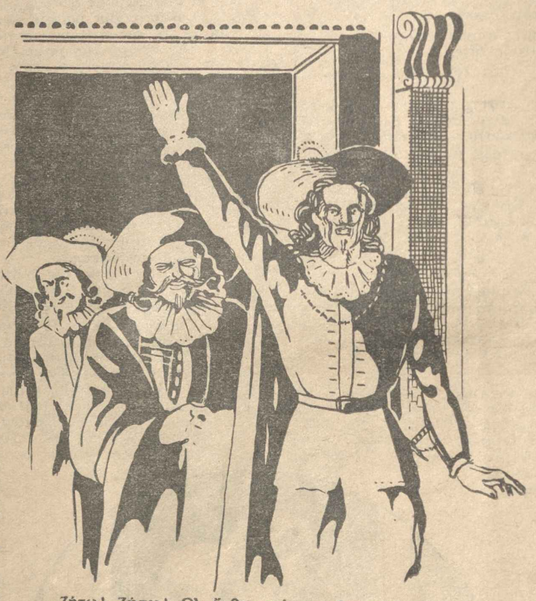

—Ζήτω! Ζήτω! Οἱ ἄνθρωποί μας ξαναγύρισαν!..

ματος κοντὰ στὸ θυρωρεῖο τοῦ Λὰ Μπρεάν. Ἀπ' αὐτὸ δὲν ἦταν δύσκολο νὰ καταλάβω πὼς κάποιον εἶχαν χτυπήσει ἐκεῖ... Πῆγα λοιπὸν κι' ἐγὼ καὶ εἶδα τὴ λίμνη αὐτὴ τοῦ αἵματος. Ἔπειτα κυττάζοντας στὸ χῶμα, ἀνακάλυψα ἴχνη αἵματος, ποὺ ἔφταναν ὡς τὸ περίπτερο τοῦ ἀντιβασιλέως. Ἔτσι κατάλαβα ὅτι αὐτὸς ποὺ εἶχαν χτυπήσει, εἶχε κατωρθώσει νὰ συρθῆ ὡς ἐκεῖ... Μὰ τὰ ματωμένα ἴχνη ἐξακολουθοῦσαν ὡς ἔξω στὸ δρόμο... καὶ προχωροῦσαν ὡς τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ἐκεῖ στεκόντουσαν μερικοὶ ναυτικοὶ καὶ κουβέντιαζαν. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔλεγε: «...Ναί, ναί... Τοὺς εἶδα μὲ τὰ μάτια μου... Ἦσαν τέσσερες πέντε κακοποιοὶ ἐδῶ... Ἐξαφνα, κατὰ τὰ χαράματα, φάνηκε ἕνας εὐγενής, ποὺ φαινόταν πληγωμένος... Ἀμέσως τοῦ ρίχτηκαν κι' ἀφοῦ τοῦ πῆραν τὸ πορτοφόλι του, τὸν πέταξαν στὸ ποτάμι... Ἤμουν μόνος μου, ἀλλοιῶς θὰ ἔτρεχα νὰ τὸν σώσω.. Ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς εὐγενὴς φοροῦσε μαύρη μάσκα καὶ κοστοῦμι ἀπὸ μεταξωτὸ σατέν...»

Ἕνας ψίθυρος ἀκούστηκε μετὰ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Πασπουάλ. Ὁ Γκονζάγκας κουνοῦσε τὸ κεφάλι του ἐπιδοκιμαστικά. Μονάχα ὁ Κοκαρντὰς χαμογελοῦσε σὰν σκεπτικιστής. Ἔλεγε ἀπὸ μέσα του :

—Ὁ ἄξιος σύντροφός μου τὰ καταφέρνει περίφημα στὰ ψέμματα, σὰν γνήσιος Νορμανδὸς ποὺ εἶνε! Μὰ θαρθῆ κι' ἡ δική μου σειρά!...

—Ἐξακολουθῶ! ἐπρόσθεσε σὲ λίγο ὁ Πασπουάλ, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία τοῦ παραμυθιοῦ του. "Αν δὲν ἐκφράζομαι σὰν ἄνθρωπος τῆς πέννας, συγχωρῆστε με... Ἡ δουλειά μου εἶνε νὰ κρατάω τὰ σπαθί!... Ἐξ ἄλλου, ἡ παρουσία τοῦ ἐκλαμπροτάτου μὲ δειλιάζει... Εἶμαι πολὺ εἰλικρινὴς καὶ δὲν σοῦ τὸ κρύβω.. Μὰ ἡ ἀλήθεια, εἶνε ἡ ἀλήθεια... Κάνε τὸ καθῆκον σου καὶ μὴ λογαριάζεις ὅ,τι κι' ἂν ποῦν... Πῆρα λοιπὸν τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ κι' ἀκολουθώντας την ἔφτασα ὡς τὸ Σέβρ. Εἶχα τὴν ἰδέα μου, καθὼς θὰ δῆτε... Ἐκεῖ τὸ ποτάμι ξεβράζει ὅ,τι πέφτει μέσα σ' αὐτό...

—Καὶ τί βρῆκες ; τὸν ρώτησε ὁ Γκονζάγκας.

Ὁ Πασ[illegible] ἐπαναλαμβάτηση, ξεκ[illegible] φωρὲς τὴν κατάτου. Ὁ [illegible] ἀρχὴ ξει διάπ[illegible] περίεργος [illegible] θἄβγαζε ὁ σύντροφός του ἀπὸ κεῖ μέσα...

Ἐκεῖνο λοιπὸν ποὺ ἔβγαλε ὁ Πασπουάλ ἀπὸ τὸν κόρφο του, τὸ εἶχε βρεῖ στὸ σπίτι τοῦ Λαγκαρντέρ, κατὰ τὴν πρώτη τους ἐπίσκεψι. Τὸ εἶχε πάρει χωρὶς κανένα σκοπὸ στὴν ἀρχή, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἴσως θὰ τοῦ χρησίμευε... Ὁ Κοκαρντὰς δὲν τὸν εἶχε ἀντιληφθῆ... Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴ ματωμένη ἐσθῆτα ποὺ φοροῦσε ὁ Λαγκαρντὲρ στὸ χορὸ τοῦ ἀντιβασιλέως καὶ ποὺ τὴν εἶχε βγάλει στὴν κάμαρή του, ὅταν σύρθηκε ὡς ἐκεῖ μετὰ τὸν τραυματισμό του... Τὴν ἔδωσε στὸν Γκονζάγκα, ὁ ὁποῖος ὁπισθοχώρησε μὲ μιὰ κίνησι φρίκης.

—Ἐκλαμπρότατε, εἶπε ὁ Πασπουάλ μὲ μετριοφροσύνη, τὸ πτῶμα ἦταν πολὺ βαρύ... Δὲν μπόρεσα νὰ πάρω, παρὰ μόνο αὐτό...

—Καὶ εἶδες τὸ πτῶμα : τὸν ρώτησε ὁ Πεϋρόλ.

—Σᾶς παρακαλῶ, τοῦ ἀπάντησε ἀπότομα ὁ Πασπουάλ, μὴ μοῦ μιλᾶτε σὲ ἑνικό... Δὲν βόσκαμε γίδια μαζὺ γιὰ νὰ ἔχετε τέτοιο θάρρος...

—Ἀπάντησε στὴν ἐρώτησί του! πρόσταξε ὁ Γκονζάγκας.

—Ναί, τὸ εἶδα, ἀπάντησε ὁ Πασπουάλ...

—Ἔ, λοιπόν, φώναξε τότε ὁ Κοκαρντάς, τὸ εἶδα κι' ἐγὼ ἐκεῖ πέρα. Μὰ εἶδα πολλὰ περισσότερα ἀπὸ σένα... Ἐμεινα κοντὰ στὴν ὄχθη, κρυμμένος μέσα στὰ δέντρα, ὡς ὅτου ἔφτασε ἐκεῖ ἕνας ψαρᾶς... Τράβηξε τὸ πτῶμα ἔξω, τὸ ἔβαλε μέσα σ' ἕνα σανίκι καὶ τὸ πῆγε στὸ νοσοκομεῖο τῆς Παναγίας. Πῆγα κι' ἐγὼ στὸ νοσοκομεῖο... μά, ἐπειδὴ δὲν ἦταν ἡ ὥρα τῶν ἐπισκέψεων, δὲν μ' ἄφησαν νὰ μπῶ μέσα... Τέλος τρύπωσα κρυφά...

—Καὶ τί εἶδες ; τὸν διέκοψε ὁ Γκονζάγκας.

—Εἶδα τὸν δόκτορα Ζὰν-Πετί, τὸ χειροῦργο τοῦ ἀντιβασιλέ-

ως, ὁ ὁποῖος ἔκανε ἀνατομία στοὺς μαθητάς του, κομματιάζοντας τὸ πτῶμα ποὺ τοὺς πούλησε ὁ ψαρᾶς.

—Καὶ ἀναγνώρισες τὸ πτῶμα αὐτό ;...

—Ναί, τὸ ἀναγνώρισα ἀπὸ τὰ ὡραῖα του χαρακτηριστικά, ἀπὸ τὰ ξανθά του μαλλιά, ἀπὸ τὴ λεβεντιά του. Ἦταν ὁ Λαγκαρντέρ!

Ὅλοι περίμεναν τὴ λέξι αὐτή. Ἕνας παρατεταμένος ψίθυρος χαρᾶς ξέφυγε ἀπὸ τὰ στήθη ὅλων :

—Πέθανε! Πέθανε!

Κι' ὁ Γκονζάγκας ὁ ἴδιος ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως καὶ εἶπε κι' αὐτός:

—Πέθανε !

Καὶ συγχρόνως πέταξε δυὸ βαλάντια στὸν Κοκαρντὰς καὶ τὸν Πασπουάλ.

Ἔξαφνα, ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνας ὑπηρέτης παρουσιάστηκε. Ἐπειδὴ εἶχε ἀρχίσει νὰ σκοτεινιάζῃ, κρατοῦσε στὸ ἕνα του χέρι μιὰ δάδα καὶ στὸ ἄλλο ἕναν ἀσημένιο δίσκο, ἐπάνω στὸν ὁποῖο ὑπῆρχε μιὰ ἐπιστολή.

—Γιὰ τὸν ἐκλαμπρότατο! εἶπε ὁ ὑπηρέτης.

Ὅλοι οἱ ἄλλοι παραμέρισαν ἀμέσως. Ὁ Γκονζάγκας πῆρε τὴν ἐπιστολὴ καὶ τὴν ἄνοιξε. Τὸ πρόσωπό του ἄλλαξε χρῶμα, μὰ συνῆλθε ἀμέσως.

Ἔρριξε κατόπιν στοὺς δυὸ μπράβους ἕνα διαπεραστικὸ βλέμμα ποὺ ἔκανε τὸν Πασπουὰλ ν' ἀνατριχιάσῃ.

—Ἔλα 'δῶ! εἶπε στὸν Κοκαρντάς.

Ὁ Κοκαρντὰς προχώρησε ἀμέσως.

—Ξέρεις νὰ διαβάζῃς ; τὸν ρώτησε ὁ πρίγκηψ μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο.

Καί, γυρίζοντας πρὸς τοὺς φίλους του, ἐπρόσθεσε :

—Κύριοι, νὰ τὰ τελευταῖα νέα!

—Νέα ἀπὸ τὸ νεκρό ; ρώτησε ὁ Ναβάϊγ.

—Τί λέει ὁ μακαρίτης ; ρώτησε κι' ὁ Ὀριόλ, θέλοντας νὰ κάνῃ πνεῦμα!

—Ἀκοῦστε καὶ θὰ τὸ μάθε[illegible] Διάβασε δυνατά, Κοκαρ[illegible], παρατυπ[illegible] περιστοίχισαν συναντοῦσε στὴ [illegible]. Ὁ Κοκαρντὰς ἕως τῶν ἀντιθέτ[illegible] διαμορφωθῆ μορφωμένος, [illegible] τοὺς σ[illegible] δήποτε ἤξερε νὰ δι[illegible]ενιζεῖ. Ὡστόσο, στὴν περίστασι [illegible]τή, τοῦ χρειάστηκε κι' ἡ βοήθεια τοῦ ἀδελφοῦ Πασπουάλ, ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν πιὸ σοφὸς ἀπ' αὐτόν.

—Βοήθα με, σύντροφέ μου ! τοῦ εἶπε. Ἔχω τὰ μάτια μου θολά!

Ὁ Πασπουὰλ πλησίασε καὶ μὲ τὴ σειρά του ἔρριξε τὰ βλέμματά του στὴν ἐπιστολή. Ἀμέσως ἔγινε κατακόκκινος ἀπὸ χαρά. Ἐπίσης κι' ὁ Κοκαρντὰς μὲ δυσκολία κρατοῦσε τὰ γέλια του, γέλια εὐχαριστήσεως. Αὐτὸ βάστηξε μιὰ στιγμὴ μόνο. Οἱ ἀγκῶνες τους συναντήθηκαν καὶ κατάλαβαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

—Περίεργα πράγματα! ἔκανε μὲ ἀφέλεια ὁ Πασπουάλ.

—Πολὺ περίεργα! ἐπρόσθεσε ὁ Κοκαρντάς, παίρνοντας ὕφος συντετριμμένο.

—Τί συμβαίνει λοιπόν ; Τί συμβαίνει ; τοὺς ρώτησαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές.

—Διάβασε, Πασπουάλ, ἡ φωνὴ μοῦ λείπει... Αὐτὸ εἶνε θαῦμα !...

—Διάβασε, Κοκαρντάς... Ἀνατριχιάζω...

Ὁ Γκονζάγκας χτύπησε τὸ πόδι του... Ἀμέσως ὁ Κοκαρντὰς ἀνορθώθηκε καὶ εἶπε στὸν ὑπηρέτη :

—Φώτισε, τεμπέλη!

Ὅταν ὁ ὑπηρέτης ἔφερε τὸ φῶς κοντά του, διάβασε μὲ φωνὴ καθαρὴ κι' εὐδιάκριτη τὰ ἑξῆς :

«Κύριε πρίγκηψ, γιὰ νὰ κανονίσουμε ὁριστικὰ τοὺς λογαριασμούς μας, προσκαλῶ τὸν ἑαυτό μου στὸ ἀποψινό σας σουπέ. Θὰ εἶμαι ἐκεῖ στὶς ἐννέα».

—Ἡ ὑπογραφή ; φώναξαν δέκα φωνὲς συγχρόνως

—«Ἱππότης Ἐρρίκος ντὲ Λαγκαρντέρ» !...

Ὅλοι ἐπανέλαβαν μὲ φρίκη αὐτὸ τὸ ὄνομα

Ὁ Κονκαρντὰς διάβασε μὲ φωνὴ εὐδιάκριτη καὶ καθαρή...

Μιὰ παρατεταμένη σιωπὴ ἐπακολούθησε. Μέσα στὸ φάκελλο ποὺ ἔκλεινε τὴν ἐπιστολή, ὑπῆρχε κι' ἕνα ἄλλο ἀντικείμενο. Ὁ Γκονζάγκας τὸ πῆρε. Ἦταν ἕνα γάντι, τὸ δικό του, ποὺ ὁ Λαγκαρντὲρ τοῦ εἶχε πάρει τὸ προηγούμενο βράδυ. Ὁ Γκονζάγκας τὸ φύλαξε καὶ κατόπιν ἔπῆρε τὸ γράμμα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Πασπουάλ. Ὁ Πεϋρὸλ θέλησε νὰ τοῦ μιλήσῃ, μὰ τὸν ἀπομάκρυνε...

—Ἔ, λοιπόν, εἶπε, ἀπευθυνόμενος στοὺς δυὸ παλληκαράδες, τί λέτε ἐσεῖς γι' αὐτό ;

—Λέω, ἔκανε ἁπλᾶ ὁ Πασπουάλ, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ κάνῃ λάθη. Σᾶς ἀνέφερα πιστὴ τὴν ἀλήθεια. Ἐξ ἄλλου, ἐγὼ μάρτυρα αὐτὴ τὴν ἐσθῆτα...

—Μὰ αὐτὸ τὸ γράμμα ;...

—Καὶ ὅμως, φώναξε ὁ Κοκαρντάς, ἀναγνώρισα τὸ πτῶμα τοῦ Λαγκαρντέρ!

—Καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα ; ἐπανέλαβε ὁ Γκονζάγκας κατσουφιάζοντας.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ Πεϋρὸλ πλησίασε τὸν πρίγκηπα καὶ τοῦ ψιθύρισε :

—Αὐτοὶ οἱ γελοῖοι σᾶς ἀπατοῦν πρὶν ἀπὸ πολὺ καιρό!

Ἐντωμεταξύ, οἱ φίλοι τοῦ Γκονζάγκα συγομουρμούριζαν μεταξύ τους.

—Αὐτὸ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια! ἔλεγε ὁ Ὀριόλ. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶν' ἕνας μάγος!

—Εἶνε ὁ διάβολος ὁ ἴδιος! φώναξε ὁ Ναβάϊγ.

Τότε ὁ Κοκαρντὰς εἶπε σιγά, συγκρατῶντας μὲ δυσκολία τὸν πυρετὸ ποὺ ἔκανε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ δυνατά :

—Εἶν' ἕνας ἄντρας ; Δὲν εἶν' ἔτσι, μικρέ μου!

—Εἶν' ὁ Λαγκαρντέρ! Ὁ Μικρὸς Παρισινός! τοῦ ἀπάντησε σιγὰ ὁ Πασπουάλ.

—Κύριοι, εἶπε ὁ Γκονζάγκας στοὺς φίλους του, μὲ τόνο ἐλαφρὰ ἀλλοιωμένο. Ὑπάρχει μέσα σ' ὅλα αὐτὰ κάτι ἀκατανόητο. Προσοθήκαμε χωρὶς ἄλλο ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους.

—Ἄ! ἐκλαμπρότατε! διαμαρτυρήθηκαν συγχρόνως ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ.

—Σιωπή! φώναξε ὁ Γκονζάγκας.

Κι' ἔπειτα πρόσθεσε :

—Δέχομαι τὴν πρόσκλησι ποὺ μοῦστειλε μὲ τὸ γάντι ὁ Λαγκαρντέρ...

—Μπράβο! φώναξε ὁ Ναβάϊγ, μὲ φωνὴ σβυσμένη.

—Μπράβο! Μπράβο! ἐπανέλαβαν κι' οἱ ἄλλοι μὲ σφιγμένη καρδιά.

—Μοῦ ἐπιτρέπετε, ἐκλαμπρότατε, νὰ σᾶς δώσω μιὰ συμβουλή, εἶπε ὁ Πεϋρόλ, Ἀντὶ τοῦ σουπὲ ποὺ σκοπεύετε νὰ δώσετε ἀπόψε, θὰ ἦταν προτιμότερο νά...

—Τὸ αὐριὸ θὰ γίνῃ κι' ὁ κόσμος νὰ χαλάσῃ! φώναξε ὁ Γκονζάγκας, ἀνορθώνοντας τὸ κεφάλι του.

—Τότε, ἐπέμεινε ὁ Πεϋρόλ, τουλάχιστον νὰ κλείσουμε τὶς πόρτες.

—Ὄχι, θὰ τὶς ἀφήσουμε ἀνοιχτές! Διάπλατα ἀνοιχτές! φώναξε ὁ Γκονζάγκας.

—Μπράβο! ξαναεἶπε δειλὰ ὁ Ναβάϊγ.

—Ἔχετε ὅλοι τὰ σπαθιά σας, κύριοι ; εἶπε ὁ Γκονζάγκας, γυρίζοντας πρὸς τοὺς φίλους του.

—Ναί! τοῦ ἀπάντησαν ἐκεῖνοι.

—Τὰ ἔχουμε κι' ἐμεῖς ; ψιθύρισε ὁ Κοκαρντάς, κλείνοντας τὸ μάτι τοῦ Πασπουάλ.

—Θὰ μπορέσετε νὰ τὰ χρησιμοποιήσετε, ἂν παρουσιαστῆ ἀνάγκη ;

—Ἂν αὐτὸς ὁ Λαγκαρντὲρ ἔρθει μόνος... ἀπάντησε ὁ Ναβάϊγ, χωρὶς νὰ φροντίζῃ πειὰ νὰ κρύψῃ τὸ φόβο του.

—Ἐκλαμπρότατε, εἶπε τότε ὁ Πεϋρόλ, ὁ ὁποῖος φοβόταν περισσότερο ἀπ' ὅλους, δὲν ἀναθέτουμε καλύτερα αὐτὴ τὴ δουλειὰ στὸ Ζαντρὺ καὶ στοὺς συντρόφους του ;

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΠΕΡΝΑΡ ΖΕΡΒΑΙΖ

Ο ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΙΟΙ

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ. Ἡ Κα Φάϊγ, ποὺ ἀπὸ τὴν πολλὴ ζέστη δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῆ, ξύπνησε τὸν ἄνδρα της.

—Ζώρζ, τοῦπε σκουντῶντας τον. Ἄκουσα θόρυβο... Μοῦ φαίνεται πὼς κάποιος εἶνε κάτω.

—Ὄνειρα θλέπεις! τῆς ἀπάντησεν ὁ κ. Φάϊγ, δυσφορῶντας γιατὶ τοῦ χάλασε τὸν ὕπνο.

Ἐν τούτοις, γιὰ νὰ τὴν καθησυχάση. ντύθηκε θιαστικὰ καὶ χωρὶς θόρυβο, ἐπῆρε τὸ πιστόλι ἀπὸ τὸ συρτάρι τοῦ κομοδίνου καὶ κατέθηκε τὴ σκάλα, πατῶντας στὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν του. Ὅταν ἔφτασε στὸ κάτω πάτωμα, τοῦ φάνηκε καὶ αὐτοῦ πὼς ἄκουσε κάποιον θόρυβο μέσα στὴν τραπεζαρία.

Ἐπλησίασε σιγὰ τὴν πόρτα, τὴν ἄνοιξε, καὶ μπαίνοντας μὲ προτεταμένο τὸ πιστόλι, ἔστριψε τὸ κουμπὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ.

Μπροστὰ στὸ μπουφέ, ποὺ τὰ συρτάρια του ἦσαν ἀνοιγμένα, εἶδεν ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ φαινόταν νὰ τάχη χαμένα...

—Ψηλὰ τὰ χέρια! φώναξε μὲ δυνατὴ φωνὴ ὁ κ. Φάϊγ, σημαδεύοντας τὸν ἄγνωστο μὲ τὸ πιστόλι.

Ὁ ἄγνωστος ὑπάκουσε χωρὶς δυστροπίες.

—Ἂν κουνηθῆς, σοῦ τινάζω τὰ μυαλά! εἶπε πάλιν ὁ κ. Φάϊγ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄνοιξε πάλι ἡ πόρτα καὶ μπῆκεν ἡ κ. Φάϊγ, ποὺ εἶχε τρέξει πίσω ἀπὸ τὸ σύζυγό της.

—Ἄχ, Θεέ μου! εἶπε φέρνοντας τὸ χέρι στὸ στῆθος, πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδιᾶς, καθὼς εἶδε τὸν ἄγνωστο νὰ στέκεται μπρὸς ἀπὸ τὸ πιστόλι τοῦ συζύγου της.

—Μὴ φοβᾶσαι καθόλου! τῆς ἀπάντησε ὁ κ. Φάϊγ.

Κ' ἐπρόσθεσε:

—Ψάξε τον!

Ἡ κ. Φάϊγ, τρέμοντας, ἄδειασε τὶς τσέπες τοῦ ἀγνώστου. Βρῆκεν ἕνα πακέττο τσιγάρα, ἕναν ἀναπτῆρα, ἕνα πορτοφόλι, κλειδιά, ἕνα μαντῆλι, μιὰ λίμα τῶν νυχιῶν, μερικὲς πενταροδεκάρες...καὶ τίποτ' ἄλλο.

—Αὐτὰ εἶνε ὅλα; ρώτησεν αὐστηρὰ τὸν ἄγνωστο ὁ κ. Φάϊγ. Ὅπλα δὲν ἔχεις ἀπάνω σου;

—Τί νὰ τὰ κάμω τὰ ὅπλα; ἀπάντησεν ἤρεμα ὁ κλέφτης. Ὅταν κανεὶς πιαστῆ, πιάστηκε... Τί τοῦ χρειάζεται τὸ περίστροφο; Νὰ σκοτώση καὶ νἄχη φασαρίες;...

Μιλοῦσε πολὺ καλά, ἡ φωνή του δὲν εἶχε καθόλου τόνο μόρτικο καὶ τὸ ὕφος του αὐτὸ ἔφερε σὲ δύσκολη θέσι τὸν κ. Φάϊγ, ὁ ὁποῖος προσπαθοῦσε νὰ ἐκφράζεται στὴν διάλεκτο τῶν ἀπάχηδων, ἀπὸ μιὰν ἀνεξήγητη ἐπιθυμία νὰ προσαρμοσθῆ πρὸς τὴν περίστασι.

Ὁ κλέφτης ἦταν ἕνας νέος ντυμένος ἀρκετὰ καλά. Ἀπ' τὸ ντύσιμό του θὰ τὸν ἔπαιρνε κανεὶς γιὰ ἐμπορουπάλληλο, βοηθὸ φαρμακείου, γραφέα συμβολαιογράφου, ἴσως καὶ κάτι καλύτερο. Ἡ κ. Φάϊγ, ποὺ δὲν εἶχεν ἰδῆ ποτὲ κλέφτη...ἐκ τοῦ φυσικοῦ, ἀποροῦσε κ' ἔγασε σχεδὸν κάθε ἰδέα γιὰ τοὺς κλέφτες. Περίμενε νὰ ἰδῆ κανέναν ἀπάχη σὰν αὐτοὺς ποὺ ζωγραφίζουν οἱ σκιτσογράφοι στὰ περιοδικὰ καὶ παριστάνουν οἱ ἠθοποιοὶ στὸ θέατρο.

—Καὶ τώρα τί θὰ τὸν κάνουμε; ἐρώτησεν ἡ κ. Φάϊγ, συνερχομένη κάπως ἀπὸ τὴν ταραχή της.

—Λέω νὰ τὸν πάω στὴν ἀστυνομία! ἀπάντησεν ὁ σύζυγός της.

—Τέτοιαν ὥρα;

Ὁ κ. Φάϊγ ἄρχισε νὰ κέπτεται. Ἡ ἀστυνομία ἀπεῖχε δυὸ χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ σπίτι. Νὰ πάη τόσο δρόμο, μέσα στὴν κατασκότεινη νύχτα, συνοδεύοντας ἕναν κλέφτη, ποὺ ἀναμφιβόλως, μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία ποὺ θὰ τοῦ τύχαινε, θὰ ἀπεπειρᾶτο νὰ δραπετεύση, δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου.

—Δὲν πᾶς νὰ εἰδοποιήσης τοὺς γείτονες; εἶπε στὴν γυναίκα του.

—Ποιοὺς γείτονες; Οἱ Ντυμπουὰ εἶχαν πάει στὰ λουτρά, οἱ Μπουρντὼ τὸ ἴδιο, ὁ μπάρμπα Ντυμὰ εἶνε ἄρρωστος. Κ' ὕστερα, ἀγαπητέ μου, ἔχω πολὺ τρομάξει καὶ φοβοῦμαι νἀβγω μόνη μου τέτοιαν ὥρα καὶ μὲ τέτοιο σκοτάδι. Τὸ καλύτερο, νομίζω, ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε, εἶνε νὰ περιμένουμε νὰ ξημερώση ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα...

—Λοιπόν, πρέπει νὰ ξαγρυπνήσουμε ὅλη τὴ νύχτα, φυλάγοντας αὐτὸν τὸ μποῦφο! Ὡραία δουλειά!

Κ' ἐκάθησε σὲ μιὰ καρέκλα. Ἡ κ. Φάϊγ τὸν μιμήθηκε. Μόνο ὁ κλέφτης στεκόταν ὄρθιος, ἀκουμπισμένος στὸν μπουφέ.

—Πάρτε, λοιπόν, μιὰ καρέκλα καὶ καθῆστε καὶ σεῖς, τοῦ εἶπε σὲ λίγο ὁ κ. Φάϊγ, ὁ ὁποῖος παραδόξως ἔπαψε πειὰ καὶ νὰ τοῦ μιλάη στὸν ἑνικό.

Ὁ κλέφτης κάθησεν, εὐχαριστῶντας τὸν κ. Φάϊγ γιὰ τὴν εὐγένειά του.

Τὸ ἀνδρόγυνο ἄλλαξε μερικὲς φράσεις κ' ὕστερα σώπασε. Μιὰ καταθλιπτικὴ σιγὴ ἀνυπόφορη ἐβάραινε τὰ τρία πρόσωπα, ποὺ τὰ ἐβασάνιζεν ἡ φριχτὴ ζέστη. Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ὁ κ. Φάϊγ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ κρατηθῆ κ' εἶπε στὸν κλέφτη.

—Ὡραία ἰδέα, νἀρθῆτε σ' ἕνα σπίτι κατοικημένο νὰ κλέψετε!

Ὁ κλέφτης φάνηκε σὰν νὰ προσεβλήθη ἀπὸ τὴν κριτικὴν αὐτὴ τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἱκανότητος.

—Μὲ ἐβεβαίωσαν, ὅτι στὸ σπίτι σας δὲν θᾶταν κανένας αὐτὲς τὶς ἡμέρες... Ἀλλοιῶς, κουτὸς ἤμουν νὰ μπῶ μέσα.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἐφέτος ἤρθαμε στὴν ἐξοχὴ λίγο νωρίτερα, εἶπεν ἡ κ. Φάϊγ, μὲ ὕφος σὰν νὰ ἐζητοῦσε συγνώμην ἀπὸ τὸν κλέφτη...

Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐτελείωσε. Μὰ ὁ κ. Φάϊγ, γιὰ νὰ παρατείνη λίγο ἀκόμα τὴν κουβέντα, πρὶν ἁπλωθῆ καὶ πάλι ἡ καταθλιπτικὴ σιγή, εἶπε:

—Καλὴ δουλειὰ κάνετε καὶ τοῦ λόγου σας!...

Ὁ νέος σήκωσε ἐλαφρὰ τοὺς ὤμους, σὰν νἄλεγε πὼς δὲν εἶνε πάντα στὸ χέρι τῶν ἀνθρώπων νὰ ὁρίζουν τὸ πεπρωμένο τους.

—Ἡ κακὲς συναναστροφὲς θὰ σᾶς ἔφεραν σ' αὐτὸν τὸ δρόμο! εἶπεν ἡ καλόκαρδη κ. Φάϊγ.

Μὰ ὁ κλέφτης δὲν καταδέχτηκε νὰ δικαιολογηθῆ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο.

—Ἄ, μπᾶ! εἶπε. Καθόλου, κυρία!

—Καταδικαστήκατε ποτέ; τὸν ρώτησε καὶ ὁ κ. Φάϊγ.

—Μιὰ φορὰ μονάχα, ἀποκρίθηκεν ὁ κλέφτης, χωρὶς νὰ δείξη καμμιὰ ντροπή. Τρεῖς μῆνες φυλακὴ γιὰ μιὰν ἀνοησία.

—Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως τὴν ἔχετε ἄσχημα...

Καὶ ὁ κ. Φάϊγ σώπασε, πρῶτον γιατὶ λυπήθηκε ποὺ μίλησε μὲ τόση ἀπονιὰ καὶ χαρεκακία καὶ δεύτερον γιατὶ ἔτσι δὲν ὑπῆρχε πειὰ ἐλπὶς νὰ συνεχισθῆ ἡ κουβέντα. Καὶ πάλι μιὰ βαρειὰ σιωπὴ ἁπλώθηκε... Ἡ στιγμὲς ἐπερνοῦσαν ἀργά, ἦσαν ἀτελείωτες. Ἡ ζέστη γινόταν ὁλοένα καὶ πιὸ ἀποπνικτική. Ὁ κ. Φάϊγ σκούπιζε τὸ ἱδρωμένο ... τοῦ, χασμουριόταν καὶ βασάνιζε τὸ ... του γιὰ νὰ ἐξηγήση τὴν παράξενη συζε... φορὰ τοῦ αἰχμαλώτου του. Ἂν ὁ λωπ... της αὐτὸς τὸν παρακαλοῦσε μ... μάτια, ἂν τοῦλεγε πὼς ἔχε... καὶ λυπᾶται γιατὶ θ' ἀ... γειά του, θὰ τὸν ἄφινε... διά, νὰ φύγη, δίνοντάς... θῆ τυχερώτερος στὶς ... Μὰ ὁ κλέφτης, ὡπλ... κ' ἐγκαρτέρησι γιὰ ... ταν ν' ἀεσίζεται διά... τοῦ.

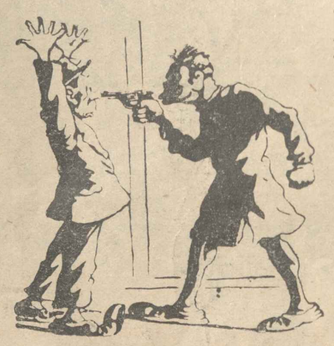

—Ψηλὰ τὰ χέρια !...

—Θέλεις νὰ πάρης ... τὸν ρώτησεν ἡ γυναῖκα τοῦ. Ἐγὼ ε... στως θᾶπινα μιὰ μπύρα.

Ὁ κ. Φάϊγ δέχθηκε, ἐκείνη τότε ἄνοιξε τὸν μπουφὲ καὶ...φυσικώτατα ἔβαλε τρία ποτήρια στὸ τραπέζι. Ἀντελήφθη τί ἔκαμε κ. ταν ἐπῆνε νὰ γεμίση τὰ ποτήρια. Ἔμεινε μερικὲς στιγμὲς διστακτική, μὰ ὁ ἄνδρας της τὴν ἐλυπήθηκε καὶ τὴν ἐβγαλεν ἀπὸ τὴν δύσκολη θέσι, λέγοντας:

—Αὐτὴ ἡ μπύρα εἶνε περίφημη!

—Ναί, δὲν εἶνε κακή! ἀπάντησεν ἐκείνη, κολακευμένη ὡς νοικοκυρά. Ἂς πιοῦμε νὰ δροσιστοῦμε!

Καὶ θάζοντας τὸ πιστόλι στὴν τσέπη του, πρόσφερε τὸ ἕνα ποτῆρι στὸν κλέφτη.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐξέσπασε ἔξαφνα μιὰ ἀπὸ τὶς ραγδαῖες ἐκεῖνες καλοκαιριάτικες μπόρες. Οἱ κεραυνοὶ καὶ ἡ βροντὲς ἐτράνταζαν ὅλο τὸ σπίτι. Στὰ παραθυρόφυλλα βροντοῦσαν ἡ χονδρὲς σταλες τῆς βροχῆς καὶ μιὰ μυρουδιὰ βρεγμένης γῆς ἐγέμισε τὸ δωμάτιο.

Ἔξαφνα, ἀνάμεσα σὲ δυὸ κεραυνούς, ἀκούστηκε ἔξω ἕνα περίεργο σφύριγμα.

—Τί εἶν' αὐτό; ἐρώτησεν ἀπορῶντας ὁ κ. Φάϊγ.

—Ὁ Ἀλφρέδος θᾶναι! ἀπάντησεν ἀτάραχος ὁ κλέφτης. Ἕνας σύντροφός μου, ποὺ ἔμεινε νὰ φυλάη θάρδια ἔξω... Ἄρχισε ν' ἀνυπομονῆ, τὸν ἔπιασε καὶ ἡ βροχὴ καί...

Ἡ μπόρα χτυποῦσε μὲ περισσότερη μανία τὰ παραθυρόφυλλα ἀπέξω. Καὶ ἡ κ. Φάϊγ δὲν μπόρεσε πειὰ νὰ κρατήση τὴν ὁρμὴ τῆς καλῆς της καρδιᾶς, κ' εἶπε στὸν κλέφτη:

—Δὲν τὸν φωνάζεις, παιδί μου, τὸν σύντροφό σου νὰ μπῆ μέσα! Θὰ γίνη παπί, ὁ καϋμένος, μ' αὐτὴν τὴν μπόρα!...

ΜΠΕΡΝΑΡ ΖΕΡΒΑΙΖ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ὁ θάνατος ἑνὸς ἥρωος. Ὁ Διον. Λεόντιος καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ παππεῦ του. Τσακισμένο, ἀλλὰ καὶ τιμημένο. Ὁ κ. Ἠλιάκης καὶ ἡ δυσκολίες τῆς διευκήσεως. Μιὰ παροιμία τοῦ κ. Βενιζέλου. Ἕνα ὡραιότατο καλαμπούρι τοῦ κ. Πώπ. Τὸ ἑστιατόριον «Ὁ Μάης» καὶ ὁ Γαβριηλίδης. Μιὰ πετυχημένη ἀπάντησις.

ΡΟ ἡμερῶν πέθανε στὴν Καβάλλα ὁ Διονύσιος Λεόντιος, ἀπόστρατος ἀντισυνταγματάρχης τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης καὶ παλαιὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, γνωστὸς στὰς Ἀθήνας γιὰ τὴν ζωηρότητά του, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν γενναιότητα ποὺ ἔδειξε κατὰ τοὺς πολέμους μας.

Πρὶν κηρυχθῆ ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος, ὁ μακαρίτης Λεόντιος βρῆκε ἀντάρτης στὴ Μακεδονία. Πρὶν φύγει γιὰ τὴ Μακεδονία, ὅταν πῆγε νὰ πάρη τὴν εὐχὴ τῆς μάνας του, αὐτή, σὰν ἄλλη Σπαρτιάτις, τὸν ἔζωσε μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ παπποῦ του, λέγοντάς του :

—Νὰ τὸ φέρης πάλι τιμημένο !...

Ὁ Λεόντιος τὸ πῆρε καὶ τῆς φίλησε τὸ χέρι.

Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς συμπλοκὲς ὅμως, ποὺ ἔκανε στὴ Μακεδονία, εἶδε ὅτι τὸ σῶμα του εἶχε ζωσθῆ ἀπὸ πολυάριθμο Τουρκικὸ στρατὸ καὶ ὅτι ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ συλληφθῆ αἰχμάλωτος. Τότε, γιὰ νὰ μὴ τοῦ πάρουν οἱ Τοῦρκοι τὸ πατρογονικό του σπαθὶ καὶ τὸ ἀτιμάσουν, τὸ ἔσπασε καὶ τὸ ἔχωσε σ' ἕνα μέρος, ἐκεῖ ὅπου ἐμάχετο.

Μετὰ δυνατὴν ἀντίστασιν, ὅσοι δὲν ἐφονεύθησαν ἀπὸ τὸ σῶμα του συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι καὶ ὁδηγήθηκανε στὸ Μοναστῆρι. Ἐκεῖ ὁ Λεόντιος καταδικάστηκε σὲ πολυετῆ φυλάκισι.

Ὅταν ὅμως ἔγινε τὸ Τουρκικὸ Σύνταγμα, ὁ Λεόντιος καὶ ὅλοι οἱ κρατούμενοι ἀντάρτες ἀποφυλακίστηκαν. Πρῶτη δουλειὰ τοῦ Λεοντίου ἄμα ἀποφυλακίσθηκε, ἦταν ὄχι νὰ φύγη γιὰ τὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ νὰ πάη στὸ μέρος, ὅπου συνελήφθη αἰχμάλωτος. Ἐκεῖ ἐξέθαψε καὶ πῆρε τὸ προγονικὸ σπαθί, γιὰ νὰ τὸ φέρη τσακισμένο μέν, ἀλλὰ τιμημένο, στὴ μητέρα του.

* * *

Ὅταν ὁ κ. Ἰωάννης Ἠλιάκης ἦταν Γενικὸς Διοικητὴς Δυτικῆς Μακεδονίας, μὲ ἕδρα τὴν Κορυτσά, στὰ 1916—1920, ἔγραφε συχνὰ τότε ἐπιστολὲς στὸν Βενιζέλο, ποὺ βρισκότανε στὴν Εὐρώπη, παραπονούμενος γιὰ τὶς μεγάλες δυσκολίες ποὺ συναντοῦσε στὴ διοίκησί του, ἕνεκα τῆς ἀντιδράσεως τῶν ἀντιθέτων καὶ τῆς καταστάσεως, ὅπως εἶχε διαμορφωθῆ ἀπὸ τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συμμάχους.

Τότε ὁ Βενιζέλος τοῦ ἀπάντησε μὲ μιὰ παροιμία Κρητική :

«Ἡ καλὴ νοικοκυρὰ καὶ μὲ τὸ κουτάλι γνέθει».

Ὁ κ. Ἠλιάκης κατάλαβε τὴ σημασία τῆς παροιμίας καὶ «ἔγνεσε μὲ τὸ κουτάλι» τόσο καλά, ποὺ ἀκόμα τὸν θυμοῦνται στὴ Δυτικὴ Μακεδονία.

* * *

Σ' ἕνα σπίτι τῆς παληᾶς Ἀθήνας, ποὺ ἐδίδετο χορός, μιὰ κυρία, φημισμένη γιὰ τὴν φιλαρέσκειά της, στεκόταν διαρκῶς κοντὰ στοὺς ἠλεκτρικοὺς λαμπτῆρας.

—Γιατί ἔχει τὴν μανία νὰ στέκεται διαρκῶς δίπλα στοὺς γλόμπους ; ρώτησε ἕνας ἀπὸ τοὺς προσκεκλημένους τὸν κ. Πώπ.

—Ἁπλούστατα, ἀπάντησε ὁ κ. Πώπ, γιατί ἔχει ὁ καθένας τους δύναμι δεκαὲξ....**κυρίων !**...

* * *

Πρὸ ἐτῶν, στὴν Ἀθήνα, ὑπῆρχε τὸ ἑστιατόριον ὁ «Μάης», ποὺ ἀριθμοῦσε ἡλικίαν 70 ἐτῶν.

Τελευταίως εἶχε ἀναλάβει τὴν διεύθυνσι τοῦ «Μάη» ἕνας ὀνόματι Πέρρος, ἐκ Κυνουρίας, καλὸς πράγματι μάγειρος καὶ ἱκανὸς ἐπιχειρηματίας.

Ὁ Πέρρος αὐτὸς εἶχε ἐνθουσιάσει μὲ τὴ μαγειρική του τὸν κ. Ζαχαρία Παπαντωνίου, ὁ ὁποῖος ἐνόμισε ὅτι ἀνακάλυψε στὸ «Μάη» ἕνα «μπιστρὸ» τοῦ Παρισιοῦ, καὶ παρέσυρε μιὰ μέρα ὅς ἐκεῖ καὶ τὸν μακαρίτη Γαβριηλίδη.

Ὁ Γαβριηλίδης, μόλις κάθησε καὶ ἄνοιξε τὴν πετσέτα του, εἶδεν ὅτι αὐτὴ δὲν ἦταν τελείως καθαρή. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ πιάτα καὶ τὰ πηρούνια. Ἐκάλεσε λοιπὸν τὸν Πέρρο καὶ τοῦ εἶπε :

—Πῶς, Κυνουριεὺς ἐσύ, δὲν ἔχεις τίποτε...**κυνούριον** στὸ μαγαζί σου ;...

Κι' ὁ Πέρρος, σὰν ἔξυπνος ποὺ ἦταν, τοῦ ἀπάντησε :

—Ἔχω σήμερα ἕνα μόνο **καινούριο,** καὶ μοῦ φτάνει. Ἔναν...καινούριο πελάτη : Τὸν Γαβριηλίδη !...

* * *

Εἶνε χρόνια ἀπὸ τότε.

Ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἀκροπόλεως» ἦταν ὁ κ. Εὐάγ. Λαχανοκάρδης καὶ διευθυντὴς τοῦ τυπογραφείου ὁ κ. Μιχ. Καρακωνσταντίνου ποὺ μένει σήμερα στὴν Καβάλλα.

Ἦταν ἀπόγευμα Μεγάλου Σαββάτου καὶ ἑτοιμαζότανε μὲ βία τὸ Πασχαλινὸ φύλλο, ὅταν ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο εἰδοποίησαν τὸ γραφεῖο ὅτι χάθηκε τὸ δεύτερο χειρόγραφο τοῦ Πασχαλινοῦ ποιήματος ἑνὸς Ἕλληνος ποιητοῦ, τοῦ ὁποίου τὴ συνεργασία εἶχε ζητήσει ἡ «Ἀκρόπολις» γιὰ τὸ πανηγυρικό της ἐκεῖνο φύλλο.

Τί ἔπρεπε νὰ γίνη πλέον ;

Νὰ τρέξουν νὰ βροῦν τὸν ποιητή, ἦταν πειὰ ἀργά.

Ἀναστατώθηκε λοιπὸν ὅλο τὸ γραφεῖο κι' ὅλο τὸ τυπογραφεῖο, ἀλλὰ πουθενὰ δὲν βρισκόταν τὸ χειρόγραφο.

Ἔξω φρενῶν τότε ὁ Λαχανοκάρδης, ἠπείλησε ὅτι θὰ βάλη πρόστιμο στὸν ἀρχιεργάτη τοῦ τυπογραφείου καὶ στοὺς στοιχειοθέτας.

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ διαβιβασθῆ καλὰ - καλὰ στὸ τυπογραφεῖον ἡ τιμωρία τοῦ προστίμου, καὶ εἰδοποίησαν τὸ γραφεῖο ὅτι τὸ χειρόγραφο βρέθηκε, τὸ ποίημα ἐστοιχειοθετήθηκε καὶ ἡ ἐφημερίδα θὰ βγῆ στὴν ὥρα της.

Τὴν ἑπομένην ὅμως τῆς Λαμπρῆς νὰ καὶ μπαίνει κατακόκκινος ἀπὸ θυμὸ στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Λαχανοκάρδη ὁ ποιητής.

—Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ μοῦ κάματε, κ. Λαχανοκάρδη ! φώναξε.

—Σὰν τί σοῦ κάναμε ; ρώτησε μὲ τὴ Ρουμελιώτικη προφορά του ὁ Λαχανοκάρδης.

—Μὲ καταστρέψατε !... Μὲ πήρατε στὸ λαιμό σας !... Καταστρέψατε τὸ μέλλον μου ὡς ποιητοῦ !...

—Ἰγώ ;

—Μάλιστα, σεῖς !....

Ὁ Λαχανοκάρδης σταυροκοπήθηκε.

—Τί σοῦ συνέβη, βρὲ ἀδελφέ ;

—Νά, τὸ ποίημά μου, ποὺ δημοσιεύσατε...

—Ἐ, τὸν δημοσιεύψαμε, τί ἄλλο θέλεις, καὶ μάλιστα καὶ σὲ θέσι πουλὺ καταφανῆ !...

—Ναί, δὲν σᾶς λέω !... Σᾶς εὐχαριστῶ γι' αὐτό, ἀλλὰ τὸ μισὸ ἀπὸ τὸ ποίημα αὐτὸ δὲν ἦταν τὸ δικό μου, ἦταν ξένο...

—Ξένο ;

—Ξένο, μάλιστα. Διαφορετικὸ ἦταν τὸ δικό μου.

—Περίεργο, εἶταν καὶ οἱ συντάκται. Τέτοιο λάθος ἀδύνατον νὰ συνέβη. Ἀπὸ τὸ ποίημα βγαίνει πλήρης ἔννοια. Ἐμεῖς ὅλοι τὸ διαβάσαμε. Πολλοὶ ἐπίσης τὸ διάβασαν καὶ δὲν παρατήρησαν τίποτε.

Ἐκλήθη τότε ὁ ἀρχιεργάτης γιὰ νὰ δώση ἐξηγήσεις.

—Ποιὸς ἄλλαξε τὸ ποίημα τοῦ κυρίου ἀπὸ δῶ ; τὸν ρώτησε ὁ Λαχανοκάρδης.

—Δὲν τὸ ἀλλάξαμε, ἀπάντησε ὁ ἀρχιεργάτης. Χάθηκε, ὅπως ξέρετε, τὸ μισὸ κι' ἔγραψα ἐγὼ μερικοὺς στίχους, γιὰ νὰ τὸ συμπληρώσω καὶ νὰ μὴ φάω τὸ πρόστιμο.

—Τί λές, μωρὲ θηριό ! φώναξε ὁ Λαχανοκάρδης.

—Τί νὰ σᾶς πῶ, ἀπάντησε ὁ ἀρχιεργάτης. Τόσα χρόνια τώρα τυπογράφος ἐδῶ μέσα, συνήθισα νὰ γράφω καὶ στίχους...

Κόκκαλο ὁ ποιητής.

* * *

Στὸν μακαρίτη Κουσουλάκο, τὸν ἄλλοτε διευθυντὴ τοῦ «Σχολείου», παρουσιάστηκε μιὰ μέρα ἕνας νεαρὸς δήθεν ποιητὴς καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ποίημα κλεμένο, ὡς δικό του τάχα, μὲ τὴν παράκληση νὰ δημοσιευθῆ στὸ «Σχολεῖο».

Ὁ Κουσουλάκος διάβασε τὸ ποίημα καὶ εἶδε πὼς ἦταν ἀντιγραμμένο ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ.

—Καὶ εἶνε τὸ ποίημα δικό σου ; ρώτησε τὸ νέο.

—Δικό μου.

—Ἐντελῶς δικό σου ;

—Δικό μου ἐντελῶς.

—Χαίρω πολύ, κύριε....Σολωμέ, ποὺ ἔλαβα τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσω καὶ προσωπικῶς ! τοῦ εἶπε τότε ὁ ἀμείλητος Κουσουλάκος.

* * *

Μιὰ φορὰ ὁ μακαρίτης καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀφεντούλης ρώτησε ἕναν φοιτητή :

—Γνωρίζεις τὴν οἰκογένεια τῶν λειριοειδῶν ;

Κι' ὁ ἀμαθὴς φοιτητὴς ἀπάντησε ἀμέσως :

—Κύριε καθηγητά, εἶμαι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ δὲν γνωρίζω διόλου αὐτὴν οἰκογένεια !...

ΜΙΑ ΣΠΑΡΤΑΡΙΣΤΗ ΚΑΜΠΑΝ'Α ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΕΣ!

ΤΙ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ ΕΝΑ ΦΙΛΙ!...

Το φιλημα στην Αγγλία και στις Βόρειες χώρες. Πώς χαρις σ' ένα κλεφτο φίλημα, έγινε πλούσιος ένας χασάπης. Τί έγραφε ένας μανδαρίνος στην κυβέρνησή του για τα φιλήματα των Ευρωπαίων. Τα φιλήματα της Σοφίας κατά τους γάμους της με τον Κωνσταντίνο. Ο τυπικός δούξ και η σύζυγός του. Τα προεκλογικά φιλήματα. κτλ.

Το φιλί στην Ελλάδα, όπως και σ' όλες τις θερμές χώρες της Ευρώπης, είνε ό πιό κοινός και συνηθισμένος τρόπος εκδηλώσεως αγάπης μεταξύ συγγενών, φίλων και ερωτευμένων — όταν, βέβαια, δεν είνε ένα μέσον, γιά νά άποκρύψη μιά θανάσιμη έχθρα και άντιζηλία μεταξύ δύο γυναικών !

Στην Αγγλία όμως τα φιλήματα δεν συνηθίζονται και πολύ. Οι συγγενείς σπανίως άνταλλάσσουν άσπασμούς. Και το φιλί μεταξύ δύο άνδρών είνε κάτι έντελώς άγνωστο ! Στη Σκωτία οι άνθρωποι είνε άκόμα πιό έπιφυλακτικοί. Μιά μητέρα, παραδείγματος χάριν, ντρέπεται νά φιλήση το μεγάλο γυιό της, δεν τον χαϊδεύει, όπως κάνουν ή μητέρες σε τόσα άλλα κράτη.

Στις άλλες χώρες του Βορρά φιλιά άνταλλάσσουν μονάχα οι ερωτευμένοι και ποτε οι συγγενείς. Έννοείται ότι αύτος δεν είνε κανών, γιατί συχνά πολλοί νέοι σκανδαλίζονται τόσο πολύ άπό το ξωρό χρώμα των χειλιών μιάς φραίας έξαδέλφης, ώστε δεν μπορούν ν' άντισταθούν στον πειρασμό νά δροσίσουν τα χείλη τους ! Με τη διαφορά ότι οι παραβάται του έθίμου αύτου διατρέχουν τον κίνδυνο ν' άποκηρυχθούν άπό τ' άλλα μέλη της οικογενείας !

Τί νά ποϋμε τώρα γιά κείνους τους θρασείς και άναιδείς τύπους, που διαπράττουν την Ιδια...κλοπή, όχι εις βάρος των έξαδέλφων των, άλλα άγνώστων γυναικών ; Συνήθως όμως οι κλέφτες αύτου του είδους βρίσκουν πάντοτε τα έπίχειρα της κακιας τους και...της θερμης ίδιοσυγκρασίας τους. Ποτε σχεδόν δεν μένουν άτιμώρητοι. Στις Σκανδιναυϊκες χώρες ή «κλοπη» αύτη ισοδυναμεί σχεδόν με διάρρηξη Τραπέζης και τιμωρείται με μεγάλη αύστηρότητα !

Ώστόσο, ή μανία αύτη των κλεφτων φιλιων έγινε κάποτε άφορμη νά κάνη την....τύχη του ένας χασάπης του Λονδίνου, όνομαζόμενος Τζώρτς Ουϊντς. Ό χασάπης αύτος είχε μιά μέρα την έμπνευση ν' άρπάξη μιά πελάτιδά του άπό τη μέση, ένω έκείνη έψαχνε νά βρη ένα κομμάτι ψαχνό κρέας, και νά της δώση δυο ήχηρά φιλιά στο στόμα... Ή πελάτις δεν έμεινε φαίνεται ένθουσιασμένη άπ' τη θερμη αύτη έκδήλωσι του πάθους του χασάπη, γιατί τον κατήγγειλε στην άστυνομία και τον τράβηξε στά δικαστήρια. Ό χασάπης καταδικάστηκε φυσικά. Άπό την ήμέρα όμως έκείνη έγινε διάσημος !...

Όλες ή έφημερίδες του Λονδίνου καυτηρίασαν την άνάρμοστη διαγωγή του έρωτύλου χασάπη. Έφτασε όμως αύτό, γιά νά...ξετρελλαθοϋν μαζύ του όλες ή γυναίκες ! Ό Τζώρτς Ουϊντς έγινε ξαφνικά διάσημος άνθρωπος. Το κατάστημά του, που δεν δούλευε πρωτα και τόσο καλά, ήταν τώρα γεμάτο άπό ώραίες γυναίκες, ή όποίες έψαχναν έπι ώρες γιά νά άγοράσουν κρέας..., ίσως γιά νά δώσουν καιρό στο γόητα χασάπη νά φανη και πάλιν θρασύς !

Ύστερ' άπό λίγο καιρό ό Τζώρτς έπιανε άλλο κατάστημα, μεγαλείτερο άπό το παλαιό, γιά ν' άνταποκριθη στις άπαιτήσεις της μεγάλης πελατείας του. Και μέσα σε λίγα χρόνια, είχε σχηματίσει μιά άρκετά καλή περιουσία...χάρις στο κλεμμένο φιλί !

***

Κάποτε ένας Κινέζος μανδαρίνος έστάλη στην Εύρώπη άπό την κυβέρνησί του γιά νά μελετήση τα ήθη και τα έθιμα των κατοίκων της Δύσεως. Ή Εύρωπαϊκη συνήθεια του φιλιού ξάφνιασε πολύ τον μανδαρίνο, γιατί άγνοούσε αύτον τον τρόπο της έκδηλώσεως αισθημάτων. Και ό εύσυνείδητος άπεσταλμένος της Σινικης κυβερνήσεως κοπίασε πολύ ώς όπου βρη τα κατάλληλα λόγια γιά νά περιγράψη την «άκατανόητη συνήθεια του φιλιού».

Ίδού τί έγραψε στην άναφορά του πρός την κυβέρνησι, σχετικά μέ το φιλί :

«Το φίλημα είνε ένας παράδοξος τρόπος φιλοφροσύνης, άγνωστος στον τόπο μας. Συνίσταται στο νά προτείνης τα χείλη σου και νά τα πλησιάσης στο πηγοϋνι ένός άλλου, κάνοντας κάποιο θόρυβο. Όταν τα μικρά παιδιά βλέπουν ένα άγαπημένο τους πρόσωπο, άκουμποϋν το στόμα τους στο κάτω χείλος του και κάνουν έτσι έναν δυνατό ήχο.

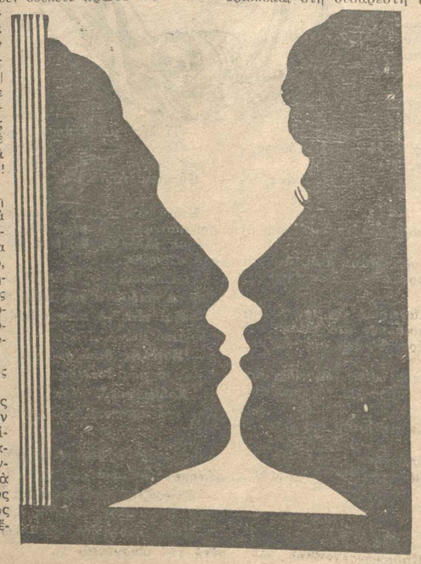

»Κάποτε δοκίμασα κι' έγώ νά— κάνω αύτην την άσκησι μέ τον...ξενοδόχο μου, και όμολογώ ότι δεν μπόρεσα νά καταλάβω τί είδους εύχαρίστησι αίσθάνονται οι Εύρωπαίοι όταν δίνουν και παίρνουν φιλιά!»...

Τα φιλήματα δεν είνε, βέβαια, άποκλειστικό προνόμιο των έρωτευμένων ή των προσώπων που αίσθάνονται άμοιβαία συμπάθεια. Ύπάρχουν περιστάσεις, κατά τις όποίες ή έθιμοτυπία τα έπιβάλλει μέ την ίδια αύστηρότητα που μας ύποχρεώνει νά βγάζουμε το καπέλλο μας, όταν θέλουμε νά χαιρετήσουμε κάποιον.

Σχετικά μέ τα ύποχρεωτικά αύτά φιλήματα, δεν θεωροϋμε άσκοπο νά σας παραθέσουμε μιά περικοπή άπό μιά άνταπόκρισι, που έστειλε στην έφημερίδα του άπό την Άθήνα ένας Παρισινός δημοσιογράφος, ό όποίος παρακολούθησε την τελετή των γάμων του διαδόχου Κωνσταντίνου και της πριγκηπίσσης **Σοφίας** :

«Ή νύφη — ή πριγκήπισσα Σοφία δηλαδή — ήταν ύποχρεωμένη, σύμφωνα μέ το πρωτόκολλο της έθιμοτυπίας, νά μοιράση έκατό πενήντα περίπου φιλήματα, μετά την τελετή του μυστηρίου. Τα φιλήματα αύτά....κατενεμήθησαν ώς έξης : Τρία θά έπαιρνε ό βασιλεύς της Έλλάδος Γεώργιος και άλλα τόσα ή βασίλισσα Όλγα, και άπό δύο ό βασιλεύς και ή βασίλισσα της Δανιμαρκίας, ό αύτοκράτωρ Γουλιέλμος και ή αύτοκράτειρα της Γερμανίας. Και άπό ένα μονάχα φιλί πήραν όλοι οι πρίγκηπες και ή πριγκήπισσες, που παρευρέθησαν στην τελετή».

Και ό Παρισινός δημοσιογράφος προσθέτει :

«Δυστυχισμένη πριγκήπισσα ! Όταν θά βγήκε άπό την έκκλησία, θά είχε χορτάσει πειά φιλιά ! Τί της έμ[illegible] για το γαμήλιο ταξείδι της ;...».

***

Διηγοϋνται ότι ό δούξ του Σόμερσετ, περήφανος γιά την κατ[illegible] του — και άνθρωπος της αύστηρας έθιμοτυπίας, όπως πολλοί άπ' τους εύγενείς — όταν πήρε σε δεύτερο γάμο μιά γυναίκα που δεν [illegible] παρουσιάση τόσες περγαμηνές, όσες ή πρώτη, ήταν ψυχρός και [illegible] λακτικός άπέναντί της, παρ' όλη την άγάπη που έτρεφε πρός αύτ[illegible].

Μιά μέρα, κατά τα μελίμηνα, ή γυναίκα του, σε στιγμή έκτακτης τρυφερότητος, έπεσε στην άγκαλιά του και τον φίλησε παράφορα.

—Βρίσκομαι, κυρία μου — της είπε τότε ό τυπικώτατος δούξ — βολίκοιμαι στη δυσάρεστη θέση νά σας παρατηρήσω ότι ή πράξη σας σύζυγος ποτε δεν μέ φίλησε, χωρίς νά μου πάρη πρώτα την....άδεια, άδιάφορο άν καταγόταν άπό την παληά και ένδοξη οίκογένεια των Πέρσυ !...

Τα φιλήματα έπαιζαν άλλοτε στενοβόρο και στην πολιτική.

Θρυλείται πώς όταν ό δούξ του Ντεβονσάϊρ έξέθεσε κάποτε ύποψηφιότητα βουλευτοϋ, ή γυναίκα του, ένδιαφερομένη γιά την έκλογή του, άνήγγειλε ότι θά φιλοδωροϋσε μέ ένα φιλί κάθε ψηφοφόρο που θά ψήφιζε τον σύζυγό της !... Θρυλείται ακόμη ότι μεταξύ έκείνων που ψήφισαν τον δούκα ήταν κι' ένας δύσμορφος κι' άποκρουστικός τσαγγάρης. Ώστόσο, ή δούκισσα του Ντεβονσάϊρ δεν δίστασε νά πλησιάση τα δροσερά χείλη της στο «χυδαίο» στόμα του τσαγγάρη, προκειμένου νά έξασφαλίση την έκλατρευτός της σύζυγος άκόμη μιά ψήφο.

Το άποτέλεσμα της ήρωϊκης αύτης χειρονομίας της δουκίσσης ήταν, παρ' όλη την κοσμοσυρροή που παρατηρήθηκε στο προκλογικό σαλόνι του συζύγου της, νά.....βγη έκείνος βουλευτής !...

Άλλοτε, τον καιρό που οι στρατιώτες ύπηρετοϋσαν ώς μισθοφόροι, οι Άγγλοι άξιωματικοί έδειχναν καμμιά κλίσι γιά το στρατιωτικό επάγγελμα. Ή φιλοπόλεμος κόμησσα Πέμπροκ, ή όποία ένειροπολοϋσε ν' άποκτήση στρατό στην Άγγλία ίσχυρό στρατό, άρχισε νά κάνη στρατολογικές διαλέξεις σ' όλες τις συνοικίες του Λονδίνου, στρατολογώντας δσα παλληκάρια εύρισκε μπροστά της ! Ή άμοιβή που τους πρόσφερε ήταν : «Ή πέντε σελλίνια ή ένα φιλί !»...

Μιά μέρα ή κόμησσα συνάντησε σε μιά άγορά ένα παληό στρατιωτικό, ό όποίος, ένθουσιασμένος άπό την ώμορφιά της...στρατολόγου, της είπε ότι δέχεται νά ύπηρετήση γιά μιά άκόμη φορά, γιά το χατήρι της.

—Τί άμοιβή προτιμάς, γενναίε μου ; τον ρώτησε ή κόμησσα συγκινημένη. Πέντε σελλίνια ή ένα φίλημα ;

Ό βετεράνος έμεινε λίγο σκεπτικός και τέλος άποκρίθηκε :

—Τα σελλίνια θά γλυστρήσουν άμέσως άπό τα χέρια μου. Ένα όμως φιλί σας θ' άρωματίζη το στόμα μου χρόνια όλόκληρα. Προτιμώ το φιλί !...

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΕΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κουτσομπολιό)

Ο δημοφιλής κωμικός ήθοποιός τού κινηματογράφου Χάρολδ Λόϋδ άποφάσισε, έπιτέλους, νά γράψη τ' 'Απομνημονεύματά του. Και λέμε «έπιτέλους», γιατί ό Χάρολδ Λόϋδ είχε την έπιθυμία άπό δέκα χρόνων παιδί νά γράψη την αύτοβιογραφία του — άπως έδήλωσε και ό ίδιος στον συντάκτη ένός 'Αμερικανικοϋ κινηματογραφικοϋ περιοδικοϋ.

—Είκοσι πέντε χρόνια άνέβαλα την πραγματοποίησι αύτης της έπιθυμίας μου ! είπε, μεταξύ άλλων, ό άμμητος Χάρολδ. "Οχι γιατί δέν πίστευα ότι ή ζωή μου, μέχρι ήλικίας δέκα, δεκαπέντε, είκοσι έτών, δέν είχε νά παρουσιάση περιστατικά άξια νά προκαλέσουν σοβαρά την προσοχή της άνθρωπότητος !... Κάθε άλλο !... Μά δέν μποροϋσα νά διαθέσω τον άπαιτούμενο χρόνο γι' αύτη τη δουλειά !... Τώρα, που είμαι περισσότερο εύχαιρος, άποφάσισα δριστικά νά γράψω τ' 'Απομνημονεύματά μου... Έννοείται ότι στο διάστημα αύτο δεν θά γυρίσω κανένα καινούριο φίλμ. Μά οί φίλοι μου μπορούν νά μένουν ήσυχοι... Τους ύπόσχομαι ότι ή βιογραφία μου θά ισοδυναμή μέ πέντε τούλάχιστον κωμικές ταινίες μου !...

Δεν έχουμε κανένα λόγο ν' άμφιβάλουμε γιά τις διαβεβαιώσεις τοϋ μεγάλου κωμικοϋ. Ή άλήθεια, έξ άλλου, είνε ότι ό Χάρολδ Λόϋδ δεν πρόκειται νά ξημιωθη άπό την πρόσκαιρη άπομάκρυνσί του άπ' τον κινηματογράφο, γιατί ό «Ήλιος της Νέας Υόρκης», ή έφημερίδα στην όποία θά δημοσιεύση τ' 'Απομνημονεύματά του, θά τοϋ δώση ώς συγγραφική άμοιβή τριακόσιες πενήντα χιλιάδες δολλάρια !...

***

Ή Νόρμα Σήρερ, ή πιό «άριστοκρατική» βεντέττα του κινηματογράφου, ή γυναίκα ή όποία έπι πολλά χρόνια έδινε τον ρυθμό της μόδας σ' όλόκληρη την 'Αμερική, άπόχτησε αίσίως και το πρωτο παιδάκι της, άπό τον γάμο της μέ τον μεγιλοεπιχειρηματία της δθόνης Ίρβιγκ Τάλμπεργκ. Τώρα δμως — τέσσερες τοκετοί στη σειρά — δέν την έμποδίζει νά έχη άκόμα, χάρις στη δίαιτα και τη γυμναστική που κάνει, σώμα λεπτό και καλλίγραμμο σάν κοριτσιοϋ.

—Τί τα θέλετε, ή άφοσίωσίς μου στα παιδιά μου δεν μπορεί νά πνίξη στην καρδιά μου και την άγάπη γιά τον κινηματογράφο, έλεγε τελευταία ή Σήρερ σ' έναν 'Αμερικανό ρεπόρτερ. Έχω τρία χρόνια νά παίξω σ' ένα φίλμ κι' ίσως νά μη μέ ξαναδοϋν πειά οί φίλοι μου στην δθόνη... Μά δεν μπορώ νά λησμονήσω την τέχνη, στην όποία όφείλω τη δόξα μου και....τα παιδάκια μου !

—.....

—Μάλιστα, κύριε ! συνέχισε ή Νόρμα, γελώντας. Τί μέ κυττάτε έτσι ; Πριν παντρευτώ τον Τάλμπεργκ, άνατρίχιαζα μέ τη σκέψη ότι θά γινόμουν μιά μέρα μητέρα. Όταν δμως παντρεύτηκα, άλλαξα γνώμη. Κι' έπειδή τον σύζυγό μου τον όφείλω στον κινηματογράφο — άφοϋ τον γνώρισα στό στούντιο — στον κινηματογράφο αύτον πρέπει νά είμαι σήμερα εύγνώμων, έπειδή έχω τέσσερα χαριτωμένα παιδάκια...

***

Ή Κλάρα Μπόου, ή κοκκινομαλλοϋσα βεντέττα, της όποίας ή σκανδαλώδης ίδιωτική ζωή άπασχόλησε άλλοτε τον παγκόσμιο Τύπο και ή όποία δοκίμασε, πρίν άπό δυό χρόνια, νά ξαναπάρη, μέ μιά θορυβώδη διαφήμισι, την παληά της θέσι στον κινηματογράφο, κατάντησε σήμερα — φτωχή πειά και τσακισμένη άπό τα βάσανα και παραπαιμένη άπό τους φίλους της — νά διευθύνη ένα μεγάλο κατάστημα νεωτερισμών στον Άγιο Φραγκίσκο !...

Ή γυναίκα, ή όποία κέρδιζε άλλοτε είκοσι χιλιάδες δολλάρια την έβδομάδα, έργάζεται σήμερα δχτω ώρες την ήμέρα, μέ μισθό έξακόσια δολλάρια το μήνα !

Και το τρομερώτερο γι' αύτην είνε πώς δεν θά μπορέση νά κρατήση πολύν καιρό άκόμα τη θέσι της... Τ' άλλεπάλληλα βάσανά της, ή άπελπισία της γιά την κατάπτωσί της, έχουν κλονίσει σοβαρά το νευρικό της σύστημα, σε τέτοιο βαθμό, ώστε οί γιατροί την συμβούλεψαν νά άποσυρθη σε μιά ψυχιατρική κλινική, πρίν φολώση γιά καλά το λογικό της !...

Ό Λάϊονελ Μπάρρυμορ στον ρόλο τοϋ Ρασπούτιν, στό «Λυκόφως των Τσάρων»

***

Ίδού τώρα και μιά άλλη έκπεσοϋσα μεγαλειότης τοϋ κινηματογράφου : Ό Σεσοϋε Χαγιακάβα, ό συμπαθητικώτατος Κινέζος πρωταγωνιστής τόσων ώραίων φίλμ, που συγκίνησαν τους παλαιοτέρους 'Αθηναίους, κινδυνεύει νά πάη φυλακή !...

Ή βασιλεία τοϋ δμιλοϋντος κινηματογράφου άνάγκασε τον Χαγιακάβα ν' άποσυρθη άπό τα στούντιο τοϋ Χόλλυγουντ και νά πάη στην πατρίδα του, την Κίνα. Έκεί ίδρυσε, μέ τις οίκονομίες του και μέ την ύποστήριξι της κυβερνήσεως, μιά δική του κινηματογραφική έταιρεία, σκηνοθετώντας ό ίδιος τα φίλμ, στα όποία έπαιζε.

Στην άρχή ή δουλειές του πήγαιναν άρκετά καλά. Μά ή παγκόσμια οίκονομική κρίσι είχε μεγάλο άντίκτυπο και στην Κίνα. Ό Χαγιακάβα δεν μποροϋσε πειά ν' άντεπεξέλθη στα έξοδά του. Ή κυβέρνησις τον βοήθησε χρηματικά, άλλά ώς ένα σημείο. Κι' όταν πειά ό πρωταγωνιστής έχασε την κρατική ύποστήριξι, άναγκάστηκε νά συνάψη ίδιωτικά δάνεια, μέ την έλπίδα ότι ή κατάστασις θά καλυτέρευε μιά μέρα...

Μά βγήκε οίκτρά γελασμένος στις προσδοκίες του... Οί δανεισταί του τοϋ έκαναν κατάσχεσι στο στούντιό του και τον άπειλοϋν τώρα ότι θά τον κλείσουν φυλακή, άν δεν έξοφλήσει τα χρέη του !... Και ή κυβέρνησις, στην όποία κατέφυγε ό καλλιτέχνης, τοϋ έδήλωσε κατηγορηματικά ότι τα οίκονομικά τοϋ κράτους δεν τής έπιτρέπουν νά τον βοηθήση...

Ό Χαγιακάβα, λοιπόν, είνε καταδικασμένος δστερ' άπό μιά ένδοξη σταδιοδρομία, νά φυλακισθη σάν ένας κοινός άπατεών !...

***

Τα Γερμανικά κινηματογραφικά περιοδικά άναφέρουν την παρακάτω παράξενη περιπέτεια, που συνέβη στον Βίλλυ Φόρστ, τον συμπαθέστατο πρωταγωνιστή τοϋ «Μη Ρωτάς Γιατί» και τον άπασχολοϋμενο σκηνοθέτη της «Σερενάτας Σοϋμπερτ».

Μιά νύχτα ό Βίλλυ Φόρστ μπήκε στ' αύτοκίνητο και ξεκίνησε άπ' το Βερολίνο γιά ένα προάστειο, στο όποίο έμενε κάποιος φίλος του. Ό Βίλλυ συνηθίζει νά κάνη έπισκέψεις στους φίλους του σε ώρες έντελώς άκατάλληλες, γιά νά άπολαμβάνη το θέαμα τοϋ...άγουροξυπνήματός των.

Το αύτοκίνητό του, λοιπόν, περνοϋσε άπό ένα ερημικό δάσος, όταν ξαφνικά τρεις σκιές παρουσιάστηκαν πίσω άπο μερικά δένδρα. Και ένα πρόσταγμα άντήχησε μέσ' στη νύχτα :

—Άλτ !

Ό Βίλλυ σταμάτησε το άμάξι του.

—Τί συμβαίνει ; ρώτησε.

—Συμβαίνει ότι χρειαζόμαστε ένα αύτοκίνητο ! τοϋ άποκρίθηκε μιά άπό τις τρεις σκιές, της όποίας τα χαρακτηριστικά δεν μπόρεσε νά διακρίνη καλά ό ήθοποιός μέσα στο σκοτάδι.

Ό Φόρστ δεν είνε άπό τους άνθρώπους έκείνους, που τα χάνουν εύκολα.

—Θέλετε νά σάς δώσω τη διεύθυνσι του έργοστασίου που μοϋ προμηθεύει αύτοκίνητα ; ρώτησε άπαθέστατα τις τρεις σκιές. Ίσα ίσα έχει κατασκευάσει τώρα τελευταία ένα νέο μοντέλο, ένα μοντέλο πού....

—Άφησε τ' άστεία, τον διέκοψε ή σκιά, και κατέβα άμέσως άπό το άμάξι, είδεμή...

Ό τόνος της φωνης ήταν τόσο προστακτικός, ώστε ό ξένος πράγματι νά άπακούση, άναστενάζοντας βαθειά. Φαντασθήτε δμως την κατάπληξί του, όταν, πλησιάζοντας τις τρεις σκιές, μπόρεσε έπι τέλους νά τις άναγνωρίση. Ήσαν δυό νέοι και μιά κοπέλλα, ήθοποιοί και οί τρεις τοϋ κινηματογράφου ! Τοϋ έξήγησαν άμέσως τι συνέβη. Ό ένας άπό τους δυό νέους έκλεψε την κοπέλλα, την όποία οί γονείς της δεν ήθελαν νά τοϋ την δώσουν μέ το καλό, και πήγαιναν τώρα σε ένα προάστειο, γιά νά κάνουν τους γάμους των, συνοδευόμενοι και άπό έναν τρίτο, ό όποίος θά χρησίμευε ώς μάρτυς !

—Άναλαμβάνω νά σάς πάω έγώ μέ το αύτοκίνητό μου, είπε ό Βίλλυ, σχεδιάζοντας στά γέλια στο ξεύγος των μελλονύμφων. Άλλο μ' έναν δρο !...

—Τον κάνουμε άπό τώρα δεκτό !

—Νά μέ πάρετε έμένα γιά δεύτερο μάρτυρα στο γάμο σας !

—Σύμφωνοι !

Έτσι, δστερ' άπό λίγο, το αύτοκίνητο τοϋ Φόρστ ξεκινοϋσε και πάλι, μέ τέσσερες έπιβάτες αύτη τη φορά !...

ΑΡΑΒΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΒΑΛΝΤΑΝ

Η ΚΟΜΠΙΡΑ ΚΙ' Ο ΑΧΜΕΤ

Ο 'Αχμὲτ Σερίρ, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ πλούσιους ἐμπόρους τοῦ Μπορκοῦ, εἶχε πάει στὸ 'Αμπεσὲ γιὰ λίγες μονάχα μέρες, γιὰ ν' ἀγοράσῃ διάφορες πραμάτειες, κ' ἔμεινε ἐκεῖ τρεῖς ὁλόκληρους μῆνες. Δὲν τοῦ ἔκανε πειὰ καρδιὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ χωριὸ αὐτό, ὄχι γιατὶ τοῦ ἄρεσαν ἡ μαγευτικὲς πράγματι τοποθεσίες του, μὰ γιατὶ γνώρισε ἐκεῖ τὴν Κομπίρα, τὴν ὡμορφότερη κοπέλλα τοῦ 'Αμπεσέ...

Τὰ μαλλιὰ τῆς Κομπίρας ἦσαν πιὸ μαῦρα καὶ ἀπὸ τὰ περίφημα μαῦρα ρόδα τοῦ Καντὶρ καὶ τὸ πρόσωπό της ἄσπρο ὅπως τῶν κοριτσιῶν τοῦ Χαρτούμ... Καὶ ὁποιος ἄντρας κύτταζε τὴν κοπέλλα αὐτὴ στὰ μάτια, ἦταν ἀδύνατον νὰ μὴ νοιώσῃ τὴν καρδιά του βαρειὰ πληγωμένη ἀπὸ τὸν ἔρωτα...

Ὁ 'Αχμὲτ ἀγάπησε τὴν Κομπίρα μὲ τρελλό, παράφορο ἔρωτα. Πολλὲς φορὲς τῆς εἶπε νὰ γίνῃ γυναίκα του καὶ νὰ τὴν πάρῃ μαζύ του στὴν Αἴγυπτο, ὅπου θὰ τὴν εἶχε σὰν βασίλισσα. Ἐκείνη ὅμως τὸν ἄκουγε πάντα χαμογελῶντας, χαϊδεύοντας κάπου-κάπου τὰ μαλλιά της, μὰ ποτὲ δὲν τοῦ ἔδινε μιὰ κατηγορηματικὴ ἀπάντησι...

Στὸ μεταξύ, δεχόταν ἀπὸ τὸν 'Αχμὲτ ὅλα τὰ πολύτιμα δῶρα ποὺ τῆς προσέφερε κεῖνος—ροδόσταγμα σὲ κρυστάλλινα βάζα, χαλιὰ μαλακὰ σὰν χνοῦδι, μεταξωτὰ καὶ χρυσαφικά, γλυκίσματα καὶ τρόφιμα... Ἡ μεγαλείτερη εὐχαρίστησι τοῦ 'Αχμὲτ ἦταν ν' ἀγοράζῃ γιὰ τὴν Κομπίρα ὅ,τι καλὸ καὶ ἀκριβὸ εὕρισκε στὸ παζάρι...

Μιὰ μέρα, ὅμως, οἱ γονεῖς τῆς Κομπίρας, τὴν πάντρεψαν μ' ἕνα Γάλλο ἀξιωματικό, ξετρελλαμένο μὲ τὴν θερμὴ ὡμορφιὰ της... Οὔτε οἱ ἴδιοι, οὔτε κ' ἡ Κομπίρα ἦσαν εὐχαριστημένοι ἀπὸ αὐτὸν τὸ γάμο. Μὰ οἱ γέροι ἤθελαν νὰ τὰ ἔχουν καλὰ μὲ τὸν Γάλλο ἀξιωματικὸ—καὶ ἡ Κομπίρα ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ ὑπακούσῃ στὸ θέλημα τῶν γονέων της.

Τὰ λόγια δὲν μποροῦν νὰ περιγράψουν τὴν ἀπελπισία τοῦ 'Αχμέτ, ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ ἀγαπημένη του θὰ ἔπαιρνε ἕναν γκιαούρη... Ὡστόσο, τοῦ κάκου θερμοπαρακάλεσε τὴν Κομπίρα νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι της καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

—Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό, 'Αχμέτ! τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ κοπέλλα. Πρέπει νὰ κάνω ὅ,τι μοῦ ποῦν οἱ γονεῖς μου...

—Μὰ ἀφοῦ δὲν ἀγαπᾶς τὸν Γάλλο ἀξιωματικό; φώναξε ὁ 'Αχμέτ.

—Πρέπει νὰ τὸν ἀγαπήσω!... Μήπως δὲν εἶνε ὁ ἀφέντης μου καὶ ἐξουσιαστής μου ἀπὸ δῶ καὶ μπρός;

Καὶ ἡ Κομπίρα ἔκανε τοὺς γάμους της μὲ τὸν γκιαούρη.

Τὸ μόνο ποὺ ἐπέτυχε ὁ 'Αχμὲτ ἦταν νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερία νὰ πηγαίνῃ κάπου-κάπου νὰ τὴν βλέπῃ στὸ σπίτι της—μποστὰ στοὺς σκλάβους της, βέβαια, γιὰ νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ βάλῃ κακὴ ὑποψία μὲ τὸν νοῦ του...

Ὡστόσο, ὁ 'Αχμέτ, τρελλὸ πάντοτε ἐρωτευμένος μαζύ της, εὕρισκε τὸν τρόπο νὰ τῆς κρυφομιλάῃ γιὰ τὴν ἀγάπη του...

"Ενα ἀπόγευμα, τὴν παρακάλεσε, μὲ περισσότερο πεῖσμα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, νὰ δεχτῇ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

—"Οχι, 'Αχμέτ, ὄχι!... τοῦ ξανάπε ἡ Κομπίρα. "Αδικα ἐπιμένεις... Θάρθῶ μαζύ σου τότε μονάχα, ὅταν δὲν θὰ ζῇ πειὰ ὁ ἄντρας μου!

Μιὰ ἀόριστη ἐλπίδα φώτισε τὴν καρδιὰ τοῦ 'Αχμέτ.

—Μοῦ τὸ ὁρκίζεσαι αὐτό, Κομπίρα;

—Σοῦ τὸ ὁρκίζομαι, 'Αχμέτ! ἀποκρίθηκε ἡ νεαρὰ γυναῖκα χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό. Σοῦ ὁρκίζομαι, ὅτι τὴ μέρα ποὺ θὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὸν ἄντρα μου, θὰ εἶμαι πρόθυμη νὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου θελήσῃς ἐσύ...

—..."Οταν ὁ ἄντρας σου δὲν θὰ ζῇ πειά... Μὴ ξεχνᾶς, Κομπίρα, τὴν ὑπόσχεσί σου!... Καλὴν ἀντάμωσι!...

Καὶ ὁ 'Αχμὲτ ἔφυγε διαστικός, ταραγμένος...

* * *

"Υστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες, ὁ ἄντρας τῆς Κομπίρας ἀποφάσισε νὰ πάῃ νὰ κάνῃ ἐπιθεώρησι στὰ φυλάκια τῆς περιφερείας. Θὰ πήγαινε πρῶτα στὴν 'Αράντα. Ἡ ἐπιθεώρησι αὐτὴ ἦταν σὰν περίπατος. Στὴν περιφέρεια ἐκείνη δὲν ὑπῆρχανε ἀντάρτες κ' οἱ ἰθαγενεῖς ἀγαπούσανε ὅλοι τοὺς Γάλλους. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὁ ἀξιωματικὸς σκέφτηκε νὰ πάρῃ μαζύ του καὶ τὴν γυναίκα του.

Ὀχτὼ στρατιῶτες καὶ μερικοὶ ἰθαγενεῖς ἀποτελούσανε ὅλοτὸ τὸ καραβάνι, ποὺ ξεκίνησε σιγὰ-σιγὰ γιὰ τὴν ἔρημο. Κατὰ τὸ βράδυ, ἡ Κομπίρα κουράστηκε, καβάλλα τόσες ὧρες στὴ γκαμήλα, καὶ ὁ ἄντρας της τὴν ἀνέβασε στὰ καπούλια τοῦ ἀλόγου του.

Ὁ ἥλιος βασίλευε, βάφοντας πορφυρὸ τὸν ὁρίζοντα μὲ τὶς τελευταῖες ἀναλαμπές του.

"Υστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, τὸ καραβάνι θὰ ἔστηνε τὴν κατασκήνωσί του... Οἱ στρατιῶτες πήγαιναν μπροστά, χωρὶς νὰ φιάζωνται διόλου.

—Τί εἶνε αὐτοί; φώναξε ξαφνικὰ ἡ Κομπίρα, δείχνοντας μερικὰ μαῦρα σημάδια πρὸς τὴν 'Ανατολή, ποὺ φαινόντουσαν σὰν νάτρεχαν κατεπάνω τους.

—Θὰ εἶνε ἄνθρωποι τοῦ Μουρά, ἑνὸς φυλάρχου πολὺ γνωστοῦ μου, ποὺ μένει ἐδῶ κοντά, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ ἄντρας της. Καλῶς νὰ ὁρίσουν!

Τρεῖς, τέσσερες, δέκα, εἴκοσι καβαλλάρηδες φάνηκαν σὲ λίγο, καλπάζοντας πρὸς τὴ διεύθυνσι τοῦ μικροῦ καραβανιοῦ...

Ἡ Κομπίρα ἄρχισε νὰ τρέμῃ καὶ νὰ σφίγγῃ τὸν ἄντρα της μὲ τὰ δυό της χέρια. Οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ἰθαγενεῖς, ποὺ προχωροῦσανε μπροστά, δὲν εἶχαν ἀντιληφθῆ τίποτε.

—Φοβᾶμαι, φοβᾶμαι!... ψιθύρισε ἡ Κομπίρα.

—Γιατί φοβᾶσαι; τῆς εἶπε γελῶντας ὁ ἄντρας της. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε φίλοι μας... Δὲν θὰ μᾶς κάνουν κακό...

Ξαφνικά, ὅμως, ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς καβαλλάρηδες σταμάτησε τὸ ἄλογό του καὶ φάνηκε σὰν νὰ μάζευε καὶ τοὺς ἄλλους γιὰ νὰ προχωρήσουν ὅλοι μαζύ... Ὁ καλπασμὸς τῶν ἀλόγων τους ἔδειχνε ὅτι τώρα ὡρμοῦσαν μᾶλλον σ' ἔφοδο..

Καί, σὲ μιὰ στιγμή, ἡ Κομπίρα ἀναγνώρισε τὸν ἀρχηγὸ τῶν καβαλλάρηδων!

"Ηταν ὁ 'Αχμέτ!...

* * *

Ὁ ἀξιωματικὸς κατάλαβε πὼς εἶχαν πέσει σ' ἐνέδρα. Μὰ πρὶν προφτάσει ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὸ σφιχταγκάλιασμα τῆς γυναίκας του, ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε.

Ἡ Κομπίρα ἔκλεισε τὰ μάτια της. Κάτι ὑγρὸ καὶ θερμὸ κυλοῦσε στὰ χέρια της. Τὸ σῶμα τοῦ ἄντρός της ταλαντεύοτανε πάνω σ' ἄλογο... Ἡ Κομπίρα ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸ κρατάῃ σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά της... Μαζὺ ἔπεσαν καταγῆς στὴν ἄμμο...

. . . . . .

—Μὴ ξεχνᾶς, Κομπίρα, τὴν ὑπόσχεσί σου!...

Ἡ νεαρὰ γυναῖκα σήκωσε τὸ κεφάλι της, ποὺ τὸ εἶχε ἀκουμπήσει στὸ στῆθος τοῦ νεκροῦ, τοῦ πολυαγαπημένου λοφονημένου λοχαγοῦ, καὶ κύτταξε μὲ κλαμμένα μάτια ἐκεῖνον ποὺ τὴν κόταν ὄρθιος δίπλα της καὶ τὴν μιλοῦσε...

Ὁ 'Αχμὲτ ἔγειρε ἀπὸ πάνω της.

—Μοῦ εἶχες πῆ ἐξακολούθησε ὅτι θὰ μὲ ἀκολουθήσῃς τότε μονάχα, ὅταν δὲν θὰ ζῇ ὁ ἄντρας σου... Αὐτὸ ποὺ ἤθελες, ἔγινε... Τὸν σκότωσα τὸν ἄντρα σου!... Καὶ τώρα εἶσαι ἐλεύθερη καὶ μπορεῖς νὰ μ' ἀκολουθήσῃς!...

Μὰ ἡ Κομπίρα ἐξακολουθοῦσε νὰ κυττάζῃ τὴν αἱματωμένη στολὴ τοῦ ἄντρός της,—ἡ σφαῖρα τοῦ 'Αχμὲτ τὸν εἶχε βρῆ κατάστηθα,—καὶ τὰ ματωμένα χέρια της, χωρὶς νὰ μιλᾶ...

Στὸ μεταξύ, οἱ Γάλλοι στρατιῶτες ἄρχισαν νὰ πυροβολοῦν κατὰ τῶν 'Αράβων ποὺ ὀχυρώθηκαν πίσω ἀπὸ τ' ἄλογά τους.

—Ἔλα, Κομπίρα! συνέχισε ὁ 'Αχμέτ. Οἱ Γάλλοι μᾶς πυροβολοῦν! Εἶνε ἐπικίνδυνο νὰ μείνουμε ἐδῶ... Ἔλα νὰ φύγουμε!

—Ποτέ! φώναξε τότε μὲ παραφορὰ ἡ Κομπίρα. Ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ σκοτώσῃς τὸν ἄντρα μου καὶ ἀφέντη μου! "Οταν σοῦ ἔλεγα πὼς θὰ σ' ἀκολουθήσω, ἄμα δὲν θὰ ὑπάρχῃ πειά, ἐννοοῦσα πὼς θὰ ἤμουν δική σου ἂν θὰ πέθαινε ἢ ἂν θἄφευγε... Ἔγω λοιπόν, στάθηκα ἄφορμὴ τοῦ θανάτου του, μὲ τὰ λόγια μου!...

—Ἔλα, Κομπίρα, νὰ φύγουμε!..

—Μακρυά! Μακρυά μου! Μὴ μὲ πλησιάζῃς!... Καταραμένος νὰ εἶσαι! Ἐγὼ σκότωσα τὸν ἄντρα μου! Ἐγὼ τὸν σκότωσα!...

Καὶ ἡ Κομπίρα, τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της, σηκώθηκε ὄρθια καί, πρὶν προφτάσει ὁ 'Αχμὲτ νὰ τὴν κρατήσῃ, ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τοὺς Γάλλους στρατιῶτες, ποὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ πυροβολοῦν, φωνάζοντας:

—Ἐγὼ τὸν σκότωσα τὸν ἀξιωματικό σας!... Τιμωρῆστε με!...

Τρεῖς σφαῖρες τὴν φρήκανε στὸ στῆθος καὶ τὴν ἔριξαν κάτω, στὴν ἡλιοφρυγμένη ἀκόμα ἄμμο...

. . . . . .

Ὁ 'Αχμὲτ σώθηκε κεῖνο τὸ βράδυ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του ποὺ τὸν τράβηξαν διὰ τῆς βίας στὴ φυγή τους.

Καλύτερα, ὅμως, νὰ τὸν ἄφηναν νὰ σκοτωθῇ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ! Γιατὶ ἀπὸ τότε ὁ 'Αχμέτ, τρελλὸς πειά, ἀναμαλλιασμένος καὶ κουρελιάρης, φάντασμα τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ του, γυρνοῦσε στὴν ἔρημο σὰν ἀγρίμι, τρομάζοντας τὰ καραβάνια μὲ τὴν φανατριχιαστικὴ ἐμφάνισί του καὶ μὲ τὰ βραχνὰ ξεφωνητά του—καὶ ἐπαναλαμβάνοντας τὸ ἴδιο διαρκῶς ὄνομα:

—Κομπίρα!... Κομπίρα!... Κομπίρα!...

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΚΑΥΜΟΣ ΤΗΣ ΑΪΣΕ

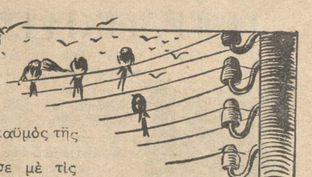

ΤΟΥ ΟΜΕΡ ΣΕΥΦΕΤΙΝ

Ὁ Ὁμὲρ Σεϋφετίν, ὁ ὁποῖος πέθανε νεώτατος, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ παγκοσμίου πολέμου, θεωρεῖται ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους λογοτέχνες τῆς σύγχρονης Τουρκίας. Στὰ διηγήματά του περιέγραψε διεκτραγῳδῶντας συγχρόνως τὴν ἀφόρητη κατάστασι, στὴν ὁποία ζούσανε καὶ καυτηριάζοντας τὶς προλήψεις τους. Ὁ Ὁμὲρ Σεϋφετὶν ἦταν ἐπίσης ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους Τούρκους διανοουμένους, ποὺ ἐργάστηκαν γιὰ τὴ χειραφέτησι τῶν Ὀθωμανίδων.

Ἡ μικρὴ 'Αϊσὲ ἄφησε τὸν ἀργαλειό της, στὸν ὁποῖο ὕφαινε ἀπὸ τὸ πρωΐ, καὶ τεντώθηκε τεμπέλικα... "Ηταν ὁλομόναχη στὸ σπίτι. Ὁ πατέρας της εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ τὰ χαράματα γιὰ τὸ παζάρι τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ. Ἡ μητέρα της κ' ἡ ἀδελφές της εἶχαν πάει στοὺς γείτονες, τοὺς Ζαΐμ.

Ἡ 'Αϊσὲ ἔτριψε τὰ μάτια της, πλησίασε στὸν καθρέφτη, ποὺ ἦταν κρεμασμένος στὸν τοῖχο τῆς σάλλας, καὶ κυττάχτηκε μέσα. Τὰ μάτια της, ποὺ γυάλιζαν σὰν κάρβουνα, ἦσαν ἀκόμα κουρασμένα. Τὰ μάγουλά της ἦσαν πιὸ κόκκινα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ καὶ τὰ κατάμαυρα μαλλιά της ἔπεφταν στὸ μέτωπό της...

Κύτταξε, παραξενεμένη, σὰν νὰ τἄβλεπε γιὰ πρώτη φορά, τὰ μάτια της, τὰ χείλη της, τὸ στῆθος της καὶ ψιθύρισε κατάπληκτη:

—Τί ὡμορφη ποὺ εἶμαι!...

Καὶ ἄρχισε νὰ γελᾶῃ...

Σὲ ἡλικία δέκα μονάχα χρόνων, ἡ 'Αϊσὲ ἦταν μιὰ σχηματισμένη πειὰ κοπέλλα.

Στοὺς γάμους τῆς κόρης τῶν Ζαΐμ, οἱ καλεσμένοι ἀπόρησαν ὅταν εἶδαν τὴν 'Αϊσὲ ὡμορφη καὶ γοητευτικὴ σὰν γυναῖκα... Μὰ ἡ 'Αϊσὲ εἶχε καὶ ἄλλα προσόντα. "Ηταν πολὺ χειροδύναμη! "Εβαζε κάτω ὅλα τὰ συνομήλικά της ἀγοράκια. Πεχλιβάν 'Αϊσὲ (1) τὴν φώναζαν ὅλοι στὸ χωριό... ἴσαί, ὅπως τ' ἀγοράκια, ἡ 'Αϊσὲ ἀγαποῦσε τ' ἄλογα, τὸν πετροπόλεμο, τὰ ἀγωνίσματα...

Ὡστόσο, ἡ μικρὴ ἔπρεπε νὰ τὸ πάρῃ ἀπόφασι, ὅτι θὰ σταματοῦσε τὰ παιγνίδια μὲ τοὺς φίλους της. Εἶχε μεγαλώσει κιόλας... Εἶχε γίνει σωστὴ γυναῖκα... Τὶς προάλλες, ὅταν ὁ πατέρας της χότζας, ὁ ἰμάμης τοῦ χωριοῦ, τὴν συνάντησε μπρὸς στὴ βρύσι, τὴν κύτταξε καλὰ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, κούνησε τὸ ἀσπρόμαλλο κεφάλι του καὶ ψιθύρισε:

—Βάϊ, βάϊ! πῶς μεγάλωσες, 'Αϊσέ! Σύρε νὰ πῆς τῆς μάνας σου, ὅτι εἶνε καιρὸς νὰ φορέσῃς φερετζέ!... "Εγινες πειὰ κοπέλλα... Δὲν πρέπει νὰ βγαίνῃς ἔξω μὲ πρόσωπο ξεσκέπαστο; 'Ακοῦς;

Μὰ ἡ 'Αϊσὲ ἔκανε πὼς δὲν ἄκουσε.

Ἡ καρδιὰ της γτυποῦσε δυνατά, σὰν φτερὰ πληγωμένου πουλιοῦ, στὸ στῆθος της.

Τῆς ἦταν ἀδύνατο νὰ συνηθίσῃ τὴν σκέψι, ὅτι θὰ ἔπρεπε, μιὰ μέρα, νὰ σκεπάζῃ τὸ πρόσωπό της μὲ φερετζέ, ὅτι θὰ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ μένῃ φυλακισμένη στὸ σπίτι τοῦ πατέρα της, χωρὶς πειὰ νὰ μποσῇ νὰ βγαίνῃ ἔξω ὅποτε θέλει καὶ νὰ παίζῃ μὲ τ' ἀγοράκια τοῦ χωριοῦ...

...Ἡ 'Αϊσὲ ἔρριξε τὰ μαλλιά της πίσω, μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, καὶ ξανακυττάχτηκε στὸν καθρέφτη... Αὐτὴ τὴ φορά, ὅμως, δὲν εἶχε κουράγιο ν' ἀποθαυμάσῃ οὔτε τὰ μαγουλά της, οὔτε τὰ χείλη της, οὔτε τὸ στῆθος της... Μιὰ ἄλλη σκέψι τὴν κατεῖχε... Καὶ ἡ 'Αϊσὲ ἄφησε, μ' ἕνα βαθὺ ἀναστεναγμό, νὰ ἐκδηλωθῇ ἕνας καϋμός της, ὁ μεγαλείτερος καϋμὸς τῆς ζωῆς της:

—Αχ! γιατί νὰ μὴν εἶμαι ἀγόρι!...

* * *

Καὶ τί δὲν θὰ ἔκανε ἡ 'Αϊσέ, ἂν ἦταν ἀγόρι.

Θὰ περνοῦσε ὅλη τὴ μέρα της καβάλλα στ' ἄλογο, θὰ πήγαινε κυνήγι, θὰ κάπνιζε ναργιλέ, θὰ πάλευε μὲ τοὺς πιὸ χεροδύναμους ἄντρες τοῦ χωριοῦ—καὶ θὰ τοὺς νικοῦσε, φυσικά, ὅλους!—θὰ ἔκλεβε ὅποια κοπέλλα τῆς ἄρεσε... "Υστερα, θὰ πήγαινε στὸν πόλεμο καὶ θὰ γυρνοῦσε μὲ τὰ στήθη φορτωμένα παρασήμια...

Καί, πρὸ παντός, θὰ μποροῦσε νὰ βγαίνῃ ἔξω μὲ πρόσωπο ξεσκέπαστο.

—"Αχ! γιατί νὰ μὴ γεννηθῶ ἀγόρι!...

(1) Πεχλιβάν, θὰ πῆ Τοῦρκικα, παλαιστὴς καί, κατ' ἐπέκτασι, δυνατὸς ἄνθρωπος.

Αὐτὸς ἦταν ὁ μεγάλος καϋμὸς τῆς 'Αϊσέ.

Ἡ μικρὴ μελαγχόλησε μὲ τὶς σκέψεις αὐτές.

Πλησίασε σιγὰ-σιγὰ στὸ παράθυρο καὶ ἀκούμπησε μὲ τοὺς ἀγκῶνες στὸ περβάζι. Ὁ οὐρανὸς ἦταν καθαρός, γεμάτος ὅμως σύννεφα σὲ μιὰ ἄκρη. Τὰ κοκόρια λαλούσανε στὸν κῆπο τοῦ Κοὺρτ χότζα, ἑκατὸ βήματα παραπέρα. "Αν καὶ κόντευε μεσημέρι, ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν γλυκειά, σὰν νὰ εἶχε χαράξει τότε μόλις...

Ξαφνικά, ἔπεσαν μερικὲς στάλες βροχῆς. Ἡ 'Αϊσὲ ἔνοιωθε τὴν ἐπιθυμία νὰ κλάψῃ, χωρὶς νὰ ξέρῃ οὔτε ἡ ἴδια τὸ γιατί.

Σὲ μιὰ στιγμή, ἔγινε κάτωχρη. Ἡ ἀναπνοή ἄρχισε νὰ βγαίνῃ λαχανιασμένη ἀπὸ τὰ στήθη της. Καὶ τὰ βλέμματά της καρφώθηκαν σ' ἕνα σημεῖο τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου εἶχε ἐμφανιστῆ ἕνα πελώριο οὐράνιο τόξο!...

Ἡ 'Αϊσὲ ἔπιασε τὸ κεφάλι της μὲ τὰ δύο της χέρια. Τὸ πρόσωπό της ἔλαμψε ἀπὸ χαρὰ καὶ τὰ μάτια της πέταξαν σπίθες...

"Ω! ἂν ἦταν ἀλήθεια ἐκεῖνο ποὺ τῆς εἶπαν καὶ ποὺ τὸ θεωροῦσε ὡς τότε παραμύθι!... "Αν ἦταν ἀλήθεια, ὅτι ἔφτανε νὰ περάσῃ ἕνα κορίτσι κάτω ἀπὸ τὸ οὐράνιο τόξο, γιὰ νὰ μεταμορφωθῇ ἀμέσως σὲ ἀγόρι!...

Πίσω ἀπὸ τοὺς φράχτες τοῦ δρόμου, ποὺ ἔβγαζε σὲ μιὰ ρεματιά, εἶχε στηθῆ ἕνα τεράστιο πολύχρωμο ἡμικύκλιο, ποὺ ἀγκάλιαζε, θἄλεγε κανείς, ὁλόκληρο τὸν κόσμο. Τί ὡραῖα ποὺ ἦσαν τὰ χρώματά του! Ποτὲ ἡ 'Αϊσὲ δὲν εἶδε στὴ ζωή της τὸ γλυκὰ χρώματα... Κάτι ἄλλο, ὅμως, ἀπασχολοῦσε περισσότερο τὴν μικρή, ἐκείνη τὴ στιγμή... "Επρεπε νὰ τρέξῃ καὶ νὰ προφτάσῃ νὰ περάσῃ κάτω ἀπὸ τὸ οὐράνιο τόξο, πρὶν ἐκεῖνο διαλυθῇ!...

Ποιὸς ξέρει! "Ισως νὰ ἦσαν ἀληθινά, τὰ ὅσα τῆς εἶπε ἡ μαμά της.

"Ισως ἡ 'Αϊσὲ νὰ γινόταν ἀγόρι!...

* * *

Καὶ ἡ 'Αϊσέ, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό, βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι της, χωρὶς νὰ φορέσῃ οὔτε τὶς παντοῦφλες της ἀπὸ τὴν βιασύνη της καὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ σὰν τρελλὴ πρὸς τὴν διεύθυνσι τοῦ οὐρανίου τόξου, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ λάμπῃ στὸν οὐρανό.

"Αχ! ἂς μὴ διαλυθῇ τὸ οὐράνιο τόξο! ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της.

Καὶ ἔτρεχε ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσε, χωρὶς νὰ βλέπῃ ποῦ πατᾶ.

Πηδοῦσε σὰν ἀγρίμι πάνω ἀπὸ τὰ γκαστάκια, πατοῦσε στ' ἀγκάθια, σκουντουφλοῦσε, μὲ τὰ βλέμματα καρφωμένα στὸ οὐράνιο τόξο. Στὸ μεταξύ, ἄρχισε νὰ πέφτῃ ραγδαία βροχή...

Μὰ ἡ 'Αϊσὲ δὲν καταλάβαινε, ὅτι εἶχε γίνει μούσκεμα... Τί τὸ τεράστιο ἡμικύκλιο ἐξαφανιστῆ, πρὶν ἐκεῖνη προφτάσει νὰ περάσῃ ἀπὸ κάτω του...

Ξαφνικά, μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας ξέφυγε ἀπὸ τὰ στήθη τῆς 'Αϊσέ. Τὸ οὐράνιο τόξο ἄρχισε νὰ διαλύεται σιγὰ-σιγά.

Μή, μή! φώναξε ἡ Αϊσέ, σκώνοντας ψηλὰ καὶ τὰ δυό της χέρια. Στάσου ἀκόμα λίγο! "Ερχομαι, ἔρχομαι!...

Τὸ ἰωδιὰ τῆς σάλευε μὲ τὴν σκέψι, ὅτι ἂν δὲν πόσταινε νὰ περάσῃ κάτω ἀπὸ τὸ οὐράνιο τόξο, θὰ ἔχανε καὶ τὴν τελευταία της ἐλπίδα νὰ μεταμορφωθῇ σ' ἀγόρι, νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν μεγαλείτερο καϋμὸ τῆς ζωῆς της...

Λίγα ἀκόμα βήματα χώριζαν τὴν 'Αϊσὲ ἀπὸ τὸ ἡμικύκλιο.

Ἀκόμα λίγο—καὶ ἡ 'Αϊσὲ θὰ γινόταν ἀγόρι!...

Ἡ μικρὴ ἄρχισε κιόλας νὰ φαντάζεται πόσο ὡμορφη θὰ ἦταν ἀφοῦ ἐβγαλε ἕνα ξεφωνητὸ τρόμου κ' ἔπεσε μὲ τὸ κεφάλι στὴ βαθειὰ ρεματιὰ ποὺ βρέθηκε μπροστά της...

Τὸ τρυφερό της σῶμα κατρακύλησε ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα καὶ ἔσπασε τὰ πλευρά της, μὲ κουρελιασμένες, ματωμένες σάρκες, στὸ βάθος τῆς ρεματιᾶς...

Ἡ 'Αϊσὲ ἄνοιξε μὲ κόπο τὰ μάτια της καὶ, χωρὶς νὰ καταλάβαίνῃ τοὺς πόνους τοῦ κορμιοῦ της, κάρφωσε τὰ βλέμματά της στὸ ξεφτισμένο πειὰ οὐράνιο τόξο, ποὺ διαλυόταν.

Ἀπέραντη ἀπελπισία κυρίευσε τὴν καρδιὰ της μικρῆς.

—Δὲν πρόφτασα νὰ τὸ περάσω!... ψιθύρισε. Δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἀγόρι!...

Καὶ μ' αὐτὸν τὸν καϋμὸ ξεψύχησε ἡ 'Αϊσέ...

ΟΜΕΡ ΣΕΥΦΕΤΙΝ

ΙΣΠΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΟΥΑΝ ΓΚΑΡΘΙΑ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΡΒΑΖΑΛ

Η νύχτα ἐκείνη ὁ ἄνεμος σφύριζε μὲ μανία στοὺς δρόμους τῆς Βαλεντίας, ποὺ εἶχαν μεταβληθῆ σὲ ποτάμια, ἀπὸ τὸ πολὺ νερὸ ποὺ ἔριξε. Ψυχὴ ζωντανὴ δὲν τολμοῦσε νὰ βγῆ ἔξω, μὲ τὸν ἐλεεινὸ αὐτὸν καιρό. Μονάχα ἕνας ζητιάνος, ποὺ δὲν εἶχε δωμάτιο νὰ κοιμηθῆ, ἀφοῦ περιπλανήθηκε ἐδῶ καὶ κεῖ, ἀναγκάστηκε στὸ τέλος νὰ καταφύγη κάτω ἀπὸ τὴ μεγάλη θολωτὴ πόρτα ἑνὸς σπιτιοῦ, κοντὰ στ' ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως...

Εἶχε περάσει ἀρκετὴ ὥρα, ὅταν, ξαφνικά, ὁ ζητιάνος εἶδε ἀπὸ τὸ καταφύγιό του δυὸ σκιὲς νὰ κινοῦνται στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο. Σὲ λίγο ἡ σκιὲς αὐτὲς πλησίασαν καὶ στάθηκαν κοντὰ στὴ θολωτὴ πόρτα, χωρὶς νὰ προσέξουν ὅτι ἕνας ἄνθρωπος τοὺς παρακολουθοῦσε κρυμμένος ἐκεῖ... Ὁ ζητιάνος προσπάθησε νὰ δῆ ποιοὶ ἦσαν οἱ παράξενοι αὐτοὶ διαβάτες, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ διακρίνη τὰ χαρακτηριστικὰ τους, ἐπειδὴ ἦσαν καλὰ τυλιγμένοι στοὺς μανδύες τους καὶ εἶχαν κατεβάσει τὰ πλατύγυρα καπέλλα τους ὣς τὰ φρύδια... Δὲν ἤξερε τί εἴδους ἄνθρωποι ἦσαν. Ἀπὸ τὴ στάση τοὺς ὅμως καὶ ἀπὸ τοὺς τρόπους των, κατάλαβε ὅτι ἀσφαλῶς δὲν θὰ εἶχαν καλὲς προθέσεις.

Σὲ μιὰ στιγμή, οἱ δυὸ ἄγνωστοι ἄρχισαν νὰ κουβεντιάζουν χαμηλόφωνα :

—Δὲν πιστεύω νὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ παλάτι, εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτούς. Δὲν εἶνε ἀκόμα ἡ ὥρα ἔντεκα... Ἐξάλλου, ἡ κακοκαιρία θὰ τὸν ἐμποδίσε νὰ γυρίση σπίτι του...

—Ναί, ἡ νύχτα εἶνε ἀπάνω ἄγρια καὶ σκοτεινή, ὅπως ὁ Ἅδης ! εἶπε ὁ ἄλλος. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὁ Θεὸς ἀποστρίζει τὰ σχέδιά μας... Οἱ δρόμοι εἶνε ἔρημοι... Κανεὶς δὲν θὰ μᾶς δῆ...

Τὸ ρολόγι ἑνὸς γειτονικοῦ μεγάρου σήμανε ἕντεκα.

—Εἶνε καιρὸς νὰ ξηγαίνουμε γιὰ νὰ μὴ τὸν χάσουμε ! εἶπε τότε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ἀγνώστους.

Καὶ οἱ δύο μυστηριώδεις τύποι ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὴ θολωτὴ πόρτα καὶ τράβηξαν πρὸς τὸ παλάτι. Ὁ ζητιάνος, κουλουριασμένος πάντοτε στὴ γωνία του, εὐχαριστοῦσε τὸν Θεό, ποὺ γλύτωσε ἀπὸ τὸν κίνδυνο νὰ τὸν δοῦν καὶ νὰ τὸν μαχαιρώσουν οἱ δύο ἄγνωστοι...

Πέρασε κάμποση ὥρα καὶ ξαφνικὰ μιὰ πνιγμένη κραυγὴ πόνου ἀκούστηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ παλατιοῦ.

—Πάει αὐτός, Θεὸς σχωρέστον ! ψιθύρισε ὁ ζητιάνος, κάνοντας τὸν σταυρό του.

Κι' ἑτοιμαζόταν νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν κρυψῶνα του, περίεργος νὰ δῆ τί εἶχε γίνει. Ὑπισθοχώρησε ὅμως τρομαγμένος καὶ στριμώχτηκε περισσότερο στὴ γωνιά του, γιατὶ εἶδε δυὸ δολοφόνους νὰ ξαναπλησιάζουν στὴν πόρτα.

—Τί θὰ κάνουμε τώρα ; ψιθύρισε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ἀρκετὰ εὐδιάκριτα, ὥστε νὰ τὸν ἀκούσῃ ὁ ζητιάνος.

—Πρέπει νὰ φύγουμε ἀμέσως ! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ σύντροφός του. Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θ' ἀρχίσουν νὰ μᾶς κυνηγᾶνε... Ἄ ! εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸν χτυπήσαμε καλά ! Τὸ δικό μου τοὐλάχιστον τὸ χέρι δὲν ἔτρεμε διόλου... Μὴ φοβᾶσαι τίποτα. Ὁ ἐχθρός μας, καὶ ἂν ἀκόμα δὲν παρέδωσε ὧς τώρα τὴ βρωμερὴ ψυχή του στὸ διάβολο, δὲν θὰ ζήσῃ πολύ... Δὲν ὑπάρχει πειὰ τὸ μοναδικὸ ἐμπόδιο γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ Καρβαζάλ !... Τὸ ἔχουμε ἐξαφανίσει ἀπὸ τὸν κόσμο !...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκαν δυνατὲς φωνὲς πρὸς τὸ μέρος τοῦ παλατιοῦ καὶ ὁ δρόμος φωτίστηκε ἀπὸ λαμπάδες καὶ φανάρια.

—Ἀνεκάλυψαν τὸ πτῶμα ! εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγνώστους. Δρόμο γρήγορα, πρὶν μᾶς πιάσουν !...

Καὶ ἡ δυὸ σκιὲς ἐξαφανίστηκαν μέσα στὸ σκοτάδι τοῦ γειτονικοῦ δρόμου. Ὅσο γιὰ τὸν ζητιάνο, ἔμεινε ἀποσβολωμένος...

—Ὕψιστε Θεέ ! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του. Ποιὸς θὰ τὸ περίμενε ποτὲ ὅτι οἱ ἔνδοξοι ἀδελφοὶ Καρβαζάλ θὰ γινόντουσαν κοινοὶ καὶ ἄνανδροι δολοφόνοι !... Ὕστερ' ἀπὸ ὅσα εἶδα ἀπόψε τὴ νύχτα, φοβᾶμαι μήπως βρῶ καὶ γὼ τὸ μπελά μου...

Μὰ ὁ ζητιάνος δὲν μπόρεσε νὰ συνεχίση τοὺς φιλοσοφικοὺς στοχασμούς του. Μερικοὶ ὀπλισμένοι στρατιῶτες, κάνοντας ἔρευνα σὲ κεῖνα τὰ μέρη, γιὰ ν' ἀνακαλύψουν τοὺς δολοφόνους, εἶδαν τὸν ζητιάνο κρυμμένον στὸ βάθος τῆς πόρτας, ὥρμησαν ἀπάνω του καὶ τοῦ ἔδεσαν τὰ χέρια μὲ σχοινιά, πρὶν ἐκεῖνος προφτάσει νὰ καταλάβη τί συνέβαινε.

—Πιάσαμε ἕναν ἀπὸ τοὺς κακούργους ! φώναξε ἕνας στρατιώτης. Πές μας, ἐλεεινέ, ποιὸς εἶνε ὁ συνένοχός σου καὶ ποῦ βρίσκεται τώρα.

—Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ φονιᾶς ! τραύλισε ὁ ζητιάνος, τρέμοντας ἀπὸ τὸν φόβο του. Ξέρω ὅμως τοὺς δολοφόνους !...

—Ποιοὶ εἶνε αὐτοί ;

—Ἄ ! μονάχα στὸν ἴδιο τὸν βασιλιὰ θὰ μπορέσω νὰ φανερώσω τὰ ὀνόματά τους ! Οἱ φονιάδες, βλέπετε, αὐτοὶ εἶνε μεγάλα πρόσωπα καὶ δὲν κάνει νὰ τοὺς ἐκθέσω !...

Οἱ στρατιῶτες, σκανδαλισμένοι ἀπὸ τὸ ὕφος τοῦ ζητιάνου, τὸν μετέφεραν στὸ παλάτι καὶ τὸν παρέδωσαν σὲ μερικοὺς ἀξιωματικούς, οἱ ὁποῖοι τὸν ὡδήγησαν ἀμέσως μπρὸς στὸν ἐτοιμοθάνατο. Ἴσως ὁ ζητιάνος αὐτὸς νὰ ἦταν ὁ δολοφόνος καὶ νὰ ἔλεγε ψέμματα ὅτι ἤξερε τοὺς πραγματικοὺς φονιάδες. Μὰ ὁ τραυματίας δὲν ζοῦσε πειὰ γιὰ νὰ γνωρίση τὸν δολοφόνο του... Μόλις εἶχε ξεψυχήσει !...

Τὸ θῦμα τῆς νυχτερινῆς δολοφονικῆς ἐπιθέσεως ἦταν ὁ Μπεναβίδες, ἀπόγονος μιᾶς ἔνδοξης οἰκογενείας καὶ εὐγουσμένος τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας Φερδινάνδου τοῦ 6ου. (Ἡ ἱστορία αὐτὴ συνέβη στὰ 1812). Ὁ Μπεναβίδες συνόδευε τὸν βασιλέα σ' ὅλα τὰ ταξείδια του καὶ ἦταν ὁ καλύτερος μυστικοσύμβουλός του... Ὁ τραγικὸς λοιπὸν θάνατός του λύπησε βαθειὰ τὸν Φερδινάνδο. Καὶ ὁ βασιλεύς, γονατισμένος μπρὸς στὸ κρεββάτι, ὅπου ξεψύχησε ὁ φίλος του, μούσκεψε μὲ δάκρυα πόνου καὶ θυμοῦ τὸ παγωμένο πρόσωπο τοῦ νεκροῦ καὶ ὁρκίζόταν νὰ τιμωρήση σκληρὰ τοὺς ἀνάνδρους δολοφόνους του.

Ὅταν ὁ ζητιάνος παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ τοῦ ἀνακοίνωσε, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό, τί εἶδε καὶ τί ἄκουσε κείνη τὴ νύχτα, καθὼς καὶ τὴν πεποίθησή του ὅτι οἱ δολοφόνοι τοῦ Μπεναβίδες ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ Καρβαζάλ, ὁ Φερδινάνδος ἀνατρίχιασε σύγκορμος καὶ τὰ μάτια του πετάξανε ἄγριες λάμψεις μίσους.

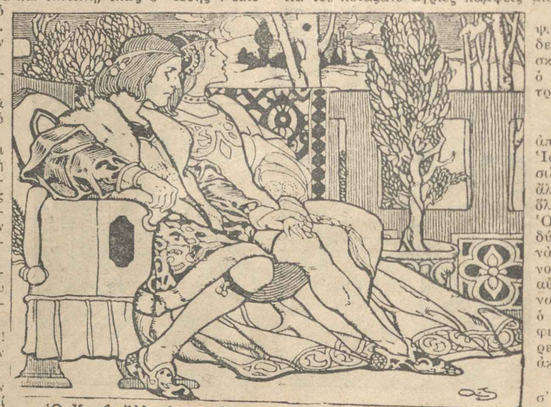

Ὁ Καρβαζάλ ἁγαποῦσε τὴν ἀδελφὴ τοῦ Μπεναβίδες

—Τώρα καταλαβαίνω τί ἔγινε !... ψιθύρισε. Πράγματι, μονάχα οἱ ἀδελφοὶ Καρβαζάλ θὰ μποροῦσαν νὰ σκοτώσουν τὸν Μπεναβίδες !... Ἄ ! ὁ δυστυχισμένος ὁ φίλος μου θὰ βρῆ τρομερὴ ἐκδίκηση !

* * *

Οἱ ἀδελφοὶ Καρβαζάλ, γόνοι μιᾶς ἀπὸ τὶς παλαιότερες οἰκογένειες τῆς Ἱσπανίας, δὲν συμπαθοῦσαν τὸν βασιλέα Φερδινάνδο, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὐγενεῖς, ἐπειδὴ εἶχε χαρίσει ὅλη τὴν εὔνοιά του στὸν Μπεναβίδες. Ὁ μεγαλείτερος μάλιστα ἀπὸ τοὺς δύο ἀδελφοὺς εἶχε ἰδιαίτερους λόγους νὰ εἶνε δυσαρεστημένος μὲ τὸν εὐγουσμένο τοῦ βασιλέως. Ὁ Καρβαζάλ αὐτὸς ἀγαποῦσε τὴν ἀδελφὴ τοῦ Μπεναβίδες. Τὸν ἀγαποῦσε καὶ κείνη. Μὰ ὁ ἀδελφός της, ὅταν ἔμαθε τὸ τρομερὸ αἴσθημα τῶν δύο νέων, ἀπαγόρευσε στὴν ἀδελφή του καὶ νὰ βλέπη ἀκόμα τὸν Καρβαζάλ.

—Ποτέ, τῆς εἶχε πῆ, ποτὲ δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ πάρης ἄνδρα ἕναν ἐχθρὸ τοῦ βασιλέως !...

Ὡστόσο, ἡ δόνα Βιολάντε, ἀψηφώντας τὴ διαταγὴ τοῦ ἀδελφοῦ της, ἀντάμωνε συχνὰ μὲ τὸν Καρβαζάλ. Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ Μπεναβίδες, πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Καρβαζάλ, τὸν ἔβρισε γιὰ τὴν διαγωγή του καὶ θὰ σκοτωνόντουσαν, ἂν δὲν πρόφταιναν νὰ τοὺς χωρίσουν μερικοὶ φίλοι. Ἀπὸ κεῖνη τὴ μέρα ἡ ἀντιπάθεια μεταξὺ τῶν Καρβαζάλ καὶ τοῦ Μπεναβίδες μετεβλήθη σὲ θανάσιμο μῖσος.

Τὸ πρωῒ τῆς μέρας ποὺ δολοφονήθηκε ὁ Μπεναβίδες, ὁ Καρβαζὰλ συναντήθηκε καὶ πάλι μὲ τὴν δόνα Βιολάντε, ἀποφασισμένος νὰ τῆς προτείνη νὰ τὴν κλέψῃ, γιὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ ἀδελφοῦ της. Βρῆκε ὅμως τὴν κοπέλλα ἀνήσυχη καὶ ταραγμένη.

—Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀγαπημένε μου, τοῦ εἶπε. Φύγε ἀπὸ τὴν Βαλεντία ὅσο μπορεῖς πιὸ γρήγορα ! Φοβᾶμαι πολὺ γιὰ σένα... Ὁ ἀδελφός μου μοῦ τὸ ξαναλέει κάθε τόσο ὅτι θὰ σ' ἐκδικηθῆ γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ τοῦ ἔκανες !... Ὦ ! τὸν θεωρῶ ἱκανὸ γιὰ ὅλα ! Βέβαιον μὴ ξεχνᾶς ὅτι ἔχει καὶ τὴν ὑποστήριξι τοῦ βασιλέως...

—Μὴ φοβᾶσαι, Βιολάντε ! ἀποκρίθηκε ὁ Καρβαζάλ, προσπαθῶντας νὰ κρύψῃ τὸ θυμὸ τον κάτω ἀπὸ ἕνα χαμόγελο. Τὸ σπαθί μου δὲν λέιπει ποτὲ ἀπὸ τὴ μέση... Ξέρω ν' ἀντικρύζω ἄφοβα τὸν κίνδυνο καὶ τὸν θάνατο !...

—Μὰ ἔχεις νὰ κάνῃς τώρα μ' ἐχθροὺς πιὸ δυνατοὺς ἀπὸ σένα. Μπορεῖς νὰ τὰ βγάλῃς πέρα μὲ τὸν βασιλέα, ποὺ ὑποστηρίζει τὸν ἀδελφό μου ; Φύγε, σ' ἐξορκίζω ! Ἡ καρδιά μου θὰ σοῦ ἀνήκῃ πάντοτε ! Ἴσως νἄρθῃ μιὰ μέρα, ποὺ θὰ διαλυθῆ ὁ κακὸς αὐτὸς ἐφιάλτης τοῦ μίσους ! Ἴσως νὰ μπορέσουμε μιὰ μέρα νὰ ἑνωθοῦμε μὲ τὴν συγκατάθεσι τοῦ ἀδελφοῦ μου !...

Ὁ Καρβαζὰλ ἔπεσε σὲ σκέψεις. Τὸ μέτωπό του αὐλακώθηκε ἀπὸ βαθειὲς ρυτίδες. Ἡ δόνα Βιολάντε παρακολουθοῦσε μ' ἀγωνία καὶ τὴν παραμικρὴ ἔκφρασι τοῦ προσώπου του...

—Ἔστω ! ψηφίσατε τέλος ὁ Καρβαζάλ. Θὰ φύγω !... Θὰ ἐκδικηθῶ ὅμως τρομερὰ τὸν ἀδελφό σου γιὰ ὅλες τὶς προσβολὲς ποὺ μοῦ ἔκανε...

—Τί σκοπεύεις νὰ κάνῃς ; ρώτησε ἡ δόνα Βιολάντε, ἀνήσυχη.

—Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτε τώρα. Ἴσως ὅμως νὰ καταρασθῆς ἀργότερα τὴ μέρα ποὺ μὲ συμβούλεψες νὰ φύγω ἀπ' τὴ Βαλεντία !... Χαῖρε, Βιολάντε !... Ὁ Θεὸς μονάχα ξέρει ἂν καὶ πότε θὰ ξανασυναντηθοῦμε !...

Καὶ ὁ Καρβαζὰλ πῆγε καὶ βρῆκε τὸ μικρότερο ἀδελφό του, τὸν Ἀλόνθο, καὶ ἀποφάσισε νὰ φύγουν μαζὶ τὴν ἴδια νύχτα γιὰ τὸ χωριὸ Τόρο, στὸ ὁποῖο ἦσαν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ φίλοι τους, οἱ ἐχθροὶ δηλαδὴ τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου καὶ τοῦ εὐνουμένου του Μπεναβίδες.

Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ξαφνικὴ ἀναχώρησις τῶν Καρβαζάλ ἀπὸ τὴν Βαλεντία, τὴ βραδειὰ τοῦ ἐγκλήματος, ἔκανε τὸν Φερδινάνδο νὰ βεβαιωθῆ ὁριστικὰ ὅτι οἱ δυὸ ἀδελφοὶ σκότωσαν τὸν Μπεναβίδες. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἐπεβάρυνε ἐξαιρετικὰ τὴ θέσι τοῦ Καρβαζάλ, ἦταν καὶ τὸ ὅτι ἡ δόνα Βιολάντε, παραμερίζοντας κάθε ἄλλο αἴσθημα μπρὸς στὴν ἀδελφικὴ στοργή, παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν βασιλέα καὶ τοῦ ἀνέφερε τὰ μυστηριώδη ἀπειληπικὰ λόγια, ποὺ τῆς εἶχε πῆ ὁ φίλος της, ὅταν τὴν ἀποχαιρέτησε. Τὸν κατηγόρησε ὡς δολοφόνο τοῦ ἀδελφοῦ της !...

Τὴν ἄλλη μέρα μεγάλη δύναμις στρατοῦ ξεκινοῦσε γιὰ τὸ Τόρο, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ συλλάβῃ τοὺς δύο ἀδελφούς. Μὰ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ βδομάδα περίπου, οἱ Καρβαζάλ, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πληροφορηθῆ στὸ καταφύγιό τους ὅτι τοὺς κυνηγούσανε, μὲ τὴν κατηγορία ὅτι σκότωσαν τὸν Μπεναβίδες, παρουσιαζόντουσαν μόνοι τους στὸν βασιλέα, τρέμοντας ἀπὸ ἀγανάκτησι.

—Ἀγνοούσαμε τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ Μπεναβίδες ! εἶπαν στὸ βασιλιᾶ τους. Φύγαμε ἀπὸ τὴ Βαλεντία γιατὶ ξέραμε ὅτι ὁ εὐνουμένός σου σ' ἔβαλε νὰ μᾶς κατατρέξῃς...

Εἶνε ἀσχημη συκοφαντία ὅτι σκοτώσαμε μεῖς τὸν Μπεναβίδες... Οἱ Καρβαζὰλ πολεμοῦν πάντοτε στῆθος μὲ στῆθος... Δὲν μαχαιρώνουν ποτὲ στὰ κρυφά, τὴ νύχτα !...

Μὰ ὁ βασιλιᾶς, ὁ ὁποῖος εἶχε βρῆ τὴν κατάλληλη εὐκαιρία ν' ἀπαλλαγῆ ἀπ' τοὺς ἐπικινδύνους αὐτοὺς ἀντιπάλους του, δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτε.

—Οἱ ἄνανδροι φονιάδες, σὰν καὶ σᾶς, τοὺς φώναξε, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δικαιολογοῦνται γιὰ τὰ ἐγκλήματά τους ! Δὲν πρεπει οὔτε στὰ δικαστήρια νὰ παρουσιάζονται !

Καὶ ὁ Φερδινάνδος, γυρνῶντας πρὸς τοὺς στρατιῶτες του, συνέχισε :

—Νὰ τοὺς πάρετε ἀμέσως, νὰ τοὺς ὁδηγήσετε στὸ μεγάλο βράχο, ποὺ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, καὶ νὰ τοὺς πετάξετε ἀπὸ τὴν κορυφὴ στὴ χαράδρα... Καὶ κανεὶς νὰ μὴν πάρῃ τὰ πτώματά τους γιὰ νὰ τὰ θάψῃ ! Νὰ τ' ἀφήσετε ἐκεῖ, νὰ τὰ φᾶνε τὰ ὄρνια !...

—Αὐτὸ λέγεται δολοφονία ! ψιθύρισε κάτωχρος ὁ Ἀλόνθο Καρβαζάλ.

—Πάρ'τε τους ! οὐρλιαστε ὁ βασιλεύς.

—Ἄκουσε, ἄναρδε βασιλιᾶ ! εἶπε μὲ βαρειὰ καὶ ἐπαίσια φωνὴ ὁ μεγάλος Καρβαζάλ. Σὲ προκαλοῦμε, ὕστερ' ἀπὸ τριάντα ἀκριβῶς μέρες, νὰ παρουσιαστῆς στὸ δικαστήριο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ δώσῃς λόγο γιὰ τὴν ἄδικη ἀπόφασι ποὺ ἔβγαλες τώρα !...

. . . . . .

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, δύο στρατιῶτες ἔσπρωχναν τοὺς ἀδελφοὺς Καρβαζάλ, ποὺ στεκόντουσαν μὲ τὰ χέρια δεμένα πισθάγκωνα, στὴν ἄκρη τοῦ κρεμνοῦ, καὶ τοὺς πετοῦσαν στὸ βάραθρο... Τὰ σώματα τῶν δύο ἀδελφῶν ξεσχίστηκαν, κατακομματιάστηκαν πάνω στὶς μυτερὲς προεξοχὲς τοῦ βράχου... Κι' ἄμορφα κομμάτια ἀπὸ ματωμένες σάρκες καὶ σπασμένα κόκκαλα κατέπεσαν στὴ χαράδρα....

. . . . . .

Τρεῖς περίπου βδομάδες μετὰ τὸ θανατικὸ ἐκτέλεσι τῶν ἀδελφῶν Καρβαζάλ, ὁ βασιλεὺς Φερδινάνδος ἔπεσε βαρειὰ ἀρρωστος, χωρὶς ἀφορμή. Τοῦ κάκου οἱ γιατροὶ προσπάθησαν νὰ καταλάβουν τὴν αἰτία τῆς νόσου του. Ἕνα ἀπόγευμα ὅμως ὁ Φερδινάνδος ἀναφώνησε ξαφνικὰ στὸ κρεββάτι του καὶ ρώτησε μὲ λαχανιασμένη φωνή :

—Πόσες μέρες πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ ἐξετελέσθησαν οἱ ἀδελφοὶ Καρβαζάλ ;

—Τριάντα ἀκριβῶς, μεγαλειότατε ! τοῦ ἀποκρίθηκαν.

Τότε ὁ βασιλεὺς θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ μεγάλου Καρβαζάλ καὶ ἀφησε τὸ κεφάλι του νὰ πέσῃ βαρειὰ στὸ προσκέφαλο. Κατάλαβε ὅτι οἱ δυὸ ἀδελφοὶ ἦσαν ἀθῶοι καὶ ὅτι τὴ μέρα ἐκείνη θὰ παρουσιάζόταν μπρὸς στὸ Θεό, γιὰ νὰ λογοδοτήσῃ γιὰ τὴν ἄδικη ἀπόφασί του. Πράγματι, τὸ βράδυ τῆς μέρας ἐκείνης — 7 Σεπτεμβρίου 1312 — πέθανε ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας Φερδινάνδος ὁ 6ος. Καὶ τὴν παράξενη αὐτὴ σύμπτωσι πολλοὶ ἱστορικοὶ τὴν ἀναφέρουν ὡς αὐθεντικὸ γεγονός !...

Μιὰ ὥρα μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Φερδινάνδου ἔφτασε ἀπὸ τὴν Πορτογαλλία μιὰ ἐπιστολὴ γιὰ τὸν βασιλέα. Ὁ πρωθυπουργὸς τὴν ἄνοιξε, τὴν διάβασε, καὶ τότε μονάχα διαλευκάνθηκε τὸ μυστήριο τοῦ θανάτου τοῦ Μπεναβίδες.

Τὸ ἔγκλημα αὐτὸ τὸ εἶχαν κάνει δυὸ πρόσωπα, ποὺ τὰ προσέβαλε κάποτε ὁ Μπεναβίδες, χωρὶς νὰ δεχθῆ νὰ μονομαχήσῃ μαζύ τους, ἐπειδὴ δὲν ἦσαν εὐγενεῖς. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἀνήκανε στὸ ἴδιο σόϊ μὲ τοὺς Καρβαζάλ, ἤξεραν ὅτι ὁ μεγαλείτερος ἀπὸ αὐτοὺς ἀγαποῦσε τὴν δόνα Βιολάντε κι' ἐχθρεύονταν τὸν ἀδελφό της, καὶ γι' αὐτὸ εἶχαν, τὴ βραδειὰ τοῦ φόνου, τὰ μοιραῖα λόγια :

—Δὲν ὑπάρχει πειὰ τὸ μοναδικὸ ἐμπόδιο γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ Καρβαζάλ ! Τὸ ἔχουμε ἐξαφανίσει !...

Μετὰ τὸ ἔγκλημα τους, ἔφυγαν γιὰ τὴν Πορτογαλλία κι' ὅταν ἔμαθαν ὅτι συνελήφθησαν οἱ ἀδελφοὶ Καρβαζάλ, σκέφτηκαν νὰ εἰδοποιήσουν ἀμέσως τὸν βασιλέα ὅτι οἱ κατηγορούμενοι ἦσαν ἀθῶοι. Μὰ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀδελφῶν ἔγινε ἀμέσως — καὶ ἡ ἀποκάλυπτις ἐπιστολῆς τῶν πραγματικῶν δολοφόνων ἔφτασε πολὺ ἀργά !...

. . . . . .

Ὅσο γιὰ τὴν δόνα Βιολάντε, πολὺς πληροφορήθηκε ὅτι ὁ ἀγαπημένος της, ποὺ τὸν εἶχε κατηγορήσει ἄλλοτε καὶ ἡ ἴδια, ἦταν ἄθῶος, εἶδε κατόπι χαρὰ γι' αὐτὴν... Ἔγινε καλόγρια καὶ πέθανε, μὲ τὴν καρδιὰ σπαραγμένη, σ' ἕνα μοναστῆρι !...

ΖΟΥΑΝ ΓΚΑΡΘΙΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Η ΠΟΖΑ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

Ὁ διάσημος Γάλλος καλλιτέχνης Μπουὰ ἐπρότεινε κάποτε στὸν Βίκτωρα Οὐγκὼ νὰ τοῦ κάνῃ τὴν προσωπογραφία του, πρᾶγμα ποὺ δέχτηκε μ' εὐχαρίστησι ὁ ποιητής.

Ἐπήγαινε λοιπὸν καθημερινῶς στὸ ἐργαστήριο τοῦ ζωγράφου καὶ καθιστός, σκυμμένος ἀπάνω σ' ἕνα βιβλίο, ἐπόζαρε ὁλόκληρες ὧρες, χωρὶς νὰ κινῆται καθόλου.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Μπουὰ ἠσχολεῖτο μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ, ἄκουσε κάποιον νὰ τοῦ χτυπᾶ τὴν πόρτα καὶ πῆγε νὰ τοῦ ἀνοίξῃ. Ἦταν ὁ Λεσσέψ.

—Ἀγαπητὲ διδάσκαλε, εἶπε ὁ Μπουὰ στὸν Οὐγκώ, εἶνε ὁ Λεσσέψ. Μήπως θὰ σᾶς ἐνοχλήσῃ ἡ παρουσία του ;

—Ἄ, μπᾶ ! Κάθε ἄλλο ! ἀποκρίθηκε ὁ ποιητής.

Ὁ Λεσσέψ, μπαίνοντας, ἐχαιρέτησε τὸν ποιητή, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπέδωσε τὸν χαιρετισμὸ μὲ μιὰ ἀβρὸπρεπῆ κίνησι τῆς κεφαλῆς του, ἀλλὰ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι.

Οἱ δύο ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι συνεδέοντο ἄλλοτε μὲ φιλία, εἶχαν νὰ ἰδωθοῦν εἰκοσιπέντε χρόνια. Ὁ Λεσσέψ ἄρχισε νὰ ὑπενθυμίζῃ στὸν Οὐγκὼ τὰ παληά τους καὶ νὰ τοῦ λέῃ διάφορα κολακευτικὰ λόγια, στὰ ὁποῖα ὁ Οὐγκὼ ἀπαντοῦσε μὲ φευγαλέα χαμόγελα.

Ὁ Λεσσέψ ἐξακολουθοῦσε πάντοτε νὰ μιλάῃ μὲ τὴ συνηθισμένη του εὐγλωττία, χωρὶς ὅμως νὰ μπορῇ νὰ ἀποσπάσῃ λέξι ἀπὸ τὸν Οὐγκώ. Ἡ βουβαμάρα αὐτὴ τοῦ Οὐγκὼ ἔκαμε τὸν ζωγράφο νὰ ὑποψιασθῆ μήπως ὕστερα μεταξὺ τους καμμιὰ παληὰ ἔχθρα, τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς δὲν εἶχε λησμονήσει.

Πέθανε, μὲ τὴν καρδιὰ σπαραγμένη, σ' ἕνα μοναστῆρι...

Ἐπὶτέλους, ὁ Λεσσέψ χαιρέτησε κι' ἔφυγε. Τότε ὁ Οὐγκὼ γύρισε στὸν Μπουὰ καὶ τοῦ εἶπε :

—Γνωρίζω ἀπὸ πολὺν καιρὸ τὸν Λεσσέψ καὶ τὸν ὑπολήπτομαι ἐξαιρετικά, γιατὶ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους πατριῶτες. Φοβοῦμαι μάλιστα ὅτι πρὸς χάριν τῆς Γαλλίας θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκλεγῇ ἰσόβιος γερουσιαστής...

Καὶ ὅταν ὁ ζωγράφος ἐξέφρασε τὴν ἀπορία του, γιατὶ δὲν μιλοῦσε μπροστὰ στὸν ἴδιο, ὁ ποιητὴς τοῦ ἔλυσε ἀμέσως τὴν ἀπορία. Τοῦ εἶπε, δηλαδή, ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσι ποὺ τοῦ ἔδωσε, δὲν ἤθελε νὰ κινηθῆ, ἐνῶ συνεχιζόταν ἡ ἐργασία, γιατὶ ἔτσι θὰ ἀλλοίωνε τὰ χαρακτηριστικά του καὶ θὰ σταματοῦσε τὸν καλλιτέχνη ἀπ' τὴ δουλειά του...

Ὁ Οὐγκὼ εἶχε καταλήξει τὸν ζωγράφο μὲ τὴν εὐγένεια του καὶ τὴ γοητεία, ποὺ κρατοῦσε ἐπὶ σειρὰν ὁλοκλήρων ὡρῶν. Μιὰ μέρα ὁ Μπουά, κυριευμένος ἀπὸ ἀδημονία γιὰ τὴν συνέχη ἐργασία του, τοῦ εἶπε νὰ ξεκουρασθῆ λιγάκι.

—Ὄχι ! ἀποκρίθηκε ὁ ποιητής. Πρέπει νὰ περιφρονᾶμε τέτοιες ἀδυναμίες !...

Καὶ ἐξακολούθησε νὰ παραμένῃ στὴν ἴδια στάσι.

Βεβαίως, ἔγραφε ὁ Μπουὰ στὸ Ἡμερολόγιό του, ὅτι ὁ ποιητὴς ἔμεινε ὁλόκληρες ὧρες κάγκελο, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι. Μονάχο ἀπὸ τὸ φλογερὸ βλέμμα του μποροῦσες νὰ πιστέψῃς τὴν ἀκούμητη γοητεία του, ποὺ ἔκαιγε σὰν φωτιά !...

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΖΩΗ ΣΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑ ΤΗΣ ΚΑΪΕΝΝΗΣ

Η ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΕΝΟΣ ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΙΟΥ

('Απὸ τὰς τελευταίως δημοσιευθείσας καταπληκτικὰς ἐντυπώσεις ἑνὸς Παρισινοῦ δημοσιογράφου)

ΕΛΕΥΤΑΙΑ ἕνας Γάλλος δημοσιογράφος, ὁ ὁποῖος ἔκανε μιὰ μεγάλη περιοδεία στὰ κάτεργα τῆς Καϋέννης, δημοσίεψε στὴν ἐφημερίδα του τὶς ἀναμνήσεις καὶ τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν καταδίκων, ποὺ σαπίζουν στὶς ἐκεῖ φυλακὲς—σωστὰ κοιμητήρια ζωντανῶν ἀνθρώπων. 'Απ' τὶς ἐντυπώσεις αὐτὲς παίρνουμε σήμερα τὸ παρακάτω κεφάλαιο, ποὺ μοιάζει μὲ κομμάτι μυθιστορήματος :

«..."Ενα θερμὸ Μαγιάτικο βράδυ τοῦ 1930,—γράφει ὁ Παρισινὸς ρεπόρτερ, — τρεῖς ἄντρες, τρεῖς κατάδικοι, καθισμένοι γύρω ἀπὸ ἕνα τραπέζι, στὴ μικρὴ ταβέρνα τοῦ Τσάγκ-Σί, στὴ νῆσο τοῦ 'Αγίου Λαυρεντίου, συζητούσανε χαμηλόφωνα.

Οἱ τρεῖς αὐτοὶ κατάδικοι ἔπρεπε νὰ βρίσκωνται στοὺς θαλάμους τους ἀπὸ πολλὴ ὥρα τώρα. Μὰ οἱ δυὸ πρῶτοι ἦσαν νοσοκόμοι καὶ ὁ τρίτος ὑπηρέτης τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν. Καὶ αὐτὴ ἡ ειδικὴ ὑπηρεσία τους τοὺς ἔδινε κάποια σχετικὴ ἐλευθερία. Μπορούσανε δηλαδὴ νὰ μείνουν ἔξω καὶ «πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν».

'Ο πρῶτος ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς καταδίκους, ἦταν ὁ Μπριέρ, ὁ σφαγεὺς τῶν πέντε παιδιῶν του, ὁ δεύτερος ὁ Μαντά, ποὺ χρημάτισε μέλος τῶν πιὸ δισθοήτων συμμοριῶν τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ τρίτος ὁ Μαρσεράδ, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ὅταν ἦταν ἐλεύθερος ἔκανε τρεῖς τουλάχιστον κλοπὲς τὴ μέρα, ἐπὶ δεκαπέντε ὁλόκληρα χρόνια!...

Τί θέμα ν' ἀπασχολοῦσε ἄραγε τοὺς τρεῖς αὐτοὺς κακοποιούς; Καὶ ὅμως, δὲν εἶνε δύσκολο νὰ τὸ μαντέψετε... Τί ἄλλο μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρῃ τοὺς ζωντανοὺς νεκροὺς τῆς νήσου τοῦ 'Αγίου Λαυρεντίου, παρὰ ἡ ἀπόδρασί τους; Οἱ τρεῖς, λοιπόν, φίλοι, κατέστρωναν ἐκεῖνο τὸ θράδυ ἕνα νέο σχέδιο ἀποδράσεως καὶ συζητούσανε χαμηλόφωνα τὶς λεπτομέρειές του. 'Ο ταβερνιάρης, ὁ Τσάγκ-Σί, καθισμένος παρέκει, τοὺς κύτταζε μὲ ὀρθάνοιχτα γυαλένια μάτια... Εἶχε τραβηξεῖ ἀπὸ νωρίτερα μιὰ πίπα μὲ χασίς καὶ τὸ πνεῦμα του πετοῦσε τώρα μακρυά, πολὺ μακρυά, στὶς χῶρες τῶν τεχνητῶν παραδείσων...

Φαίνεται, ὅμως, πὼς ὁ Μαντὰ καὶ ὁ Μπριὲρ δὲν συμφωνούσανε μεταξύ τους σὲ ὡρισμένα σημεῖα, γιατὶ ὁ τρίτος σύντροφός τους, ὁ Μαρσεράδ, χάνοντας ξαφνικὰ τὴν ὑπομονή του, σηκώθηκε ὄρθιος, ἔδωσε μιὰ δυνατὴ γροθιὰ στὸ τραπέζι, κάνοντας τὰ ποτήρια νὰ χοροπηδήσουν, καὶ φώναξε θυμωμένος:

—Εἶνε ἀδύνατο νὰ συνεννοηθῆ κανεὶς μαζύ σας! Εἶστε δειλοὶ καὶ ἄνανδροι! Γι' αὐτὸ θὰ ψοφήσετε ἐδῶ σὰν σκυλιά! 'Αφοῦ ὅμως δὲν θέλετε νὰ κάνετε ἐκεῖνο ποὺ σᾶς λέω ἐγώ, θὰ φύγω μόνος μου καὶ θὰ σᾶς ἀφήσω νά...

Μὰ ὁ Μαρσεράδ δὲν ἀπόσωσε τὴ φράσι του. 'Η νορταρόπληχτη πόρτα τῆς ταβέρνας ἄνοιξε ἀπότομα καὶ παρουσιάστηκε στὸ κατῶφλι ἕνας ἄντρας μὲ κοκκαλιάρικο πρόσωπο, μὲ μεγάλα θαθουλωμένα μάτια, μὲ στόμα ὀρθάνοιχτο, ποὺ ἄφινε νὰ φαίνωνται δυὸ σειρὲς ἀπὸ κάτασπρα μυτερὰ δόντια.

'Η ἐμφάνισι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου κατατρόμαξε τοὺς τρεῖς φίλους.

—Τὸ νοῦ σας, παιδιά! ψιθύρισε ὁ Μαρσεράδ. "Ηρθε ὁ προδότης!...

'Εκεῖνος ποὺ μπῆκε μέσα, ἦταν ὁ 'Ισίδωρος 'Εσπέλ, ποώην κατάδικος καὶ δήμιος, ὁ τρόμος καὶ ὁ φόβος ὅλων τῶν ἐγκληματισμένων.

* * *

"Ολοι ὅσοι πέρασαν ἀπὸ τὰ κάτεργα τῆς νήσου τοῦ 'Αγίου Λαυρεντίου, εἴτε ὡς κατάδικοι, εἴτε ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ δημοσιογράφοι, θὰ θυμοῦνται ἴσως ἀκόμα τὸν 'Ισίδωρο 'Εσπέλ, ποὺ ἦταν πιὸ γνωστὸς μὲ τὸ παρατσοῦκλι «Νεκροκεφαλή»...

Σὲ ἡλικία εἴκοσι μονάχα χρόνων, ὁ 'Εσπὲ μὲ τὴν συνείδησι βαρειὰ ἀπὸ πολλὰ κρίματα, κατέφυγε στὴν Λενεῶνα τῶν Ξένων, γιὰ νὰ νλυτώσῃ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη τῆς πατρίδος του. 'Εκεῖ, ὅμως, μὴ μπορῶντας ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ ἐγκληματικό του παρελθόν, ἐπεχείρησε νὰ σκοτώσῃ ἕνα συνάδελφό του. Τὸ δικαστήριο φάνηκε πολὺ αὐστηρὸ μαζύ του. Καὶ τὸν ἔστειλε ἀλυσσοδεμένο στὸν "Ανιο Λαυρέντιο...

Μὰ ὁ 'Εσπὲλ δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ χάνουν εὔκολα τὸ θάρρος τους. Μόλις ἔφτασε στὰ κάτεργα, ἄρχισε ἀμέσως νὰ καλομιάνῃ τὸ ἀνώτερο προσωπικό, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ καλυτερέψῃ ἔτσι τὴν θέσι του. Γιὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὔνοια τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν, κατασκόπευε καὶ πρόδινε τοὺς συγκαταδίκους του. Καὶ φαίνεται, πὼς ὁ διευθυντὴς ἐξετίμησε ἀρκετὰ ἀφ' ἑνὸς τὶς ἐκδουλεύσεις του καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν θηριωδία του, γιατὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, τὸν ἔκανε δήμιο τῶν κατέργων, μ' ἐπίσημο διορισμὸ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Δικαιοσύνης.

'Ο 'Εσπὲλ εἶχε πραγματοποιήσει πειὰ τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς του. "Ηταν περήφανος γιὰ τὰ ὑψηλά του καθήκοντα, θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του σὰν ἕναν ἀπὸ τοὺς στυλοβάτας τῶν νόμων τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, καὶ λογάριαζε, ὅταν θὰ ἔπαιρνε ἀργότερα σύνταξι, καὶ θὰ γυρνοῦσε στὴ Γαλλία, νὰ γράψῃ τ' 'Απομνημονεύματά του... Εἶχε μάλιστα κ' ἕνα σημειωματάριο, στὸ ὁποῖο φρόντιζε νὰ σημειώνῃ τὰ τελευταῖα λόγια τῶν καταδίκων, ποὺ ἔστελνε στὸν ἄλλο κόσμο μὲ τὸ χέρι του...

Κάπου-κάπου, ὅταν ἀπάνω στὸ μεθῦσι του—καὶ μεθοῦσε πολὺ συχνά—ἔκανε καμμιὰ τρέλλα καὶ καταλάβαινε πὼς εἶχε χάσει ἕνα μέρος ἀπὸ τὴν εὔνοια τοῦ διευθυντοῦ τῶν κατέργων, πήγαινε ἀμέσως καὶ τοῦ ἔλεγε, γιὰ νὰ τοῦ πουλήσῃ ἐκδούλευσι:

—"Εμαθα, κύριε διευθυντά, πὼς ὁ τάδε κατάδικος σκέπτεται νὰ τὸ σκάσῃ... Πρέπει νὰ λάβουμε τὰ κατάλληλα μέτρα...

"Επιανναν τότε τὸν κατάδικο, τὸν ἔρριχναν στὸ ὑπόγειο τῶν «τιμωρημένων» καὶ τὸν φιλοδωρούσανε μὲ τριάντα βουρδουλιές, χωρὶς ἐκεῖνος ὁ δυστυχισμένος νὰ ξέρῃ ποιὸ ἦταν τὸ παράπτωμά του...

Μιὰ μέρα, ὅμως, πάνω σὲ μιὰ φιλονεικία, ὁ 'Εσπὲλ σκότωσε ἕναν ἀπὸ τοὺς φύλακας.

'Η διεύθυνσι τῶν φυλακῶν, μετὰ τὸ νέο ἔγκλημά του, τὸν καθαίρεσε ἀπὸ δήμιο... Τὸ χτύπημα αὐτὸ στάθηκε πολὺ σκληρὸ γιὰ τὸν 'Εσπέλ, ὁ ὁποῖος ἔγασε ξαφνικὰ ὅλη τὴν ἰσχὺ ποὺ εἶχε στὸ καταραμένο ἐκεῖνο νησί...

* * *

Αὐτὸς ἦταν, λοιπόν, ὁ ἀπαίσιος ἄνθρωπος ποὺ μπῆκε, κείνη τὴ Μαγιάτικη νύχτα, στὴν ταβέρνα τοῦ Κινέζου. Οἱ τρεῖς κατάδικοι τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ εἰρωνικὰ καὶ μοχθηρὰ σχόλια.

—Τί γίνεσαι, ἐπεσμένε βασιλιᾶ; τὸν ρώτησε ὁ Μαρσεράδ. Τί γυρεύεις ἐδῶ; Μήπως ἦρθες νὰ βρῆς τὸν θρόνο σου; Πάει πειὰ τὴν ἔχασες τὴν γκιλοτίνα!

—Κάτι ἄλλο ζητῶ! ἀποκρίθηκε ὁ 'Εσπέλ, μὲ βραχνὴ φωνή. Θέλω νὰ φρῶ τὸν Λανοέ, τὸν ἀρχιφύλακα... Αὐτὸς ἦταν ποὺ μὲ εἶδε νὰ σκοτώνω ἐκεῖνον τὸν φύλακα καὶ πῆγε καὶ μὲ πρόδωσε στὸν διευθυντή. Θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ ὅμως πολὺ ἀκριβά! συμπλήρωσε τὸ ἀνθρωπόμορφο τέρας, τρίζοντας τὰ δόντια του.

—Τί σκοπεύεις νὰ τοῦ κάνῃς; ρώτησε ὁ Μαντά, γιὰ νὰ ἐρεθίσῃ περισσότερο τὸν αἷμο βόρο 'Εσπέλ.

—Αὐτὸς εἶνε δικός μου λογαριασμός! ψιθύρισε ὁ πρώην δήμιος. Πέρασα νὰ δῶ μήπως εἶνε ἐδῶ... 'Αφοῦ, ὅμως, δὲν τὸν βρῆκα, πηγαίνω. Γειὰ σας, παιδιά!...

Καὶ ὁ 'Εσπὲλ βγῆκε ἔξω... Τὰ οὐρλιάσματα τῶν ἀγριμιῶν, μέσα στὸ κοντινὸ δάσος, ἀποτελοῦσαν ἐκείνη τὴν ὥρα μιὰ φριχτὴ συμφωνία, ποὺ κατέστρεφε ὅλη τὴν γοητεία τῆς σεληνόλουστης νυχτιᾶς. Τὸ κτίριο τῶν φυλακῶν, στὸ βάθος, φαινότανε βαρὺ καὶ σκυθρωπό, ἁνάμεσα στὰ ψηλὰ δέντρα ποὺ τὸ περιτριγύριζαν.

Αξαφνα, μιὰ φρικαλέα κραυγὴ πόνου ἀντήχησε μὲς στὴ νύχτα. Κάποιο ἔγκλημα θὰ ἔγινε. Οἱ τρεῖς κατάδικοι ἄκουσαν καὶ αὐτοί, μέσα στὴν καλύβα, τὴν ἀπελπισμένη κραυγή.

—Θεὸς σχωρέστον τὸ Λανοέ! εἶπε ὁ Μαντά, ἀνασηκώνοντας μ' ἀδιαφορία τοὺς ὤμους του. Θὰ τὸν ξέκανε ὁ 'Εσπὲλ.'

Μὰ ὄχι! Τὸ θῦμα ἦτσν ἄλλο. "Ενας κατάδικος εἶχε σκοτώσει μιὰ συγαμερὴ Μαύρη, γιὰ λόγους ἐρωτικῆς ἀντιζηλίας...

'Ωστόσο, τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα, ἐνῶ οἱ κατάδικοι ἔκαναν τὸν συνηθισμένο τους περίπατο κάτω ἀπὸ μιὰ φεράντα, ὁ 'Εσπὲλ ὥρμησε κατ' ἀ τοῦ Λανοὲ καὶ τοῦ ἔδωσε τέσσαρες μαχαιριές... 'Ο ἀρχιφύλαξ ἔμεινε στὸν τόπο...

'Ο πρώην δήμιος πέρασε σὲ λίγες μέρες ἀπὸ τὸ δικαστήριο τῆς Καϋέννης καὶ καταδικάστηκε σὲ θάνατο.

'Η ἐκτέλεσί του ἔγινε ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ἑβδομάδες. 'Ο 'Εσπὲλ ὡδηγήθηκε, τὰ χαράματα, μπρὸς στὴν λαιμητόμο, μὲ τὰ χέρια δεμένα ὀπισθάγκωνα. Στὸ δρόμο, προσπαθοῦσε νὰ φανῇ ἀτάραχος... 'Εξέτασε τὴν λαιμητόμο, μὲ ὕφος εἰδικοῦ καὶ εἶπε στὸν καινούργιο δήμιο, πρώην κατάδικο καὶ αὐτόν:

—Πῶς φαίνεσαι, καϋμένε, ὅτι εἶσαι πρωτάρης!... Κύττα προσεκτικὰ τὴν γκιλοτίνα! Τὸ λεπίδι δὲν εἶνε τοποθετημένο καλὰ καὶ ἡ τρύπα δὲν εἶνε στὴ θέσι της... Θὰ μὲ λῇς κάτω τὸ κεφάλι σου νὰ σοῦ δείξω ἐγὼ πῶς κόβουν;

Μὰ οἱ βοηθοὶ τοῦ καινούργιου δημίου, κατάδικοι καὶ τοῦτοι, δὲν τὸν ἄφησαν νὰ συνεχίσῃ.

Τὸν ἅρπαξαν, τὸν ἀνάγκασαν νὰ γονατίσῃ, τοῦ τράθηξαν τὸ κεφάλι ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτιὰ καὶ τοῦ τὸ πέρασαν μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα... "Ολα ἦσαν ἕτοιμα... "Ενας ξερὸς κρότος ἀκούστηκε... Τὸ λεπίδι ἔπεσε... Κι' ἕνα κῦμα αἵματος ἀνεπήδησε, ἀπὸ τὸν κομμένο λαιμὸ τοῦ 'Εσπέλ...

'Η ἐκτέλεσι τοῦ δημίου εἶχε τελειώσει.

—Ἀπὸ τέτοιο θάνατο ἔπρεπε νὰ πάῃ αὐτὸ τὸ τέρας! ψιθύρισε ἕνας γέρος κατάδικος.

Καὶ αὐτὸς ἦταν ὁ μόνος ἐπικήδειος τοῦ 'Ισιδώρου 'Εσπέλ!...»

ΕΝΑ ΑΘΑΝΑΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΚΑΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΛΟΓΗΝ

Ο "ΦΑΟΥΣΤ,, ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Η΄.

'Αφήσαμε στὸ προηγούμενο φύλλο τὸν Φάουστ καὶ τὴν Μαργαρίτα στὸν κῆπο τῆς Μάρθας.

'Η Μαργαρίτα εἶχε ἀποτραθηχτῆ παράμερα καὶ κόβοντας μιὰ μαργαρίτα, ἄρχισε νὰ τὴν ξεφυλλίζῃ.

—Τί κάνεις, παιδί μου; τὴν ρώτησε ὁ Φάουστ.

Μὰ ἡ Μαργαρίτα δὲν τοῦ ἀπάντησε. 'Εξακολουθοῦσε νὰ ξεφυλλίζῃ τὸ λουλούδι τῶν ἐρωτευμένων, ποὺ ἔχει τὸ ὄνομά της. Μαδοῦσε ἕνα-ἕνα τὰ φύλλα καὶ ψιθύριζε:

—Μ' ἀγαπᾶ... δὲν μ' ἀγαπᾶ...

'Ο Φάουστ τὴν παρακολουθοῦσε καταγοητευμένος, ὥσπου, στὸ τέλος, ἀφοῦ ἡ ἀγαπημένη του ξεφύλλισε καὶ τὸ τελευταῖο φύλλο τοῦ λουλουδιοῦ, φώναξε γεμάτη χαρά:

—Μ' ἀγαπᾶ! Μ' ἀγαπᾶ!...

Τότε πειά, ὁ Φάουστ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ. Τῆς πῆρε καὶ τὰ δυὸ χέρια στὰ δικά του.

—Ναί, γλυκειά μου, τῆς εἶπε. Σ' ἀγαπῶ! Τὸ νοιώθεις τί σημαίνει αὐτό; Σ' ἀγαπῶ!...

Μιὰ γλυκειὰ ἀνατριχίλα διέτρεξε τὸ παρθενικὸ σῶμα τῆς ἀθῶας κόρης.

Μὰ ἀμέσως, ξέφυγε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Φάουστ καὶ τὸ ἔβαλε στὰ πόδια, πηδῶντας σὰν ἐλαφάκι.

'Ο Φάουστ τὸν ἀκολούθησε. Στὸ βάθος τοῦ κήπου ὑπῆρχε ἕνα παληὸ κιόσκι. 'Η Μαργαρίτα ἔτρεξε ἐκεῖ, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα καί, μὲ μιὰ χαριτωμένη κίνησι, κρατῶντας τὴν ἄκρη τῶν δακτύλων ἐμπρὸς στὰ ρόδινα χείλη της, κύτταζε πίσω ἀπὸ τὴ γαραμάδα...

Ὡραῖα, παιδιάστικα παιχνίδια, ποὺ δὲν μποροῦν ν' ἀποφύγουν, ὁποιοιδήποτε κι' ἂν εἶνε οἱ ἐρωτευμένοι. 'Ο Φάουστ ἔφτασε στὸ κιόσκι καὶ μπῆκε μέσα, σπρώχνοντας τὴν πόρτα ἐλαφρά. 'Η νέα ἔβγαλε μιὰ μικρὴ κραυγή.

—"Α! πονηρή, τῆς εἶπε. Παίζεις λοιπὸν μαζύ μου;

Τῆς ἔπιασε τὰ χέρια, τὴν τράβηξε κοντά του καὶ κόλλησε τὰ χείλη του στὰ δικά της. 'Η Μαργαρίτα ἔγειρε ἐπάνω του καὶ τοῦ ἀνταπέδωσε τὸ φίλημα...

—'Ακριβέ μου! ψιθύρισε. Σ' ἀγαπῶ μ' ὅλη μου τὴν ψυχή!

* * *

Τὴν πρώτη αὐτὴ συνάντησι ἀκολούθησαν κι' ἄλλες. 'Η Μαργαρίτα εἶχε ἀφήσει τὴν καρδιά της νὰ μιλήσῃ ἐλεύθερα, μ' ὅλο τὸ σκίρτημα τῶν εἴκοσι χρόνων της, μ' ὅλη τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τῆς εἶχε ἐμπνεύσει ὁ Φάουστ.

Αὐτὸς πάλι ἔπλεε σὲ πελάγη εὐδαιμονίας. 'Η ἀγάπη του γιὰ τὴν Μαργαρίτα στάθηκε γι' αὐτὸν μιὰ ἀληθινὴ ἀποκάλυψι, ποὺ τὸν ὡδηγοῦσε σὲ κόσμους ὀνειρεμένους..

"Ηταν τώρα τρισευτυχισμένος.

Μά, πόσο δραματικὴ ἀλήθεια ἦταν αὐτὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Φάουστ! 'Η Μαργαρίτα εἶχε ξυπνήσει τὰ πιὸ εὐγενικὰ αἰσθήματα στὴν ψυχή του. Μά, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὁ Μεφιστοφελῆς φρόντιζε κάθε τόσο νὰ ξυπνᾶ μέσα του τὸ κτήνος. 'Η πάλη ἦταν ἄνιση, στὸ τέλος θὰ νικοῦσε ὁ Σατανᾶς. "Ετσι ἦταν μοιραῖο...

Νὰ τὰ εἶχε προαισθανθῆ, μέσα στὴν ἀθῶα ψυχή της, ὅλα αὐτὰ ἡ Μαργαρίτα; "Οπως κι' ἂν εἶνε, αὐτὸς ὁ φίλος τοῦ ἀγαπημένου της, τὸν ὁποῖο ἔβλεπε πάντοτε μαζύ του, δὲν τῆς εἶχε κάνει διόλου καλὴ ἐντύπωσι.

Τὸν ἀπεχθανόταν καὶ τὸν φοβόταν.

—Καλέ μου, τοῦ εἶπε μιὰ μέρα, ποὺ βρισκόντουσαν πάλι μαζὺ στὸν κῆπο τῆς Μάρθας. Θλίβομαι, μὰ τὴν ἀλήθεια, ποὺ σὲ βλέπω νὰ ἔχῃς τέτοια συντροφιά...

—Ποιὰ συντροφιά;

—Νά, αὐτὸν ποὺ ἔχεις μαζύ σου. Τίποτε στὴ ζωή μου δὲν μοῦ ταράζει τόσο τὴν καρδιά, ὅσο αὐτὸς ὁ παράξενος ἄνθρωπος.

—Μὴ τὸν φοβᾶσαι, ἀγάπη μου!

—Πίστεψέ με, ἐπέμεινε ἡ ἀθῶα κόρη. Κάθε φορὰ ποὺ τὸν ἀντικρύζω, ἡ ματιά του εἶνε τόσο εἰρωνικὴ καὶ μισοθυμωμένη! Βλέπει κανεὶς πὼς τίποτε δὲν τὸν ἐνδιαφέρει... Μοῦ φαίνεται πὼς εἶμαι τόσο καλά, ὅταν εἶμαι στὴν ἀγκαλιά σου, τόσο ἐλεύθερη καὶ ἔχω τόση χαρά! Λοιπόν, αὐτὸς μοῦ σφίγγει τὴν καρδιά, μόλις παρουσιάζεται!...

'Ο Φάουστ καταλάβαινε πόση τραγικὴ ἀλήθεια ἔκρυβαν αὐτὰ τὰ λόγια τῆς νέας.

—"Ακουσε, Ἐρρῖκε, πρόσθεσε ἐκεῖνη. "Οταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μᾶς πλησιάζει, μοῦ φαίνεται πὼς δὲν σ' ἀγαπῶ πειά. Ὅστε καὶ νὰ προσευχηθῶ μπορῶ, ὅταν εἶνε αὐτὸς κοντά μου. Τὸ ἴδιο δὲν σοῦ συμβαίνει καὶ σέ;

—'Η ἀντιπάθειά σου μονάχα μὲ κάνει νὰ μιλᾶς ἔτσι, τῆς ἀπάντησε ὁ Φάουστ.

'Η Μαργαρίτα δὲν ἐπέμεινε περισσότερο.

Δὲν ἤθελε νὰ πικράνῃ τὸν ἀγαπημένο της. Γιὰ τίποτε στὸν κόσμο, δὲν θὰ μποροῦσε πειὰ νὰ τοῦ ἀρνηθῆ καὶ τὸ παραμικρό. Στὸν ἔρωτα αὐτόν, ποὺ ἦταν ὁ πρῶτος στὴ ζωή της, εἶχε δοθῆ μ' ὅλη τὴ θέρμη, μ' ὅλη τὴν δύναμι τῆς παρθενικῆς της ψυχῆς.

'Η ἐμπιστοσύνη ποὺ αἰσθανόταν στὸν Ἐρρῖκο της ἔτσι ἔλεγε τὸν Φάουστ—ἦταν ἀπεριόριστη. Καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη της αὐτὴ μεγάλωνε τόσο, ὅσο περνοῦσαν οἱ μέρες, ὥστε δὲν βρῆκε τὴν δύναμι νὰ τοῦ ἀρνηθῆ τίποτε, οὔτε ὅταν μιὰ μέρα ὁ Φάουστ ὑπέκυψε πειὰ στὴν ἐπιτακτικὴ φωνή, μὲ τὴν ὁποία μίλησε μέσα του τὸ κτῆνος, τὸ κτῆνος ποὺ εἶχε ἀναστήσει μὲ τέχνη στὴν ψυχὴ τοῦ ὁ Σατανᾶς.

—"Εχω τόσα ὡς τώρα κάνει γιὰ σένα, ἀγάπη μου, τοῦ εἶπε, ποὺ δὲν μοῦ μένει πειά, τί ἄλλο νὰ κάμω!...

Αὐτὰ τὰ λόγια, τοῦ ἔδωσε τὸ κλειδὶ τοῦ σπιτιοῦ της. Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια, πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι του τὸ φιαλίδιο ποὺ τῆς εἶδινε ἐκεῖνος. "Ενα φιαλίδιο μὲ ναρκωτικό, ποὺ τοῦ εἶχε τοιμάσει ὁ Μεφιστοφελῆς, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα προμελετοῦσε.

—Δυὸ σταγόνες μονάχα ἀπ' αὐτὸ μέσα στὸ νερὸ ποὺ θὰ πιῇ ἡ μητέρα σου, ἀγάπη μου, καὶ θὰ τὴν ρίξουν σ' ἕναν εὐχάριστο, μὰ βαρὺν ὕπνο!...

Κρυμμένος ἐκεῖ κάπου, ὁ Σατανᾶς παρακολούθησε τὴ σκηνή, τὰ ἄκουσε ὅλα. Καὶ ἕνα πλατύ, σαρδόνειο γέλιο, ἁπλώθηκε στὴ χυδαία μορφή του, ὅταν ἄκουσε τὴν κόρη νὰ ἀπαντᾶ:

—Καὶ τί δὲν κάνω πειὰ γιὰ χάρι σου, ἀγαπημένε μου!...

Οἱ μεγάλοι ξένοι ἠθοποιοὶ Ντελμὰ. Φὸρ, Γκαγιάρ, Πλανσὸν καὶ Ρεσκιέ, στὸ ρόλο τοῦ «Μεφιστοφελῆ»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΜΕ'Ι'Ν ΡΗΝΤ

ΙΖΟΛΙΝΑ Η ΜΕΞΙΚΑΝΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΗΣ ΙΖΟΛΙΝΑΣ ΝΤΕ ΒΑΡΓΑΣ

Λυσσοῦσα ἀπὸ θυμό.

Δὲν ἤξερα πειὰ τί νὰ κάμω.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκα νὰ διατάξω νὰ κρεμάσουν καὶ τὰ ἄθλια αὐτὰ γύναια.

Ἄξαφνα διέκρινα στὴν αὐλὴ τῆς ἀθιένδας μιὰ σκιὰ νὰ προβάλη κάτω ἀπ' τὰ σπασμένα ἐπιπλα.

Ποιὸς ἦταν ;

Κύτταξα καλύτερα καὶ μιὰ κραυγὴ ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη μου:

—Κύπριε! φώναξα.

Ἦταν πραγματικῶς ὁ Κύπριος, ὁ μικρὸς πιστὸς κι' ἀφοσιωμένος ὑπηρέτης τῆς 'Ιζολίνας, τὸν ὁποῖο μοῦστελνε συχνὰ στὸν καταυλισμό, ὅταν ἤθελε νὰ μοῦ παραγγείλη κάτι.

—'Εγὼ εἶμαι, κύριε λοχαγέ! μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ μικρὸς κι' ἔτρεξε κοντά μου.

—Ποῦ ἦσουν, Κύπριε ;

—Κάτω ἀπὸ τὰ ἔπιπλα, κύριε λοχαγέ. Εἶχα τρυπώσει ἐκεῖ ἀπὸ τὸ φόβο μου.

Πραγματικῶς, ὁ μικρὸς Μεξικανὸς ἦταν χλωμὸς κι' ἔτρεμε.

—Κύπριε, τοῦ εἶπα, πές μου γρήγορα, ποῦ εἶνε οἱ κύριοί σου ; Ποῦ πῆγαν ;

—"Α, κύριε λοχαγέ! Τὸν ἀφέντη τὸν πῆραν οἱ λησταί!

—Καὶ ἡ κυρία σου ; Ποῦ εἶνε ἡ σενιορίτα 'Ιζολίνα ;

—'Η κυρία μου ;.. 'Η κυρία...

—Λέγε γρήγορα, Κύπριε. Ποῦ εἶνε ἡ κυρία σου ;

—Εἶνε τρομερό, κ. λοχαγέ, τρομερό!

—Τί συνέβη λοιπόν, Κύπριε; Ξήγησέ μου γρήγορα, παιδί μου.

—Ἦρθαν στὴν ἀθιένδα οἱ ἀντάρτες, κ. λοχαγέ. Ἔσπασαν τὶς πόρτες. Μπῆκαν μέσα καὶ πιάσανε πρῶτα τὸν κύριό μου. Τὸν δέσανε καὶ τὸν πῆραν μαζύ τους...

—Κατόπιν ;

—Κατόπιν ὥρμησαν στὴν κρεββατοκάμαρη τῆς κυρίας. Τὴν ἅρπαξαν μισόγυμνη ἀπ' τὸ κρεββάτι της καὶ τὴν ἔσυραν στὴν αὐλή!...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Κύπριος σταμάτησε.

—Λέγε, παιδί μου, τοῦ φώναξα, μὲ πνιγμένη φωνή. 'Εξακολούθησε. Τί ἀπόγινε ἡ κυρία σου ; Τὴν πῆραν κι' αὐτὴ μαζύ τους οἱ λησταί ; Τὴν ἐκακοποίησαν ; Λέγε, Κύπριε, πές μου τα ὅλα, θέλω νὰ μάθω...

—Συμφορά μου! τραύλισε ὁ Κύπριος. Δὲν τολμῶ, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ, κύριε λοχαγέ, τί συνέβη. Δυστυχισμένη κυρία! Τὸ αἷμα της ἔτρεχε ἄφθονο κι' ἔβαφε κόκκινο τὸ λαιμό της καὶ τὸ στῆθος της. Κι' ὅμως δὲν μιλοῦσε, δὲν ἔκλαιγε, δὲν φώναζε... Στεκόταν ἀνάμεσα στοὺς κακούργους περήφανη καὶ γεμάτη ἐγκαρτέρησι... Κατόπιν, ἕνας ἀπ' τοὺς κακούργους, ἔτρεξε στοὺς σταύλους κι' ἔφερε τὸ λευκὸ ἄλογο τῶν λειμώνων, αὐτὸ ποὺ σεῖς τῆς χαρίσατε. Τὴν ἔδεσαν ἀπάνω σ' αὐτὸ σφιχτά, μισόγυμνη καθὼς ἦταν κι ἔπειτα... ἔπειτα... ἄ, Θεέ μου, συχώρεσέ με, δὲν μπορῶ νὰ πῶ τί ἔγινε ἔπειτα...

Πνιγόμουν.

Τὸ μυαλό μου εἶχε θολώσει.

Νόμιζα πὼς βρισκόμουν μέσα σὲ κάποιον φριχτὸ ἐφιάλτη.

Μὲ πνιγμένη φωνή, γύρισα καὶ εἶπα στὸν Κύπριο :

—'Εξακολούθησε, μικρέ μου... Τί ἔγινε κατόπιν ;

'Ο Κύπριος ἔκλαιγε τώρα, ἀπ' τὴ μεγάλη του λύπη.

Δυνατὰ ἀναφυλλητὰ τίναζαν καὶ συγκλόνιζαν τὸ σῶμα του.

—Κατόπιν, κύριε λοχαγέ, μοῦ εἶπε, πῆραν τὸ ἄλογο καὶ τὸ ἔφεραν στὴ μέση τῆς πεδιάδος. 'Ακολούθησαν ὅλοι οἱ λησταὶ ξοπίσω, γιὰ νὰ διασκεδάσουν, ὅπως ἔλεγαν. Θέλησα ν' ἀκολουθήσω κι' ἐγὼ τὴν κυρία μου, μὰ μοῦ τὸ ἀπηγόρευσαν. Μ' ἔπιεσαν ὅτι θὰ μοῦ ἔκοβαν τ' αὐτιά. Ξεμάκρυνα τότε, ἀνέβηκα σ' ἕνα λοφίσκο καὶ εἶδα ἀπὸ κεῖ πάνω τί συνέβη...

—Τί συνέβη, παιδί μου, λέγε μου γρήγορα.

—Μόλις φτάσανε στὴν πεδιάδα, οἱ κακοῦργοι δέσανε στὴν οὐρὰ τοῦ ἄλογου πυροκρότσαλα (τρακατροῦκες), τοὺς βάλανε φωτιὰ κι' ἀφήσανε τὸ ζῶο ἐλεύθερο. Φρενιασμένο τὸ ἄλογο ἄρχισε τότε νὰ τρέχη, κάνοντας τεράστια πηδήματα. Οἱ κακοῦργοι γελοῦσαν καὶ χειροκροτοῦσαν. Παρακολούθησα τὸ ἄλογο ὡς ποὺ ἀπομακρύνθηκε. Χάθηκε μέσα στὸ σκοτάδι, τρέχοντας σὰν δαιμονισμένο. "Α, τὴν ἄτυχη σενιορίτα! Εἶμαι βέβαιος πὼς εἶνε πειὰ χαμένη...

Πνιγόμουν, ἔσβυνα, πέθανα!...

Μοῦ κόπηκε ἡ πνοή.

Τὰ πόδια μου λύγισαν.

—Ρούθη!.. Γάρεϋ!.. Τρέξτε, φίλοι μου! φώναξα. Νερό... λίγο νερό, πνίγομαι!...

Δὲν πρόφτασα νὰ πῶ ἄλλη λέξι καὶ σωριάστηκα κάτω ἀναίσθητος...

'Η λιποθυμία μου αὐτὴ δὲν κράτησε πολύ. "Οταν συνῆλθα, βρισκόμουν πλάϊ στὴ βρύσι τῆς αὐλῆς τῆς ἀθιένδας. Κοντά μου βρισκόντουσαν ὁ γέρο-Ρούθης κι' ὁ Γάρεϋ. Μοῦ εἶχαν βρέξει τὸ κεφάλι μὲ δροσερὸ νερὸ καὶ συγχρόνως μοῦ ἔδωσαν νὰ πιῶ κάποιο εἰνοπνευματῶδες ποτό ποὺ μὲ δυνάμωσε ἀρκετά.

Γύρω μου ἔστεκαν οἱ στρατιῶτες μου λυπημένοι, ἀλλὰ κι' ἕτοιμοι νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς ἀντάρτας.

Συγχρόνως ἄκουσα δυνατὴ ποδοβολητὸ ἀλόγων ἔξω ἀπὸ τὴν ἀθιένδα. Αὐτὸ μὲ ἔβαφε ἀσε.

—Τί συμβαίνει, Γάρεϋ; ρώτησα τὸ γενναῖο κυνηγό.

—Εἶνε οἱ στρατιῶτες τοῦ σώματός σας, λοχαγέ, μοῦ ἀπάντησε.

Ἀνεβασμένοι στὰ δένδρα, παρακολουθοῦσαν κάθε κίνησι τῶν ἀνταρτῶν...

—Οἱ στρατιῶτες ;

—Ναί, λοχαγέ. Πολλοὶ στρατιῶτες τοῦ σώματος ποὺ διοικεῖτε, ξεκίνησαν ἀπ' τὸν καταυλισμὸ κι' ἔρχονται, διαρκῶς ἔρχονται...

—Πῶς αὐτό ;

—"Εφτασαν στὸν καταυλισμό, λοχαγέ μου, οἱ πρῶτοι ἀκρωτηριασμένοι Μεξικανοὶ χωρικοί. Διηγήθηκαν στοὺς ἄνδρες τί τοὺς συνέβη κι' αὐτὸ ἔφτασε γιὰ νὰ ξεσηκωθῆ ὅλο σχεδὸν τὸ σῶμα ποὺ διοικεῖτε. Οἱ γενναῖοι πολεμισταί σας πήδησαν στ' ἄλογά τους κι' ἔρχονται νὰ τεθοῦν ὑπὸ τὶς διαταγές σας. Διψοῦν ἐκδίκησι...

'Η πληροφορία αὐτὴ μὲ κατασυγκίνησε.

Εἶδα πράγματι νὰ μὲ τριγυρίζουν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες μου, ποὺ μόλις εἶχαν φτάσει. Ἦσαν ὅλοι μουσκίδι στὸν ἱδρῶτα καὶ κατασκονισμένοι. Τὰ μάτια τους ὅμως ἄστραφταν ἀπὸ τὸν πόθο τῆς ἐκδικήσεως.

Σὲ λίγο μπῆκε στὴν αὐλὴ τῆς ἀθιένδας κι' ἕνας ἔφιππος ἀξιωματικός. "Αν καὶ ἦταν μαῦρος ἀπ' τὸν ἱδρῶτα καὶ τὴ σκόνη, τὸν γνώρισα ἀμέσως.

Ἦταν ὁ ὑπολοχαγὸς Οὐΐτλυ.

—Οὐΐτλυ! φώναξα.

—Λοχαγέ μου!...

"Ετρεξε κοντά μου καὶ μοῦσφιξε τὸ χέρι.

'Ο δυστυχὴς Οὐΐτλυ!..

Ἦταν καταλυπημένος, ἕτοιμος νὰ κλάψη.

'Εσφιγγε τὰ δόντια του γιὰ νὰ συγκρατήση τὴ λύσσα του.

Εἶχε συναντήσει τὴν ἀγαπημένη του Κογχίτα, τὴν κόρη τοῦ 'Αλκάδη, εἶχε δῆ πῶς τὴν εἶχαν καταντήσει οἱ κακοῦργοι καὶ ὁ θυμός του δὲν εἶχεν ὅρια. Πονοῦσε κι' ἐμαίνετο... Εἶχε τρέξει κι' αὐτός, μαζὶ μὲ τοὺς στρατιώτας, πρὸς συνάντησί μου, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ.

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ!...

Αὐτὴ ἦ λέξις ὑπῆρχε σ' ὅλων τὰ στόματα.

'Εκδίκησις!... 'Εκδίκησις!...

ΕΙΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΝ ΤΗΣ ΙΖΟΛΙΝΑΣ

'Ο Οὐΐτλυ μοῦ διηγήθηκε πῶς ἔφτασαν οἱ πρῶτοι ἀκρωτηριασμένοι χωρικοὶ στὸ στρατόπεδο καὶ πῶς τὸ στρατόπεδο ἀναστατώθηκε, σὲ μιὰ στιγμὴ ὁλόκληρο.

—"Εφυγα κι' ἐγὼ μαζὶ μὲ τοὺς στρατιῶτες, συνέχισε, ἀνησυχῶντας γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τὴν δυστυχισμένη Κογχίτα. "Α, λοχαγέ μου, πῶς τὴν ἀκρωτηρίασαν οἱ ἄθλιοι!... Διψῶ ἐκδίκησι, λοχαγέ. Πρέπει νὰ τρέξουμε καὶ νὰ τοὺς βροῦμε, ὅπου κι' ἂν πῆγαν, ὅπου κι' ἂν τρύπωσαν...

—Ἡσύχασε, Οὐΐτλυ! τοῦ εἶπα. 'Ο πόνος ὁ δικός μου, εἶνε ἀκόμη πιὸ μεγάλος. Βεβαίως θὰ ἐκδικηθοῦμε. Θὰ ἐκδικηθοῦμε σκληρά, ἄγρια.

Τοῦ διηγήθηκα κατόπιν τί εἶχε συμβεῖ στὴν ἀθιένδα τοῦ δὸν Ραμόν.

—Εἶνε τρομερό! φώναξε ὁ Οὐΐτλυ. Δὲν πρέπει νὰ χάνουμε καιρό, λοχαγέ.

—Θὰ φύγουμε ἀμέσως, τοῦ εἶπα. Κι' ἔχεις τὸ λόγο μου ὅτι δὲν θὰ ἡσυχάσω, δὲν θὰ κλείσω μάτι, ἂν δὲν βρῶ τὴν 'Ιζολίνα, ἂν δὲν ἐκδικηθῶ.

Κατόπιν ὁ Οὐΐτλυ μοῦ ἐξήγησε ὅτι οἱ Μεξικανοὶ δὲν εἶχαν — ὅπως ἐπληροφορήθη κε — ὅλους τοὺς 'Ινδοὺς τῶν περιχώρων μαζύ τους. Ὑπῆρχαν καὶ μερικὲς φυλὲς ποὺ δὲν δέχτηκαν τὴν συμμαχία τους. Οἱ πολεμισταὶ τῶν 'Ινδῶν αὐτῶν, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, τοὺς παραφύλαγαν καὶ τοὺς χτυποῦσαν ὅταν μποροῦσαν. Εἶχαν μάλιστα σκορπίσει κατασκόπους σ' ὅλα τὰ γύρω δάση. Οἱ κατάσκοποι αὐτοί, ἀνεβασμένοι σὲ δέντρα, παρακολουθοῦσαν κάθε κίνησι τῶν ἀνταρτῶν. 'Επίσης καὶ πολλοὶ μαῦροι, κατοικοῦντες στοὺς Μεξικανικοὺς κάμπους, πολεμοῦσαν ἄγρια τοὺς ἀντάρτες, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχαν νὰ κανονίσουν παληοὺς λογαριασμοὺς μίσους καὶ αἵματος...

'Ενῶ ὁ Οὐΐτλυ μοῦ ἔδινε τὶς πληροφορίες αὐτές, ἄγριες κραυγὲς πόνου ἀκούστηκαν ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴ τῆς ἀθιένδας. Κατόλαβα ἀμέσως τί συνέβη καὶ χωρὶς νὰ χάσω καιρὸ ἔτρεξα ἔξω.

Οἱ στρατιῶτες μου, μὴ ἔχοντας ποῦ ἄλλοῦ νὰ ξεσπάσουν τὴ λύσσα τους, εἶχαν γυμνώσει ὡς τὴ μέση τὶς συντρόφισσες τῶν ληστῶν καὶ τὶς ἐμαστίγωναν ἀλύπητα.

Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες μου ἐφώναζαν :

—Στὴν κρεμάλα!... Στὴν κρεμάλα!...

Ἦσαν ἕτοιμοι νὰ κρεμάσουν τὶς στρίγγλες αὐτές.

'Αλλὰ αὐτὸ δὲν τὸ ἤθελα. "Οχι, δὲν ἤθελα νὰ κρεμάσω γυναῖκες, ὅσο κι' ἂν ἦσαν ἔνοχες ἢ ἄθλιες αὐτὲς ἀλήτισσες.

Πλησίασα λοιπὸν τοὺς στρατιῶτες μου καὶ κατώρθωσα νὰ τοὺς ἐπιβληθῶ καὶ νὰ τοὺς πείσω ν' ἀφήσουν τὶς γυναῖκες ἐλεύθερες.

—Θέλετε νὰ ἐκδικηθῆτε ; τοὺς εἶπα. Φυλάξτε τὴν ὀργή σας γιὰ τοὺς ληστάς, τοὺς ὁποίους θὰ κυνηγήσουμε σὲ λίγο.

Οἱ στρατιῶτες μου δὲν ἔφεραν ἀντίρρησι.

"Αφησαν ἐλεύθερες τὶς γυναῖκες, ἡ ὁποῖες ἔσπευσαν νὰ τὸ βάλουν στὰ πόδια καὶ νὰ χαθοῦν μέσα στὸ σκοτάδι.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἔφτασε στὴν ἀθιένδα ἀπ' τὸ στρατόπεδο κι' ὁ Χολίγκσγουορθ. Τὸν ἀκολουθοῦσαν ἀρκετοὶ ἄνδρες καὶ ἦταν κι' αὐτὸς τρομερὰ ὀργισμένος ἐναντίον τῶν ληστῶν.

'Η ὥρα εἶχε περάσει ἤδη ἀρκετά.

Δὲν ἔπρεπε νὰ χάνουμε καιρό.

'Η σκέψις ὅτι ἡ 'Ιζολίνα βρισκόταν τὴ στιγμὴ αὐτὴ μέσα στὰ δάση, δεμένη στὴ ράχη τοῦ λευκοῦ ἄλόγου, μ' ἔκανε νὰ ἀνατριχιάζω ἀπὸ φρίκη.

'Αποφασίσαμε λοιπὸν ὅπως ὁ Οὐΐτλυ μὲ τὸν Χολίγκσγουορθ τραποῦν πρὸς καταδίωξιν τῶν ληστῶν. Κι' ἐγὼ μὲ τὸ Ρούθη, τὸ Γάρεϋ καὶ μερικοὺς γενναίους ἄνδρες μου θὰ ξεκινούσαμε ἀμέσως γιὰ νὰ ψάξουμε καὶ νὰ βροῦμε τὴν 'Ιζολίνα. 'Ως ὁδηγό μας θὰ εἴχαμε τὸν Κύπριο. 'Οδηγὸς τοῦ Οὐΐτλυ καὶ τοῦ Χολίγκσγουορθ θὰ ἦταν ὁ ἀφοσιωμένος μας χωρικὸς Πέτρος.

'Αποχαιρετιστήκαμε βουβοὶ καὶ λυπημένοι καὶ χωρίσαμε.

Χωρὶς νὰ χάσω καιρὸ ἔτρεξα, μὲ τοὺς ἄνδρες μου πρὸς τὴν πεδιάδα, στὸ μέρος ἀκριβῶς ποὺ οἱ λησταὶ εἶχαν δέσει στὸ λευκὸ ἄλογο τὰ πυροκρότσαλα. Τὸ γρασίδι ἐκεῖ πέραν ἦταν κατατσπατημένο.

—'Εδῶ ἔφεραν τὸ ἄλογο, Κύπριε ; ρώτησα τὸ μικρὸ Μεξικανό.

—'Εδῶ, κύριε, μοῦ ἀπάντησε ὁ Κύπριος, διακρύζοντας.

—'Εμπρός!... 'Εμπρός, φίλοι μου! φώναξα. "Ας προχωρήσουμε ἐμπρός.

Καὶ γρήγορα, σὰν ἀστραπή, πήραμε τὸν ἴδιο δρόμο ποὺ εἶχε πάρει καὶ τὸ λευκὸ ἄλογο, μὲ τὴν 'Ιζολίνα δεμένη στὴ ράχη του...

Θεέ μου!... Θὰ ξαναύρισκα τὴν ἀγαπημένη μου;

Θὰ τὴν εὕρισκα ζωντανὴ ἢ νεκρή ;

Θὰ μποροῦσε ν' ἀνθέξη σ' ἕνα τέτοιο μαρτύριο ;

'Εξ ἄλλου, ὁ Κύπριος μοῦ εἶπε πὼς τὴν εἶδε κατατσπατομένη. Τί ἐσήμαινε ἄραγε αὐτό ; Μήπως τὴν εἶχαν ἀκρωτηριάσει οἱ ἄθλιοι ;

"Ω, ἂν συνέβαινε αὐτό, θὰ πέθαινα ἀπὸ τὴ λύπη μου!...

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ κάλεσα τὸν Κύπριο κοντά μου καὶ τὸν ρώτησα :

—Πῶς ἀκριβῶς ἔβαλαν τὴν δόνα 'Ιζολίνα πάνω στὸ ἄλογο, Κύπριε ; Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς ;

—Μάλιστα, κύριε λοχαγέ. Τὴν ἔρριξαν τὴν κακότυχη κυρία μου μπρούμυτα πάνω στὴ ράχη τοῦ ἄλόγου. Τὰ χέρια της τὰ ἔδεσαν σφιχτὰ κάτω ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ ζώου.

Εἶχαν νὰ κανονίσουν παληοὺς λογαριασμοὺς αἵματος...

('Ακολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΛΟΥΪΣ ΣΤΟΝ, Ο ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ

(Μιὰ διασκεδαστικὴ σκιαγραφία τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ πιὸ σοβαροῦ καὶ πιὸ ἀριστοκρατικοῦ ἠθοποιοῦ τῆς ὀθόνης.)

Ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους δραματικοὺς ἠθοποιοὺς τοῦ Νέου Κόσμου, εἶνε, ὡς γνωστόν, κι' ὁ Λούϊς Στόν. Δὲν ὑπάρχει λάτρης τοῦ κινηματογράφου, ποὺ νὰ μὴ γνωρίζη τ' ὄνομά του. Ἤθελα δὲ ἀπὸ καιρὸ νὰ κάνω μιὰ σκιαγραφία τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς του καὶ γι' αὐτό, μόλις μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία, τὸν ἐπεσκέφθηκα μιὰ μέρα ξαφνικὰ στὴ βίλλα του. Ὁ ἠθοποιὸς τῆς «Μέτρο» ξεκουραζόταν ἐκεῖ πέρα, ὕστερα ἀπὸ ἕνα κοπιαστικὸ «γύρισμα» στὸ «στούντιο».

Μὰ ὁ Λούϊς Στὸν δὲν περίμενε ἐπισκέπτες ἐκείνη τὴ μέρα. Φοροῦσε ἕνα χοντρὸ λινὸ πανταλόνι, βαρειὲς μπότες, μιὰ ναυτικὴ φανέλλα κι' ἕνα καπέλλο πλατύγυρο, ποὺ εἶχε χάσει πειὰ τὸ σχῆμα του. Μὲ μιὰ σκοῦπα στὸ χέρι, καθάριζε μ' ἐξαιρετικὴ προσοχὴ τὶς ταϊστρες τοῦ...κονικλοτροφείου του! Ὅταν μὲ εἶδε ἔτσι ἀπρόοπτα μπροστά του, ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι δὲν εὐχαριστήθηκε καὶ τόσο, γιατὶ σκέφτηκε, ὅτι θὰ τὸν ἀπασχολοῦσα καὶ θὰ τὸν ἔκανα ν' ἀφήση γιὰ λίγο τ' ἀγαπημένα του κουνέλια. Μοῦ χαμογέλασε ὡστόσο μὲ καλωσύνη.

Αὐτὸς ὅμως ὁ ἄνθρωπος, ποὺ στεκόταν τώρα μπροστά μου, ἦταν τόσο διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἄψογο καὶ τόσο ἀριστοκρατικὸ ἠθοποιὸ τοῦ κινηματογράφου ποὺ ξέρουμε ὅλοι μας! Μάταια προσπαθοῦσα νὰ βρῶ ἐπάνω του ἐκεῖνη τὴ χάρι τοῦ εὐγενοῦς, μὲ τὴν ὁποία θλέπουμε στὴν ὀθόνη νὰ φιλάη τὸ χέρι τῆς Γκρέτας Γκάρμπο... Μπροστά μου βρισκόταν ἕνας ἁπλοϊκὸς ἀγρότης ποὺ γελοῦσε μ' ἕνα πλατὺ καὶ καλοκάγαθο γέλιο κι' ὁ ὁποῖος δὲν στενοχωριόταν διόλου ἀπὸ τὴν παρουσία μου καὶ τὴν κατάπληξί μου. Ἡ πιὸ ἀγαπημένη ἀπασχόλησι τοῦ Λούϊς Στὸν εἶνε νὰ περιποιῆται καὶ νὰ πλουτίζη τὸ «ράντσο» του. Ἐκεῖ πέρα, μακρυὰ ἀπ' ὅλες τὶς φροντίδες καὶ τὶς στενοχώριες τοῦ «στούντιο», τελείως ἐλεύθερος, περνᾶ τὶς μέρες τῆς ἀναπαύσεώς του. Ἔχει βέβαια μιὰ ἐπίσης θαυμασία βίλλα στὴν παραλία τοῦ Ἀτλαντικοῦ, μὰ ὅταν ἀρχίσει ἡ ἄνοιξι κι' εὐωδιάζουν στοὺς κάμπους τὰ λουλούδια, ὁ Λούϊς Στὸν πηγαίνει στὸ «ράντσο» του, γιὰ νὰ ζήση ἐκεῖ πέρα μιὰ ἡσυχη ἀγροτικὴ ζωή. Στὸ «ράντσο» αὐτὸ ἔχει σπάνια θερμοκήπια, ἀφθονες πορτοκαλιὲς καὶ λεμονιὲς κι' ὥμορφα λουλούδια. Ἔχει ἀκόμη κι' ἕνα ὑποδειγματικὸ πτηνοτροφεῖο καὶ τοῦ ἀρέσουν φαίνεται ἐξαιρετικὰ ἡ κοκκορομαχίες, γιατὶ περιποιεῖται ἰδιαιτέρως μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες «ράτσες» τῶν παλαιστῶν πετεινῶν, οἱ ὁποῖοι δίνουν μπροστὰ στοὺς φίλους του αἱματηρὲς ὅσο καὶ διασκεδαστικὲς μονομαχίες. Ἐκεῖ πέρα, λοιπόν, σ' αὐτὸ τὸν μικρὸ Παράδεισο, ζῆ εὐτυχισμένα ὁ Στὸν μὲ τὴν γυναίκα του καὶ τὴν κόρη του.

* * *

Μὰ ὁ Λούϊς Στὸν δὲν εἶνε ποτὲ μόνος. Πάντα θὰ ἔρθουν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦνε μερικοὶ φίλοι του. Ὅλοι τους ὅμως ξέρουν τὶς ἰδιοτροπίες του καὶ τὶς συνήθειές του, καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἀφίνουν νὰ ζῆ ὅπως τοῦ ἀρέσει καὶ περνᾶν τὶς μέρες τους στὸ «ράντσο» του, χωρὶς καθόλου νὰ στενοχωριοῦνται, ἔτσι ἀκριβῶς σὰν νὰ βρισκόντουσαν στὸ σπίτι τους... Μὰ δὲν εἶνε καὶ τόσο εὔκολο πρᾶγμα νὰ εἶνε κανεὶς φίλος τοῦ Λούϊς Στόν, ὄχι γιατὶ εἶνε ἀκατάδεκτος καὶ δύστροπος, ἀλλὰ γιατὶ εἶνε τόσο μετρημένος, τόσο σοβαρός, ὥστε κρατάει τοὺς πάντας σὲ ἀπόστασι. Κανένας μέχρι σήμερα στὸ Χόλλυγουντ δὲν μπόρεσε νὰ πῆ, ὅτι ὁ Λούϊς Στὸν τὸν χτύπησε μὲ οἰκειότητα στὸν ὦμο. Εἶνε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ποὺ κι' οἱ πιὸ στενοὶ φίλοι τους τοὺς μιλᾶνε στὸν πληθυντικὸ καὶ τοὺς ἀποκαλοῦν μὲ σοβαρότητα «κύριους».

Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς ὀφείλονται κι' ἡ περισσότερες ἐρωτικὲς κατακτήσεις ποὺ εἶχε ὅταν ἦταν νέος. Σήμερα, ὁ Λούϊς Στὸν ἔχει περάσει τὰ πενῆντα. Μὰ ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια, ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς κομψότερους καὶ πιὸ «μοιραίους» Δὸν Ζουὰν τοῦ Χόλλυγουντ. Ὁ Λούϊς Στὸν εἶνε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐμπνέουν ἐμπιστοσύνη στὶς γυναῖκες. Ἀκόμη καὶ σήμερα ἐξακολουθεῖ νὰ τὶς εὐχαριστῆ ἡ συντροφιά του. Ξέρει ν' ἀφηγῆται ἕνα σωρὸ παράδοξες περιπέτειες καὶ κάνει τοὺς ἀκροατάς του νὰ κρέμωνται κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὰ χείλη του.

Ὁ Λούϊς Στὸν εἶχε μιὰ τραγικὴ ἐρωτικὴ περιπέτεια στὴ ζωή, στὴν ὁποίαν οἱ φίλοι του ἀποδίδουν τὴν μισανθρωπία του καὶ τὴν μόνωσί του. Ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια, δηλαδή, μιὰ ὥμορφη Ἀμερικανίδα θαυμάστριά του, ἐρωτευμένη παράφορα μαζύ του, ἦρθε στὸ Χόλλυγουντ γιὰ νὰ τὸν γνωρίση καὶ δὲν ἄργησε νὰ συνδεθῆ κάπως στενώτερα μαζύ του. Ἡ κακὲς ὅμως γλῶσσες τῆς πόλεως τοῦ κινηματογράφου, ἄρχισαν νὰ διαδίουν ἕνα σωρὸ ἀπίστευτα πράγματα εἰς βάρος τῆς ὥμορφης μικρούλας καὶ νὰ ἐκθέτουν τὸν τόσο σοβαρὸ Λούϊς Στόν, ὁ ὁποῖος πράγματι εἶχε αἰσθανθῆ κι' αὐτὸς ἕναν εἰλικρινῆ ἔρωτα γιὰ τὴν φίλη του. Ὁ δραματικὸς ἠθοποιὸς τῆς ὑπέδειξε τότε, ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσουν ἕνα τέλος σ' αὐτὰ τὰ σχόλια τῶν ἄλλων «ἀστέρων» ποὺ ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται καὶ στὴν δημοσιότητα καὶ ἡ νεαρὰ Ἀμερικανίδα ἀναγκάσθηκε νὰ φύγη ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ. Ὑστερα ὅμως ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα, ἡ ἐφημερίδες τῆς Νέας Ὑόρκης ἀνέφεραν τὸν θάνατό της, τὸν ὁποῖο θεωροῦσαν ἀπρόοπτο καὶ μυστηριῶδη, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ δώσουν μιὰ ἐξήγησι. Ὁ μόνος ποὺ ἤξερε τὸ τραγικὸ μυστικὸ αὐτοῦ τοῦ θανάτου, ἦταν ὁ Λούϊς Στόν. Δυὸ μέρες μετὰ τὸν θάνατο τῆς φίλης του, εἶχε λάβει ἕνα τρυφερὸ γράμμα της, τὸ τελευταῖο. Ἀπὸ ἐκείνη τὴ μέρα, λοιπόν, ὁ Στὸν ἔγινε πιὸ σοβαρὸς καὶ πιὸ λιγόλογος καὶ κανεὶς δὲν τὸν ἄκουσε νὰ μιλῆ πειὰ γιὰ τὸν ἔρωτά του...

* * *

Ὁ Λούϊς Στὸν φοράει πάντοτε τὰ ἴδια κοστούμια στὰ φίλμ του, ἐκτὸς ἂν πρόκειται νὰ ὑποδυθῆ ἱστορικὰ πρόσωπα. Στὸ ράφτη του δίνει ἐκεῖνος πάντα τὴν γνώμη του γιὰ τὸ κόψιμο τῶν ρούχων του κι' ἡ γκαρνταρόμπα του εἶνε πολὺ προσεκτικὰ καταρτισμένη. Ὁ Λούϊς Στὸν εἶνε ὁ μόνος ἄνθρωπος, ποὺ ὁποιαδήποτε ὥρα τῆς μέρας ἢ νύκτας ἂν τὸν δῆ κανείς, νομίζει ὅτι πρὸ ἑνὸς λεπτοῦ ἔκανε τὴν τουαλέττα του.

Ὁ Λούϊς Στὸν

Δὲν ἀλλάζει ποτὲ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς του κι' ἂν χαλάση ἀκόμα ὁ κόσμος, θὰ παραμείνη ὁ ἴδιος, σοβαρὸς καὶ μετρημένος. Ἀκόμη κι' ἀπ' αὐτοὺς τοὺς φίλους του ζητάει νὰ μὴ προσπαθοῦν νὰ τὸν κάνουν ν' ἀλλάξη τὶς συνήθειές του.

Χαρακτηριστικὸ αὐτῆς τῆς τόσο τακτικῆς ζωῆς του, εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο περιστατικό:

Κάθε χρόνο, τὸ καλοκαῖρι, ὁ Λούϊς Στόν, σύμφωνα μὲ τὰ συμβόλαιά του, πάει νὰ ξεκουραστῆ ἕξη ἑβδομάδες στὸ ἀγαπημένο «ράντσο» του. Στὸ τελευταῖο συμβόλαιο ὅμως ποὺ ὑπέγραψε μὲ τὴν «Μέτρο-Γκόλντουϊν-Μάγιερ» δὲν γίνεται καθόλου λόγος γιὰ τὶς «διακοπές» του. Ὁ Λούϊς Στὸν λοιπὸν μόλις ἤρθε τὸ καλοκαῖρι, ἂν κι' εἶχε νὰ «γυρίση» ἀκόμη μερικὲς σκηνὲς τοῦ φίλμ του, ἀποτραβήχτηκε γιὰ νὰ ξεκουρασθῆ, ὅπως συνήθως στὸ «ράντσο» του καὶ... κανεὶς δὲν τόλμησε νὰ τὸν ἐνοχλήση!

Μὲ τὴν ἴδια ὡστόσο προσοχὴ καὶ τάξι ἐργάζεται στὸ «στούντιο». Ὅταν ἀρχίσει τὸ «γύρισμα», ἔχει ἤδη φροντίσει γιὰ ὅλα τὰ πράγματα ποὺ τοῦ χρειάζονται.

—Ἕνας καλὸς ἐργάτης πρέπει νὰ ἔχη πάντα καὶ τὰ κατάλληλα ἐργαλεῖα, συνηθίζει νὰ λέη στοὺς φίλους του.

Πολλὲς φορὲς πάλι, ἅμα ἔχει κέφι, ἀρχίζει τὴν κουβέντα του μὲ τὴν ἀκόλουθη φράσι:

—Ἐμεῖς οἱ στρατιωτικοί...

Γιατί, πράγματι, ὁ Λούϊς Στὸν ἔχει ὑπηρετήσει στὸν Ἀμερικανικὸ στρατὸ μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ ταγματάρχου.

Ὁ Στόν, δὲν περνάει βέβαια ὅλες τὶς ὧρες του στὸ «στούντιο», μὰ ὅταν ἐργάζεται σ' αὐτό, δὲν χάνει οὔτε ἕνα λεπτό.

—Ὅταν ἤμουν νέος, λέει, μάλωνα διαρκῶς μὲ τοὺς διευθυντάς μου. Ἤθελα νὰ παίξω τὸν ρόλο μου ὅπως τὸν καταλάβαινα ἐγὼ κι' ὄχι ὅπως ἤθελαν ἐκεῖνοι. Μὰ μὲ τοὺς καυγάδες χάναμε ὅλοι ἄδικα τὸν καιρό μας. Τώρα ὅμως, καθὼς βλέπετε, εἶμαι πειὰ νέος... κι' ὁ καιρὸς ποὺ μοῦ μένει εἶνε τόσο λίγος!...

Ὁ Λούϊς Στὸν διασκεδάζει ἐπίσης μὲ τὶς ἀνησίες καὶ τὶς ἐκκεντρικότητες τῶν ἄλλων «ἀστέρων» ποὺ κάνουν ἕνα σωρὸ τρέλλες γιὰ νὰ διακριθοῦν: ἀγοράζουν βίλλες, αὐτοκίνητα, λιοντάρια, τουαλέττες, βαρύτιμα κοσμήματα καὶ γυρίζουν ὅλη τὴ μέρα στοὺς δρόμους τοῦ Χόλλυγουντ, μιλῶντας γιὰ τὴν τέχνη τους. Κι' ὅμως ποτὲ δὲν σκέφτηκαν, ὅτι δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ μιὰ στρατιὰ ὑπαλλήλων...

—Ὁ κινηματογράφος, λέει ὁ Στόν, δὲν εἶνε μιὰ ἀληθινὴ τέχνη: εἶνε μιὰ δουλειά! Καὶ καλὸς ἠθοποιὸς εἶνε ἐκεῖνος ποὺ ξέρει νὰ κάνη καλὰ τὴ δουλειά του!...

Ὁ Λούϊς Στόν, καθὼς βλέπετε, εἶνε ὁ πιὸ σοβαρὸς κι' ὁ πιὸ μετρημένος ἀπ' ὅλους τοὺς «ἀστέρες» τῆς πόλεως τοῦ κινηματογράφου. Ἔχει κανονίσει τὴν ζωή του σὰν χρονόμετρο καὶ τίποτα, μὰ τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀλλάξη.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΜΠΟΥΤΕ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΙΝΕ ΙΔΙΟΙ...

Ὁ κουδοῦνι τοῦ τηλεφώνου χτύπησε δυνατὰ μέσα στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ τῆς Γαλλοβελγικῆς Τραπέζης.

—Ἀλό! Ἀλό! Ὁ κ. Φραντιέ, παρακαλῶ; ρωτοῦσε μιὰ γυναικεία φωνή.

—Ναί, ὁ ἴδιος...

—Ἐδῶ, μιὰ ἄγνωστη, ἀλλὰ εἰλικρινὴς φίλη σας, ποὺ θεωρεῖ καθῆκον της νὰ σᾶς εἰδοποιήση, ὅτι ἡ γυναῖκα σας, ἡ κ. Ζανίν, σᾶς ἀπατᾶ... Ἔχει φίλο... Μάλιστα. Τέσσερες τώρα μῆνες σᾶς ἀπατᾶ, χωρὶς νάχετε ἀντιληφθῆ τίποτε, ἀπασχολημένος καθὼς εἶστε μὲ τὶς δουλειὲς τῆς Τραπέζης σας. Ἀλλά, αὐτὰ φτάνουν γιὰ σήμερα. Θὰ σᾶς ξαναπάρω κι' αὔριο στὸ τηλέφωνο, ἴσως καὶ μεθαύριο, ἴσως καὶ πολλὲς ἄλλες φορὲς γιὰ νὰ σᾶς πῶ κι' ἄλλες λεπτομέρειες.

Πρὶν ὁ κ. Φραντιὲ προφτάσει ν' ἀπαντήση, ἡ ἄγνωστη ἔκοψε τὴν γραμμή. Τότε ὁ τραπεζίτης ξανάβαλε τὸ ἀκουστικὸ στὴ θέσι του καὶ στάθηκε γιὰ λίγο σὰν ἀποσβολωμένος. Ὕστερα, ἄρχισε νὰ βηματίζη νευρικὰ μέσα στὸ γραφεῖο του.

Δὲν φαινόταν καὶ πολὺ ταραγμένος ἀπὸ ὅσα εἶχε ἀκούσει. Σὲ μιὰ στιγμή, μηχανικὰ τὰ μάτια του πέσανε πάνω σ' ἕνα μεγάλο καθρέφτη ποὺ βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὸν βαρὺ πέτσινο καναπέ.

Κυττάχθηκε μὲ προσοχή: Ἦταν πάντα ὁ ἴδιος, ψηλός, γερός, κομψὸς κι' ὥμορφος μὲ τὰ μαῦρα σγουρὰ μαλλιά του καὶ τὰ μεγάλα φωτεινὰ μάτια του. Ἱκανοποιημένος, μόρφασε μὲ τὸ συνηθισμένο εἰρωνικὸ χαμόγελό του, ἄναψε ἕνα πούρο, καί, ξαναγυρίζοντας στὸ γραφεῖο του, ἄρχισε νὰ ὑπογράφη διάφορα ἔγγραφα.

* * *

Ὅταν τὸ βράδυ γύρισε σπίτι του, βρῆκε τὴν γυναίκα του νὰ τὸν περιμένη γιὰ τὸ δεῖπνο.

Ἡ Κλοτίλδη ἦταν μιὰ ὥμορφη μελαχροινὴ γυναῖκα ποὺ διατηροῦσε ὅλη τὴν νεανικὴ δροσιά της, παρὰ τὰ τριανταπέντε χρόνια της.

Στὸ τραπέζι, ὁ Ζὼρζ Φραντιὲ φαινόταν εὔθυμος. Μιλοῦσε στὴν γυναίκα του γιὰ ἕνα σωρὸ πράγματα, μὲ τὴν ἀκούραστη καὶ λεπτὴ ἐκείνη εἰρωνεία του, ποὺ ποτὲ δὲν τὸν ἐγκατέλειπε. Γιὰ μιὰ στιγμή, εἶπε σὲ δυνατώτερο τόνο:

—Ἀ! Παρ' ὀλίγο νὰ ξεχάσω νὰ σοῦ πῶ κάτι... Σήμερα ἔλαθα τηλεφωνικῶς ἀπὸ κάποιον ἄγνωστο μιὰ πληροφορία, ποὺ σὲ ἀφορᾶ.

—Ποὺ μὲ ἀφορᾶ, ἔκανε ἡ Κλοτίλδη ξαφνιασμένη.

—Ναί. Ὁ ἄγνωστός μου ἢ μᾶλλον ἡ ἄγνωστή μου—γιατὶ ἡ φωνὴ στὸ τηλέφωνο ἦταν γυναικεία—μοῦπε πὼς ἔχεις φίλο!...

Καί, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, πῆρε τὸ ποτῆρι του καὶ τὸ ἄδειασε, χωρὶς νὰ κυττάξη τὴν Κλοτίλδη. Ἐκείνη εἶχε γίνει κατάχλωμη ἀπὸ τὴν σύγχυσί της.

—Τί λές; τραύλισε.

—Λέω, πὼς μοῦ τηλεφώνησαν γιὰ νὰ μὲ πληροφορήσουν πὼς ἔχεις φίλο... Μοῦ εἶπαν μάλιστα, πὼς αὐτὴ ἡ ἱστορία ἔχει ἀρχίσει πρὶν ἀπὸ τέσσερες μῆνες... Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις; Μοῦ ὑποσχέθηκαν νὰ μοῦ ποῦν κι' αὔριο ἄλλες λεπτομέρειες... Δὲν τὸ βρίσκεις πολὺ ἀστεῖο, ἔ; Μὲ ἀπατᾶς λοιπόν. Ὡραῖα, θαυμάσια κάνεις!...

—Τί; Ὡραῖα, θαυμάσια; φώναξε μ' ἀγανάκτησι ἡ Κλοτίλδη. Βρίσκεις ἀστεία μιὰ τέτοια ἀτιμία, μιὰ τέτοια συκοφαντία εἰς βάρος μου;

—Εἰς βάρος σου. Τὴν καϋμένη...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Φραντιὲ γέλασε κι' ἄρχισε πάλι νὰ πίνη.

Ἡ Κλοτίλδη τὸν κύτταξε προσεκτικά. Τί σκεπτόταν ἄραγε; Τί πίστευε; Ἕξη χρόνια ποὺ ἦσαν παντρεμένοι δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ νοιώση τὰ πραγματικὰ του αἰσθήματα, νὰ εἰσχωρήση στὸ βάθος τῆς σκοτεινῆς ψυχῆς του, νὰ τοῦ βγάλη τὴν μάσκα τῆς ἀδιάκοπης εἰρωνείας ποὺ σκέπαζε πάντα τὸ πρόσωπό του.

* * *

Τὸ ἄλλο βράδυ, τὸ ἀντρόγυνο ἔφαγε μαζὺ ἔξω καὶ κατόπιν πῆγε στὴν ἐσπερίδα τῶν Ντυφρέν.

Ὅταν ἀργὰ τὴ νύχτα γύριζαν πάλι στὸ σπίτι τους μὲ τὸ αὐτοκίνητο, ὁ Ζὼρζ εἶπε στὴν Κλοτίλδη:

—Ξέρεις, Κλοτί; Σήμερα στὶς πέντε ἀκριβῶς, ὅπως χθές, μοῦ τηλεφώνησαν πάλι καὶ μοῦ εἶπαν τὸ ὄνομα τοῦ φίλου σου! Εἶνε ὁ Ζὰν Βοσέρ... Ἄ! Ἔχεις πρώτης τάξεως γοῦστα. Εἶσαι ἐκλεκτική! Ὁ Ζὰν εἶνε νέος, λεπτός, γοητευτικός, φίλαθλος, καὶ ἀρκετὰ πλούσιος γιὰ νὰ συντηρῆ μιὰ φίλη...

—Ἔλα, πάμε τώρα τὶς κουταμάρες σου! φώναξε ἡ Κλοτίλδη.

—Κουταμάρες; Ἄ! Ὥστε ἔτσι χαρακτηρίζεις τὶς ἐρωτικές σου...κατακτήσεις;

—Ζὼρζ, σὲ παρακαλῶ!... Ἂν νομίζεις πὼς ὅλ' αὐτὰ σοῦ τὰ εἶπαν στὰ σοβαρά, πρέπει νὰ φροντίσης νὰ δώσης ἕνα μάθημα στὸν ἀναιδῆ φαρσέρ...

—Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ... Δὲν πρόκειται περὶ φάρσας, ἀφοῦ δὲν μπορεῖς ν' ἀρνηθῆς πὼς χόρεψες ἀπόψε μαζὺ μὲ τὸν Βοσέρ, στὴν ἐσπερίδα τῶν Ντυφρέν, ἐνῶ ἐγὼ ἔπαιζα σὰν χαζὸς χαρτιὰ στὴ σάλα...

—Ναί, ἐχόρεψα μαζύ του, ὅπως καὶ μὲ τόσους ἄλλους.

—Ὡ! Χόρευες ὑπέροχα!... Ἂς εἶνε, Ἐγώ, πίστεψέ με, δὲν εἶμαι οὔτε ζηλιάρης, οὔτε καχύποπτος, οὔτε ὑπερευαίσθητος καὶ εὐέξαπτος, σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ μοῦ ἀνεβῆ τὸ αἷμα στὸ κεφάλι, ν' ἁρπάξω ἕνα περίστροφο καὶ νά...

—Α... Ἄ! Ἀλλάξε θέμα, σὲ παρακαλῶ, Ζώρζ.

—Σὲ πειράζει μήπως; Εὐχαρίστως. Ὡστόσο, δὲν θὰ μπορέσω νὰ μὴ σοῦ μεταδώσω αὔριο καὶ μεθαύριο τὶς νεώτερες πληροφορίες, ποὺ θὰ μοῦ δώσουν ἀπ' τὸ τηλέφωνο...

Ἡ Κλοτίλδη δὲν ἀπάντησε. Μαζεμένη στὴ γωνιὰ τοῦ αὐτοκινήτου, ἔτρεμε ἀπὸ ταραχὴ καὶ θυμό.

* * *

Ἡ ἱστορία αὐτὴ τελείωσε τὸ ἑπόμενο βράδυ, ὅταν ὁ Ζὼρζ Φραντιὲ γύρισε σπίτι του γιὰ τὸ γεῦμα.

—Ἔχω νέα πάλι, εἶπε καθὼς μπῆκε μέσα. Ἐπὶ τέλους τὰ ἔμαθα ὅλα. Μὲ τὸν Βοσὲρ ἀνταμώνεσαι κάθε βράδυ σ' ἕνα διαμέρισμα τοῦ Παρί, ποὺ τὸ κρατᾶ ἐπίτηδες γιὰ σένα. Ὅταν τὸν περασμένο μῆνα ἔφυγα γιὰ δυὸ μῆνες στὸ Βέλγιο, βρισκόσουν κάθε μέρα μαζύ του...

—Ἔχω τὶς πιὸ συγκεκριμένες πληροφορίες...

Μόνο ἡ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ μοῦ μένει ἀκόμα ἄγνωστη...

—Φτάνει πειά! ἐφώνησε ἡ Κλοτίλδη, μὲ χαμένο ὕφος. Φτάνει! Μὲ βασανίζεις τρεῖς μέρες τώρα καὶ μοῦ μεταδάλλεις τὴ ζωὴ σὲ μαρτύριο. Λοιπόν, δὲν σὲ φοβᾶμαι. Δὲν σὲ λογαριάζω μ' ἀγάπησες ἀληθινά, ποτὲ δὲν μοῦ μίλησες μὲ στοργὴ καὶ μὲ κρατοῦσες σ' ἀπόστασι καὶ μοῦ φερνόσουν σὰν μιὰ ξένη. Ναί, σὰν μιὰ ξένη! Καὶ τώρα ἀκόμα ποὺ τὰ ἔμαθες ὅλα, καὶ τώρα ἀκόμα μὲ τυραννᾶς καὶ δὲν ἀφίνεις νὰ ξεσπάσω ἀπάνω μου διοι, τυραννοι καὶ ἐγωϊστα...ἀνανδροι κι' ἀπάνθρωποι!...

Ἡ Κλοτίλδη εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ δίχως νὰ πάρη ἀνάσα, ταραγμένη, ἐρεθισμένη, ἀποφασισμένη γιὰ ὅλα... Κι' ὁ ἄντρας τῆς τὴν κύτταξε, ἀφηρημένος, ἀποβλακωμένος ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ ἀπόγνωσι ποὺ εἶχε ἀποτυπωθῆ ξαφνικὰ στὸ πρόσωπό του, ποὺ ἔκαμνε νὰ φαίνεται φριχτιαστικὰ ἀπαίσιο.

—Μὰ τί ἔχεις, Ζώρζ, τόλμησε νὰ τὸν ρωτήση ἡ Κλοτίλδη ἔντρομη, μόλις τὸν εἶδε ἔτσι.

—Ὥστε ἦταν ἀλήθεια... ἀναστέναξε μὲ συντριβὴ ὁ Φραντιέ. Θεέ μου! Ἦταν ἀλήθεια!..

Καὶ ξεσπώντας σὲ λυγμούς, σωριάστηκε ἀπὸ ντιβάνι.

ΤΑ ΑΛΥΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ ΠΕΤΡΟΥ Γ'

Τί ρόλο ἔπαιξε ἡ Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη στὴν ἐκθρόνισι τοῦ συζύγου της. Ἡ σύλληψις καὶ ἡ φυλάκισις τοῦ τσάρου. Ὧρες φυλακῆς καί...κωλικόπονου. Ἡ τερατώδης εὐσυνείδητη τοῦ αὐτοκράτορος. Οἱ δυὸ δολοφόνοι στὸ κελλὶ τοῦ φυλακισμένου. Πῶς ὁ Ὀρλὼφ δηλητηρίασε τὸν Πέτρο. Τὸ φριχτὸ ἔγκλημα, κτλ. κτλ.

Ὁ θάνατος τοῦ τσάρου Πέτρου τοῦ Γ' ἐξακολουθεῖ νὰ περιβάλλεται μέχρι σήμερα ἀπὸ πυκνὸν πέπλον μυστηρίου. Κανεὶς δὲν κατώρθωσε ἀκόμα νὰ ἐξακριβώσῃ, ἂν ὁ τραγικὸς αὐτὸς τσάρος, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀνισόρροπους αὐτοκράτορας τῆς Ρωσσίας, δὲν δολοφονήθηκε ἀπὸ τὸν Ἀλέξη Ὀρλώφ καὶ δυὸ φίλους του, ἐπειδὴ ἀποπειράθηκε νὰ τοὺς σκοτώσῃ ἢ ἂν οἱ τρεῖς αὐτοὶ τὸν ἐξέκαναν ἐκτελῶντας διαταγὲς τῆς συζύγου του, τῆς αὐτοκράτειρας Αἰκατερίνης τῆς Μεγάλης.... Πολλοὶ ἱστορικοὶ βασίστηκαν στὸ ὅτι ἡ Αἰκατερίνη ἀντιπαθοῦσε τρομερὰ τὸν ἔκφυλο καὶ ἀνισόρροπο σύζυγό της, γιὰ νὰ ὑποστηρίξουν, ὅτι ἡ ἴδια ἡ αὐτοκράτειρα ἔβαλε τοὺς εὐνοουμένους της ἀδελφοὺς Ὀρλὼφ νὰ τὴν ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὸν ἀνεπιθύμητο Πέτρο. Ἡ ἐξήγησι αὐτὴ φαίνεται πολὺ λογική, μὲ μόνη τὴ δισφορά, ὅτι δὲν μπορεῖ ν' ἀποδειχθῇ...

Γεγονὸς εἶνε, ὅτι ἡ αὐτοκράτειρα ἤθελε τόσο πολὺ νὰ ξεφορτωθῇ τὸ σύζυγό της, ὥστε ἔπεισε τοὺς ἀδελφοὺς Ὀρλὼφ νὰ ἑτοιμάσουν ἐναντίον του καὶ νὰ τὸν καθαιρέσουν. Ἡ ἐπανάστασι ἔγινε στὶς 8 Ἰουλίου 1762, ἐπέτυχε—πῶς νὰ μὴν ἐπιτύχῃ, ἀφοῦ τὴν ὑποστήριζε ἀπὸ τὰ παρασκήνια ἡ ἴδια ἡ αὐτοκράτειρα!—καὶ ὁ τσάρος Πέτρος συνελήφθη καὶ φυλακίστηκε στὸ φρούριο Σλούσελβουργκ, ποὺ εἶνε χτισμένο μέσα στὴ λίμνη Λαγόδα...

Ἂς δώσουμε ὅμως τὸν λόγο στὸν κόμητα ντὲ Σεγκύρ, ὁ ὁποῖος χρημάτισε λίγα χρόνια ἀργότερα πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας στὴν Πετρούπολι, γιὰ νὰ μᾶς ἀφηγηθῇ ὁ ἴδιος τὴν συνέχεια τῆς τραγικῆς αὐτῆς ἱστορίας:

* * *

«...Ὁ τσάρος Πέτρος φοβήθηκε τόσο πολὺ ὅταν τὸν συνέλαβαν οἱ ἐπαναστάται καὶ τὸν ἔκλεισαν στὸ φρούριο Σλούσελβουργκ—γράφει ὁ κόμης ντὲ Σεγκὺρ στ' «Ἀπομνημονεύματά» του—ὥστε τὸν ἔπιασε ἕνας...τρομερὸς κωλικόπονος, μὲ ὅλες τὶς συνέπειές του. Οὔτε κὰν πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ ἀνισορρόπου αὐτοῦ αὐτοκράτορος ἡ σκέψις, ὅτι θὰ μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ στοὺς ἐπαναστάτες, νὰ κάνῃ καὶ αὐτὸς κάτι γιὰ νὰ περισώσῃ, ἂν ὄχι τὸν θρόνο του, τουλάχιστον τὴν ἀξιοπρέπειά του!... Ἀφοῦ ἔκλαψε ἐπὶ ὥρα σὰν μικρὸ παιδί...παρήγγειλε νὰ τοῦ φέρουν ἕνα μπουκάλι βότκα καὶ πεντέξη γεμάτες πίπες. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ γειροτερέψῃ ἡ κατάστασί του καὶ νὰ αἰσθανθῇ ἰσχυρότατες στομαχικὲς ἀνωμαλίες!

»Ἕνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ποὺ τὸν φρουροῦσανε, τὸν λυπήθηκε καὶ τὸν ρώτησε μήπως μποροῦσε νὰ τοῦ κάνῃ τίποτα γιὰ νὰ λιγοστέψουν οἱ πόνοι του. Καὶ ὁ τσάρος ἀποκρίθηκε χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό:

—Ναί, ναί, ἀγαπητέ μου ἄνθρωπε! Νὰ πᾷς νὰ μοῦ φέρῃς τὴν δεσποινίδα Βοροντσώφ, τὰ σκυλιά μου, τὸν ἀράπη μου καὶ τὸ βιολί μου!.

Ἡ δεσποινὶς Βοροντσώφ, ἡ εὐνοουμένη τοῦ τσάρου, ἦταν μιὰ γυναῖκα ἀπεριγραπτης ἀσχημιᾶς, μιὰ πανύψηλη καὶ ξεραγκιανὴ Γερμανίδα, μὲ πρόσωπο μαῦρο σὰν κάρβουνο. Ὡστόσο, ὁ Πέτρος τὴν ἀγαποῦσε τόσο πολύ, ὥστε συχνὰ ρωτοῦσε τοὺς αὐλικούς του μὲ μεγάλη σοβαρότητα:

—Δὲν τὴν βρίσκετε ὡραία τὴν Βοροντσώφ; Πέστε μου, εἰλικρινῶς, δὲν κάνω καλὰ ποὺ τὴν προτιμῶ ἀπὸ τὴν Αἰκατερίνη;...

Ὁ μαῦρος ποὺ ζητοῦσε ὁ τσάρος ἦταν ἕνας γελωτοποιός. Τὰ σκυλιὰ του ἦσαν ὁμολογουμένως ζῶα πολὺ ἐξυπνα, γυμνασμένα ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα νὰ κάνουν θαυμαστὲς ἀκροβασίες. Ὅσο γιὰ τὸ βιολί, πρέπει νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ὁ Πέτρος...δὲν ἤξερε διόλου βιολί! Αὐτό, ὅμως, δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ περνάῃ πολλὲς ὧρες τὴ μέρα βασανίζοντας ἀλύπητα τὶς χορδὲς τοῦ βιολιοῦ του, πρὸς μεγάλη ἀπελπισία ἐκείνων ποὺ τὸν ἄκουγαν, οἱ ὁποῖοι, φυσικά, δὲν τολμοῦσαν νὰ ἐκφράσουν τὴν πραγματική τους γνώμη γιὰ τὴν μαεστρία τοῦ ἐστεμμένου βιολιστοῦ!

Ὁ στρατιώτης, λοιπόν, ἐξετέλεσε τὶς ἐπιθυμίες τοῦ τσάρου. Καὶ ὁ Πέτρος, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀπόκτησε τὸ φρούριο ὅπ τοῦ χρειαζόταν γιὰ νἄναι εὐτυχισμένος, λησμόνησε τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα στὴν ὀστεώδη ἀγκαλιὰ τῆς δεσποινίδος Βοροντσώφ ἀνάμεσα στὰ γαυγίσματα τῶν σκυλιῶν του καὶ τοὺς μορφασμοὺς τοῦ μαύρου γελωτοποιοῦ του!... Δὲν εἶχε ἄδικο ὁ Φρειδερίκος ὁ Β', ὁ ὁποῖος εἶπε, μόλις ἔμαθε τὴν σύλληψι τοῦ τσάρου:

—Ὁ Πέτρος ἄφησε νὰ τὸν ἐκθρονίσουν σὰν ἕνα μικρὸ παιδὶ ποὺ τὸ στέλνουν νὰ κάνῃ νάνι!...

* * *

Ἡ...ὡραία αὐτὴ ζωὴ βάσταξε τρεῖς μέρες. Τὴν τετάρτη τὸ πρωΐ, δυὸ ἄντρες παρουσιάστηκαν ξαφνικὰ μπρὸς στὸν τσάρο. Ὁ ἕνας ἦταν ὁ στρατηγὸς Ἀλέξης Ὀρλώφ, στὸν ὁποῖο ἡ Αἰκατερίνη εἶχε ἀναθέσει τὴν ἐπιτήρησι τοῦ Πέτρου, καὶ ὁ ἄλλος ἕνας ἀξιωματικὸς ὀνομαζόμενος Τέπλωφ. Ἔβγαλαν ἔξω τὰ σκυλιὰ τὸν ἀράπη καὶ τὴν δεσποινίδα Βοροντσὼφ κ' ἔμειναν μόνοι μὲ τὸν Πέτρο.

Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ μερικὴ ὥρα, βγήκανε καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸ καλύβι τοῦ φυλακισμένου, ὁ τσάρος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, δὲν ζοῦσε πειά!...

Τί εἶχε συμβῇ;

Ἕνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες τοῦ φρουρίου, τὸν ὁποῖο γνώριζε προσωπικῶς, καὶ ὁ ὁποῖος, καθὼς μοῦ εἶπε, ἤξερε καλὰ διάφορα καθέκαστα, μοῦ ἀφηγήθηκε ὡς ἑξῆς ἀφοῦ τοῦ ὑποσχέθηκα μιὰ γενναία ἀμοιβὴ—τὴ δραματικὴ σκηνὴ τῆς δολοφονίας τοῦ αὐτοκράτορος:

«—Ὁ Ὀρλὼφ καὶ ὁ Τέπλωφ, μόλις μπήκανε μέσα, εἶπαν στὸν τσάρο, ὅτι σὲ λίγο καιρὸ θὰ τὸν ἄφιναν ἐλεύθερο καὶ κάθησαν νὰ πιοῦν γιὰ νὰ γιορτάσουν τὸ εὐχάριστο αὐτὸ γεγονός! Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Τέπλωφ προσπαθοῦσε νὰ διασκεδάσῃ τὸν τσάρο, ὁ στρατηγὸς Ὀρλὼφ γέμισε τρία ποτήρια, ἀφειάζοντας σὲ κεῖνο ποὺ θὰ ἔδινε στὸν αὐτοκράτορα ἕνα μπουκαλάκι δηλητήριο... Ὁ τσάρος πῆρε τὸ ποτῆρι ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ὀρλὼφ καὶ τὸ ἄδειασε μονορροῦφι, χωρὶς νὰ ὑποπτεύεται ὅτι περιεῖχε τὸ θάνατο...

»Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ἔνοιωσε τρομεροὺς πόνους στὸ στομάχι. Ὁ Ὀρλὼφ θέλησε νὰ τοῦ δώσῃ καὶ δεύτερο ποτῆρι βότκα, γιὰ νὰ τοῦ περάσουν οἱ πόνοι. Μόλις ὁ τσάρος κατάλαβε τὰ πραγματικά του σχέδια. Πέταξε μὲ δύναμι τὸ ποτῆρι στὸ πάτωμα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ...

»—Γιατί μοῦ τὸ κάνες αὐτό, Ὀρλώφ; φώναξε. Μήπως δὲν σὲ θεωροῦσα τὸν καλύτερο φίλο μου... Ἤξερα ὅτι ἐσὺ καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἀγαπᾶτε τὴν Αἰκατερίνη... ἤξερα ὅτι εἶσαι φίλη τὴν αὐτοκράτειρα... μὰ δὲν σᾶς ἔκανα ποτὲ τὴν παραμικρὴ παρατήρησι!... Γιατί, λοιπόν, μὲ δηλητηρίασες;...

»Ὕστερα, ὁ τσάρος ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ ἀπὸ τοὺς πόνους.

»—Δόστε μου γάλα. Δόστε μου λίγο γάλα νὰ μοῦ περάσουν οἱ πόνοι... Καίγονται τὰ σωθικά μου!.. Βοήθεια! Βοήθεια!...

»Μὰ ὁ Ὀρλὼφ καὶ ὁ Τέπλωφ, χωρὶς νὰ συγκινηθοῦν διόλου ἀπὸ τὰ ξεφωνητὰ τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν πιέζανε νὰ πιῇ καὶ ἄλλη βότκα..

»Ξαφνικά, ὥρμησε στὸ δωμάτιο ἕνας Γάλλος θαλαμηπόλος, ἀπεσπασμένος στὴν ὑπηρεσία τοῦ τσάρου. Ὁ Πέτρος τὸν πιέσε στὴν ἀγκαλιά του, φωνάζοντας:

»—Δὲν φτάνει ποὺ μοῦ πῆρανε τὴν γυναίκα μου καὶ τὸ θρόνο μου, θέλουν τώρα νὰ μοῦ πάρουν καὶ τὴ ζωή!...

Ἡ Μεγάλη Αἰκατερίνη

»Ὁ Ὀρλὼφ καὶ ὁ Τέπλωφ ἔβγαλαν διὰ τῆς βίας ἔξω τὸν θαλαμηπόλο, ὁ ὁποῖος ζήτησε νὰ ὑπερασπιστῇ τὸν τσάρο... Ὁ αὐτοκράτωρ, ἐπωφελήθηκε τῆς στιγμιαίας ἀπασχολήσεώς τους μὲ τὸν Γάλλο, ἅρπαξε ἕνα μεγάλο μαχαῖρι ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ γύρισε ἐναντίον τους. Καὶ θὰ κάρφωνε τὸ μαχαῖρι στὶς πλάτες τοῦ Ὀρλώφ, ἂν δὲν προλάβαινε ὁ Τέπλωφ νὰ φωνάξῃ:

»—Τὸ νοῦ σου, στρατηγέ!

»Ὁ Ἀλέξης γύρισε σὰν ἀστραπή, ἅρπαξε τὸ ὡπλισμένο χέρι τοῦ Πέτρου καὶ τὸν ἀνάγκασε ν' ἀφήσῃ τὸ μαχαῖρι. Ὕστερα, τρελλὸς ἀπὸ θυμό, ξάπλωσε κάτω τὸν αὐτοκράτορα, τὸν πάτησε στὸ στῆθος μὲ τὰ γόνατα καὶ ἄρχισε νὰ τὸν χτυπᾷ μὲ τὴν σιδερένια του γροθιὰ στὸ κεφάλι... Ὁ τσάρος μούγκριζε σὰν θηρίο ποὺ τὸ σφάζουν.

»Τὴ στιγμὴ κείνη, μπῆκε μέσα καὶ ὁ πρίγκηψ Μπαριαντίσκη, ὁ διοικητὴς τῆς φρουρᾶς τοῦ φρουρίου.

»—Ἀκόμα δὲν τὸν ξεκάνατε!... φώναξε θυμωμένος.

»—Ἅρπαξε ἀπὸ τὸ τζάκι μιὰ βαρειὰ τσιμπίδα κι' ἄρχισε νὰ χτυπᾷ μ' αὐτὴν τὸν αὐτοκράτορα στὸ κεφάλι—κάνοντας τὸ κρανίο του λυῶμα!...

—»Ἔτσι πέθανε ὁ τσάρος Πέτρος Γ'.»

—Ποιὰ εἶνε τώρα ἡ προσωπική σου γνώμη σχετικὰ μ' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα; ρώτησα τὸν παληὸ στρατιωτικὸ ποὺ μοῦ ἔδωσε τὶς παραπάνω πληροφορίες. Νομίζεις πὼς οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἄνθρωποι σκότωσαν τὸν τσάρο ἀπὸ δική τους πρωτοβουλία, ἢ μήπως ἐξετέλεσαν διαταγὲς τῆς Αἰκατερίνης;

—Ποῦ θέλετε νὰ τὸ ξέρω ἐγὼ αὐτό; μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ συνομιλητής μου, γαμηλώνοντας τὰ μάτια του. Τὸ μόνο ποὺ ξέρω, εἶνε ὅτι ὁ Ἀλέξης Ὀρλὼφ ἀνέφερε στὴν αὐτοκράτειρα πὼς ἀναγκάστηκαν, αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι του, νὰ σκοτώσουν τὸν τσάρο, ἐπειδὴ τοὺς ἀπειλοῦσε ὅτι θὰ τοὺς δολοφονήσῃ ἂν δὲν τὸν ἀφήσουν ἀμέσως ἐλεύθερο... Τίποτ' ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ γνωρίζω ἐγώ, ἕνας ταπεινὸς καὶ ἀγράμματος ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ. Μὰ ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος καὶ ἀγαπᾷ τὴ Ρωσσία!

Τὴν ἴδια ἀμφιβολία ποὺ εἶχε ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, ἔχω κι' ἐγώ.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ὁ τσάρος δὲν στέρησε, μὲ τὸν θάνατό του ἕνα μεγάλο κεφάλι... Μὰ ἦταν τόσο συμπαθητικός, παρ' ὅλες τὶς παραξενιὲς καὶ τὶς ἀνισορροπίες του, ὥστε ἄξιζε ἀσφαλῶς νὰ ἔχῃ καλύτερο τέλος.. Καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη στάθηκε μιὰ αὐτοκράτειρα τόσο γοητευτική, ὥστε δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ κηλιδωθῇ ἡ μνήμη της ἀπὸ τὴν ὑπόνοια, ὅτι αὐτὴ προκάλεσε τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ συζύγου της...»

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΝΝΙΕΣ

Εἴχαμε ἕνα Καζανόβα...ὥωδὸ μὲ τὸν Μοζοῦκιν. Τελευταῖα εἴδαμε ἕναν ἄλλον Καζανόβα...λαλίστατο, μὲ τὸν ἴδιο ἠθοποιό. Γυρίζεται τώρα στὸ Παρίσι καὶ ἕνας τρίτος «Καζανόβας», μὲ πρωταγωνιστὴ τὸν Σὰρλ Μπουαγιέ.

* * *

Στὸ στούντιο τῆς «Οὖφα» ἄρχισε τὸ γύρισμα τῆς «Πριγκήπισσας τῆς Τσάρντας», ἀπὸ τὴν ὁμώνυμη καὶ ἀθάνατη ὀπερέττα τοῦ Ἔμμεριχ Κάλμαν. Ὁ Χίτλερ ἔδειξε προσωπικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ταινίας αὐτῆς, ἡ ὁποία θὰ μεταδώσῃ σ' ὅλον τὸν κόσμο ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μουσικὰ ἔργα τῆς σύγχρονης Γερμανίας.

* * *

Πολλὰ καὶ διάφορα ψιθυρίζονται στὸ Χόλλυγουντ, σχετικὰ μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ συμπάθεια ποὺ δείχνει ἡ Λίλιαν Χάρβεϋ γιὰ τὸν Τζὼν Μπόλς, τὸν «παρτεναίρ» της στὰ τελευταῖα της φίλμ. Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Βίλλυ Φρίτς—ὁ...κρυφὸς σύζυγος τῆς Γερμανίδος θεντέττας—δὲν φαίνεται ἀπαρηγόρητος στὸ Βερολῖνον, γιὰ τὴν ἀπουσία τῆς γυναίκας του. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἡ Ρενάτε Μύλλερ, μαζὶ μὲ τὴν ὁποία ἐπεσκέφθη πρόπερσο τὴν Ἀθήνα, ξέρει νὰ κρατάῃ εὐχάριστη συντροφιά...

* * *

Ὁ Πάμπστ, ὁ μεγαλοφυὴς Γερμανὸς σκηνοθέτης, ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ στὸ Χόλλυγουντ χωρὶς δουλειά! Πῆγε στὴν Ἀμερικανικὴ κινηματογραφούπολι γιὰ νὰ ἐργαστῇ, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξοικειωθῇ μὲ τὸ περιβάλλον τῶν στούντιο, οὔτε καὶ νὰ ὑποταχθῇ στὶς ἀξιώσεις τῶν διευθυντῶν τῶν ἑταιριῶν.

* * *

Ἀπὸ μιὰ Ρωσσικὴ στατιστικὴ γιὰ τὴν κινηματογραφικὴ κίνησι στὴν Ε.Σ.Σ.Δ., πληροφορούμεθα, ὅτι στὴ Ρωσσία θὰ γυριστοῦν, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 1934, ὀχτακόσια ὀγδόντα φίλμ. Ἀπὸ αὐτά, τὰ τριακόσια θὰ εἶνε μορφωτικά, τὰ τετρακόσια προπαγανδιστικὰ καὶ τὰ ὑπόλοιπα διασκευὲς μυθιστορημάτων καὶ κλασικῶν μουσικῶν ἔργων. Συγκεκριμμένα, γίνεται σήμερα στὴ Ρωσσία μιὰ τερατώδης προσπάθεια γιὰ νὰ «φιλμοποιήσουν» ὅλες τὶς ὄπερες τοῦ Βάγνερ.

* * *

Τὰ Γαλλικὰ κινηματογραφικὰ περιοδικὰ δημοσιεύουν ἐκτενεῖς νεκρολογίες τοῦ «Πεπέ», τοῦ ἀγαπημένου σκυλιοῦ τῆς Γκὸν Πρεντάν, μιᾶς ἀπὸ τὶς πρῶτες ἠθοποιοὺς τῆς «Κομεντί Φρανσαίζ» ποὺ ἐπαιζαν σὲ φίλμ. Χάριν τῆς ἱστορίας, σᾶς γνωστοποιοῦμε, ὅτι ὁ πολύκλαυστος Πεπὲ πέθανε ἀπὸ βαρυστομαχιά, ἐπειδὴ ἔφαγε δεκάξη μπανάνες!...

ΤΑ ΣΠΑΝΙΑ ΚΑΙ ΛΗΣΜΟΝΗΣΜΕΝΑ

ΣΕΡΒΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(Μετάφρασις ΑΧΙΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ)

Α'.

Ὁ βασιλέας Λάζαρος νύχτα βαθειὰ δειπνοῦσε,
Κ' ἡ ὥμορφη βασίλισσα Μηλίτσα τὸν κερνοῦσε.
Στ' ἄσπρο της χέρι ἔτρεμε τὸ ἀσημένιο τάσι,
Γιατὶ τῆς ἔλεγ' ἡ καρδιὰ κρυφὰ πὼς θὰ τὸν χάσῃ.
—Πέ μου, κορῶνα ἀτίμητη τῶν Σέρβων, εἶπε, πέ μου,
Ἐσὺ μισεύεις τὴν αὐγὴ στὸ δρόμο τοῦ πολέμου,
Μ' ὅλα τὰ παλληκάρια σου καὶ τοὺς πιστούς σου· ἕνα,
Δὲν θὲ ν' ἀφήσῃς ἀπ' αὐτὰ ἀκόμα καὶ γιὰ μένα;
Ποιός, σὰν σοῦ γράφω, τὰ πικρὰ θὰ φέρνῃ γράμματά μου;»
Κι' αὐτὸς τῆς ἀποκρίθηκε γλυκά: —«Βασίλισσά μου,
Ἀπὸ τὰ παλληκάρια μου ὅποιον κι' ἂν θέλεις κράτει,
Στὸν πύργο σου τὸν ἀψηλὸ, στὸ δυνατὸ παλάτι.»
Κ' ἐκείνη εἶπε μὲ ματιὰ θολὴ καὶ δακρυσμένη:
—«Τὸ Βόϊσκο μου ἤθελα στὸ πλάγι μου νὰ μένῃ!
Τὸ Βόϊσκο μου, τὸ στερνὸ τῆς μάννας μου βλαστάρι,
Τὸ νιώτερο ἀδέλφι μου, τ' ἀγένειο παλληκάρι.»
—«Ἄβριο, τῆς εἶπε, τῆς αὐγῆς ὅταν προβάλῃ τ' ἄστρο,
Κι' ὅλες ἡ πόρτες μονομιᾶς ἀνοίξουνε στὸ κάστρο,
Ἔλα στὰ ὀχυρώματα ποὺ ἔχουνε στημένα:
Ὅλα θὰ βγοῦν ἀπὸ ἐκεῖ μαζὺ τ' ἀνδρειωμένα
Καβάλλα, παλληκάρια,
Οἱ Σέρβοι οἱ ἐξακουστοί, μὲ τὰ μακρυὰ κοντάρια·
Πρῶτο τὸ Βόϊσκο θὰ ἰδῇς τ' ἀγένειο παλληκάρι,
Μὲ τὴ σημαία τοῦ Σταυροῦ μπρὸς σ' ὅλους καβαλλάρη·
Χαιρέτα τον, καὶ σ' ὄνομα δικό μου σὰν ζυγώσῃ,
Πὲς σ' ἄλλον τὴ σημαία μας, ἀνδρεῖον νὰ τὴν δώσῃ,
Κι' αὐτὸς νἄλθῃ σιμὰ σου,
Στὸν πύργο σου τὸν ἀψηλὸ νὰ μείνῃ συντροφιά σου.»

Β'.

Τὴν ἄλλη μέρα, τῆς αὐγῆς σὰν ἔλαμψε τὸ ἄστρο,
Κι' ὅλες ἡ πόρτες μονομιᾶς ἀνοίξανε στὸ κάστρο,
Βγῆκ' ἡ Μηλίτσα θιαστικὴ κ' ἐστάθη νὰ προσμένῃ·
Τὸ στράτεμα ἐφάνηκε, ἀρχήνησε νὰ βγαίνῃ...
Τὸ Βόϊσκο εἶδε μπροστὰ ἀπ' ὅλους καβαλλάρη·
Εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ μαύρου του ἐκρέμοταν μὲ χάρι
Περήφαν' ἡ σημαία του, κι' ἀπάνω στὴν κορφή της,
Ἔλαμπ' ὁλόχρυσος σταυρός, σὰν ἥλιος, σὰν κομήτης...
Τὸ χαλινάρι ἔπιασε τοῦ μαύρου του καὶ κλαίγει.
Τ' ἀδέλφι της ἀγκάλιασε καὶ χαμηλὰ τοῦ λέγει:
«Ἀγαπημένε μου ἀδελφέ, Βόϊσκε Γιουγκουβίκη.
Δός σ' ἄλλον τὴ σημαία μας, θάλ' τὸ σπαθὶ στὴ θήκη·
Εἰς τὴν Κροσκόβα κάθησε, ἂν μ' ἀγαπᾷς, μ' ἐμένα.
Ἀπὸ τὰ τόσ' ἀδέλφια μου, ἀπ' τὰ ἐννιά μου, ἕνα
Ὁ Λάζαρος ἐδέχθηκε νὰ μείνῃ συντροφιά μου,
Καὶ σένα θέλει, Βόϊσκε, ἀπ' ὅλα ἡ καρδιά μου!»
Κι' ὁ Βόϊσκος τῆς ἀπαντᾷ, κι' ὁ Βόϊσκος τῆς λέγει:
«Γύρνα στοῦ ἄσπρου πύργου σου, βασίλισσα, τὴ στέγη
Τὸν τιμημένο τόπο του εἰς ἄλλον ποιὸς ἀφίνει;
Ποιὸς ἔχει αἷμα στὴν καρδιὰ καὶ ὅλο δὲν τὸ χύνει;...
Εἰς τοῦ Ἀμσέλου, τάσε με, τὸ δρόμο νὰ κινήσω.
Σταλιὰ σταλιὰ τὸ αἷμα μου γιὰ τὸ Χριστὸ νὰ χύσω.»
Εἶπε, τὸ μαῦρο του κεντᾷ κὰ τρέχει νὰ προφτάσῃ
Τὰ παλληκάρια πούτρεχ' ἔμπρος του νὰ πιάσῃ.
Κι' ἡ Μηλίτσα ἔπεσε σὰν κρίνο ποὺ λυγίζει·
Ἀπὸ μακρυὰ ὁ Λάζαρος τὴν εἶδε καὶ δακρύζει.
Γύρω-τριγύρω του κοπτᾷ, κι' ἀπάνω ἀπ' τ' ὁλόγο του,
Τὸ Γολοβάνο, φώναξε, τὸ δοῦλο τὸν πιστό του:
—«Σήκωσε τὴ βασίλισσα, τοῦ εἶπε, μὴν ἀργήσῃς
Εἰς τὸ παλάτι νὰ τὴν πᾷς καὶ μὴ τὴν παραιτήσῃς!»
Στοῦ Γολοβάνου τὴ μορφὴ ἡ λύπη ζουγοφρήνει·
Κατέβη ἀπὸ τὸ ὁλόγο, σὰν ἄνεμος ἐχύθη,
Σηκώνει τὴ βασίλισσα, τὴν πάει στὸ παλάτι, ξαναπηδᾷ
(στὸ ἄτι,
Τὸ ὁλόγο του σπηρουνιὰ ἀλύπητα τρελλαίνει,
Φτάνει στὸ στράτευμα κ' ἐκεῖ μονάχα ξαποστάνει!

Γ'.

Κ' ἡ νύχτα σὰν ἄπερασε, τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα,
Δυὸ κόρακες κατάμαυροι ἐσχίζαν τὸν ἀέρα·
Ἀπ' τοῦ Ἀμσέλου γύριζαν τὸ δρόμο κουρασμένοι,
Καὶ στὴν Κροσκόβας κάθησαν τὸν πύργο πικραμένοι·
Ἐκεῖ ποὺ εἶχ' ὁ Λάζαρος τὸν ἀψηλό του θρόνο,
Κ' εἶπεν ὁ μαῦρος μηνυτὴς στὸν ἄλλονε μὲ πόνο:
«Αὐτὸ εἶν' τὸ περήφανο τοῦ Λάζαρου παλάτι;
Τάχα νὰ βρίσκεται ψυχὴ καὶ ἀνοιγμένο μάτι
Στοὺς πύργους τούτους τοὺς βουβοὺς;...» Κανεὶς δὲν ἀ-
(ποκρίθη
Μὰ ἡ Μηλίτσα τ' ἄκουσε καὶ μήνυμα φοβήθη...
Καὶ δίχως νὰ στραφῇ σ' αὐτοὺς καὶ μάτι νὰ σηκώσῃ
«Κόρακες μαῦροι, φώναξε, ἡ Παναγιὰ νὰ δώσῃ,
Νάναι τὸ μήνυμα καλὸ ποὺ φέρνετε σ' ἐμένα!
Πέστε μου πόθεν ἔρχεστε μὲ νύχια μαυωμένα;»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΝΤ' ΑΛΜΕΡ

ΠΩΣ ΔΙΩΧΤΗΚΕ Η ΓΡΗΑ ΜΠΙΣΟΥ ΑΠ' ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

Ε κόπο, μὲ θάδισμα βαρὺ ἀπὸ τὴν ἡλικία καὶ τὴν κούρασι, ἡ γρηὰ Μπισού, σκύβοντας κάτω ἀπὸ τὸ φόρτωμα τῶν ξύλων, γύριζε στὸ χωριό. Ὁ ἥλιος μόλις εἶχε δύσει κι' οἱ δρόμοι ζωήρευαν ἀπὸ τὸν θόρυβο τῶν κάρρων. Τὰ φύλλα τῶν δέντρων ἀναπηδοῦσανε στὴν θραδυνὴ δροσιά.

Ἡ γρηὰ Μπισοὺ μόλις εἶχε πατήσει τὰ ἑξῆντα, φαινόταν ὅμως ὀγδόντα. Τὸ σῶμα της ἦταν πιὸ στραβὸ ἀπὸ ἕνα κλῆμα, καὶ τὸ γέρικο ζαρωμένο πρόσωπό της ἔμοιαζε μὲ σάπιο μῆλο, ποὺ τὸ εἶχανε ξεχάσει ἕξη μῆνες μέσα στὸ ντουλάπι. Δυὸ μακρυὰ κίτρινα δόντια ξεπετιόντουσαν ἀπὸ τὸ στόμα της. Παρὰ τὴν ἀσχημιά της ὡστόσο καὶ τὴν κατάντια της—ἄλλοτε ἦταν ὡμορφη—ἦταν ἀκόμα κοκέτα καὶ δὲν ξεχνοῦσε νὰ πλυθῇ κάθε Κυριακή.

Προχωροῦσε τώρα στὸν σκονισμένο δρόμο, τραθῶντας τὴν ἀγελάδα της. Ἕνα σκυλὶ ἀκολουθοῦσε, ἕνα σκυλὶ φτωχικό, ψωριάρικο, νηστικό, ἀδύνατο ὅσο ἡ ἀγελάδα καὶ ἡ γρηά.

Τὴ στιγμὴ ἀκριθῶς αὐτή, ὁ Θεός, ὁ Πατέρας ὅλων μας, διέκρινε τὰ ἀθλια αὐτὰ πλάσματα καὶ λυπήθηκε κατάκαρδα:

—Νά, εἶπε, μιὰ γρηὰ ποὺ ἀξίζει ν' ἀναπαυθῇ στὸν Παράδεισο!

Κι' ἀμέσως ἔγινε ὅπως σκέφθηκε.

Ὅταν θρέθηκε στὸν οὐρανό, ἡ γρηὰ Μπισού, ἔνοιωσε τὸν ἑαυτό της εὐτυχισμένο, μὰ ὄχι καὶ χωρὶς κάποιο συναίσθημα ἐκπλήξεως. Εἶχε ζήσει σὰν μιὰ παληογυναίκα, ποὺ δούλευε τὴν Κυριακὴ καὶ ποὺ ὅλη τὴν ἑδδομάδα ἔκλεθε. Μιὰ μονάχα φορὰ στὴ ζωή της εἶχε μεταλάθει καὶ δὲν εἶχε ἐξομολογηθῆ ποτὲ της σχεδόν.

Αὐτὲς ἦσαν ἡ πρῶτες σκέψεις τῆς γρηᾶς Μπισού, σὰν θρέθηκε στὸν Παράδεισο.

Ἡ κακόμοιρη γρηὰ δὲν εἶχε καὶ σπουδαία ἰδέα γιὰ τὸν Παράδεισο, ἀλλὰ θυμόταν πὼς εἶχε διαθάσει στὴν Κατήχησή της, ὅτι οἱ ἐκλεκτοὶ εἶχαν, ὅπως καὶ οἱ ἄγγελοι, ὡραῖα λευκὰ φορέματα, φτερὰ κύκνων, ἕνα χρυσὸ φωτοστέφανο στὸ κεφάλι καὶ πὼς περνοῦσαν τὴν ὥρα τους ὑμνῶντας τὸν "Ὑψιστο. Δὲν ἄργησε ὅμως ν' ἀντιληφθῇ, πὼς ὁ Παράδεισος τοῦ Αἰωνίου Πατρός μας δὲν ἐμοιαζε διόλου μ' ἐκεῖνον ποὺ τῆς ἔλεγε ὁ παπᾶς καὶ πὼς ὁ καθένας μποροῦσε ν' ἀπολαύσῃ τὴν εὐτυχία του ἐκεῖ πάνω, ὅπως τοῦ ἄρεσε καλύτερα. Οἱ ψαράδες ψάρευαν, οἱ κυνηγοὶ κυνηγοῦσαν, οἱ φαγάδες θοισκόντουσαν διαρκῶς στὸ τραπέζι, τ' ἀγόρια κι' ἡ κοπέλλες φιλιόντουσαν—καὶ τέλος ἕνας καπνὸς πρώτης ποιότητος μοιραζότανε στοὺς καπνιστάς, μέσα σὲ οὐράνιες πίπες, ποὺ εἶχαν τὴν δύναμι νὰ μεταθάλλουν τὴν νικοτίνη σ' ἕνα περίφημο ποτό.

Κι' ἐπειδὴ ἡ γρηὰ Μπισοὺ εἶχε ἀρκετὸ μυαλό, σκέφθηκε πὼς ὅλα πήγαιναν καλὰ στὸν Παράδεισο καὶ πὼς ὁ Θεὸς εἶχε δίκηο νὰ τὸν σιαρώση ἔτσι.

Εγκατεστημένη σὲ μιὰν ὡραία θίλλα, ἡ γρηὰ Μπισού, δὲν εἶχε καμμιὰ ἀσχολία. Μιὰ σκοῦπα κι' ἕνα φτερὸ μαγικὰ τρίθανε τὸ πάτωμα, καθάριζαν τὰ ἔπιπλα, κι' ὅταν ἡ δουλειὰ τελείωνε, πήγαιναν μόνα τους νὰ κρεμαστοῦν στὸ καρφί τους. Μιὰ ἀόρατη μαγείρισσα, ποὺ ποτέ της δὲν ἔσπαζε τίποτα, προετοίμαζε τὰ φαγητά, καὶ μετὰ τὸ φροῦτο, γέμιζε κάτι θαυμάσιο φλυτζάνια πορσελάνης μ' ἕναν καφὲ ἐξτρα-μόκα ποὺ ἀρωμάτιζε ὅλο τὸ σπίτι.

Μὲ μιὰ λέξι, ἡ γρηὰ Μπισού, δὲν εἶχε παρὰ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν γλυκειὰ αὐτὴ ζωή. Μάλιστα—ἡ γυναῖκες στὸν οὐρανὸ εἶνε λίγο φλύαρες—μποροῦσε νὰ κουθεντιάζῃ μιὰ-δυὸ ὥρες τὴν ἡμέρα μὲ τὴν Ἁγία Περπέτουα καὶ τὴν Ἁγία Ἀγάθη, ποὺ κατοικοῦσαν στὰ περίχωρα.

Κάποια μέρα ποὺ περνοῦσε ἀπὸ ἕνα ἀνθισμένο μονοπάτι, κοντὰ σ' ἕνα κρυστάλλινο ποτάμι, ἡ κυρὰ Μπισοὺ συνάντησε τὸ καλὸ Θεό. Κατάλαθε πὼς ἦταν αὐτός, γιατὶ εἶχε, ὅπως ἄλλωστε τὸν παρουσιάζουν στὶς παληὲς εἰκόνες, μακρυὰ λευκὰ γένεια, ὅπως τὸ χιόνι, καὶ προχωροῦσε μὲ σοβαρότητα, χωρὶς νὰ θιάζεται, σὰν κάποιος ποὺ ἔχει καιρὸ ἐμπρός του καὶ θρίσκεται στὰ χτήματά του.

—Λοιπόν, κυρὰ Μπισού, τῆς εἶπε μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο, εἶσαι καλὰ ἐδῶ στὸν Παράδεισο;

—Εὐχαριστῶ πολύ, ἀπάντησε αὐτή. Καλύτερα ἐδῶ, παρὰ στὰ μέρη μας. Δὲν ἔχω παράπονο. Ἀλλ' ἄφησα στὸ χωριὸ μου μιὰ κακόμοιρη ἀγελάδα ποὺ—συγχωρῆστε με—θάτανε εὐτυχισμένη νὰ ζοῦσε μαζύ μου.

Ὁ φιλεύσπλαχνος Θεός, ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀρνηθῇ τίποτα στοὺς καλοὺς ἀνθρώπους ποὺ θρίσκονται στὸν οὐρανό, δέχτηκε τὴν ἀγελάδα, καθὼς καὶ τὸν σκύλο, τῆς γρηᾶς Μπισού, στὸν Παράδεισό του.

Ἡ εὐτυχία τῆς γρηᾶς, ποὺ ἦταν τόσο μεγάλη, μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο μὲ τὸν ἐρχομὸ τῶν δυὸ συντρόφων της. Συνηθισμένοι ὡς τότε νὰ τρῶνε λίγο, ἡ ἀγελάδα ρίχτηκε στὸ φρέσκο χόρτο, θυθίζοντας τὰ ρουθούνια της στὸ κρυστάλλινο καὶ δροσερὸ νερό, καὶ ἐπιστρέφοντας τὸ θράδυ σ' ἕνα σταῦλο, καθαρὸ ὅπως ἕνα σαλόνι κι' ἀρωματισμένο ἀπὸ σανό. Ὁ σκύλος πάλιν, ποὺ μποροῦσε τώρα νὰ τρῶη ὅποτε ἤθελε, χόντραινε μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, καὶ μόλις θυμότανε τὴν παληά του κλέφτικη ζωὴ καὶ τὸ ξύλο ποὺ τοῦ δίνανε στὸ χωριό.

Τί ἔλειπε πειὰ στὴν κυρὰ Μπισού; Ὅ,τι εἶχε ἐπιθυμήσει στὴ γῆ, τῆς τὸ προσέφεραν στὸν οὐρανό. Ἀνάμεσα στὸν σκύλο της καὶ στὴν ἀγελάδα της, θὰ μποροῦσε νὰ περάσῃ ἥσυχα ὅλη τὴν αἰωνιότητα. Ἀλλ' ὁ Διάολος ἔχει πολλὰ ποδάρια, καὶ δὲν χάνει ποτὲ τὰ δικαιώματά του.

Κι' ἕνα φωτεινὸ Ἀπριλιάτικο πρωῒ ποὺ γέμιζε τὴν ἀτμόσφαρα μὲ ἀρώματα καὶ τραγούδια—ἡ κυρὰ Μπισοὺ ἔλαθε τὸ θάρρος νὰ τρέξῃ στὸ Θεό, ποὺ καθισμένος πάνω στὸ θρόνο του περνοῦσε τὴν ὥρα του, διαθάζοντας ἕνα ρομάντσο τοῦ Πώλ Ντὲ Κόκ.

Ἡ γρηά, σὰν γυναῖκα προνοητική, εἶχε προετοιμάσει τὸν λόγο της:

—Θεέ μου, εἶπε μὲ φωνὴ γλυκειά, κάνοντας μιὰν ὑπόκλισι, εὐλογημένο τ' ὄνομά σου. Ἐθεώρησα ὑποχρέωσί μου νὰ σ' εὐχαριστήσω. Ἡ ἀγελάδα κι' ὁ σκύλος στέκονται καλά, καθὼς κι' ἐγώ...δόξα σοι ὁ Θεός, Θεέ μου! Δὲν θάθελα, λοιπόν, παρὰ λίγα πράγματα γιὰ νἄμαι τελείως εὐτυχισμένη: "Ἕνα κομμάτι γῆς, δηλαδή, ὅπου θὰ φύτευα μερικὲς σαλάτες κι' ἕνα κλῆμα. Ξέρω καλά, πὼς ἐδῶ ἰδιοκτησία δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μιὰ χωριάτισσα, ὅπως ἐγώ, δὲν θὰ πιστέψῃ ποτὲ πὼς θρίσκεται στὸν Παράδεισο, ἐὰν δὲν ἔχει καὶ λίγη γῆ δική της.

Ὁ καλὸς Θεὸς εἶχε λησμονήσει ἐκείνην τὴν ἡμέρα νὰ ρίξῃ τὰ μάτια του στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ γι' αὐτὸ εἶχε διάθεσι:

—Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, τῆς εἶπε. Ἔχω ὅμως ἐδῶ ἅγιους ἀναχωρητάς, ποὺ σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ τρώγανε ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο, ἔχω μάρτυρας ποὺ τοὺς ἔφαγαν τὰ λιοντάρια, ποὺ τοὺς κάψανε ζωντανούς, καὶ ποτὲ κανείς τους δὲν μοῦ ζήτησε καμμιὰ συμπληρωματικὴ εὐτυχία. Ἀφοῦ θέλεις ὅμως ἕνα χτηματάκι, πάρτο!

Κάθε μέρα πειά, ἡ κυρὰ Μπισοὺ ἐπεσκέπτετο τὸν ἀγρό της, ὅπου ὅλα θλάσταιναν κατ' εὐχήν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ φόθος οὔτε θροχῆς, οὔτε πλημμύρας, οὔτε ξηρασίας, οὔτε...φόρων! Ἐπὶ δέκα ὁλόκληρα χρόνια, ἡ γρηὰ χωρικὴ ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐτυχισμένη, ἀλλὰ μὲ τὸν καιρό, οἱ ἄνθρωποι τῆς γειτονιᾶς της παρετήρησαν μὲ ἔκπληξι μιὰ μεγάλη ἀλλαγὴ στὴν στάσι της.

—Τί ἔχει, ἔλεγαν, ἡ κυρὰ Μπισού; Γιατὶ τὰ χείλη της εἶνε σφιγμένα, τὸ θλέμμα της περιφρονητικὸ κι' οὔτε μᾶς χαιρετᾷ;

Δὲν ἄργησαν τέλος νὰ μάθουν τὴν αἰτία. Στὴν ἀρχὴ παρετήρησαν πὼς τῆς εἶχε μπῆ ἡ μανία νὰ κατακρίνῃ τὸ κάθε τι, κι' αὐτὸ τὸ πλάττωμα δὲν μποροῦσε νὰ περάσῃ ἀπαρατήρητο σὲ μιὰ χώρα, ὅπου ὁ καθεὶς εἶνε εὐχαριστημένος μὲ τὴν ἐξερεθίσει τὴν ματεωδοξία της, ἀντὶ νὰ μεγαλώσουν τὴν εὐγνωμοσύνη της, κι' ἐποζάριζε τώρα γιὰ σπουδαῖο πρόσωπο.

Παρεπονεῖτο μὲ κακία γιὰ τὶς κουτοπονηριὲς τοῦ Ἁγίου Πλοτίνου, κι' ἔθριζε τὴν Ἁγία Καικιλία, γιατὶ ἔπαιζε συχνὰ τὴν ἅρπα της. "Ὅλος ὁ κόσμος, κατὰ τὰ λεγόμενά της, ἦταν καταραμένος, κι' εὕρισκε πὼς ὁ οὐρανὸς ἦταν φορτωμένος ἀπὸ συμφορές. Ὁ Παράδεισος, ἐθεθαίωνε, διοικεῖται τόσο κακὰ ὅσο καὶ ἡ γῆ. Ὁ Ἅγιος Πέτρος δὲν ξέρει τὴν δουλειά του.

Στὸ τέλος, ἡ γρηὰ Μπισοὺ τόλμησε νὰ πῇ, πὼς ὁ Θεὸς εἶχε γεράσει τόσο, ποὺ δὲν ἦταν κατάλληλος γιὰ τὴν δουλειά του!

Ὅταν ὁ Οὐράνιος Πατὴρ ἔμαθε αὐτὰ τὰ πράγματα, ἔγινε, καὶ μὲ τὸ δίκηο του, ἔξω φρενῶν. Καὶ τὸ ἔδειξε αὐτὸ μ' ὅλη του τὴν δύναμι. Ἐπὶ τρεῖς μέρες ἡ ἀτμόσφαιρα γέμισε ἀπὸ σύννεφα κι' ἀστραπές, κεραυνοὶ ἔπεσαν παντοῦ, ἡ θροχὴ πλημμύρησε τὴ γῆ καὶ πολλὰ πλοῖα κατεποντίσθησαν ἐνῶ ταξείδευαν. Βλέπετε πόσες καταστροφὲς μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἡ ματαιοδοξία μιᾶς γυναίκας!

—Νὰ πάρῃ ὁ Διάολος! φώναξε τέλος ὁ καλὸς Θεός, αὐτὴ ἡ καρακάξα θὰ μοῦ ἐπαναστατήσῃ τὸν Οὐρανό, ἂν δὲν λάθω τὰ μέτρα μου. Νὰ τὴν γκρεμίσουν γρήγορα κι' αὐτὴ καὶ τὴν ἀγελάδα της καὶ τὸν σιόλο της, στὸ χωριό της, καὶ ποτὲ πειὰ δὲν θέλω νὰ μοῦ μιλήσουν γιὰ δαύτη!

Ἔτσι ἡ κυρὰ Μπισοὺ διώχτηκε ἀπ' τὸν Παράδεισο, ὁ ὁποῖος δὲν εἶνε τόσο θολικὸς γιὰ τὶς γυναῖκες...ὅσο ἡ Κόλασις.

—Θεέ μου, εὐλογημένο τ' ὄνομά σου!.. εἶπε ἡ γρηὰ Μπισού.

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΎΛ

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΕΜΠΟΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΣΤΕΡΑ ἀπὸ λίγο, ὁ διάσημος ἀστυνομικός, κρατῶντας ἀναμμένο τὸ κλεφτοφάναρό του, ἄρχισε νὰ κατεθαίνῃ, μὲ ἐξαιρετικὴ προσοχὴ τὴν σκάλα τῶν κατακομθῶν.

Ἡ ξύλινη αὐτὴ σκάλα ἦταν τελείως κατεστραμένη. Σὲ κάθε θῆμα ποὺ ἔκανε ὁ Χόλμς, κροτοῦσαν κάτω ἀπ' τὰ πόδια του πέτρες, ξύλα καὶ διάφορα ἀντικείμενα, ποὺ κατρακυλοῦσαν στὴν ἄθυσσο, κάνοντας ἕναν ἀπαίσιο θόρυθο. "Ενα λάθος ἂν ἔκανε ὁ Χόλμς, θὰ γκρεμιζότανε στὸ θάθος καὶ θὰ κατατσακιζότανε. Σὲ μερικὰ μέρη, ὁλόκληρη ἡ σκάλα κλονιζότανε κάτ' ἀπ' τὰ πόδια του κι' ἀναγκαζότανε νὰ κρατιέται ἀπ' τὸν τοῖχο, ποὺ εἶχε μεγάλη ὑγρασία καὶ θρωμοῦσε ἔτσι, ποὺ σοῦ προξενοῦσε λιποθυμία.

Τέλος ὁ Χόλμς κατέθηκε τὴν ἀπαίσια κι' ἐπικίνδυνη αὐτὴ σκάλα κι' ἔφτασε σ' ἕνα στενόμακρο καὶ σκοτεινότατο διάδρομο, στὸν ὁποῖον ἐπικρατοῦσε νεκρικὴ ἡσυχία. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦταν θαρειὰ κι' ὁ Χόλμς μὲ δυσκολία ἀνέπνεε. "Οταν προχώρησε κατόπιν ὡς 15 θήματα στὴ στοὰ αὐτή, σκόνταψε ἀπάνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ φέρετρα καὶ ξεχύθηκαν μπροστά του πολλὰ κρανία καὶ κόκκαλα!...

Ἡ θέα τους ἦταν ἀπαίσια, φρικτή. Κι' ὁ Σέρλοκ Χόλμς στάθηκε μπροστά τους καὶ θυθίστηκε σὲ φιλοσοφικοὺς στοχασμούς.

Ἀξαφνα, ὅμως, ὕστερα ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ἕνας μακρυνὸς θόρυθος, τὸν ἔκανε ν' ἀφήσῃ τοὺς ἀπαισιόδοξους λογισμούς του καὶ νὰ ἀναρρωτηθῇ, μήπως εἶχε κλείσει μόνη της ἡ καταπακτή, ποὺ τὴν εἶχε ἀφήσει ἐπίτηδες ἀνοιχτή.

Ἡσύχασε ὅμως γρήγορα καὶ ξαναάρχισε νὰ προχωρῇ πρὸς τὰ ἐμπρός. Σὲ λίγο, σταμάτησε στὴ διασταύρωσι δυὸ στοῶν, κι' ἐκεῖ σημάδεψε μὲ κιμωλία τὸν τοῖχο, γιὰ νὰ ξαναύρῃ τὸ δρόμο στὴν ἐπιστροφή του.

Ἀπ' τὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Χόλμς, προχωροῦσε μὲ περισσότερη προφύλαξι, κρατῶντας στὸ χέρι τὸ περίστροφό του, γιατὶ ἤξερε πὼς, ἂν συναντοῦσε τὸν Μαορί, ἀπ' τὴν λυσσώδη πάλη τους, ἕνας μονάχα θάθγαινε ζωντανὸς ἀπ' τὶς κατακόμθες, ἐκτὸς πειὰ ἂν σκοτωνότουσαν κι' οἱ δυό τους.

Καθὼς προχωροῦσε μέσα στὸ σκοτάδι ὁ ἀστυνομικός, σκόνταψε ἄξαφνα σ' ἄλλη στίθα ἀπὸ νεκροκάσσες, ποὺ φράζανε ἐντελῶς τὸ πέρασμα. Ἀναγκάστηκε τότε νὰ γυρίσῃ πίσω στὴν διασταύρωσι τῶν στοῶν καὶ ν' ἀκολουθήσῃ ἄλλο δρόμο. Ἀλλὰ κι' ἡ στοὰ αὐτὴ ποὺ θάδιζε τώρα, ἀπὸ ἕνα σημεῖο καὶ πέρα ἦταν ἐντελῶς φραγμένη ἀπὸ σάπιες νεκροκάσσες καὶ σωροὺς ἀνθρωπίνων σκελετῶν. Ξαναγύρισε λοιπόν, γιὰ δεύτερη φορὰ ὁ Χόλμς στὴν διασταύρωσι τῶν στοῶν, γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ τρίτο δρόμο.

Ἡ τρίτη δίοδος, ποὺ ἀκολούθησε τώρα ὁ Χόλμς, ἦταν κάπως ἐλεύθερη ἀπὸ ἐμπόδια. Φαινόταν καθαρά, ὅτι τὴ στοὰ αὐτὴ ἀκολουθοῦσαν οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς ἀπάγηδες, γιὰ νὰ πᾶνε στὶς κρύπτες τους. Ὁ Χόλμς, σημαδεύοντας κάθε τόσο μὲ κιμωλία τὸν τοῖχο, εἶχε προχωρήσει ἀρκετὰ στὴ στοὰ αὐτή, ὅταν αἰσθάνθηκε ἀξαφνα ἕνα πασάξενο αἴσθημα χαρᾶς καὶ φόθου μαζύ...

Εἶχε παρατηρήσει μπροστά του ἕνα φῶς ποὺ τρεμόσθυνε.

—Εἶνε ὁ Μαορί! ψιθύρισε ὁ διάσημος ἀστυνομικός, σθύνοντας τὸ κλεφτοφάναρό του.

Κι' ἔπειτα, ἀργὰ καὶ μὲ μεγάλη προσοχή, νύστρησε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ πέρετρα κι' ἔφτασε στὸ μέρος ποὺ ἔθγαζε δῆ τὸ φῶς. Ἀντίκρυσε ἐκεῖ τὸν Μαορί, γονατισμένο μπροστὰ σ' ἕνα φέρετρο, νὰ κρατάη ψηλὰ τὸ κλεφτοφάναρό του, καὶ νὰ κυττάη μ' ἀπληστία κάτι, ποὺ σπιθηροθολοῦσε ἐκτυφλωτικά.

—Ἀπολαμθάνει τὸν θησαυρό ποῦκλεψε! Χαίρεται, θωρῶντας τὴν λάμψι τῶν πολύτιμων πετραδιῶν τοῦ Φιρμόν, εἶπε μέσα του ὁ Σέρλοκ Χόλμς, κάνοντας δυὸ θήματα πρὸς τὸν Μαῦρο.

Ἐνῶ ὅμως σκεφτόταν, ἂν ἔπρεπε νὰ φυτέψῃ στὸ κρανίο τοῦ κακούργου μιὰ σφαῖρα ἢ νὰ τὸν περιμένῃ νὰ περάσῃ ἀπὸ μπροστά του, ἄκουσε ἕνα ξερὸ τρίξιμο κι' εἶδε τὸν Μαῦρο νὰ σηκώνεται καὶ νὰ προχωρῇ πρὸς τὸ μέρος ποὺ στεκόταν.

Ὁ Χόλμς ἔκανε τότε νὰ τραθηχτῇ περισσότερο πρὸς τὸν τοῖχο, γιὰ ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερο τὸ πέρασμα στὸν Μαῦρο, ἀλλὰ μὲ τὸ πρῶτο θῆμα ποὺ ἔκανε πρὸς τὰ πίσω, συνέθη κάτι τὸ τρομερό! Σκόνταψε ἀπάνω σ' ἕνα φέρετρο, ποὺ μόλις κρατιόταν στὴ θέσι του, καὶ τὸ φέρετρο αὐτὸ ἔπεσε κάτω, κάνοντας ἕναν φοθερὸ κρότο!

Ὁ Μαορὶ σήκωσε τότε ἀμέσως τὸ κλεφτοφάναρό του καί, θλέποντας μπρός του τὸν διάσημο ἀστυνομικό, φώναξε μὲ ἀγρια φωνή:

—Ἄ!... "Ωστε μὲ παρακολούθησες ὡς ἐδῶ, σκύλε! Καλὰ λοιπόν! Σοῦ ἀξίζει αὐτὸς ὁ τάφος!... Θὰ ψοφήσῃς ἐδῶ μέσα ἀπ' τὴν πεῖνα καὶ τὴν δίψα... Θὰ μέ..

Πρὶν ὅμως ἀποτελειώσει τὴν φράσι του ὁ Μαῦρος, μιὰ λάμψι, σὰν ἀστραπή, φώτισε τὸ σκοτάδι κι' ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμὸς ποὺ ἀντήχησε χίλιες φορὲς μέσα στὸ λαθύρινθο τῶν στοῶν.

Εἶχε πυροβολήσει ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Ἡ σφαῖρα ὅμως δὲν πέτυχε τὸν σκοπό της. Ὁ Μαορὶ πρόλαθε, ἔπεσε μπρούμυτα κι' ἔσθυσε τὸ κλεφτοφάναρό του.

Ὁ διάσημος ἀστυνομικός, ποὺ δὲν φανταζόταν πὼς ὁ Μαορὶ θὰ τοῦ γλύτωνε ἔτσι εὔκολα, ἔμεινε, γιὰ μιὰ στιγμή, ἀκίνητος κι' ἔπειτα ἔπεσε μπρούμυτα καὶ περίμενε...

Σὲ λίγο, ἄκουσε ἀπὸ μακρυὰ ἕνα τρομερὸ καὶ σαρκαστικὸ γέλιο, ποὺ ὁ ἀντίλαλός του ἀντήχησε ἀπαίσιος ἀπ' ὅλες τὶς στοές, σὰν νὰ θγῆκε ἀπὸ χίλια στόματα δαιμόνων!

—Ὁ ἀχρεῖος!... Ἐδῶ μέσα εἶνε σὰν στὸ σπίτι του! μουρμούρισε ὁ Χόλμς, καταλαθαίνοντας ὅτι ὁ Μαορὶ εἶχε ἀπομακρυνθῆ, καὶ σηκώθηκε ὄρθιος.

—Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ χαθῶ! ἐξακολούθησε νὰ μονολογῆ ὁ ἀστυνομικός. Τὰ σημάδια ποὔκανα θὰ μὲ σώσουν... Ὁ μεγαλείτερος φόθος εἶνε, μὴν τύχη καὶ πέσω στὴν ἑνέδρα, ποὺ πιθανότατα θὰ μοῦ στήση ὁ Μαορί... Τὸ πιθανότερο, μάλιστα, εἶνε νὰ μὲ περιμένη κοντὰ στὴν καταπακτή, γιὰ νὰ μὲ ξεμπερδέψῃ, καθὼς θ' ἀνεθαίνω τὴν ἀναθεματισμένη ἐκείνη σκάλα... Ἀλλὰ κι' αὐτὸν τὸν κίνδυνο εἶνε δυνατὸν νὰ τὸν ἀποφύγω. Ὁ Πὶφ θὰ ξεμέθυσε τώρα.. Μπορῶ νὰ θασίζωμαι ἀκόμα καὶ στὸν Ἀλφόνσο... Ὁπωσδήποτε ὅμως, πρέπει νὰ τοῦ δίνω ἀπὸ δῶ.

Κι' ἀφοῦ σημάδεψε τὸ μέρος ποὺ στεκότανε ὁ Χόλμς ἄρχισε νὰ προχωρῇ σιγὰ-σιγά, χωρὶς ν' ἀνάψῃ τὸ κλεφτοφάναρό του, γιὰ νὰ μὴ δώσῃ μόνος του στόχο στὸν ἐπικίνδυνο ἀντίπαλό του.

Ὅταν ἔφτασε μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο σωρὸ ἀπὸ φέρετρα, ὁ Χόλμς ἔστριψε δεξιὰ γιὰ νὰ θγῇ στὴν πρώτη διασταύρωσι, ἀπ' τὴν ὁποία εἶχε ξεκινήσει. Κι' ὅταν πέρασε ὀλόκληρη τὴ στοὰ αὐτὴ κι' ἔφτασε τέλος στὴ διασταύρωσι, ἄναψε τὸ κλεφτοφάναρό του γιὰ νὰ δῇ τὸ σημάδι ποὺ εἶχε κάνει στὸν τοῖχο. Μὰ τὸ σημάδι δὲν θρισκόταν πειὰ ἐκεῖ. Ἀντιθέτως ὑπῆρχε ἕνα σημάδι μὲ κιμωλία σὲ μιὰ ἄλλη γωνία τῆς διασταυρώσεως.

—Αὐτὸ τὸ σημάδι δὲν τὸ ἔκανα ἐγώ! ψιθύρισε ὁ Χόλμς. Θυμᾶμαι καλά, ὅτι σημάδεψα σ' ἄλλο μέρος... Τὸ σημάδι αὐτὸ τὸ ἔκανε ὁ Μαορὶ γιὰ νὰ μὲ παραπλανήσῃ. Μοῦ τὴν κατάφερε ὁ παπόνηρος!

Ὡστόσο, χωρὶς ν' ἀπελπισθῇ, ἄρχισε νὰ ψάχνῃ νὰ θρῇ διέξοδο.

Ἡ θέσι τοῦ Χόλμς ἦταν κυριολεκτικὰ τραγική. Δὲν ἤξερε σὲ ποιὸ σημεῖο τῶν κατακομθῶν θρισκόταν. Εὑρίσκεται στὴν τύχη, στὰ τυφλὰ Περνοῦσε στοές, σκοντάθοντας κάθε τόσο ἀπάνω σὲ σωροὺς σκελετῶν καὶ σωτριμμάτων ἀπὸ φέρετρα, χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα.

Τέλος, σταμάτησε ἐξαντλημένος σωματικῶς καὶ ψυχικῶς.

—Ἄ!.. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἄρχισε νὰ μονολογῆ δυνατά. Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ ζήσω ἀπ' ἐδῶ. Δὲν ἔχω πειὰ ἄλλη ἐλπίδα, παρὰ τὸν Ἀλφόνσο καὶ τὸν Πὶφ τὸν Γαλάζιο. Γιὰ τὸν Πὶφ μάλιστα εἶμαι σίγουρος. Εἶνε ἀδύνατον ὁ μεθυστακας νὰ μὴν ἄρχισε κιόλας νὰ ψάχνη γιὰ νὰ μὲ θρῇ... Τὸ καλύτερο λοιπόν, ποὺ ἔχω νὰ κάνω, εἶνε νἀθρω μιὰ ἀναπαυτικὴ θέσι!...

Πραγματικῶς, ὕστερα ἀπὸ λίγην ὥρα, ὁ Χόλμς θρῆκε κάπου μιὰ στίθα ἀπὸ λογῆς-λογῆς δέματα καὶ κάσσες.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΠΑΡΑΚΜΗ ΜΙΑΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΦΙΑΣ

Πῶς ὁ Μουσολίνι ἐξέντωσε τὴ Μαφία. Ἡ τρομερὴ δύναμίς της κατὰ τὸ παρελθόν. Πῶς προστάτευε τοὺς ληστὰς καὶ τοὺς κακοποιούς. Τὸ πορτοφόλι τοῦ ξένου ταξειδιώτου. Οἱ ἰσχυροὶ προστάται τῆς Μαφίας. Πῶς οἱ «Μαφιόζι» λήστευαν τοὺς διχθάτες. Τί συνέστησε ἕνας Ἰταλὸς νομάρχης στοὺς Σικελούς. Τὰ δρακόντεια μέτρα τοῦ Μουσολίνι. Διακόσες πενῆντα ἐκτελέσεις, κτλ.

Η Μαφία ἔπαψε πειὰ νὰ ὑφίσταται στὴν Ἰταλία. Ἡ διαθόητη αὐτὴ τρομοκρατικὴ ὀργάνωσις, ἡ ὁποία ἔγραψε τὴν ἱστορία της μὲ τὸ αἷμα τῶν θυμάτων της, ἐξαφανίστηκε γιὰ πάντα ἀπὸ τὴ Σικελία, τὴν κοιτίδα της. Ὁ φασισμός, ὁ Ντοῦτσε καὶ ὁ νομάρχης τοῦ νησιοῦ, ὁ κ. Μόρι, κατώρθωσαν, ἔπειτα ἀπὸ ἕναν ἄγριο ἀγῶνα ἐναντίον της, νὰ τὴν ἐκμηδενίσουν.

Ὡστόσο, ἡ σατανικὴ αὐτὴ ὀργάνωσι δὲν διαλύθηκε. Ἀφοῦ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ δράση στὴ Σικελία, μετέφερε σ' ἄλλους τόπους τὰ στρατηγεῖα της. Τὰ μέλη της διασκορπίστηκαν στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος. Τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ πήγανε στὸ Σικάγο, γιὰ νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ διαθόητους γκάγκστερς. Καὶ ἄλλα ἐγκαταστάθηκαν στὸ Παρίσι, στὴ Μασσαλία καὶ στὴν Τουλῶνα, γιὰ νὰ παίξουν ἕνα ρόλο σκοτεινὸ στὴν ὑπόθεσι Σταβίσκυ καὶ στὸ δράμα τῆς δολοφονίας τοῦ δικαστοῦ Πρένς.

"Ἔτσι ἡ Μαφία, ἂν καὶ ξερριζώθηκε ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ἐξακολουθεῖ νὰ βασιλεύη καὶ νὰ ἐγκληματῆ στὸν ἄλλο κόσμο!

Ἀπὸ τὰ 1922 ὡς τὰ 1925—προτοῦ δηλαδὴ ὁ Μουσολίνι ἀρχίσει τὸν ἄγριο καὶ ἐξοντωτικὸ ἀγῶνα του ἐναντίον της—ἡ Μαφία εἶχε 250 θύματα, κατὰ μέσον ὅρο, κάθε χρόνο. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τ' αὐστηρὰ μέτρα τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως, ἡ ἐγκληματικὴ δράσι τῆς Μαφίας ἄρχισε νὰ λιγοστεύη σιγὰ-σιγά. Καὶ σήμερα, ὁλόκληρη ἡ Σικελία ἔχει ἀπαλλαγῆ ὁριστικὰ ἀπὸ τὸν ἐφιάλτη αὐτὸν ποὺ τὴν θασάνιζε ἐπὶ τόσες δεκαετηρίδες.

Θὰ χρειαζόντουσαν τόμοι ὁλόκληροι γιὰ νὰ περιγραφοῦν ἡ δράσις, τὰ ἐγκλήματα καὶ οἱ σκληροὶ νόμοι τῆς τρομακτικῆς αὐτῆς σπείρας. Ἡ Μαφία ἦταν ἡ μόνη κυρίαρχος τῆς μαγευτικῆς Σικελίας. Εἶχε τὸ ἐπιτελεῖο της. τοὺς ἀξιωματικούς της καὶ τοὺς στρατιῶτες της. Εἶχε ἁπλώσει τοὺς πλοκάμους της σ' ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, σ' ὅλες τὶς δημόσιες καὶ ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις, ἐπιβάλλοντας τὶς θελήσεις της ἢ μὲ τὶς ἀπειλὲς ἢ μὲ τὸ ἐγχειρίδιο. Κάθε διαταγὴ τῆς Μαφίας ἦταν καὶ νόμος γιὰ τοὺς τρομοκρατημένους κατοίκους τῆς Σικελίας. Κ' ἔτσι, σιγὰ-σιγά, οἱ Σικελοὶ σχημάτισαν τὴν πεποίθησι, ὅτι ἦταν προτιμότερο νὰ στηρίζωνται στὴν προστασία τῆς Μαφίας, παρὰ τοῦ Κράτους.

Δὲν κατωρθώθηκε ἀκόμα νὰ ἐξακριβωθῆ ἀπὸ ποῦ ἀντλοῦσε τὴν τρομερὴ δύναμί της ἡ Μαφία. Πολλὰ καὶ διάφορα ἔχουν διαδοθῆ σχετικά, τίποτα ὅμως δὲν εἶνε θετικὰ γνωστό.

Ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ ὑποστηρίζουν, ὅτι ὡρισμένοι παλαιοὶ πολιτικοὶ προστάτευσαν ἄλλοτε τὰ μέλη τῆς Μαφίας, γιατὶ τοὺς χρησιμοποιοῦσαν ὡς κομματάρχας τους. Κυκλοφορεῖ ἐπίσης μιὰ φήμη, ὅτι ἕνας πρώην πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας βρισκότανε σὲ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἀνώτατους ἀρχηγοὺς τῆς Μαφίας, στοὺς ὁποίους, μάλιστα, ἔδινε καὶ κατευθύνσεις γιὰ τὴ δράσι τους!...Τίποτα, ὅμως, ἐπαναλαμβάνουμε, δὲν εἶνε ἐξακριβωμένο σχετικὰ μὲ τοὺς δεσμοὺς τῆς Μαφίας μὲ τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρες τῆς Ἰταλίας...

"Οσο γιὰ τὴν ἐγκληματικὴ δράσι τῆς Μαφίας, αὐτὴ πειὰ εἶνε γνωστὴ σ' ὅλες τὶς τὶς ἀνατριχιαστικὲς λεπτομέρειες.

Ἡ συμμορία αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ φυσικὴ διάδοχος τῶν «Ἐκδικητῶν», μιᾶς ὀργανώσεως δηλαδὴ Σικελῶν πατριωτῶν, ποὺ ἀγωνιζόντουσαν πρὸ δυὸ καὶ τριῶν αἰώνων ἐναντίον τῶν ξένων κατακτητῶν, Σαρακηνῶν, Ἱσπανῶν, Ναπολιτάνων καὶ Γάλλων. Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι ἂν οἱ «Ἐκδικηταὶ» πολεμοῦσανε γιὰ ἕνα ἀνώτερο ἰδανικό, τὰ μέλη τῆς Μαφίας ἦσαν—καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε, ὅπου ὑπάρχουν—κοινοὶ δολοφόνοι καὶ ἅρπαγες.

* * *

Μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες ἐκδηλώσεις τῆς δράσεως τῆς Μαφίας, ἦταν καὶ ἡ προστασία τῶν ληστῶν καὶ τῶν κακοποιῶν τῆς Σικελίας. Μὲ τὴν διαφορά, ὅτι τὰ ὑποκείμενα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ καταβάλουν στὴν ὀργάνωσι ἕνα ποσοστὸν ἀπὸ τὰ κέρδη τους, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ καταφέρνουν, στὴν ἀνάγκη, στὴ βοήθειά της. Ἀλλοίμονο δὲ σ' αὐτὸν ποὺ θὰ πείραζε ἕνα προστατευόμενο τῆς Μαφίας! Ἡ συμμορία αὐτὴ ἢ θὰ τὸν παρέδιδε ἡ ἴδια στὴν ἀστυνομία—τῆς παρουσιάζόταν ἔτσι ἡ εὐκαιρία νὰ δείξη ὅτι ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν τήρησι τῆς τάξεως—ἢ θὰ τοῦ ἐπέβαλε μόνη της τὴν τιμωρία ποὺ τοῦ ἄξιζε, ἀναλόγως τοῦ παραπτώματός του.

Ἡ Μαφία, λοιπόν, ἐξασκοῦσε πραγματικὸ ἔλεγχο σ' ὅλους τοὺς κακοποιοὺς τῆς περιφερείας. Χαρακτηριστικὸ τῆς ἐπιρροῆς της εἶνε τὸ παρακάτω αὐθεντικὸ περιστατικό:

Κάποτε, ἕνας ξένος, περαστικὸς ἀπὸ τὴ Σικελία, ἔχασε τὸ πορτοφόλι του μόλις ἀποβιβάστηκε ἀπὸ τὸ καράβι του. Πῆγε τότε καὶ βρῆκε ἕνα φίλο του, ποὺ ἔμενε στὸ νησί, καὶ τοῦ ἀνέκοινωσε τὴν πρόθεσί του ν' ἀναφέρη στὴν ἀστυνομία τὴν ἀπώλεια τοῦ πορτοφολιοῦ του. Ἐκεῖνος ὅμως τοῦ συνέστησε νὰ περιμένη λίγο, γιατὶ ὑπῆρχε τρόπος νὰ διορθωθῆ ἀλλοιῶς τὸ πρᾶγμα. Καὶ ἔτρεξε ἀμέσως νὰ συναντήση τὸν ἀρχηγὸ τῆς τοπικῆς Μαφίας, τὸν ὁποῖο κ' ἔπειτα ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιστραφῆ στὸν ξένο τὸ πορτοφόλι του, γιὰ νὰ μὴ σχηματίση κακὴ ἐντύπωσι ἀπὸ τὸ ταξεῖδι του στὴ Σικελία.

Ὁ ἀρχηγὸς ἔδωσε ἕνα ραντεβοῦ γιὰ τὴν ἄλλη μέρα. Τὴν ὡρισμένη ὥρα, οἱ δυὸ φίλοι συναντήσανε τὸν συμμορίτη στὸ μέρος ποὺ τοὺς εἶχε ὑποδείξει. Ἐκεῖνος, ἔβγαλε τότε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕξη πορτοφόλια καὶ τὰ ἔδειξε στὸν ξένο, λέγοντας:

—Ποιὸ ἀπ' αὐτὰ εἶνε τὸ δικό σου; Πάρε το.

—Μά...κανένα ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶνε ἐκεῖνο ποὺ ἔχασα! ἀποκρίθηκε ὁ ξένος.

—Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, θὰ πῆ πὼς δὲν σοῦ ἔκλεψαν τὸ πορτοφόλι σου! Αὐτὰ ποὺ βλέπεις ἐδῶ εἶνε ὅλα τὰ πορτοφόλια ποὺ ἐκλάπησαν χθὲς Οἱ λωποδύται μοῦ τὰ παραδίνουν στὰ χέρια μου, καὶ ὕστερα τοὺς δίνω ἐγὼ τὸ μερίδιό τους

Ὁ ξένος ἔφυγε μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι τὸν εἶχαν κοροϊδέψει... Ὡστόσο, ὅταν ἄνοιξε μιὰ βαλίτσα του, βρῆκε μέσα τὸ χαμένο πορτοφόλι του!... Ὁ ἀρχηγὸς τῆς τοπικῆς Μαφίας εἶχε δίκηο!..

* * *

Δὲν πρέπει, ὅμως, νὰ φαντασθῆτε, ὅτι ἀνέκαθεν οἱ κακοποιοὶ τῆς Σικελίας ἦσαν δουλικὰ ὑποταγμένοι στὴ Μαφία. Ἦρθε μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ὁ «ὑπόκοσμος» τοῦ νησιοῦ ἄνοιξε ἄγριο κι' ἀμείλικτο πόλεμο κατὰ τῶν μελῶν τῆς τρομοκρατικῆς ὀργανώσεως. Ἡ ἐπικὴ αὐτὴ γιγαντομαχία ἔγινε κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πανευρωπαϊκοῦ πολέμου. Χάρι στὰ ἰσχυρὰ μέσα ποὺ διαθέτανε, οἱ «μαφιόζι» κατώρθωσαν ν' ἀποφύγουν τὴν ἐπιστράτευσι. Οἱ ἄλλοι ὅμως, οἱ κακοποιοί, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνήκανε στὴ συμμορία αὐτήν, δὲν μπορούσανε νὰ συχωρέσουν τοὺς «μαφιόζι» γιὰ τὸ προνόμιό τους νὰ πηγαίνουν στρατιῶται... Ἔγιναν λοιπὸν λιποτάκται καὶ ἄρχισαν νὰ κυνηγᾶνε μὲ λύσσα τὰ μέλη τῆς Μαφίας... "Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ ἔπαψαν ν' ἀπασχολοῦνται μὲ τὸν παγκόσμιο πόλεμο, γιὰ νὰ παρακολουθοῦν μ' ἀγωνία τὶς φάσεις τῆς μάχης ποὺ γινότανε στὴ Σικελία μεταξὺ τῶν «ἐκτὸς νόμου».

Θεωροῦμε περιττὸ νὰ σᾶς ποῦμε, ὅτι στὸ τέλος, νικήτρια βγῆκε ἡ Μαφία.

Καὶ ἡ νίκη αὐτὴ τὴν ἔκανε ν' ἀποθρασυνθῆ, νὰ μὴν ἀναγνωρίζη πειὰ καμμιὰ ἄλλη βία νάμι ἀνώτερη ἀπὸ τὴ δική της. Οἱ ἐκβιασμοί, ἡ ληστεῖες, οἱ τραυματισμοί, οἱ φόνοι διαδέχόντουσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ μπορῆ ἡ ἀστυνομία ν' ἀνακαλύψη τοὺς δράστας καὶ ἐπιβάλλη τὸ κράτος τοῦ νόμου. Καὶ αὐτὲς ἀκόμα ἡ οἰκογένειες, ποὺ εἶχαν ὑποφέρει ἐξ αἰτίας τῆς Μαφίας, δὲν τολμούσανε νὰ καταγγείλουνε τὰ μέλη της στὴν ἀστυνομία, ἐπειδὴ φοβόντουσαν τὶς ἀντεκδικήσεις!

Ὁ συνηθέστερος τρόπος ποὺ χρησιμοποιοῦσανε οἱ «μαφιόζοι» τῆς Σικελίας γιὰ νὰ ἀπογυμνώνουν τὰ θύματά τους, ἦταν ὁ ἑξῆς:

Οἱ τρεῖς τελευταῖοι ἀρχηγοὶ τῆς «Μαφίας» : Νικολὸ Ἀνταλόρο, Τζιοβάννι Ντίνο καὶ Φραντζέσκο Πουλβίνι.

Κρυβόντουσαν πίσω ἀπὸ ἕνα σύδεντρο καὶ ὅταν ἔβλεπαν νὰ περνᾶη κανένας ἀνύποπτος διαβάτης, τοῦ φώναζαν:

—Πέσε μπρούμυτα!

Ἂν ὁ περαστικὸς δὲν συμμορφωνόταν μὲ τὴ διαταγή, τὸν πυροβολοῦσαν καὶ τὸν ἄφιναν στὸν τόπο. Ἂν ἔπεφτε κάτω, ὁ «μαφιόζι» τὸν πλησίαζε καὶ τὸν ἔγδυνε, χωρὶς τὸ θῦμα του νὰ μπορέση νὰ δῆ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ληστοῦ, ἀφοῦ ἦταν πεσμένο μὲ τὸ πρόσωπο καταγῆς.

Σ' ὡρισμένα χωριὰ τῆς Σικελίας, μιὰ συμμορία ἀπὸ δυὸ καὶ τρεῖς «μαφιόζι» κατώρθωνε νὰ τρομοκρατῆ ὅλο τὸν πληθυσμὸ καὶ νὰ ἔχη δικαιώματα μεγαλείτερα ἀπὸ τὸν ἀστυνόμο καὶ ἀπὸ τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητος. Οἱ κτηνοτρόφοι καὶ οἱ γαιοκτήμονες, γιὰ νὰ εἶνε βέβαιοι ὅτι δὲν διατρέχουν κανένα κίνδυνο νὰ χάσουν τὴν ζωὴ καὶ τὴν περιουσία τους, ἀναγκαζόντουσαν νὰ παίρνουν ὡς φύλακες—μὲ ἁδρὰ ἀμοιβὴ ἐννοεῖται—μέλη τῆς τρομοκρατικῆς ὀργανώσεως!...

Κάποτε, μάλιστα, ἕνας νομάρχης τῆς Σικελίας, ἔβγαλε μιὰ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας συνιστοῦσε σοβαρώτατα στοὺς πλουσίους τοῦ νησιοῦ νὰ ἐφοδιασθοῦν μὲ σωματοφύλακας...«μαφιόζι», γιατὶ ἔτσι μονάχα θὰ μπορούσανε νὰ ἐκμηδενίσουν τὴν δράσι τῆς ἐγκληματικῆς αὐτῆς ὀργανώσεως! Εἶνε τάχα ἀνάγκη νὰ σᾶς ποῦμε, ὅτι ἀπελύθη ἀμέσως ὁ πρωτότυπος αὐτὸς νομάρχης, ὁ ὁποῖος ἀντὶ νὰ προσπαθήση νὰ ἐξολοθρεύση τὰ μέλη τῆς Μαφίας, ζητοῦσε ἀπεναντίας, καὶ μὲ ἐπίσημη ἐγκύκλιό του, νὰ τὰ προστατεύση!

Ἀπὸ τὸ περιστατικὸ αὐτό, μπορεῖτε νὰ καταλάβετε πόσο μεγάλη ἦταν ἡ δύναμι τῆς Μαφίας καὶ πόσο τρομοκρατημένοι ἦσαν κ' ἐκεῖνοι ἀκόμα ποὺ εἶχαν καθῆκον νὰ ἐπιβάλουν τὴν ἔννομη τάξι!

Καὶ ἔπρεπε νὰ φρεθῆ ἕνας ἄνθρωπος, μὲ τὴν ἀποφασιστικότητα τοῦ Μουσολίνι, γιὰ ν' ἀπαλλαγῆ ὁριστικὰ ἡ Σικελία ἀπὸ τὸν ἐφιάλτη τῆς Μαφίας. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν βέβαια καὶ τόσο εὔκολο. Ὁ Νικολὸ Ἀνταλόρο, ὁ Τζιοβάννι Ντίνο, ὁ Φραντζέσκο Πουλβίνι, οἱ τελευταῖοι ἀρχηγοὶ τῆς Μαφίας, ἀγωνίστηκαν ἀπελπισμένα γιὰ νὰ διατηρήσουν τὸν ἐγκληματικό τους θρόνο στὴ Σικελία... Τοῦ κάκου, ὅμως. Διακόσιες ἐκτελέσεις «μαφιόζι» ἔκαναν καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς συμμορίας αὐτῆς ἢ νὰ παραδοθοῦν ἢ νὰ δηλώσουν ὑποταγὴ ἢ καὶ νὰ φύγουν ἀπὸ τὴ Σικελία γιὰ νὰ συνεχίσουν ἀλλοῦ τὴν ἐγκληματική τους δράσι...

Ἡ Σικελία γλύτωσε ἀπὸ ἕνα φραχνὰ ποὺ τὴν τυραννοῦσε ἑκατοντάδες χρόνια!...

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Εἶνε γνωστόν, ἐκ παραδόσεως, ὅτι τὰ γράμματα ἐφευρέθηκανε ἀπὸ τοὺς Φοίνικες κι' ὅτι ὁ ἐφευρέτης τους, ποὺ ὀνομαζότανε Τάαυτος κι' ἦταν ἀπόγονος τοῦ γενάρχη Χάμ, γεννήθηκε 150 χρόνια μετὰ τὸν κατακλυσμὸ καὶ ἔζησε 79 χρόνια μετὰ τὸ χτίσιμο τοῦ περιφήμου Πύργου τῆς Βαβέλ. Μ' ἄλλα λόγια, ὁ Τάαυτος πέθανε 460 χρόνων!

Ἀπ' τὴ Φοινίκη τὰ γράμματα μεταδοθήκανε στὴν Αἴγυπτο, ὅπου τὰ διδαχτήκανε οἱ Πελασγοί, οἱ ὁποῖοι τὰ μεταφέρανε στὴν Ἑλλάδα.

Πολλὰ χρόνια ἀργότερα οἱ Φωκεῖς, ἄποικοι τῶν Μασσαλιωτικῶν παραλίων τῆς Γαλλίας, τὰ διδάξανε στοὺς τότε κατοίκους τῆς μεγάλης αὐτῆς χώρας.

Προτοῦ νὰ ἐφευρεθοῦν τὰ γράμματα, ὁ ἄνθρωπος χρησιμοποιοῦσε γιὰ γραφὴ διάφορα σχήματα, ποὺ τὸ καθένα ἀπὸ αὐτὰ παρίστανε ὡρισμένα ἀντικείμενα, ἰδέες καὶ αἰσθήματα. Μιὰ ἰδέα τῶν σχημάτων αὐτῶν μπορεῖ νὰ πάρη κανεὶς ἔχοντας ὑπ' ὄψει του τὰ ἱερογλυφικὰ τῶν Αἰγυπτίων, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὡς ἡ πιὸ τελεία μορφὴ αὐτοῦ τοῦ τρόπου τῆς γραφῆς.

Στὴν ἀρχὴ οἱ ἄνθρωποι σκαλίζανε τὰ σχήματά τους ἢ ἐὐθειας ἀπάνω σὲ βράχους ἢ σὲ φλοιοὺς καὶ φύλλα δένδρων. Μετὰ χρησιμοποιήσανε γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ πλάκες ἀπὸ χῶμα, πέτρες, ξύλα καὶ μέταλλα. Ἀργότερα πάλι τελειοποιήσανε τὰ μέσα τῆς γραφῆς καὶ γράφανε σὲ δέρματα ζώων καὶ ἔντερα ἐλεφάντων.

Σ' ἕναν ἐμπορικὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μάλιστα, καθὼς διαφέρει ὁ Ἰσίδωρος, ἀποτερώθηκε τὸ ἔντερο ἑνὸς δράκοντος, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἦσαν γραμμένα μὲ χρυσὰ γράμματα τὰ ἄθάνατα ἔπη τοῦ Ὁμήρου, ἡ Ἰλιάδα καὶ ἡ Ὀδύσσεια. Τὸ περίφημο αὐτὸ ἔντερο εἶχε μῆκος 120 ποδῶν!

Οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος πάλι ἦσαν γραμμένοι ἐτάνω σὲ σανίδες πύξου.

Τὸ χαρτὶ χρησιμοποιήθηκε τέλος στὶς ἀρχὲς τοῦ 13ου αἰῶνος. Καὶ ἡ τυπογραφία στὰ 1450 ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Γουτεμβέργιο.

Πρὶν ἐφευρεθῆ ἡ τυπογραφία, τὰ βιβλία τυπωνόντουσαν μὲ μεγάλα ξύλινα γράμματα.

Τὸ πρῶτο Ἑλληνικὸ βιβλίο τυπώθηκε στὸ Μιλάνο στὰ 1476. Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶνε ἡ Γραμματικὴ τοῦ Κωνστ. Λασκάρεος. Τὸ δεύτερο μὲ Ἑλληνικὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα βιβλίο τυπώθηκε πάλι στὸ Μιλάνο, στὰ 1481, κι' ἦταν τὸ βιβλίο τῶν Ψαλμῶν τοῦ Δαυΐδ. Καὶ τὸ τρίτο, στὴ Φλωρεντία, στὰ 1488, κι' ἦταν ὁλόκληρος ὁ Ὅμηρος.

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Κάποιος Γερμανός, στὴν Ἀμερική, ἀνακάλυψε τελευταῖα ἕνα μηχάνημα, μὲ τὸ ὁποῖο οἱ ἄρρωστοι....καταπίνουν εὐκολώτερα τὰ χάπια !...
Καὶ οἱ εὐλογημένοι οἱ Ἀμερικανοὶ τοῦ δώσανε δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας !

* * *

Τὸ σκάκι εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ὠφέλιμα στὸν ἄνθρωπο παιχνίδια. Ἐνισχύει τὴν κρίσι, τὴν φαντασία καὶ τὴν ἀντίληψι. Ὅταν ὅμως τὸ εὐχάριστο καὶ ὠφέλιμο αὐτὸ παιχνίδι τὸ κάνει κανεὶς ἐπάγγελμα, κινδυνεύει νὰ παραφρονήση. Τὰ ἑφτὰ δέκατα τῶν τσάμπιον τοῦ σκακιοῦ κατέληξαν νὰ κλεισθοῦν σὲ φρενοκομεῖα.

* * *

Γιὰ νὰ χτισθῆ τὸ φράγμα τοῦ Νείλου, στὴν Αἴγυπτο, χρειάσθηκαν εἴκοσι χρόνια.

* * *

Ἀπὸ τοὺς ναύτες τοῦ Κολόμβου ἐκεῖνος ποὺ πρῶτος διέκρινε τὴ γῆ τῆς Ἀμερικῆς ὀνομαζότανε Ροδρίγος Τριάνα.

* * *

Στὸν ἰσθμὸ τοῦ Τεχουάντεπεκ, στὸ Μεξικό, ὑπάρχει ἕνα λουλούδι, ποὺ μπορεῖ κάλλιστα νὰ ἀντικαταστήση τὸ ρολόγια. Τὸ πρωῒ εἶνε ἄσπρο, τὸ μεσημέρι κόκκινο καὶ τὴ νύχτα γαλάζιο. Ἡ ἀλλαγὴ τῶν χρωμάτων του γίνεται κανονικώτατα, τὶς ἴδιες πάντα ὧρες, κι' ὅποιος μελετήσει τὶς ἀποχρώσεις του μπορεῖ νὰ διαβάση πάνω στὸ ἀνθος αὐτὸ τὴν ὥρα μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια.

* * *

Οἱ ναοὶ τῶν Γιαπωνέζων — ἡ παγόδες — εἶνε ἁπλοὶ καὶ καθαροί. Μέσα σ' αὐτούς, μεταξὺ ἄλλων, ὑπάρχει κι' ἕνας καθρέφτης, ποὺ διατηρεῖται ὡς σύμβολο τῆς ἀγνότητος.

* * *

Κάποιος "Αραψ γιατρὸς διατείνεται πὼς τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ γιατρεύει τὴ φαλάκρα !

"Ὅλοι λοιπὸν οἱ φαλακροὶ ἂς μαζευτοῦν κι' ἂς κάνουν ἀσκεπεῖς μιὰ κοινὴ δέησι στὸ Ἀττικὸ φεγγάρι. Δὲν ἔχουν νὰ χάσουν τίποτε ! Οὔτε μιὰ τρίχα τῆς κεφαλῆς τους !...

* * *

Στὸ Φίτζι τῆς Αὐστραλίας ὁ ἄνδρας ποὺ ἔφαγε τὴ γυναίκα του θεωρεῖται....ἅγιος !

* * *

Τὸ στόμα τῆς ἀράχνης εἶνε περιπλοκώτατο. Ἔχει δόντια γιὰ νὰ χαλᾶη τὴ λεία της, ἰδιαίτερα ὄργανα γιὰ νὰ μασσᾶ τὴν τροφή της καὶ μιὰ ἀπορροφητικὴ προβοσκίδα γιὰ νὰ ρουφᾶη τὸ αἷμα καὶ τὰ ἄλλα ὑγρὰ τῶν θυμάτων της.

* * *

Καταμεσὶς τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ βρίσκεται τὸ νησὶ τῆς Ἀναλήψεως, τὸ ὁποῖον εἶνε ἰδιοκτησία τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναυαρχείου. Οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ αὐτοῦ εἶνε οἱ εὐτυχέστεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου. Δὲν γνωρίζουν τὴν ἄξια τοῦ χρήματος. Τὸ περιφρονοῦν, γιατὶ δὲν ἔχουν τὴν ἀνάγκη του. Φόρους δὲν πληρώνουν, γιατὶ ἁπλούστατα δὲν ἔχουν ἀφορολογητες. Τὰ σπίτια ἀνήκουν σ' ὅλους, εἶνε κοινὰ δηλαδή, καθὼς καὶ ἡ γῆ καὶ τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ ποίμνια. Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐργάζονται, καὶ τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας τους τὸ μοιράζονται ἐξ ἴσου.

Ἔτσι ζοῦν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἀπὸ αἰῶνες τώρα, καὶ καλῶς γάνεται. δὲν ἔχουν καμμιὰ ἀνάγκη ν' ἀλλάξουν τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τους.

* * *

Κατὰ τὶς στατιστικὲς παρατηρήσεις κάποιων Ἄγγλων ὑγιεινολόγων, τὸ μικρότερο θνησιμότητος παρατηρεῖται στοὺς ζητρικούς. Τὸ ἐπάγγελμα, δηλαδή, τοῦ ἱερέως εἶνε τὸ ὑγιεινότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, λέει ὁ περίφημος αὐτὸς ὑγιεινολόγος. Ζήτω τὸ ράσο, λοιπόν !...

* * *

Ἡ Συνηδία καὶ ἡ Νουβόγια εἶνε τὰ μόνα χράτη τοῦ κόσμου, στὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνας ποὺ νὰ μὴν ξέρη νὰ γράφη καὶ νὰ διαβάζη.

* * *

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε τὰ μεγαλείτερα μουστάκια ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀριστοκράτες τοῦ κόσμου ἦταν πρὸ ἑκατὸν χρόνων ἕνας Γάλλος. Κατοικοῦσε στὸ Μοντλονκὸν κ' ὀνομαζότανε Λουδοβίκος Λουλών. Τὰ μουστάκια τοῦ Λουλὼν εἶχαν ἑνάμιση μέτρο μῆκος !

* * *

Στὸ Κιτό, τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, οἱ ἰθαγενεῖς, ὅταν ἀστράψει, βγάζουν τὰ καπέλλα τους καὶ στέκονται ἀκίνητοι !

* * *

Σὲ πολλὰ ἀποικιοκρατούμενα χωριὰ τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, τὰ αὐγὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς νομίσματα !...

* * *

Τὰ παλιὰ χρόνια στὴν Εὐρώπη δὲν ὑπῆρχαν ὅλα τὰ ὁπωρικά, ποὺ ὑπάρχουν σήμερα ἐκεῖ. Ὅλα σχεδὸν τὰ φροῦτα καὶ τὰ ὁπωρικὰ μετεφυτεύθηκαν καὶ φυτεύθηκαν στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀσία. Τὰ κεράσια τὰ μετέφεραν στὴ Ρώμη ἀπὸ τὴν Κερασοῦντα, οἱ στρατιῶτες τοῦ Λούκουλλου, μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Μιθριδάτη. Τὰ βερύκοκκα, ποὺ λέγονται καὶ «Ἀρμένια μῆλα», τὰ μετέφεραν ἀπὸ τὴν Ἀρμενία. Τὰ ροδάκινα ἀπὸ τὴν Περσία καὶ τὰ σύκα ἀπὸ τὴ Σμύρνη.

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

ΚΖ'.

Μουρούζης δὲν ἔπαιζε ποτὲ σὲ χαρτοπαίγνια. Μιὰ φορὰ ὅμως, ὅταν ἦταν ἀνθυπίλαρχος, πῆγε σὲ μιὰ λέσχη, μὲ τὴν πρόθεσι νὰ τρομάξη τοὺς χαρτοπαίχτες.

Μπῆκε λοιπὸν στὴν αἴθουσα τῆς πασσέτας, πῆρε ἕνα χαρτὶ καὶ ποντάρισε ἕνα πεντακοσάρικο.

Τὴ μέρα ἐκείνη τὰ ἔκοβε ὁ περίφημος Ἀθηναῖος χαρτοπαίχτης Χοντρολάζαρος.

Ὁ Μουρούζης, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει ὁ Χοντρολάζαρος νὰ παίζη, τράβηξε τὸ σπαθί του, καί, κρατῶντας το πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, τοῦ εἶπε:

—Χοντρολάζαρε, ἂν μὲ φέρης τέρτσο, θὰ σοῦ σπάσω τὸ κεφάλι.

Ὁ Χοντρολάζαρος γίνηκε μὲ μιᾶς κίτρινος σὰν Αὐστριακὴ λίρα. Ἄρχισε νὰ τρέμη σύγκορμος καὶ παρ' ὀλίγο νὰ τοῦ φύγουν τὰ χαρτιὰ μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια του.

—Πάρε τὰ χαρτιά, κατώρθωσε νὰ ψιθυρίση ἔπειτα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἀγωνίας στὸν ἀντικρυνό του παίχτη, πάρε τα νὰ χαρῆς τὰ μάτια σου!... Δὲν μπορῶ νὰ τραβήξω!...

Ὁ ἄλλος χαρτοπαίχτης τὰ πῆρε καὶ τράβηξε. Εὐτυχῶς ὅμως γιὰ τὸν δυστυχισμένο τὸν Χοντρολάζαρο, ποὺ ἡ ψυχή του εἶχε πάει στὴν Κούλουρη στὸ μεταξὺ αὐτό, ὁ Μουρούζης κέρδισε.

* * *

Μιὰ φορὰ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα πιάσανε τὸν λοχία τοῦ ἱππικοῦ Βενιζέλο καὶ τὸν κλείσανε στὸ κρατητήριο.

Ὁ Μουρούζης, μόλις τὄμαθε αὐτό, πῆγε στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα, ποὺ ἐκρατεῖτο ὁ λοχίας, ἔσπασε τὴν πόρτα τοῦ κρατητηρίου καὶ τὸν ἐλευθέρωσε.

Μετά, τὸν πῆρε ἰδιαιτέρως σ' ἕνα δωμάτιο καὶ τοῦ εἶπε, τρέμοντας ἀπ' τὸ θυμό του:

—Βρὲ σύ, δὲν ντράπηκες νὰ σταθῆς νὰ σὲ πάρουν μέσα οἱ ἀστυφύλακες;

Κι' ἀμέσως, τράβηξε τὸ πιστόλι του καὶ τὸν πυροβόλησε! Ὁ κακομοίρης ὁ λοχίας, ἀπὸ τὴν τρομάρα του, πήδησε σὰν γάτος ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ πῆρε στὸ δρόμο.

* * *

Μιὰ ἄλλη μέρα πάλιν, ὁ Μουρούζης πῆγε στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος κι' ἐνῶ περίμενε νὰ παίξη ἡ ὀρχήστρα τοῦ Ζαχαράτου, εἶδε τὸν ἀρχιμουσικὸ νὰ κάθεται σὲ μιὰ καρέκλα καὶ νὰ ρεμβάζη. Ἔχασε τότε τὴν ὑπομονή του, κι' ἀφοῦ ἐπλησίασε ἀθόρυβα τὸν ἀρχιμουσικό, τὸν ἔπιασε ἀπ' τ' αὐτὶ καὶ τοῦπε:

—Τί κάνεις ἐδῶ;

—Τίποτε, ἀπολύτως τίποτε! τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος κατατρομαγμένος.

—Ἀφοῦ δὲν κάνεις τίποτε, πήγαινε γρήγορα νὰ παίξης! τοῦ φώναξε δυνατὰ ὁ Μουρούζης καὶ πρόσθεσε: Ἄκοῦς τί σοῦ εἶπα;

Ὁ δυστυχὴς ἀρχιμουσικός, χωρὶς νὰ πῆ λέξι στὸν Μουρούζη, μάζεψε ἀμέσως τοὺς μουσικοὺς κι' ἄρχισε νὰ διευθύνη τὴν ὀρχήστρα.

Ἀξαφνα ὅμως, ἀκούστηκε μεγάλη φασαρία, ἡ ὀρχήστρα σταμάτησε κι' ὅλος ὁ κόσμος γύρισε καὶ εἶδε τὸν Μουρούζη ἐξοργισμένον, νὰ κρατῆ ἀπειλητικὰ μιὰ καρέκλα.

Ἐκεῖνοι ποὺ τὰ γρειαστήκανε ἰδίως τὴ στιγμὴ αὐτή, ἦσαν οἱ μουσικοὶ καὶ πρὸ πάντων ὁ ἀρχιμουσικός, ὁ ὁποῖος ἔμεινε ἀκίνητος μὲ τὴν μπαγκέτα ψηλά, σὰν νὰ μαρμάρωσε.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως, ὁ Μουρούζης δὲν τὰ εἶχε μὲ τοὺς μουσικούς. Κάτι ἄλλο εἶχε συμβῆ. Γιὰ νὰ ἀστειευθῆ δηλαδὴ μ' ἕνα φίλο του, ποὺ καθόντουσαν μαζύ, εἶχε βάλει τόσο σέλτς στὸ ποτήρι του, ὥστε αὐτὸ ξεχείλησε καὶ ἔκανε τὸν φίλο του μούσκεμα! Ὁ φίλος του τότε, θέλοντας νὰ τοῦ ἀνταποδώση τὸ ἴσα, ἅρπαξε τὴν μποτίλια τοῦ σέλτς. Μὰ ὁ Μουρούζης πειράχτηκε καὶ σηκώνοντας τὴν καρέκλα, τοῦ φώναξε ἀγρια:

—Ἂν μὲ βρέξης, σοῦ σπάω τὸ κεφάλι!

Κι' ἔτσι, ὁ «φίλος» του τὸν κάθησε π' αὐγά του! Καὶ ἡ ὀρχήστρα ξανάρχισε νὰ παίζη.

* * *

Ὅταν ἦταν στὴν Λαμία ὁ Μουρούζης συγκατοικοῦσε μὲ τὸν ὑπολοχαγὸ Κρίτσα. Ἡ μεγαλείτερη εὐχαρίστησι τῶν δυὸ φίλων καὶ συγκατοίκων, ἦταν νὰ μιμοῦνται τὴν Ἀρβανίτικη προφορὰ τοῦ ἐντοπίου Καραγκιόζη.

Μιὰ μέρα λοιπὸν ὁ Κρίτσας εἶπε τοῦ Μουρούζη:

—Ὀμέ, πρά, ὀρὲ Μουρούζη, τί γλέντι θάχουμε σήμερα, ὀρέ;

—Πρά, ὀρὲ Κρίτσα, θάχουμε, ὀρέ, γερὸ γλέντι ἀπόψε, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μουρούζης.

Πραγματι, σὲ λίγο, ὁ Μουρούζης πῆγε κρυφὰ στὸ δωμάτιό τους, ἄνοιξε μιὰ κασσετίνα μὲ μπαρούτι, κι' ἀφοῦ ἔχυσε τὴν περισσότερη κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι τοῦ συναδέλφου του, ἔκανε καὶ μιὰ στενὴ λουρίδα ἀπὸ μπαρούτι ὡς τὸ δικό του τὸ κρεββάτι.

Τὸ βράδυ, μόλις πέσανε νὰ πλαγιάσουν, ὁ Κρίτσας χασμουρήθηκε κι' εἶπε στὸν Μουρούζη:

—Πρά, ὀρὲ Μουρούζη, ποῦ εἶνε, ὀρέ, τὸ γλέντι, ποὺ θάχαμε, ὀρέ, ἀπόψε;

—Πρά, πρά, τώρα θὰ ἰδῆς, ὀρὲ Κρίτσα, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Μουρούζης.

Κι' ἀμέσως ἄναψε ἕνα σπίρτο καὶ τὸ πέταξε ἀπάνω στὴ λουρίδα τῆς μπαρούτης. Ἡ μπαρούτη φούντωσε ἀμέσως καὶ σκέπασε μὲ σύννεφα καπνοῦ τὸν Κρίτσα, ὁ ὁποῖος τινάχτηκε πάνω κατάπληκτος καὶ φώναξε:

—Ὀρὲ πρά, ὀρὲ Μουρούζη, τί τρέχει, ὀρέ;

—Ὀρὲ πρά, ὀρὲ Κρίτσα, ἀκόμη, ὀρέ, δὲν τὸ κατάλαβες; Ὀρέ, τὸ δουλειὰ ποὺ σοῦφκιασα, ὀρέ, εἶνε τὸ γλέντι ποὺ λέγαμε... Ἐννοεῖται, ὅτι μὲ τὸ «γλέντι» αὐτό, τὸ ἄκρως «Μουρουζικόν», εἶχε καῆ τὸ κρεββάτι τοῦ Κρίτσα.

* * *

Κάποτε, στὴν Κηφισιά, καθὼς διάβαινε ὁ Μουρούζης καβάλλα ἀπάνω στὸ περίφημο ἄλογό του, ἀπὸ ἕναν δρόμο, τρομοκράτησε ἕναν καρροτσέρη, ποὺ μὲ τὸ κάρρο του φορτωμένο πέτρες, ἐρχόταν ἀπ' τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι.

—Στάσου, γιατὶ ἀλλοιῶς χάθηκες! φώναξε ἄξαφνα στὸν ὑπόπτο καρροτσέρη ὁ Μουρούζης.

Κι' ἀμέσως σπηρούνισε τ' ἄλογό του καὶ πήδησε πάνω ἀπ' τὸ κάρρο καὶ τὸν καρροτσέρη.

Ὁ καρροτσέρης, μόλις συνῆρθε ἀπ' τὴν τρομάρα του, ἔκανε τὸν σταυρό του καὶ τὸ ἔβαλε στὰ πόδια, νομίζοντας πὼς εἶχε νὰ κάμη μὲ κανένα τρελλό...

* * *

Ὁ Μουρούζης, ἀπὸ παιδάκι ἀκόμη, εἶχε κλίσι στὴν ἱππασία.

Ὅταν ἦταν ἑνδεκα χρόνων, ἡ οἰκογένειά του κατοικοῦσε στὴν ὁδὸν Σόλωνος. Τότε ὁ μικρὸς αὐτὸς διαβολάκος διασκέδαζε κατὰ τὸν ἑξῆς πρωτότυπο τρόπο: Κρυβότανε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του καὶ περίμενε. Καὶ μόλις ἔβλεπε νὰ περνάη ἀπ' ἔξω κανένας λοῦστρος, πεταγόταν ἄξαφνα στὸ δρόμο καὶ μὲ ἐπιδεξιότητα γάτας, τὸν καβαλλίκευε στὸ σέβερκο καὶ τὸν ἄρχιζε στὸ ξύλο! Κι' ὅταν τὸ τρομοκρατοῦσε ἔτσι ἀρκετά, τοῦ φώναζε:

—Ἐμπρός!... Ντέε!...

Καὶ τὸ δυστυχισμένο δίποδο ὑποζύγιο μετέφερε τὸν τύραννό του στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ δρόμου. Ἀπὸ κεῖ, ὁ μικρὸς Μουρούζης γύριζε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο στὸ σπίτι του, καβαλλικεύοντας ἄλλον ἀπ' τοὺς συμπαθητικώτατους πιτσιρίκους βιοπαλαιστάς, ποὺ περνοῦσαν τυχαίως στὸ δρόμο.

Ὁ πατέρας τοῦ Μουρούζη τὸν ἔβγαζε ἀλύπητα, κάθε μέρα, γιὰ νὰ περιορίση τὸν σατραπισμό του αὐτόν. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἔπαιρνε χαμπάρι ἀπὸ τὸ ξύλο καὶ ξαναἀρχίζε πάντα τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια...

* * *

Ὁ Μουρούζης, ἀπὸ μικρὸς ἀκόμα, ἔβειχνε ὁλοφάνερα τὴν κλίσι του καὶ τὸν θαυμασμὸ του γιὰ τὴν παλληκαριά. Ὅταν ἦταν 8 ὡς 10 χρόνων, εἶχε κάνει μιὰ στολὴ ἀντάμικη καὶ κάθε ποὺ τοῦ ἐρχότανε βολικά, τὴν φορροῦσε καὶ καμαωνότανε μπροστὰ στὸν καθρέφτη. Ἡ στολὴ του αὐτὴ ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἕνα γαλάζιο σταυρωτὸ Σμυρνέϊκο γελέκι, ἀπὸ ἕνα πλατύτατο ζωνάρι, ἕνα ἀνάλογο παντελόνι καὶ σκουφάκι ἀπὸ θελοῦδο. Τρέλλα δηλαδὴ καὶ τῶν γονέων!...

* * *

Μιὰ μέρα ὁ Μουρούζης εἶδε στὴν Ἀθήνα ἕναν ἄγνωστό του νὰ κρατάη ἀλυσσοδεμένο ἕνα ἐξαιρετικὰ ὄμορφο σκυλί. Τόσο ἄρεσε τὸ σκυλὶ αὐτὸ στὸν Μουρούζη, ὥστε τὸ ἀγόρασε παυσίλυπα.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες πῆγαν στὸ σπίτι τοῦ Μουρούζη, ποὺ ἔλειπε ἐκείνη τὴν ὥρα, δυὸ ἀστυνομικοί, κι' ἄφησαν παραγγελία, ὅτι τὸ σκυλὶ ποὺ ἀγόρασε ἦταν τοῦ πρεσβευτῆ τῆς Αὐστρίας, ὅτι τοῦ τὸ εἶχαν κλέψει ἀπὸ καιρό, κι' ὅτι θὰ ξαναπερνοῦσαν νὰ τὸ πάρουν.

Ὁ Μουρούζης, ὅταν πῆγε στὸ σπίτι του, κι' ἔμαθε πὼς θὰ τοῦ παίρνανε τὸ ὄμορφο σκυλί, ποὺ τόσο τοῦ ἄρεσε, ἔγινε ἔξω φρενῶν.

Φώναξε λοιπὸν τὸ σκυλὶ κι' ἀφοῦ τὸ χάϊδεψε, τοῦ φύτεψε μιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι...

Τὴν τρέλλα του αὐτὴ ὁ Μουρούζης τὴν πλήρωσε μὲ 2.500 δραχμές, τὶς ὁποῖες ἔδωσε γιὰ ἀποζημίωσι στὸν Αὐστριακὸ πρεσβευτή.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΑΦΗΡΗΜΑΔΕΣ, ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ, ΠΑΡΑΞΕΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΕΛΛΕΣ

Πῶς ὁ Σουλλὺ ξεχνοῦσε νὰ φορέση τὰ ροῦχα του.. Ὁ Λέσιγκ καὶ τὰ χρυσᾶ νομίσματα. Πῶς ὁ Μπυφὸν καλλωπίζεταν σὰν γυναῖκα. Ἡ ἀτημελησία τοῦ Ντιντερὸ καὶ ἡ εὐαισθησία του. Τὰ κουρελιασμένα ροῦχα τοῦ Ζὰν-Πὼλ. Πῶς συνελήφθη ὡς ἀλήτης, κτλ. κτλ.

Ὁ πιὸ ἄξιος καὶ ἐργατικὸς ὑπουργὸς τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ' τῆς Γαλλίας, ὁ περίφημος Σουλλύ, ὅταν ἐργαζότανε ἐπὶ πολλὲς ὧρες συνεχῶς, πάθαινε τρομερὴ ἀφηρημάδα.

Κάποια χειμωνιάτικη μέρα, καθὼς πήγαινε μαζὺ μ' ἕνα φίλο του στὴν ἐκκλησία, τοῦ εἶπε:

—Κρυώνω, ἀγαπητέ μου κύριε. Σήμερα κάνει τρομερὸ κρῦο!

—Ἄ, μπᾶ! τοῦ ἀπάντησε ὁ φίλος του. Δὲν κάνει σήμερα περισσότερο κρύο ἀπὸ τὶς ἄλλες μέρες.

Καί, ξέροντας πὼς ὁ Σουλλὺ ἦταν πολλὲς φορὲς ἀφηρημένος, ἐπρόσθεσε:

—Μήπως, ἀγαπητέ μου, ντυθήκατε σήμερα ἐλαφρότερα ἀπὸ χθές;

Πραγματικά, ὁ Σουλλὺ φοροῦσε μονάχα τὸ παλτό του. Εἶχε ξεχάσει νὰ βάλη τὸ σακκάκι του καὶ τὰ ἄλλα ἐσωτερικὰ ροῦχα του!

* * *

Ἐξαιρετικὰ ἀφηρημένος ἦταν κι' ὁ Γερμανὸς σοφὸς Λέσιγκ. Μιὰ μέρα ὁ Λέσιγκ θέλησε νὰ δοκιμάση τὴν τιμιότητα τοῦ ὑπηρέτη του, καὶ γι' αὐτό, ἄφησε ἀπάνω στὸ γραφεῖο του μιὰ χούφτα νομίσματα κι' ἔφυγε.

Ὅταν γύρισε ὅμως, θυμήθηκε ὅτι εἶχε ξεχάσει μιὰ μικρὴ λεπτομέρεια: Νὰ τὰ μετρήση!

Ἔτσι δὲν μπόρεσε νὰ ἐξακριβώση ἂν ὁ ὑπηρέτης του τὸν εἶχε κλέψει ἢ ὄχι.

* * *

Λένε, ὅτι κάποτε ὁ μουσουργὸς Βένδα, ἀφοῦ κούρτισε τὸ πιάνο του, σηκώθηκε κι' ἔφυγε ἀπ' τὸ δωμάτιο ἐκεῖνο καὶ πῆγε σ' ἓν' ἄλλο γιά... ν' ἀκούση πῶς παίζει ὁ Βένδα!

* * *

Μιὰ φορὰ πάλι, κάποιος σοφός, καθὼς χτυποῦσε τὴν πίπα του στὸ τραπέζι, γιὰ νὰ τὴν ἀδειάση φώναξε:

—Ἐμπρός!...

Ἀκούγοντας δηλαδὴ τὸν κρότο τῆς πίπας, νόμιζε πὼς κάποιος χτυποῦσε τὴν πόρτα.

Κι' ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπάη τὴν πίπα κι' οἱ κρότοι, φυσικά, συνεχιζόντουσαν, ἔγινε ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμό του κι' ἄρχισε νὰ φωνάζη μ' ὅλη τὴ δύναμί του:

—Ἐμπρὸς λοιπόν!... Εἰσέλθετε!... Αὐτὸ ποῦ κάνετε, δὲν σᾶς τιμᾶ!...

* * *

Ἐκτὸς τῆς ἀφηρημάδας, οἱ μεγάλοι ἄνδρες εἶχαν κι' ἄλλες ἀδυναμίες, ἰδιοτροπίες καὶ μιζέριες.

Ὁ μέγας φυσιοδίφης Μπυφὸν ἦταν τὸ περίγελο τοῦ κοσμου, γιατὶ συνήθιζε νὰ καλλωπίζεται σὰν τὴ φιλάρεσκη γυναῖκα!... Τοῦ ἄρεσε νὰ ντύνεται μὲ ἀκριβὰ καὶ σπάνια ροῦχα καὶ νὰ φορῆ χρυσαφικά, διαμαντικὰ καὶ ἄλλα γυναικεῖα στολίδια.

Τὰ μαλλιά του τὰ χτένιζε σὲ μποῦκλες κι' ὅταν μελετοῦσε, διαρκῶς τὰ ταχτοποιοῦσε, βάζοντάς τους ἀσημένιες φουρκέτες καὶ χτενάκια.

* * *

Ὁ μικρόσωμος καὶ καχεκτικὸς Ἄγγλος ποιητὴς Πὼπ, δὲν διέφερε ἀπὸ μιὰ στολισμένη μαϊμουδίτσα! Τέτοια ἐντύπωσι ἔκανε ὅταν τὸν πρωτοέβλεπε κανεὶς μὲ τὰ μακριὰ καὶ πυκνὰ μαλλιά του, τὸ διαμαντοστόλιστο ξίφος του καὶ τὰ τεράστια λεπτοκεντημένα μανικέτια του.

* * *

Ὁ σοφώτερος ἀπ' τοὺς Γάλλους ἐγκυκλοπαιδιστὰς, ὁ περίφημος Ντιντερό, δὲν ἔδινε καμμιὰ σημασία γιὰ τὸ πῶς θὰ ντυθῆ καὶ θὰ παρουσιαστῆ στὸν κόσμο.

Ὅταν ἐπέστρεφε ἀπὸ τὴν Πετρούπολι στὸ Παρίσι, τριγυρνοῦσε στοὺς δρόμους τῶν πόλεων, ἀπ' τὶς ὁποῖες περνοῦσε, φορῶντας μπιτζάμες καὶ τὸ νυχτερινό του σκοῦφο! Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ὅσοι τὸν βλέπανε, τὸν θεωροῦσαν τρελλό!

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως, ὁ Ντιντερὸ ἦταν εὐαίσθητος κι' εὐσυγκίνητος, σὲ ὑπερβολικὸ βαθμό.

Κάποτε ἕνας φίλος του ποὺ τὸν ἐπεσκέφθη, τὸν βρῆκε νὰ κλαίη, χύνοντας πύρινα δάκρυα.

—Πρὸς Θεοῦ! Τί ἔπαθες; τὸν ρώτησε ἀνήσυχος.

—Κλαίω γιὰ μιὰ σπαραξικάρδιο ἱστορία, ποὺ τὴν ἔγραψα πρὶν ἀπὸ λίγο! τοῦ ἀπάντησε ὁ Ντιντερό, διακοπτόμενος ἀπὸ ἀναφυλλητά.

* * *

Ὁ πολυαγαπημένος τῶν γυναικῶν Γερμανὸς συγγραφεὺς Ζὰν-Πὼλ Ρίχτερ, τριγύριζε στοὺς δρόμους, δίχως γραβάτα καὶ καπέλλο, ντυμένος μὲ κουρελιάρικα ροῦχα καὶ ξεσχισμένα παπούτσια.

Κάποτε, δυὸ ἀστυνομικοί, βλέποντάς τον σ' αὐτὰ τὰ χάλια, τὸν περάσανε γιὰ μισότρελλο ἀλήτη καὶ τὸν πήγανε στὴν ἀστυνομία. Ἐκεῖ ὅμως ἔτυχε νὰ βρίσκεται ὁ διοικητὴς τῆς πόλεως, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὸν Ζὰν-Πὼλ καὶ μεσολάβησε γιὰ τὴν ἀπόλυσί του.

* * *

Ἡ πνευματώδης Γαλλίδα συγγραφεὺς Μαρία ντὲ Γκουρναί, ἦταν θετὴ κόρη καὶ συγχρόνως φίλη τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Μονταίνι.

Ὅταν πέθανε ὁ ἔνδοξος φίλος καὶ πατέρας της, ἡ κ. ντὲ Γκουρναὶ ἐνόμισε πὼς ἔπρεπε, ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὴ μνήμη του, ὄχι μόνο νὰ γράφη, ἔχοντας ὡς ὑπόδειγμα τὸ ὕφος καὶ τὴν τεχνοτροπία του, ἀλλὰ καὶ νὰ ντύνεται σ' ὅλη της τὴ ζωὴ μὲ ροῦχα ἀπαράλλαχτα μὲ ἐκεῖνα ποὺ φοροῦσε ὅταν ζοῦσε ὁ Μονταίνι. Ἔτσι, κι' ὅταν ἄκμα ἔφτασε στὰ ὀγδόντα της χρόνια, περιφρονῶντας τὰ εἰρωνικὰ σχόλια τῆς κοινωνίας, ἐξακολουθοῦσε νὰ ντύνεται, ὅπως ντυνόταν ὁ μέγας φιλόσοφος.

* * *

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Φτωχοῦ Διαβόλου» Λεσάζ, ἐνῶ ἐργαζόταν μὲ μεγάλη εὐκολία τὴν ἡμέρα, μόλις βράδυαζε, ἦταν ἀνίκανος νὰ γράψη ἔστω καὶ μιὰ μόνο λέξι. Ἡ νύχτα τοῦ σκοτείνιαζε τὸ μυαλό!

Σηκωνόταν κάθε πρωὶ μὲ τὸ χάραμα καὶ μόλις τὸν χαϊδεύανε οἱ πρῶτες ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, ξαναβρίσκε τὴ διαύγεια τοῦ πνεύματός του καὶ ἐστρωνόταν στὸ γράψιμο. Ὅσο ψήλωνε τὸ ἄστρο τῆς ἡμέρας καὶ γινόταν λαμπρότερο, τόσο καὶ πιὸ πολὺ καθάριζε τὸ μυαλό του κι' ἡ φαντασία του ἄνοιγε περισσότερο τὰ φτερά της.

Κι' ἐργαζόταν ἀκούραστα ὁ Λεσάζ, ὡς ὅτου ἔγερνε ὁ ἥλιος στὴ δύσι του, ὡς τὴ στιγμὴ δηλαδὴ ποὺ ἡ διανοητικές του δυνάμεις τὸν ἐγκατέλειπαν καὶ πάλι.

* * *

Ἀντιθέτως μὲ τὸν Λεσάζ, ὁ συμπατριώτης του ἱστορικὸς Μεζερέυς, ὄχι μόνον δὲν μποροῦσε νὰ ἐργαστῆ μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ τὸ ἀνεχθῆ καθόλου. Ὁ Μεζερέυς ἔμενε ὅλη μέρα στὸ γραφεῖο του, τοῦ ὁποίου τὰ παράθυρα ἦταν κατὰ πλειστα καὶ σκεπασμένα μὲ μαῦρα τούλια, κι' οἱ τοῖχοι κι' ἡ πόρτες βαμμένες καταμαύρα. Ὁ μανιακὸς αὐτὸς συγγραφεὺς διάβαζε κι' ἔγραφε ὑπὸ τὸ φῶς πολλῶν κίτρινων λαμπάδων, ποὺ τὶς εἶχε τοποθετημένες στὴ σειρὰ μπροστὰ στὸ τραπέζι του.

Λέγεται ἀκόμα γιὰ τὸν Μεζερέυς, ὅτι τοὺς φίλους του ποὺ τὸν ἐπισκεπτόντουσαν, τοὺς ξεπροβόδιζε ὡς τὴν ἐξώπορτα, κρατῶντας πάντα ἕνα κηροπήγιο, κι' ὅταν ἀκόμα ἦταν μέρα-μεσημέρι!

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Ολονυχτὸ μαρτύριο

ΦΛΩΡΑ ΜΠΡΙΛΛΑΝΤΗ

(ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Νόμισε πὼς ὁ Ἀρτέμης θὰ ρχόταν στὸ δωμάτιό μου καὶ ἦταν ἕτοιμος νὰ τὸν παρακολουθήσῃ, μὰ ὁ Ἀρτέμης μπῆκε στὴν τραπεζαρία καὶ κατόπιν πῆγε πρὸς τὸ δωμάτιο τῆς ὑπηρεσίας.

Γιατὶ ἔκανε τὸ γῦρο αὐτόν ;

Γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ἀσφαλῶς ἂν οἱ ὑπηρέτες κοιμήθηκαν.

Ὁ Λέανδρος τὸ κατάλαβε σὔτὸ καὶ δὲν βγῆκε ἀπ' τὴν κάμαρή του. Σὲ λίγο ἄκουσε τὸν πατέρα του νὰ ξαναγυρίζῃ στὸ γραφεῖο του. Ἡ ὑπηρέτριες δὲν εἶχαν κοιμηθῇ ἀκόμα.

Πέρασε ἄλλη μισὴ ὥρα.

Τὸ σπίτι βυθίστηκε σιγὰ-σιγὰ στὴ σιωπὴ καὶ στὸ σκότος.

Ἡ ὑπηρεσία ἀποσύρθηκε στὸ διαμέρισμά της γιὰ νὰ κοιμηθῇ.

Ὁ Λέανδρος παραμόνευε ἄγρυπνος, πίσω ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ δωματίου του.

Ἄξαφνα ἀντήχησε πάλι ν' ἀνοίγῃ ἡ πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ Ἀρτέμη. Ὁ Λέανδρος τὸν ἄκουσε νὰ βγαίνῃ σιγὰ-σιγὰ ἔξω. Δὲν ἤρθε ἴσια στὸ δωμάτιό μου. Ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὅλοι εἶχαν κοιμηθῇ καὶ πῆγε πρῶτα ὡς τὸ διαμέρισμα τῆς ὑπηρεσίας. Κατόπιν γύρισε πίσω καὶ στάθηκε μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ δωματίου τοῦ Λεάνδρου. Περπατοῦσε στὰ νύχια, ὅσο πιὸ σιγὰ μποροῦσε...

Μὰ ὁ Λέανδρος ἀντελήφθη τί συνέβαινε, ἀποτραβήχτηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ κρεββατιοῦ του καὶ προσποιήθηκε ὅτι ροχαλίζει.

Ὁ Ἀρτέμης ξεγελάστηκε. Καὶ σίγουρος πειὰ πὼς ὅλοι μέσα στὸ σπίτι κοιμόντουσαν, τράβηξε ἴσια πρὸς τὸ δωμάτιό μου.

Μπρὸς στὴν πόρτα στάθηκε. Ὄχι γιατὶ δίσταζε. Ἀλλὰ γιὰ νὰ βεβαιωθῇ πὼς ὅλοι μέσα στὸ σπίτι ἦσαν βυθισμένοι στὸν ὕπνο. Κατόπιν, σίγουρος πειὰ ὅτι κανένας δὲν ὑποπτευόταν τί ἀτιμία ἐσκόπευε νὰ κάνῃ, βέβαιος ὅτι κανένας δὲν θ' ἀντιλαμβάνοταν τίποτα, ἄνοιξε σιγανὰ τὴν πόρτα τῆς κρεββατοκάμαράς μου καὶ μπῆκε μέσα.

Δὲν ἄναψε φῶς.

Τὸ φῶς φοβίζει τοὺς κακοῦργους.

Ἔβγαλε μόνον ἀπ' τὴν τσέπη του ἕνα ἠλεκτρικὸ φανάρι κι' ἔριξε τὸ φῶς του ἀπάνω μου.

Κοιμόμουν βαθειά...

Ἤμουν βυθισμένη στὸν πιὸ βαρὺ λήθαργο.

Τὸ ναρκωτικὸ ποὖχε ρίξει στὴν μπύρα, εἶχε κάνει τὸ θαῦμα του. Καὶ τώρα βρισκόμουν ἐκεῖ μπροστά του, ἀνυπεράσπιστη, σὰν σφάγιο μπρὸς στὸ χασάπη!...

Μὰ ἂν κοιμόμουν ἐγώ, ὑπῆρχε κάποιος ποὺ ἀγρυπνοῦσε καὶ παραφύλαγε. Ὁ φύλαξ ἄγγελός μου. Ὁ Λέανδρος.

Μόλις ἄκουσε ὁ Λέανδρος τὸν πατέρα του νὰ ἀνοίγῃ τὴν πόρτα τῆς κρεββατοκάμαράς μου, ἄνοιξε κι' αὐτὸς τὴ δική του καὶ βγῆκε ἔξω, χωρὶς νὰ φορέσῃ τὰ παπούτσια του, γιὰ νὰ μὴν ἀκουστῇ. Στάθηκε λίγα λεπτὰ στὸ διάδρομο καὶ κατόπιν προχώρησε κι' αὐτὸς ὡς τὸ δωμάτιό μου. Μπρὸς στὴν πόρτα στάθηκε καὶ κύτταξε μέσα. Εἶδε τὸν πατέρα του νὰ σκύβῃ ἀπὸ πάνω μου καὶ νὰ μὲ κυττάζῃ στὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ του. Κατόπιν τὸ φῶς ἔσβυσε. Τί συνέβαινε μέσα στὸ σκοτάδι ;

Ὁ Λέανδρος ἀγωνιοῦσε.

Δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ.

Ἔπρεπε νὰ ἐπέμβῃ, νὰ μπῇ μέσα ;

Ἄξαφνα, τὴ στιγμὴ αὐτή, ἕνα αὐτοκίνητο ἀκούστηκε νὰ περνάῃ στὸ δρόμο. Τὸ αὐτοκίνητο πέρασε κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς κάμαράς μου καὶ τὸ φῶς τῶν προβολέων του χτύπησε στὶς γρίλλιες τῶν παραθύρων καὶ θαμποφώτισε τὴν κάμαρη.

Στὸ φευγαλέο αὐτὸ φῶς, ὁ Λέανδρος εἶδε ξαφνιασμένος τὸν πατέρα του νὰ σκύβῃ ἀπάνω μου καὶ νάχῃ κολλημένα τὰ χείλη του στὰ δικά μου!...

Αὐτὸ ἔφτασε.

Χωρὶς νὰ διστάσῃ στιγμὴ ὁ Λεάνδρος ὥρμησε μέσα στὸ δωμάτιο, ἔξαλλος, κραυγάζοντας :

—Μητέρα!... Μητέρα!...

Στὸ ἄκουσμα τῆς κραυγῆς αὐτῆς τοῦ Λεάνδρου, ὁ Ἀρτέμης τινάχτηκε πρὸς τὰ πίσω ξαφνιασμένος.

Τὰ μάτια του, τὰ ὁποῖα σπιθοβολοῦσαν μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν τῆς τίγρεως, γύρισαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Λεάνδρου. Τὸν διέκρινε καλὰ μέσα στὸ σκοτάδι κι' ἄφησε ἕνα μουγκρητὸ λύσσας, ἕνα μουγκρητὸ μανίας.

Ἦταν ἕτοιμος νὰ ὁρμήσῃ ἐπάνω στὸ Λεάνδρο, μὰ προηγουμένως ἔτρεξε κι' ἄναψε τὸ φῶς.

Ὁ Λέανδρος ἔτρεμε ὅλος.

Μὰ δὲν ἔτρεμε ἀπὸ φόβο. Ἔτρεμε ἀπὸ θυμὸ μᾶλλον.

Ὁ Ἀρτέμης ἐμαίνετο...

Ἦταν σίγουρος πὼς τὴ νύχτα αὐτὴ θὰ ἱκανοποιοῦσε τὸν πόθο του, κατόπιν τῆς ἀτιμίας ποὺ εἶχε διαπράξει. Κι' ἄξαφνα παρουσιαζόταν ὁ Λέανδρος καὶ τοῦ ἀνέτρεπε ὅλα τὰ βδελυρὰ σχέδια, τὴν πιὸ κρίσιμη, τὴν πιὸ ἀπολαυστικὴ στιγμὴ γι' αὐτόν.

Γιὰ τὸν Ἀρτέμη ἡ πρᾶξις αὐτὴ τοῦ Λεάνδρου, ἦταν πρωτοφανοῦς θρασύτητος. Τί ἀνακατευόταν αὐτὸς στὶς δουλειές του ; Μήπως δὲν ἤμουν γυναῖκα του ; Μήπως δὲν μποροῦσε, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ὅ,τι τοῦ ἀρέσει ;

Φαντάζεστε συνεπῶς τὸ θυμὸ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ὅταν ἄκουσε τὴν κραυγὴ τοῦ Λεάνδρου, ὅταν τὸν εἶδε νὰ στέκῃ μπρός του ἀπειλητικός.

Ὁ Λέανδρος σωριάστηκε κάτω χωρὶς νὰ βγάλῃ τὴν παραμικρὴ κραυγὴ πόνου...

—Κτῆνος!... Κτῆνος! οὐρλιαξε. Ἠλίθιε!... Γελοῖε!... Βλάκα, τί ζητᾶς ἐδῶ ; Ποιὸς σοῦδωκε τὸ δικαίωμα νὰ μπῇς ἐδῶ μέσα ; Γιατὶ μὲ παραμονεύεις ; Μίλα, κτῆνος ;

Ἡ φωνή του, καθὼς μιλοῦσε ἦταν βραχνή.

Ἀφροὶ βγαίνανε ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ἀτάραχος ὅμως πάντα ὁ Λεάνδρος, σταύρωσε τὰ χέρια του μπρὸς στὸ στῆθος του καὶ τοῦ ἀπάντησε, κυττάζοντάς τον κατάματα :

—Ἤρθα νὰ ὑπερασπίσω τὴ μητέρα μου!

—Πῶς ; Τί ἔκαμε, λέει ; Ἤρθες νὰ ὑπερασπίσῃς τὴ μητέρα σου ; Κι' ἀπὸ ποιόν, γελοῖε ; Ἀπὸ ποιόν, ἀνόητε ; Μίλα, βλάκα, ἀπὸ ποιόν ;

—Ἀπὸ σένα!

—Ἐμένα ; Ἐμένα!

—Ναί, ἀπὸ σένα.

—Βλάκα, δὲν εἶμαι ὁ ἄντρας τῆς γυναίκας μου ; Δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ κάνω ὅ,τι θέλω ; Πῶς τόλμησες νὰ μπῇς ἐδῶ μέσα ; Ποιὸς σ' ἐκάλεσε, ἀνόητε ;

—Σοῦ εἶπα : Ἤρθα νὰ ὑπερασπίσω τὴ μητέρα μου. Κι' ὅπως βλέπω, ἔκαμα πολὺ καλὰ νἄρθω. Ἡ μητέρα μου κινδύνευε σοβαρῶς. Ναί, ναί... Γιατὶ δὲν ξυπνᾶ ἡ μητέρα ; Γιατὶ κοιμᾶται ἔτσι βαθειά ; Τί εἶδους ὕπνος εἶν' αὐτός ;

Σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμή, πῆρε τὴν ἀνάσα του καὶ φώναξε δυνατά :

—Μητέρα!... Μητέρα!...

Μὰ ἤμουν τόσο βυθισμένη στὸν ὕπνο, ὥστε οὔτε ἀντελήφθην τίποτε.

Ὁ Ἀρτέμης, ἀκούγοντας τὸ Λέανδρο νὰ μὲ φωνάζῃ, ἐφρύαξε.

Θὰ ξυπνοῦσαν ἀπ' τὶς φωνὲς ἡ ὑπηρέτριες.

Θ' ἄκουγε ἡ γειτονιά.

Δὲν εἶχε καμμιὰ δικαιολογία γιὰ ὅ,τι συνέβαινε. Δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ βαθύτατο ὕπνο μου, κι' αὐτὸ τὸν ἀγρίεψε περισσότερο. Ἡ ὄψις του σκοτείνιασε, μελάνιασε. Ὥρμησε ἐναντίον τοῦ Λεάνδρου, τὸν ἅρπαξε ἀπ' τοὺς ὤμους καὶ θέλησε νὰ τὸν πετάξῃ ἔξω.

Μὰ ὁ Λεάνδρος ἦταν ἀρκετὰ γερός, πιὸ δυνατὸς ἀπ' τὸν πατέρα του. Ἡ ἀσκήσεις εἶχαν χαλυβδώσει τὰ νεῦρα του. Ἀντιστάθηκε λοιπόν, ἅρπαξε τὸν πατέρα του ἀπ' τὸ χέρι, τὸν ἔσφιξε δυνατά, πολὺ δυνατὰ καὶ τοῦ φώναξε :

—Δὲν θὰ φύγω. Καταλαβαίνεις ; Δὲν ἐννοῶ ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ δῶ μέσα. Θὰ μείνω ἐδῶ, κοντὰ στὴ μητέρα μου.

—Φύγε, κάθαρμα! οὐρλιαξεν ὁ Ἀρτέμης.

—Ὄχι! Θὰ φύγῃς ἐσύ!

—Θὰ φύγῃς ἢ ὄχι ;

—Ὄχι!...

Μὴν ξέροντας πειὰ τί κάνει ὁ Ἀρτέμης, τρελλός, τυφλὸς ἀπ' τὸ θυμό του, ὥρμησε κοντὰ σὲ μιὰ ἑταζέρα, ἅρπαξε ἀπὸ κεῖ ἕνα ὁρειχάλκινο κηροπήγιο καὶ σηκώνοντάς το, χτύπησε μ' αὐτὸ στὸ κεφάλι τὸ Λέανδρο, πρὶν προφτάσει νὰ φυλαχτῇ.

Ὁ Λέανδρος σωριάστηκε κάτω, χωρὶς νὰ βγάλῃ τὴν παραμικρὴ κραυγὴ πόνου. Τὸ χτύπημα ἦταν δυνατὸ καὶ τὸν ζάλισε ἀμέσως. Ἀπ' τὴν πληγὴ ποὺ τοῦ ἄνοιξε στὸ κεφάλι τὸ κηροπήγιο, ἄρχισε νὰ τρέχῃ ἄφθονο αἷμα καὶ νὰ βάφῃ τὸ παρκέττο.

Ὁ Ἀρτέμης, βλέποντας τί ἔκανε, βλέποντας τὸ γυιό του σωριασμένο κάτω αἱμόφυρτο, συνῆλθε ἀμέσως, σὰν νὰ δέχτηκε κατακέφαλα ὁλόκληρο δοχεῖο μὲ παγωμένο νερό. Τὸ κηροπήγιο ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια του. Τὰ μάτια του γούρλωσαν.

—Τὸν σκότωσα!... τραύλισε.

Κι' ἔσκυψε σαστισμένος κοντὰ στὸ Λέανδρο.

Δυὸ τρομερὲς λέξεις ἠχοῦσαν τώρα στ' αὐτιά του ἐπίμονα : «συζυγοκτόνος!» — «παιδοκτόνος!»

Ἔβαλε γρήγορα-γρήγορα τὸ χέρι του στὸ στῆθος τοῦ Λεάνδρου. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε κι' αὐτὸ τὸν ἡσύχασε κάπως. Δὲν τὸν εἶχε σκοτώσει. Μὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσῃ τὴν τρομερὴ αἱμορραγία. Τὸ αἷμα ἔτρεχε ἄφθονο ἀπ' τὴν πληγὴ τοῦ νέου...

Μιὰ βλασφήμια ξέφυγε ἀνόμεσα ἀπ' τὰ σφιγμένα δόντια τοῦ Ἀρτέμη. Βλαστημοῦσε τὴν τύχη του, ἐμένα, τὸ γυιό του, τὸ Θεό. Τάχε μ' ὅλους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του...

Ἅρπαξε γρήγορα-γρήγορα μιὰ πετσέτα καὶ θέλησε νὰ δέσῃ τὸ κεφάλι τοῦ Λεάνδρου. Τὰ χέρια του τρέμανε καὶ συγχρόνως ἔρριχνε φοβισμένες ματιὲς πρὸς τὸ μέρος μου. Ἂν ξυπνοῦσα ἄξαφνα καὶ τἄβλεπα ὅλ' αὐτά ;

Ἀλλὰ ὁ ὕπνος μου ἦταν βαθύς, βαθύτατος. Δὲν ὑπῆρχε τέτοιος κίνδυνος. Ἀφοῦ ἔδεσε τὴν πληγὴ τοῦ Λεάνδρου, στάθηκε στὴ μέση τῆς κάμαρης ἀπηυδησμένος, κατατρομαγμένος, ἐξαλλος.

Τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ τώρα ;

Ἦταν ἀνάγκη νὰ σηκώσῃ τὸ Λεάνδρο καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ στὸ κρεββάτι του. Καὶ κατόπιν νὰ καλέσῃ ἀμέσως τὸ γιατρό. Μὰ τί θἄλεγε ὁ γιατρὸς γιὰ ὅλ' αὐτά ; Δὲν θὰ θυμόταν, βλέποντας τὴν κατάστασι τοῦ Λεάνδρου, δὲν θὰ θυμόταν, λέω, μιὰ ἀνάλογη περίπτωσι, ἕνα ἀνάλογο δρᾶμα, στὸ ἴδιο σπίτι καὶ μὲ τὰ ἴδια πρόσωπα ;

Ὄχι, ὄχι, δὲν ἔπρεπε νὰ κληθῇ ὁ ἴδιος γιατρός, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐξετάσει ἄλλοτε καὶ εἶχε περιθάλψει καὶ τὴ μακαρίτισσα μητέρα τοῦ Λεάνδρου. Ἡ ἐπανάληψις τῆς ἴδιας ἱστορίας, τοῦ ἴδιου ἐγκλήματος, θὰ τὸν ἐξήγειρε ἴσως καὶ ἦταν ἐπόμενο νὰ φτάσουν τὰ πράγματα ὡς τ' αὐτιὰ τῆς ἀστυνομίας...

Τότε ;

Ὁ Ἀρτέμης, μέσα στὴ ζάλη του, δὲν μποροῦσε νὰ σκεφτῇ τίποτα.

Σφούγγισε τὸ πρόσωπό του μὲ τὸ μαντῆλι του καὶ ἔσκυψε γιὰ νὰ σηκώσῃ ἀπὸ κάτω τὸν Λεάνδρο. Τὸν ἔπιασε ἀπ' τὶς μασχάλες καὶ τὸν μετέφερε, μισοέρνοντάς τον σχεδόν, στὴν κάμαρά του, ὅπου τὸν πλάγιασε στὸ κρεββάτι του. Μὰ ἐκεῖ, ἡ πληγὴ τοῦ νέου ἄρχισε πάλι νὰ τρέχῃ αἷμα.

Ὁ Ἀρτέμης τρόμαξε.

Εἶχε χάσει πειά, ὕστερα ἀπὸ τόση ἀγωνία, ὅλη του τὴν ἐνεργητικότητα, ὅλο του τὸ ζωῶδες θάρρος. Ἔψαξε, παραπατῶντας σὰν μεθυσμένος, βρῆκε τὸ πακέττο μὲ τὸ βαμβάκι καὶ ξανάδεσε τὴν πληγή.

Τὰ προσκέφαλα καὶ τὸ σεντόνι εἶχαν βαφεῖ κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμα.

Ὁ Λέανδρος ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ἀναίσθητος.

Σαστισμένος ὁ Ἀρτέμης, γύρισε στὴν κρεββατοκάμαρα ποὺ βρισκόμουν. Πρὶν μπῇ μέσα, στάθηκε κι' ἀφουγκράστηκε ἀρκετά. Τὸ σπίτι ἦταν βυθισμένο στὴ σιωπή.

Ἡ ὑπηρεσία κοιμόταν.

Μπῆκε μέσα κατόπιν καὶ σφούγγισε ἀπὸ κάτω τὰ αἵματα.

Ὕστερα πλησίασε στὸ κρεββάτι ποὺ ἤμουν ξαπλωμένη. Δὲν εἶχε πειὰ διάθεσι γιὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ ἴδια. Μὲ σκούντησε μόνον, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν κοιμόμουν. Μὲ ξανασκούντησε. Δὲν κινήθηκα καθόλου. Ἔσκυψε κοντὰ στ' αὐτί μου καὶ μὲ κάλεσε μὲ τ' ὄνομά μου.

—Φλώρα!

Τίποτε..."Ημουν σὰν πεθαμένη!...

Αὐτὸ τὸν τρόμαξε περισσότερο.

Ἂν τὸ ναρκωτικό μὲ θανάτωνε ;

Ἂν ἡ δόσις ἦταν πολὺ μεγάλη γιὰ τὸν ὀργανισμό μου ;

Ἡ τρομάρα του—ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔμαθα κατόπιν ἀπ' τὸν ἴδιο καὶ θὰ ἐξηγήσω πῶς — ἡ τρομάρα του, λέγω, δὲν εἶχε ὅρια. Βημάτιζε νευρικὰ πάνω-κάτω, δάγκωνε τὶς γροθιές του, μουρμούριζε λόγια ἀσυνάρτητα. Ποτάμι ἔτρεχε ὁ ἱδρῶτας στὸ μέτωπό του...

Τὰ γονατά του λύγιζαν...

Τὰ χέρια του τρέμανε...

Τὸ στόμα του εἶχε στεγνώσει καὶ τὰ μηνίγγια του χτυποῦσαν, χτυποῦσαν...

Διψοῦσε σὰν κολασμένος.

Βγῆκε στὴν τραπεζαρία κλονιζόμενος καὶ συγκρατούμενος ἀπ' τοὺς τοίχους γιὰ νὰ μὴν πέσῃ κάτω, σήκωσε τὴ γυάλινη κανάτα μὲ τὸ νερό, ἔπιε πλέον ἀπὸ τὸ μισὸ κι' ἔπειτα σωριάστηκε σὲ μιὰ καρέκλα, τραυλίζοντας :

—Κατάρα!... Κατάρα!...

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὸ ρολόγι τοῦ τοίχου, ἕνα μεγάλο παληὸ ἐκκρεμές, χτύπησε βαρειὰ καὶ πένθιμα, δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Ὁ Ἀρτέμης τινάχτηκε ὄρθιος, σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ κακὸ ὄνειρο κι' ἔτρεξε στὸ δωμάτιο τοῦ Λεάνδρου. Ὁ Λέανδρος δὲν εἶχε συνέλθει. Χλωμὸς κι' ἀκίνητος, σὰν νεκρός, βρίσκοταν ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι του.

Ἡ χλωμάδα του μάλιστα ἦταν τόση τὴ στιγμὴ αὐτή, ὥστε ὁ Ἀρτέμης ἀνατρίχιασε.

—Πέθανε! μούγκρισε.

Καὶ παραπατῶντας, πλησίασε στὸ κρεββάτι καὶ ρίχτηκε, σωριάστηκε σχεδόν, πάνω στὸ στῆθος τοῦ παιδιοῦ του, βάζοντας τ' αὐτί του στὴν καρδιά του.

Ἡ καρδιὰ τοῦ Λεάνδρου χτυποῦσε κανονικά.

Ὁ Ἀρτέμης ἄφησε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως.

—Πρέπει νὰ φέρω ἕνα γιατρό, ψιθύρισε, σηκωνόμενος ὄρθιος.

(Ἀκολουθεῖ)

— Κατάρα!... Κατάρα!...

ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ "ΜΑΥΡΟΥ ΓΑΤΟΥ,,

Η ΜΠΟΕΜΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ "ΣΑΝΣΟΝΙΕ,, ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΛΕ ΠΤΙ

Τὰ ἐξωφρενικά του ἀνέκδοτα. "Οπου οἱ γονεῖς του τὸν στέλνουν γι' ἀλάτι κι' αὐτὸς πηγαίνει στὸ Παρίσι. Πῶς χάθηκε ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα χρόνια. Ἡ κλασικὴ ἀφηρημάδα τοῦ Λὲ Πτί. Ἡ εἰκόνα τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ρουέν. Ἡ ἄφιξις τοῦ Λὲ Πτὶ στὸ Παρίσι. Τὸ μαντηλοδεμένο χέρι. Στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα, κτλ. κτλ.

Συνεχίζοντας τὴν δημοσίευσι τῆς βιογραφίας τῶν διασημοτέρων «σανσονιὲ» τῆς Μονμάρτρης καὶ τοῦ Καρτιὲ Λατέν, σᾶς παρουσιάζουμε σήμερα καὶ τὸν Ἀλφρέδο Λὲ Πτί, ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀντιπροσωπευτικοὺς καὶ συμπαθητικοὺς τύπους τοῦ μποεμικοῦ κόσμου ποὺ ἔδρασε, προπολεμικῶς, κάτω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ σκιὰ τοῦ «Μαύρου Γάτου», τοῦ περίφημου φιλολογικοῦ καφενείου τοῦ Ροδόλφου Σαλί. Γελοιογράφος, σανσονιέ, διηγηματογράφος, ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτί, ἐξεδήλωσε μὲ πολλοὺς τρόπους τὴν πλουσία καλλιτεχνική του ἰδιοσυγκρασία. Ἀρκοῦσε, ὅμως, μόνο ἡ πρωτοφανὴς ἀφηρημάδα του, ἡ καταπληκτικὴ ἀδιαφορία ποὺ ἔδειχνε ἀπέναντι καὶ τῶν πιὸ σοβαρῶν ζητημάτων, ἡ κλασικὴ ἀνικανότης του νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν πραγματικότητα, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὁ Λὲ Πτὶ μιὰ περιφανῆ θέσι στὸν...καλλιτεχνικὸ κόσμο, ὁ ὁποῖος δὲν διακρίνεται οὔτε γιὰ τὴν σταθερότητα, οὔτε καὶ γιὰ τὴν ουνέπειά του!

* * *

Ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ γεννήθηκε στὶς 8 Ἰουλίου 1841 σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Γαλλίας. "Οπως ὅλοι οἱ...μεγάλοι καλλιτέχναι τῶν αἰώνων, ἔτσι κι' αὐτὸς εἶχε ἀπὸ μικρὸ παιδὶ κλίσεις ἀντίθετες πρὸς τὶς ἐπιθυμίες τῶν γονέων του. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του ἤθελαν νὰ τὸν κάνουν ἐπιστήμονα γεωργό, ἀλλὰ ὁ Ἀλφρέδος ἤθελε νὰ γίνῃ ζωγράφος. Πῶς νὰ συνεννοηθοῦν, λοιπόν, μεταξύ τους, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι;..

"Ενα μεσημέρι—ὁ Ἀλφρέδος θὰ ἦταν τότε δεκάξη χρόνων—ἡ μητέρα του τὸν ἔστειλε στὸν γειτονικὸ μπακάλη ν' ἀγοράσῃ ἁλάτι.

—Νάρθῃς σύντομα! τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του. Πρέπει ν' ἁλατίσω ἀμέσως τὸ φαΐ.

—Ἔννοια σου, μαμᾶ!

Ξέρετε πότε γύρισε ὁ Ἀλφρέδος στὸ σπίτι;

"Υστερ' ἀπὸ πέντε ἀκριβῶς χρόνια!...

Μὴ γελᾶτε! Σᾶς λέμε τὴν ἀλήθεια, χωρὶς καμμιὰ ὑπερβολή!

"Εξω ἀπὸ τὸ μπακάλικο, ὁ Ἀλφρέδος συνάντησε ἕναν παραγγελιοδόχο, ὁ ὁποῖος πήγαινε μὲ τὸ ἰδιόκτητο ἁμάξι του στὸ Ρουέν...

—Μὲ παίρνεις καὶ μένα μαζύ σου, τὸν ρώτησε ὁ Λὲ Πτί, χωρὶς νὰ καλοσκεφτῇ τὶς συνέπειες τῆς πράξεώς του. Θέλω πολὺ νὰ πάω στὸ Ρουέν, γιατὶ βρίσκεται πιὸ κοντὰ στὸ Παρίσι ἀπὸ τὸ χωριό μου...

—Καὶ γιατί θέλεις νὰ πᾶς στὸ Παρίσι; ρώτησε ὁ ἔμπορος τὸ μικρὸ χωριατόπουλο, ξεκαρδισμένος στὰ γέλια.

—Γιὰ νὰ γίνω μεγάλος ζωγράφος, διάβολε! φώναξε ὁ Ἀλφρέδος.

Ἡ ἀπάντησι αὐτὴ ἐνθουσίασε τὸν παραγγελιοδόχο, ὁ ὁποῖος δέχτηκε νὰ πάρῃ μαζύ του στὸ Ρουὲν τὸν ἀνήλικο αὐτὸν διάβολο, ποὺ ἤθελε νὰ γίνῃ «μεγάλος ζωγράφος»... Θεωροῦμε τώρα περιττὸ νὰ σᾶς περιγράψουμε τὴν ἀνησυχία, τὴν ἀλλοφροσύνη τῶν γονέων τοῦ ἐξαφανισθέντος... Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα τῆς περιφερείας ἀναστατώθηκαν κι' ἄρχισαν ἀμέσως τὶς ἔρευνες, ἡ ὁποῖες δὲν κατέληξαν, φυσικά, σὲ κανένα ἀποτέλεσμα...Καὶ ὅλοι θεωροῦσανε τὸν Ἀλφρέδο ὁριστικὰ ξεγραμμένο ἀπὸ τὸν κατάλογο τῶν ζωντανῶν, ὅταν, ἕνα **πρωΐ—δυὸ** περίπου μῆνες μετὰ τὴν ἐξαφάνισί του—ἡ μητέρα του ἔπαιρνε ἀπὸ τὸν γυιόκα της τὴν ἀκόλουθη λιγόλογη ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸ Ρουέν·

«Τὸ ἁλάτι τὸ ἔδωσα σ' ἕνα μικρὸ τοῦ μπακάλη, μὲ τὴν παράκλησι νὰ σοῦ τὸ φέρῃ ἀμέσως. Μήπως τὸ λησμόνησε ;

Ἀλφρέδος

Ὑ Γ.—Εἶμαι στὸ Ρουέν. Περνῶ πολὺ καλά. Σᾶς φιλῶ ὅλους !»

* * *

Ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ ἔμεινε δυὸ περίπου χρόνια στὸ Ρουέν. Στὸ διάστημα αὐτὸ κέρδισε ἀρκετὰ χρήματα, φτειάνοντας, στὸ πόδι, προσωπογραφίες χωρικῶν, στὶς ἐμποροπανηγύρεις ποὺ γινότουσαν στὰ περίχωρα. Κανεὶς βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυριοθῇ, ὅτι τὰ πορτραῖτα αὐτὰ ἦσαν ἀριστουργήματα... Μὰ κ' οἱ ἀφελεῖς χωρικοὶ τοῦ Ρουέν δὲν εἶχαν καὶ μεγάλες ἀξιώσεις, ἀναλόγως τῆς ὁμοιωθῆς ποὺ ἔδιναν στὸν καλλιτέχνη...

Μιὰ μέρα, παρουσιάστηκε στὸν Ἀλφρέδο μιὰ ἀνέλπιστη εὐκαιρία ν' ἀναδειχθῇ. Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἑνὸς χωριοῦ, ἔξω ἀπὸ τὸ Ρουέν, πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Λὲ Πτὶ καὶ τοῦ παρήγγειλε ἕναν μεγάλο πίνακα θρησκευτικῆς ὑποθέσεως, γιὰ τὴν κυνούργια ἐκκλησία τους.

—Σᾶς ἀφίνω ἀπόλυτη ἐλευθερία στὴν ἐκλογὴ τοῦ θέματος, τοῦ εἶπε μεταξὺ ἄλλων ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος. Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι ὁ πίνας αὐτὸς πρέπει νὰ εἶνε ἕτοιμος ὡς τὰ τέλη τοῦ μηνός, ὁπότε θὰ γίνουν τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκκλησίας...

—Ἔννοια σας, ἔννοια σας! τὸν καθησύχασε ὁ Ἀλφρέδος.

—Πάρτε καὶ πενῆντα φράγκα προκαταβολή...

Ὁ Ἀλφρέδος πῆρε τὰ πενῆντα φράγκα καὶ πῆγε ἀμέσως, σὲ μιὰ ἐξοχικὴ ταβέρνα, ποὺ φημιζότανε γιὰ τὸ κρασί της. Ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι, παραπατῶντας, εἶχε λησμονήσει τί τοῦ εἶπε ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος. Τοῦ κάκου ἔσπαζε τὸ κεφάλι του νὰ θυμηθῇ τί εἶδους πίνακα τοῦ εἶχε παραγγείλει. Τὸ μόνο ποὺ συγκράτησε στὴ μνήμη του, ἦταν ὅτι τοῦ ἄφηναν ἐλευθερία στὴν ἐκλογὴ τοῦ θέματος... Καί, ξεκινῶντας ἀπὸ αὐτὴ τὴ βάσι, ἄρχισε νὰ ζωγραφίζῃ ἕνα τεράστιο ταμπλό, τὸ πρῶτο μεγάλο συνθετικὸ πίνακα ποὺ ἔκανε στὴ ζωή του.

Τὴν ὡρισμένη μέρα, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος κ' οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ πῆγαν νὰ παραλάβουν τὸν πίνακα. Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκκλησίας θὰ γινότουσαν τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας μέρας, καὶ θὰ παρευρίσκονταν σ' αὐτὰ ὁ νομάρχης τοῦ Ρουέν, ὅλο τὸ δικαστικὸ σῶμα, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ οἱ προϋχοντες τῆς περιφερείας. Μὲ δυὸ λόγια, χάρι στὶς ἐνέργειες τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος, τὰ ἐγκαίνια τῆς μικρῆς ἐκείνης ἐκκλησίας, θὰ ἔπαιρναν χαρακτῆρα πανηγυρικό...

"Οταν, ὅμως, ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ ξεσκέπασε τὸν πίνακά του, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος καὶ οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ... ἔμειναν μὲ στόμα ὀρθάνοιχτο ἀπὸ κατάπληξι! Ὁ καλλιτέχνης νόμισε πὼς ἔμειναν ἐκστατικοὶ μπρὸς στὸ ἀριστούργημά του καὶ ἄρχισε νὰ χαμογελᾶ μὲ προσποιητὴ μετριοφροσύνη.

—Τί ἔκανες, ἀθεόφοβε!... οὐρλιαχτὰ ξαφνικὰ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος. Τὸν πίνακα αὐτὸν θέλεις νὰ κρεμάσουν στὴν ἐκκλησία;... Θεέ μου! τι συμφορὰ ἦταν αὐτὴ ποὺ ἔπαθα! Τί θὰ πῶ στὸν νομάρχη, ποὺ τὸν ἔχω εἰδοποιήσει ὅτι παρήγγειλα σ' ἕνα μεγάλο ζωγράφο ἀπὸ τὸ Παρίσι νὰ μοῦ φτειάξῃ ἕνα πίνακα γιὰ τὸ ναό;...

...Ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ εἶχε λησμονήσει ὅτι τὸ ταμπλὼ προοριζότανε γιὰ μιὰ ἐκκλησία, καὶ ζωγράφισε μιά...ὁλόγυμνη χωριατοπούλα ποὺ λουζότανε μὲ φόβο σ' ἕνα ποταμάκι, κρυμμένη πίσω ἀπὸ καλαμιές...

Τὴν ἑπομένη, ὁ μεγάλος καλλιτέχνης ἀναγκαζότανε νὰ φύγῃ μὲ τὰ πόδια γιὰ τὸ Παρίσι...γιὰ νὰ μὴ τὸν βάλουν φυλακὴ ἐπειδὴ εἰρωνεύτηκε τὰ θεῖα!...

* * *

Ὁ Ἀλφρέδος πῆγε στὸ Παρίσι κυριολεκτικὰ μὲ τὰ πάδια, γιατὶ δὲν εἶχε χρήματα ν' ἀνέβῃ στὸ λεωφορεῖο. Τὴν πρώτη του ἑβδομάδα στὴ Γαλλικὴ πρωτεύουσα, τὴν πέρασε νηστικός. Ὡστόσο, κατὰ βάθος, ἦταν εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τύχη του. Προτιμοῦσε νὰ πεινάῃ στὸ Παρίσι, παρὰ νὰ εἶνε χορτάτος στὸ χωριό του.

Χάρι στὸ πεῖσμα του καὶ τὴν ἐργατικότητά του, ὁ Ἀλφρέδος κατόρθωσε νὰ μὴ πεθάνῃ τῆς πείνας. Γνωρίστηκε μὲ ἀρκετοὺς νεαροὺς ζωγράφους, οἱ ὁποῖοι τὸν ὑποστηρίξανε, μπόρεσε νὰ παρακολουθήσῃ μαθήματα στὸ Πολυτεχνεῖο, νὰ τελειοποιήσῃ τὸ ταλέντο του. Συγχρόνως ἐξεδηλώθη μέσα του καὶ μιὰ ἄλλη καλλιτεχνικὴ τάσι: τοῦ εὐθυμογράφου καὶ τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Ἀλφρέδος ἄρχισε νὰ συνεργάζεται σὲ διάφορα εὐθυμογραφικὰ περιοδικά, στολίζοντας τὰ διηγήματα καὶ τὰ τραγούδια του μὲ δικές του γελοιογραφίες. Καὶ ὅταν κατάφερε νὰ σχηματίσῃ μιὰ ἀρκετὰ καλὴ κοινωνικὴ θέσι, πῆγε μιὰ μέρα στὸ χωριό του νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς γονεῖς του, πέντε χρόνια μετὰ τὴν...ἀπόδρασί του. Ὁ πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πληροφορηθῇ στὸ μεταξὺ τοὺς θριάμβους του, τὸν συχωρέσανε μὲ ὅλη τους τὴν καρδιὰ γιὰ τὴν λύπη ποὺ δοκίμασαν ἄλλοτε ἐξ αἰτίας τῆς ἐλαφρομυαλιᾶς του...

"Υστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, ξαναβλέπουμε τὸν Ἀλφρέδο στὸ Παρίσι, συνεργάτη στὰ γνωστότερα σατυρικὰ περιοδικά, γελοιογράφο γνωστότατο καὶ σανσονιὲ στὰ διάφορα φιλολογικὰ καμπαρὲ—μὰ πάντοτε ἀλλοπρόσαλλο κι' ἀφηρημένο.

"Ενα βράδυ παρουσιάστηκε σὲ μιὰ ταβέρνα, στὴν ὁποία τραγουδοῦσε, μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι δεμένο μ' ἕνα μαντῆλι.

—Πληγώθηκες μήπως ; τὸν ρώτησαν οἱ φίλοι του.

—Ὄχι, ἀπεκρίθηκε ὁ Ἀλφρέδος. Μὰ ἔδεσα τὸ μαντῆλι αὐτὸ γιὰ νὰ θυμηθῶ ὅτι πρέπει νὰ περάσω ἀπὸ τὸ σπίτι ἑνὸς φίλου μου καὶ νὰ πάρω τὸ βιολί μου, ποὺ τὸ λησμόνησα ἐκεῖ χτὲς τὸ βράδυ... Στὸ δρόμο, κύτταζα διαρκῶς τὸ μαντηλοδεμένο χέρι μου γιὰ νὰ μὴ ξεχάσω τὸ βιολί...

—Καλά, καὶ ποῦ εἶνε τὸ βιολί σου; τὸν ρώτησε ὁ καταστηματάρχης, συγκρατῶντας μὲ βία τὰ γέλια του.

—

Ὁ Ἀλφρέδος εἶχε λησμονήσει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ φίλου του καὶ νὰ πάρῃ τὸ βιολί του, ἂν καὶ στὸ δρόμο κύτταζε διαρκῶς τὸ μαντῆλι του!...

"Ενα καυστικὸ σατυρικὸ τραγούδι του κατὰ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ, ἔγινε ἀφορμὴ νὰ καταδικασθῇ ὁ Ἀλφρέδος ἀπὸ τὸ Πταισματοδικεῖο σὲ κράτησι τεσσάρων ἡμερῶν. Τὴν ποινὴ αὐτὴν ὁ καλλιτέχνης τὴν ἔκαμε στὸ κρατητήριο τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος τῆς γειτονιᾶς του.

Τὸ βράδυ ὅμως τῆς πέμπτης ἡμέρας, ὁ Ἀλφρέδος Λὲ Πτὶ—ἐλεύθερος πιὰ—ξαναπαρουσιάστηκε στὸ τμῆμα καὶ μπῆκε σοβαρώτατος στὸ κρατητήριο, λέγοντας στὸν κατάπληκτο φρουρό:

—Αὔριο τὸ πρωῒ νὰ μὲ ξυπνήσῃς νωρίς, ἐπειδὴ ἔχω μιὰ σοβαρὴ δουλειά!

Ὁ ἀδιόρθωτος Ἀλφρέδος λησμόνησε πὼς τὸν εἶχαν ἀποφυλακίσει!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: "Αλλα σπαρταριστὰ ἀνέκδοτα τοῦ Ἀλφρέδου Λὲ Πτί.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

«ΘΥΜΗΣΙ»

Στὸ ἴδιο σπίτι βρέθηκα τὸ καταμαγεμένο
καὶ ἡ ψυχή μου πέταξε σὲ χρόνια μακρυνά,
γιατ' ἦταν ἀπ' ἀνάμνησες παντοῦ πλημμυρισμένο,
καὶ τὴν μορφή σου νόμιζα πὼς θἄβλεπα ξανά.
Θαρροῦσα πὼς θ' ἀντίκρυζα τὰ θεϊκά σου μάτια,
κι' ὅτι σιμά μου θ' ἄκουα τὴν πλάνα σου φωνή,
ποὺ τότε μ' ἔσεονε γλυκὰ σ' ὀνειρευτὰ παλάτια
καὶ τὴν καρδιά μου ἔκανε γιὰ πάντα νὰ πονῇ.
Κι' ὁλόγυρα μοῦ φαίνετο σὰν νάτανε χυμένη
ἀπ' τὴν γλυκειά σου τὴν πνοή, μιὰ θεϊα μυρωδιά,
κάποια σκιὰ φτερούγιζε, λὲς κι' ἦταν μαγεμένη,
στὴ ξεχασμένη θέσι σου, τὴν ἀδειανὴ γωνιά.
Κι' ἀπόμεινα κυττάζοντας μὲ μάτια δακρυσμένα,
ἀπὸ τὸν πόνον ποὖνοιωθα ἐκείνην τὴν στιγμή,
τὸ κάθε τι ποὺ θύμιζεν, ἀλλοίμονο, ἐσένα,
στὴν θολωμένη σκέψι μου, στὴ δόλια μου ψυχή.

«ΤΑΠΕΙΝΟΣ ΜΕΝΕΞΕΣ»

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Τ' ἀστέρια, τ' ἀγριολούλουδα,
τ' ὁλάπαλο τ' ἀγέρι,
καὶ τὰ μικρὰ τρελλόπουλα,
ἐπάνω στὰ δεντρά,
Οἱ κάμποι, τὰ ψηλὰ βουνά,
τῆς θάλασσας τὰ μέρη,
κάποιας συρμῆς τὰ γάργαρα
κι' ὁλόδροσα νερά,

Τὸ κῦμα τ' ἀτρικύμιστο,
τὸ γυριστὸ ἀκρογιάλι,
καὶ μιὰ βαρκοῦλα ὁλόλευκη
δεμένη στὸ γιαλό,
Γῆ κι' οὐρανὸς καὶ θάλασσα
σιγοῦν κι' ἀκοῦν ἀγάλι,
κάποια ψυχή, στὸν πρῶτο της
ἐρωτικὸ παλμό...

Σ' ΕΝΑ ΣΠΙΤΑΚΙ

Σ' ἕνα σπιτάκι ἀπόμερο, τὸ χάρο βλέπει μόνο,
μιὰ κόρη ποὺ ψυχορραγεῖ, ποὺ λυώνει, ἀπὸ τὸν πόνο,
ἀμίλητη καὶ σκεφτι-
(κή, στὴν παγερὴ γα-
(λήνη,
Ὢ! Μιὰ ζωὴ ποὺ χά-
(νεται καὶ μὲ τὸν ἦ-
(λιο σβύνει...

Γ. Β. ΜΗΤΣΕΑΣ

Μιὰ αὐτογελοιογραφία τοῦ Ἀλφρέδου Λὲ Πτὶ

ΣΚΕΨΕΙΣ, ΓΝΩΜΕΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ἀρχή του καὶ τὸ τέλος του. Ὁ ἔρωτας ὅμως δὲν ἔχει οὔτε ἀρχή, οὔτε τέλος. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ πιστοποιεῖ τὴν ἀνυπαρξία τοῦ ἔρωτος.
Βίντερδορφ

* * *

Ἐκεῖνος ποὺ παντρεύεται πολὺ ἀργά, παντρεύεται γιὰ τοὺς γειτόνους του.
Ἱσπανικὴ Παροιμία

* * *

Ἡ συμπλήρωσις τῆς εὐτυχίας ἑνὸς ἀνδρὸς καὶ μιᾶς γυναίκας εἶνε ὁ ἀμοιβαῖος ἔρωτας.
Ρωσσικὴ

* * *

Ἡ χλωμάδα ἐξιδανικεύει τὴν ὠμορφιὰ τῶν γυναικῶν καὶ ἐξευγενίζει τὴ νεότητα τῶν ἀνδρῶν.
Γεωργία Σάνδη

* * *

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει τὴ δύναμι ν' ἀγαπήσῃ καὶ ν' ἀγαπηθῇ, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ζῇ.
Ἀδόλφος Ἐννερ

* * *

Δὲν μπορεῖ νὰ ἐκτιμήσῃ κανεὶς τὴ δύναμι τοῦ ἔρωτος, παρὰ μονάχα ὅταν τὸν ἔχει κυρίαρχό του.
Ἀββᾶς Πρεβώ

* * *

Τίποτε δὲν τιμᾶ περισσότερο μιὰ γυναῖκα, ὅσο ἡ ὑπομονή της, καὶ τίποτε λιγότερο, ὅσο ἡ ὑπομονὴ τοῦ ἀνδρός της.
Ζουμπὲρ

* * *

Ὁ μεγαλείτερος ἐχθρὸς τῆς ἀγάπης εἶνε ἡ ἐγωπάθεια.
Δνὶς Σομμερου

* * *

"Οπου ὑπάρχει τὸ συμφέρον, δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ οὔτε στιγμὴ ὁ πραγματικὸς ἔρωτας.
Ἀλέβ. Γκινιών

* * *

Ὁ φοβιτσιάρης ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ μιὰ ὥμορφη φιλενάδα.
Μασσαλιώτικη Παροιμία

* * *

Ἡ κόλασις εἶνε στρωμένη μὲ γυναικεῖες γλῶσσες.
Παριζιάνικη Παροιμία

* * *

Προτιμώτερο εἶνε νὰ ἐμπιστευθῇς τὴν περιουσία σου καὶ τὸ μυστικό σου στὸν φίλο σου, παρὰ στὴ σύζυγό σου.
Λοπὲ ντὲ Βέγα

* * *

"Αν ἀγαπᾷς πραγματικὰ ἕνα ἀνδρόγυνο, νὰ εὔχεσαι φρονιμάδα στὸ σύζυγο καὶ ὑπομονὴ στὴ σύζυγο.
Ἰταλικὴ Παροιμία

* * *

"Αν θέλεις νάσαι κύριος στὸ σπίτι σου, παντρέψου γυναῖκα μικρότερη ἀπὸ σένα.
Τοσκανικὴ

* * *

Ὁ ἔρωτας μᾶς ἀρέσει περισσότερο ἀπὸ τὸ γάμο, γιατὶ τὰ μυθιστορήματα εἶνε περισσότερο εὐχάριστα ἀπὸ τὴν ἱστορία.
Σάμφορ

* * *

Ἡ γυναῖκες ποὺ κάνουν ἀστεῖα μὲ τὸν ἔρωτα, παίζουν τὸ ἴδιο μὲ τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα, ποὺ παίζουν μὲ ἀκονισμένα μαχαίρια : Πάντοτε πληγώνονται.
"Αγιος Πρόσπερ

* * *

Ποῦ μπορεῖ νὰ βρῇ κανεὶς τριαντάφυλλο χωρὶς ἀγκάθια ; Καὶ ποῦ γυναῖκα χωρὶς γλῶσσα ;
Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ

* * *

Ἡ φιλαρέσκεια τῶν γυναικῶν ἐμπιδενίζει κάθε ἄλλο αἴσθημά τους.
Δ' Ἀρζάνς

* * *

"Οταν χάσουν οἱ γυναῖκες τοὺς ἄνδρες των, θρηνολογοῦν περισσότερο γιὰ νὰ συγκινήσουν τοὺς ἄλλους ἄνδρες παρὰ γιὰ τὴν συμφορὰ ποὺ τὶς βρῆκε.
Σάβιντ Ἐφεμιών

* * *

Στὸν ἔρωτα οἱ μαθηταὶ ξέρουν ὅσα κι' οἱ δάσκαλοι.

* * *

Ὁ γάμος μοιάζει μ' ἕνα φρούριο πολιορκημένο. Οἱ ἔξω ἀπ' αὐτὸ θέλουν νὰ μποῦν μέσα καὶ οἱ μέσα νὰ βγοῦν ἔξω.

* * *

'Απ' ὅσα λέγονται γιὰ τὶς γυναῖκες, δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃ κανεὶς οὔτε τὰ μισά.
Ἀπαρτίνος

* * *

Πρέπει νὰ φοβᾶται κανεὶς τὴ γυναῖκα του, κι' ὅταν ἀκόμη βρίσκεται στὸν Παράδεισο.
Ἀλ. Δουμᾶς

* * *

"Ακουγε πάντα τὴν πρώτη συμβουλὴ τῆς γυναίκας σου κι' ὄχι τὴ δεύτερη ποὺ θὰ σοῦ δώσῃ.
Μυσὲ

* * *

Ἡ γυναῖκα εἶνε πολὺ γλυκειὰ καὶ πρέπει νὰ τὴν ... ἁλατίζουμε !

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ!

Ὁ σκληρὸς Νόμος τῆς Σιωπῆς στὸ Ἄρκανσας. Ἡ ἀποκάλυψις ἑνὸς ἐγκλήματος. Τὰ μαρτύρια καὶ τὸ κάψιμο τοῦ Κόννι Φράνκλιν. Ἡ τραγωδία τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς του. Ἡ παράξενη δίκη τῶν τεσσάρων δολοφόνων. Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἀναστήθηκε, κλπ. κλπ.

ΚΕΙ κάτω στ' ἄγρια βουνὰ τῆς πολιτείας τοῦ Ἄρκανσας ὑπάρχει ἕνας σκληρὸς κι' ἀδυσώπητος νόμος: ὁ νόμος τῆς σιωπῆς. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ τὸν παραβῇ, σκοτώνεται ἀμέσως ἀπὸ τοὺς χρυσοθήρες. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ἕνα σωρὸ φρικιαστικὰ ἐγκλήματα παραμένουν ἄγνωστα καὶ μυστηριώδη. Κανένας κάτοικος δὲν τολμάει ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του. Ξέρει ἀμέσως τί περιμένει τὸν προδότη. Κι' ἡ ἀστυνομία ἔχει ἀφήσει στὴν τύχη τους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ λύνουν μόνοι τους μὲ τὰ μαχαίρια τὶς διαφορές τους... Σχετικὴ μὲ τὰ παραπάνω εἶνε ἡ ἑξῆς τραγικὴ ἱστορία·

"Ενα βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ὁ «σερίφης», ὁ ἀστυνόμος τοῦ Ὀζάρκα, Σὰμ Τζόνσον, ἔγραφε ἤσυχα στὸ γραφεῖο του μιὰ ἀναφορά, ἔνοιωσε κάποιον νὰ τὸν χτυπᾷ στὸν ὦμο. Σήκωσε λοιπὸν ἐφοπλισμένος τὸ κεφάλι του. "Ενας ἄγνωστος στεκόταν ὄρθιος κοντά του. Ὁ μυστηριώδης ἐπισκέπτης του πῆρε ἕνα μολύβι ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ ἀστυνομικοῦ κι' ἔγραψε ἀργὰ σ' ἕνα χαρτὶ αὐτὲς τὶς λέξεις, γιατὶ ἦταν μουγκός.

«"Ενας ἄνθρωπος δολοφονήθηκε ἀπάνω στὰ βουνά. Οἱ ἐγκληματίες, ἀφοῦ πρῶτα τὸν βασάνισαν, τὸν σκότωσαν κι' ἔπειτα τὸν ἔκαψαν!»

—Πότε; ρώτησε ἀναστατωμένος ὁ ἀστυνομικός.

—Ἐδῶ κι' ὀχτὼ μῆνες! ἔγραψε ὁ μουγκός.

—Καὶ περίμενες ὀχτὼ μῆνες γιὰ νἄρθῃς νὰ μᾶς τὸ πῇς;...

—Ὁ Νόμος τῆς Σιωπῆς, ξέρεις πολὺ καλά, ὅτι κοντένει τὴ γλῶσσα!...

Ὁ παράδοξος ἐπισκέπτης, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ καταπληκτικὸ ὄφος τοῦ σερίφη, συνέχισε ἀργὰ τὸ γράψιμό του:

—Κάθομαι σὲ μιὰ καλύβα, μέσα στὴν ἐρημιὰ τοῦ βουνοῦ. Μιὰ νύχτα εἶδα κάτι φλόγες νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ δάσος. Φοβήθηκα τότε μήπως ἡ φωτιὰ μεγαλώσει κι' ἔτρεξα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος γιὰ νὰ τὴν περιορίσω. Μόλις ἔφτασα ὅμως κοντά της, πάγωσα ἀπὸ τὸν φόβο μου! Εἶδα ἕναν χωριανό μου ξαπλωμένο ἀπάνω στὴ φωτιὰ νὰ καίγεται! Γύρω του στεκόντουσαν τέσσερες ἄνθρωποι. "Ενας ἄλλος πιὸ πέρα προσπαθοῦσε νὰ κάνῃ μιὰ γυναῖκα νὰ σωπάσῃ, φράζοντας μὲ τὰ χέρια του τὸ στόμα της.

Πιὸ πέρα ἀκόμα, σ' ἕνα δέντρο, εἶδα ἕναν ἄλλο κάτοικο τοῦ Ὀζάρκα νὰ παρακολουθῇ κρυμμένος προσεκτικὰ τὸ κάψιμο τοῦ θύματος: "Ηταν ὁ Λούϊς Σώνκλη.

—Γνωρίζεις τὴ γυναίκα ποὺ καλοῦσε βοήθεια; ρώτησε ὁ ἀστυνόμος.

—Θυμᾶμαι καλά... "Ηταν ἡ Τίλλα Ρούμινερ καὶ τὸ θῦμα ἦταν ὁ Κόννυ Φράνκλιν, ὁ ἀρραβωνιαστικός της.

Ὁ σερίφης πῆρε τὸ τηλέφωνο καὶ κάλεσε τὸν εἰσαγγελέα Χοὺγκ Οὐίλλιάμσων. Κι' ὁ ἄγνωστος, συνεχίζοντας τὴν κατάθεσί του, τοὺς ἀπεκάλυψε ἀκόμη, ὅτι ὅταν οἱ πέντε ἐγκληματίες ἔκαψαν τὸ θῦμα τους, μάζεψαν ὅ,τι εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἔθαψαν στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου.

—Εἶνε πολὺ μακρυὰ ἀπὸ δῶ; τὸν ρώτησε, ὅταν τελείωσε, ὁ σερίφης.

—Ὄχι. Εἶνε ὡς εἰκοσιπέντε χιλιόμετρα...

Ὁ ἀστυνόμος κι' ὁ φίλος του εἰσαγγελεὺς Οὐίλλιάμσων, ἀκολούθησαν τότε τὸν μυστηριώδη ἄγνωστο ὡς τὸν τόπο ποὺ ἔγινε τὸ ἔγκλημα καὶ στὴ ρίζα πράγματι ἑνὸς δέντρου ἀνεκάλυψαν μερικὰ ἀνθρώπινα κόκκαλα ποὺ ἦσαν μαυρισμένα ἀπὸ τὴ φωτιά. Δὲν ὑπῆρχε, λοιπόν, καμμιὰ ἀμφιβολία, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔλεγε ἀλήθεια. Σ' αὐτὸ τὸ μέρος εἶχε ἐκτυλιχθῆ ἕνα φρικιαστικὸ ἔγκλημα.

Οἱ δυὸ φίλοι διευθύνθηκαν τότε πρὸς τὴν καλύβα τοῦ Λούϊς Σώνκλη, ὁ ὁποῖος ἐκάπνιζε ἤσυχα τὴν πίπα του, καθισμένος στὴν πόρτα, καὶ δὲν ἔδειξε καμμιὰ ἀνησυχία ὅταν εἶδε τὸν ἀστυνομικό.

Ἡ ἀρραβωνιαστικιὰ τοῦ Κόννυ Φράνκλιν, Τίλλα Ρούμινερ

—Τί ξέρεις γιὰ τὴν δολοφονία τοῦ Κόννυ Φράνκλιν; τὸν ρώτησε ἀπότομα ὁ «σερίφης».

Ὁ «θεῖος», ὅπως ἀποκαλοῦσαν τὸν γέρο κάτοικο τοῦ Ὀζάρκα, χωρὶς νὰ κουνηθῇ ἀπὸ τὴν θέσι του, τοῦ ἀπάντησε ἀπόραχος:

—Δὲν ξέρω τίποτα. Ὁ νόμος τῆς σιωπῆς ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ πάρχῃ στὸν τόπο μας...

Ὁ σερίφης ἀναγκάσθηκε τότε νὰ τὸν ἀπειλήσῃ, ὅτι θὰ τὸν φυλάκιζε. Μὰ ὁ Λούϊς Σώνκλη δὲν εἶχε δῆ τίποτα, οὔτε ἤξερε τὰ ὀνόματα τῶν δολοφόνων.

Ὁ «σερίφης» καὶ ὁ εἰσαγγελεύς, ἀπογοητευμένοι, ἀναγκάσθηκαν νὰ τὸν ἀφήσουν καὶ πῆγαν νὰ βροῦν τὴν Τίλλα Ρούμινερ. Καθόταν μαζὶ μὲ τὴν μητέρα της καὶ τὰ μικρὰ ἀδέλφια της σὲ μιὰ παράγκα, κοντὰ στὸ δάσος. Στὴν ἀρχή, ἡ ἀρραβωνιαστικιὰ τοῦ Κόννυ κύτταξε τοὺς ἀστυνομικοὺς μ' ἕνα θλέμμα τρόμου καὶ δὲν τόλμησε νὰ μιλήσῃ.

—Φοβᾶμαι τὴν ἐκδίκησί τους, εἶπε στὸ σερίφη. Θὰ μὲ σκοτώσουν κι' ἐμένα ὅπως κι' ἐκεῖνον ἂν μιλήσω!

"Υστερα ὅμως ἀπὸ λίγο, κατανικώντας τὸ φόβο της, τοὺς ἀπεκάλυψε ὅλη τὴν φρικιαστικὴ τραγωδία:

—Πηγαίναμε μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικό μου διηγήθηκε στοὺς ἀστυνομικούς, γιὰ νὰ κανονίσουμε μὲ τὸν πάστορα τὴ μέρα τοῦ γάμου μας... Ξαφνικά, μόλις εἴχαμε φτάσει σ' ἕνα ἔρημο μέρος τοῦ δάσους, μᾶς ἐπετέθησαν πέντε ἄνθρωποι. "Αρπαξαν τὸν ἀγαπημένο μου Κόννυ, τὸν ἔβδυσαν κι' ἄρχισαν νὰ τοῦ χαράζουν τὸ δέρμα μὲ τὰ μαχαίρια τους. Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς μοῦ ἔκλεισε τὸ στόμα μὲ τὰ χέρια του καὶ μὲ ἀνάγκασε νὰ παρακολουθήσω ὅλο τὸ μαρτύριο τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ μου. Ἀφοῦ οἱ κακοῦργοι βρέθηκαν νὰ τὸν βασανίζουν μὲ τὰ μυχαίρια τους, μάζεψαν ξύλα, τὸν ἔβεσαν γερὰ πάνω σ' ἕνα δέντρο, κι' ἔπειτα ἔβαλαν φωτιά... Ἐπειδὴ ὅμως οὔρλιαζε δυνατὰ ἀπὸ τοὺς πόνους, ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τὸν ἐπλησίασε κοντὰ στὸν χτύπησε μὲ τὸ μαχαῖρι του στὴν καρδιά! Δὲν ἄντεχα νὰ θλέπω τὸ ἀρραβωνιαστικό μου νὰ καίγεται καὶ λιποθύμησα... Ὅταν συνῆλθα, δὲν ὑπῆρχε τίποτα πειὰ ἀπὸ αὐτόν. Οἱ κακοῦργοι μοῦ ἔβεσαν τότε τὰ μαχαίρια τους καὶ μὲ φοβέρισαν, ὅτι ἂν μιλήσω, θὰ πάθω καὶ ἐγὼ τὰ ἴδια.

—Καλά, καὶ δὲν ἀνησύχησε κανεὶς γιὰ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ Κόννυ Φράνκλιν; ρώτησε ὁ σερίφης.

—"Ολος ὁ κόσμος νόμισε ὅτι μὲ εἶχε ἐγκαταλείψει κι' εἶχε φύγει μακρυὰ ἀπὸ τὴν Ὀζάρκα, τοῦ ἀπάντησε ἡ Τίλλα Ρούμινερ.

—Ξέρεις τὰ ὀνόματα τῶν δολοφόνων; τὴν ρώτησε ὁ εἰσαγγελεύς.

Ἡ Τίλλα Ρούμινερ τότε ἔβγαλε μιὰ κρυὴ φρίκης κι' ἄρχισε νὰ διηγῆται σὰν παραμιλάγε:

—Ναί! Ναί... Ὁ Γκρηγουσαίη ἦταν ἕνος ποὺ προσπαθοῦσε νὰ μὲ κάνῃ νὰ σωπάσω, ὁ "Εστερ χτυποῦσε τὸν Κόννυ μὲ μυτερὴ πέτρα, ὁ Γιοὺνγκερ τὸν χτυποῦσε καὶ τὸν κομμάτιαζε ἀλύπητα... Δυστυχισμένε μου Κόννυ!... Ἀ τὸν κακοῦργο τὸν Χουάϊτ, μὲ τί λύσσα τοῦ ἔμπηξε τὸ μαχαίρι στὴν καρδιά...

—Μὰ ὁ μουγκὸς μᾶς ἔγραψε, ὅτι ἦσαν πέντε οἱ δολοφόνοι, παρατήρησε ὁ σερίφης.

Ἡ Τίλλα Ρούμινερ δίστασε μιὰ στιγμὴ κι' ἔπειτα τοῦ ἀπάντησε:

—"Οχι, ὄχι, ἦσαν τέσσερες! Ὁ μουγκὸς ξεγελάστηκε. "Ησαν μονάχα τέσσερες!

Ὁ «σερίφης» διάταξε τότε τοὺς ἀστυνομικοὺς νὰ τὸν ἀκολουθοῦσαν, νὰ συλλάβουν τοὺς τέσσερες ἐγκληματίας. "Επειτα, ἔβαλε φωτιὰ νὰ αὐτοκίνητο τὴν Τίλλα Ρούμινερ, τὸν μουγκὸ καὶ τὸν Λούϊς Σώνκλη καὶ μὲ τὴν συνοδεία τῶν χωροφυλάκων, γιὰ νὰ τοὺς παραστατεύσουν ἀπὸ τοὺς ἐξαγριωμένους κατοίκους τοῦ Ὀζάρκα ποὺ ἤθελαν νὰ τοὺς

Ὁ πέμπτος δολοφόνος, ποὺ παίξε τὸ ρόλο τοῦ νεκραναστημένου...

μωρήσουν, γιατὶ εἶχαν παραβῆ τὸν Νόμο τῆς Σιωπῆς, τοὺς ὡδήγησε στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα...

Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ δὲν θὰ εἶχε τίποτα τὸ ἐξαιρετικὸ καὶ θὰ ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα ἄγρια δράματα τῆς ἐρωτικῆς ἀντιζηλείας, ἂν τὴ μέρα ποὺ δικαζόντουσαν οἱ τέσσερες ἐγκληματίαι, δὲν παρουσιαζόταν...τὸ θῦμα πρὸ τῶν καταπλήκτων δικαστῶν.

—Εἶμαι ὁ Κόννυ Φράνκλιν, δήλωσε κατηγορηματικὰ στοὺς δικαστάς. Φωνάξετε τὴν ἀρραβωνιαστικιά μου νὰ μὲ ἀναγνωρίσῃ!...

Ἡ Τίλλα Ρούμινερ, ὅμως, δὲν τὸν ἀνεγνώρισε.

—"Οχι, ὄχι! Δὲν εἶνε αὐτός, ψιθύρισε, δὲν εἶνε ὁ Κόνιυ! Ὁ ἀγαπημένος μου ἦταν ξανθὸς κι' εἶχε γκρίζα μάτια, ἐνῶ αὐτὸς εἶνε μελαχρινὸς μὲ μαῦρα μάτια.

—Τίλλα, ἀγαπημένη μου Τίλλα, δὲν μὲ γνωρίζεις λοιπόν; Μὲ ἐξέχασες τόσο γρήγορα; φώναξε ὁ «ἀρραβωνιαστικός» της κι' ἔκανε νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ.

Μὰ ἐκείνη τραθήχτηκε μὲ φρίκη ἀπὸ κοντά του.

—"Οχι, δὲν εἶσαι ἐσύ!... Τὸν ἀγαπημένο μου τὸν εἶδα νὰ τὸν σκοτώνουνε μπροστά μου!... "Επειτα, ἂν εἶσαι ἐσὺ ὁ Κόννυ, πές μου τί τραγοῦδι μοῦ τραγουδοῦσες ὅταν εἴμαστε μαζύ;... τὸν ρώτησε, περίεργη, ἡ Τίλλα.

—Μά, τὸ «Στὸ δρόμο μὲ τὰ μονάχικα πεῦκα», ἔκανε ἐκεῖνος κι' ἄρχισε νὰ τὸ τραγουδᾷ!...

Ἡ Τίλλα Ρούμινερ πήγαινε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὸν τρόμο της.

—"Οχι, δὲν τραγουδοῦσε ἔτσι ὁ ἀγαπημένος μου!... Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε ψεύτης, ψιθύρισε τρέμοντας σύγκορμη.

Τότε ἐπενέβη ὁ πατέρας της.

—"Αν εἶσαι ὁ Κόννυ, εἶπε στὸν ἄγνωστο, ποῦ εἶνε ἡ φυσαρμόνικά σου;

Ὁ ἄγνωστος ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του μιὰ φυσαρμόνικα κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ.

—Δὲν εἶσαι ὁ Κόννυ! φώναξε θυμωμένος ὁ Ρούμινερ. Ὁ Κόννυ ἔπαιζε μὲ μεγάλη μαεστρία. Ἐσὺ δὲν ξέρεις τίποτα!...

Παραδόξως ὅμως, οἱ δυὸ ἄλλοι μάρτυρες ποὺ ἐκλήθησαν κατόπιν, ἀνεγνώρισαν στὸ πρόσωπο τοῦ ἀγνώστου, τὸν Κόννυ Φράνκλιν!

Οἱ δικασταὶ δὲν ἤξεραν τί νὰ παραδεχθοῦν. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ μιὰ πολύωρη σύσκεψι, ἐκήρυξαν ἀθώους τοὺς κατηγορουμένους καὶ διέταξαν νὰ τοὺς ἀφήσουν ἐλεύθερους...

"Υστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, μπροστὰ στὰ πεῦκα ὑψώθηκε πάλι μιὰ τεράστια φωτιὰ κι' ὅταν ὁ σερίφης ἔχοντας μιὰ κακὴ προαίσθησι ἔτρεξε μὲ τοὺς ἀστυνομικοὺς ἐκεῖ πέρα, βρῆκε τὰ πτώματα τῆς Τίλλας Ρούμινερ καὶ τῶν δυὸ ἄλλων μαρτύρων, τοῦ μουγκοῦ καὶ τοῦ Λούϊς Σώνκλη νὰ καίγωνται μέσα στὶς φλόγες...

Ὁ Νόμος τῆς Σιωπῆς, εἶνε ὁ τρομερώτερος νόμος τῆς πολιτείας τοῦ "Αρκανσας!

"Οσο γιὰ τὸν ἄγνωστο ποὺ παρουσιάσθηκε στὸ δικαστήριο ὡς Κόννυ Φράνκλιν, μαντεύει κανείς, εὔκολα, ὅτι ἦταν ὁ πέμπτος δολοφόνος.

Ἡ Τίλλα Ρούμινερ εἶχε μισοτρελλαθῆ ἀπὸ τὴ φρίκη καὶ δὲν τὸν θυμόταν πειά. Ὁ πέμπτος λοιπὸν δολοφόνος ἔπαιξε τὸ ρόλο τοῦ «θύματος» καὶ τέλος, ὅταν κατάφερε νὰ ἀθῳώσῃ τοὺς συνενόχους του, ἐκδικήθηκε μαζύ τους ἐκείνους ποὺ εἶχαν μιλήσει, παραβαίνοντας τὸν σκληρὸ Νόμο τῆς Σιωπῆς.

ΧΕΝΡΥ ΜΩΣΝΙΚ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Οἱ Γάλλοι καὶ τὰ παρατσούκλια. Οἱ αἰώνιοι Ἀμερικανισμοί. Μιὰ μακαβρία ρεκλάμα. Πανω στὸν τάφο τοῦ μακαρίτη. Γιὰ 50 δολλάρια! Τὸ δηλητήριο τῆς νικοτίνης. Πῶς νὰ τὸ ἀποφεύγετε. Ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν στὸ σχολεῖο. Τί λέγει ἕνας Βέλγος παιδαγωγός, κτλ. κτλ.

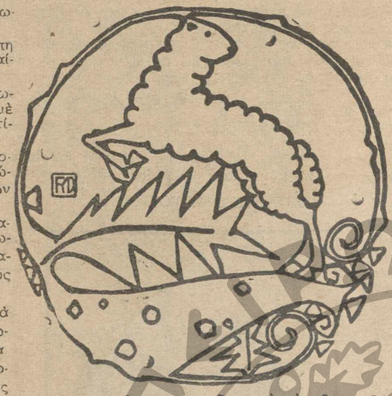

Οἱ Γάλλοι τοὺς τοκογλύφους τοὺς ὀνομάζουν «Ἄραβας», τοὺς κλακὲρ τῶν θεάτρων «Ρωμαίους», τοὺς θυρωροὺς «Ἐλβετούς», τοὺς τυχοδιῶκτες «Βοημιούς», τοὺς δολίους «Ἀμερικανούς», τοὺς δανειστὰς «Ἄγγλους», τοὺς ὑπόπτους «Κινέζους», τοὺς λάγνους «Τούρκους», τοὺς μεθύσους «Πολωνούς», τοὺς φιλαργύρους «Ἑβραίους», κι' ὅσους κάνουν ματσαράγκες στὰ χαρτιὰ «Γραικοὺς» ("Ελληνας) !...

* * *

Σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ πολυάριθμα νεκροταφεῖα τῆς Νέας Ὑόρκης ἰσορροῦσε, πρὸ δίλεπτων ἀκόμη χρόνων, νὰ διαβάσῃ κανένας ἐπάνω σὲ μιὰ ἐπιτάφια πλάκα τὴν ἑξῆς Ἀμερικανικώτατη...ρεκλάμα :

«Ἐνθάδε μὲν κεῖται, εὐρίσκεται ὅμως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ὑψίστου, ὁ μακαρίτης σύζυγός μου V. H. S., αὐτοκτονήσας μὲ ρεβόλβερ συστήματος Κόλτ. Τὰ ρεβόλβερ αὐτὰ πωλοῦνται στὴν ὁδὸ Old Brown 32 καὶ εἶνε ἐξαίρετα καὶ θαυμασίας ἀποτελεσματικότητος ὅπλα, γιὰ κάτι τέτοιες περιπτώσεις».

Ὁ κατασκευαστὴς τῶν ρεβόλβερ Κόλτ ἐπλήρωσε στὴν ἀπαρηγόρητη χήρα 50 δολλάρια, γιὰ νὰ τοῦ παραχωρηθῇ τὸ δικαίωμα νὰ χαράξῃ ἐπάνω στὴν πλάκα τοῦ τάφου τοῦ μακαρίτη συζύγου της τὴν πρωτότυπη αὐτὴ ἐπιτύμβια ρεκλάμα.

* * *

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ καπνὸς ἔχει, κοντὰ στὰ ἄλλα συστατικά του, καὶ μεγάλη δόσι νικοτίνης. Ἡ νικοτίνη εἶνε δριμύτατο στὴ γεῦσι δηλητήριο καὶ μιὰ σταγόνα της ἀρκεῖ, ὅταν χυθῇ ἐπάνω στὴ γλῶσσα ἀνθρώπου ἢ σκυλιοῦ, νὰ ἐπιφέρῃ τὸ θάνατο.

Γιὰ νὰ ἀποφύγουν οἱ καπνισταὶ τὰ χρόνια δηλητηρίασι τῆς νικοτίνης, μποροῦν νὰ καταφύγουν στὸ ἑξῆς ἁπλούστατο ὅσο καὶ ἀποτελεσματικὸ προφυλακτικό : Τοποθετοῦν μέσα στὴν πίπα τους ἕνα μικρὸ κομματάκι βαμπακιοῦ, βουτηγμένου σὲ διάλυσι ταννικοῦ ἢ κιτρικοῦ ὀξέος. Ὁ καπνός, περνῶντας ἀπὸ τὸ βαμπάκι, ἀφήνει ἐκεῖ τὴν νικοτίνη του, ἡ ὁποία μετατρέπεται σὲ ταννικὴ ἢ κιτρικὴ νικοτίνη καὶ δὲν φτάνει ὡς τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανά μας.

* * *

Σύμφωνα μὲ τὶς παρατηρήσεις τοῦ Βέλγου παιδαγωγοῦ Σούϋτεν, ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν μειώνεται κατὰ τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος εἶνε ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν θερμοκρασία τοῦ ἀέρος.

Δηλαδὴ εἶνε μεγαλείτερη τὸν χειμῶνα καὶ μικρότερη τὸ θέρος. Μεγαλείτερη κατὰ τὶς πρωϊνὲς ὧρες καὶ μικρότερη κατὰ τὶς μεσημβρινές.

Ἐπίσης εἶνε μεγαλείτερη στὶς ἀνώτερες τάξεις, παρὰ στὶς κατώτερες. Μεγαλείτερη στα....θήλεα, παρὰ στὰ ἄρρενα, ἡ δὲ διαφορὰ ὑπὲρ τῶν θηλέων αὐξάνεται ἀκόμη περισσότερο κατὰ τὸν χειμῶνα.

* * *

Σὲ ἕνα ξενοδοχεῖο τοῦ Ἀμβούργου κάποιος κύριος παρέθεσε πρὸς τιμήν του κυρίας γεῦμα. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος αὐτοῦ ἡ κυρία βρῆκε μέσα σὲ ἕνα στρείδι ἕνα ὡραιότατο μαργαριτάρι, ἀξίας τριῶν χιλιάδων μάρκων.

Τὸ εὕρημα αὐτὸ ἔγινε ἀφορμὴ δικαστικοῦ ἀγῶνος, γιὰ τὴν ἑξῆς αἰτία : Ὁ μὲν ξενοδόχος διεκδικεῖ τὸ μαργαριτάρι, λέγοντας ὅτι πῆρε μόνον τὸ στρείδι καὶ ὄχι τὸ πολύτιμο πετραδι στὴν κυρία. Τὸ διεκδικεῖ ὅμως καὶ ὁ φίλος τῆς κυρίας, λέγοντας ὅτι αὐτὸς ἐπλήρωσε τὰ καταναλωθέντα γρανιτά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ στρείδι.

Ἐντωμεταξύ, καὶ ἡ κυρία ὥρισε δικηγόρο, διεκδικῶντας κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της τὸ μαργαριτάρι, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι τὸ γεῦμα παρετέθη πρὸς τιμήν της, ἐπομένως δὲ πᾶν δ,τι μπῆκε στὸ τραπέζι της ἀνῆκε διαιωματικῶς !...

Σὲ ποῖον, λοιπόν, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶσται, ἀνήκει τὸ μαργαριτάρι ; Ὁ λύτης τοῦ αἰνίγματος παρακαλεῖται νὰ φωνάξῃ καὶ τὸν δυστυχισμένο δικαστὴ τοῦ Ἀμβούργου, ὁ ὁποῖος τραβάει ἄσχημα τὰ μαλλιά του.

* * *

Τὰ αἴτια τῆς νευρασθενείας πρέπει νὰ ζητηθοῦν πρῶτα-πρῶτα στὴν κατάχρησι τοῦ δικεῖν ! "Ετσι τουλάχιστον καθέγγεται ὁ διαμαντυρόμενος ἱερεὺς Σαμουὴλ Λόμπαρδ, σὲ κάποια διάλεξί του, τὴν ὁποία ἔκανε τελευταίως. Ὁ σεβάσμιος καὶ σοφὸς αὐτὸς λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου ἀπέδειξε μὲ σειρὰ παραδειγμάτων ὅτι οἱ πιὸ φλύαροι ἄνθρωποι εἶνε καὶ οἱ πιὸ νευρασθενικοί !...

Λιγώτερα λοιπὸν τὰ λόγια σας, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶσται — καὶ πρὸ παντός, ἀγαπητές μας ἀναγνῶστριες ! — γιὰ νἄχετε ἐξασφαλισμένη τὴν ἰσορροπία τοῦ νευρικοῦ συστήματός σας !...

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ 18 ΚΑΙ Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α

Ὁ ἀριθμὸς 18 εἶχε παίξει σπουδαῖο ρόλο στὴ ζωὴ τοῦ ἀειμνήστου βασιληᾶ μας Γεωργίου.

Στὴν Ἑλλάδα ἦρθε στὰ 1863 (1+8+6+3=18) στὶς 18 Μαρτίου κι' ἦταν τότε 18 χρόνων. Ἀνηγορεύθη βασιληᾶς στὶς 18 Μαρτίου. Τὸ ὄνομά του Γεώργιος Χριστιανὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ 18 γράμματα. Ὁ πατέρας του εἶχε γεννηθῆ στὰ 1818. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ 1ὐ καὶ τὸ ἄθροισμα τῶν ψηφίων του εἶνε 18. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα τῆς βασιλικῆς συζύγου του "Ολγα Κωνσταντινόβνα ἀποτελεῖται ἀπὸ 18 γράμματα

Συμπτώσεις, θὰ πῆτε..

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ ΜΕ ΑΚΑΝΘΙΝΟ ΣΤΕΜΜΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΜΟΥ

(Αὐθεντικὴ βιογραφία τῆς Α. Β. Υ. τῆς πριγκηπίσσης Ἀσπασίας, χήρας τοῦ ἀλησμονήτου βασιλέως Ἀλεξάνδρου)

(Copyright «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»—Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις)

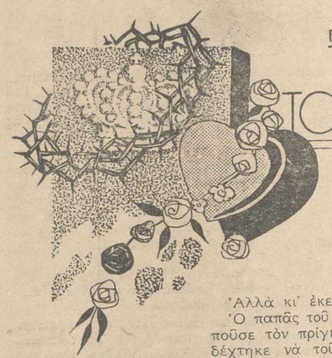

Χ'.

Ἀλλὰ κι' ἐκεῖ συνέθησαν τὰ ἴδια.

Ὁ παπᾶς τοῦ Τατοΐου, ἂν κι' ἀγαποῦσε τὸν πρίγκηπα ἐξαιρετικά, δὲν δέχτηκε νὰ τοῦ κάμη τὴ «μεγάλη χάρι» ποὺ τοῦ ζήτησε.

Ὁ πρίγκηψ θύμωσε, φώναξε, φοβέρισε, ἀλλὰ δὲν κατάφερε τίποτε. Κι' ἐπενέβη κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ Ἀσπασία, γιὰ νὰ τὸν καθησυχάση καὶ νὰ τὸν παρηγορήση.

—Θάρρος, φίλε μου, θάρρος! τοῦ εἶπε.

—Θάρρος! Αὐτὸ εἶνε μιὰ λέξι, Μπίκα μου. Ὡς πότε θὰ κάνουμε κουράγιο ; Δὲν ἀντέχω πειά, ὁμολογῶ πὼς δὲν ἀντέχω.

—Δὲν εἶπαμε, Ἀλέξανδρε, πὼς θὰ κάνουμε ὑπομονή, ὥς ποὺ νἄρθη ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ πραγματοποιηθοῦν οἱ πόθοι μας ; Δὲν μοῦ ὑποσχέθηκες πὼς θὰ περιμένης καὶ σύ, χωρὶς διαμαρτυρίες τὴν ἡμέρα αὐτή ;

—Ναί, τὸ ὑποσχέθηκα. Μὰ τώρα πειὰ ποὺ βλέπω ὅτι εἶνε ὅλοι ἐναντίον μας, πὼς κανένας δὲν θέλει νὰ μᾶς δῆ εὐτυχισμένους, θὰ κάνω κι' ἐγὼ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει...

—Τί ἐννοεῖς, Ἀλέξανδρε ;

—Ὦ, μὴν ἀνησυχῆς, Μπίκα. Εἶνε ἁπλούστατο. Θὰ κάμω κάτι ποὺ θὰ θέση τέρμα στὰ βάσανά μας.

—Τί ; Πρέπει νὰ μοῦ τὸ πῆς.

—Θὰ σοῦ τὸ πῶ καὶ τώρα ἀμέσως μάλιστα. Νά... Θὰ πετάξω ἀπὸ πάνω μου τὸν τίτλο τοῦ πρίγκηπος. Αὐτὸς ὁ τίτλος τὰ φταίει ὅλα. Ἔτσι, ὅταν λυτρωθῶ ἀπὸ αὐτόν, ὅταν γίνω κι' ἐγὼ ἕνας κοινὸς θνητός, δὲν θὰ μπορέση, κανεὶς πειά, νὰ μοῦ ἀρνηθῆ νὰ σὲ κάμω γυναῖκα μου.

—Αὐτὸ εἶνε τὸ σχέδιό σου ;

—Αὐτό.

—Μιλᾶς σοβαρά, Ἀλέξανδρε ;

—Σοβαρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

—Λοιπόν, ὄχι. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μιλᾶς σοβαρά. Γιατί, ἂν τὸ ἔκανες αὐτὸ ποὺ λές, θὰ κατέστρεφες γιὰ πάντα τὴν εὐτυχία μας.

—Σ' ἐνδιαφέρει τόσο ὁ τίτλος τοῦ πρίγκηπος : Θὲς νὰ γίνης πριγκήπισσα ἢ ἁπλῶς γυναῖκα μου ; Σὲ ρωτῶ, Μπίκα...

—Δὲν μὲ ρωτᾶς, ἀγαπημένε μου, μὲ βρίζεις. Ναί, Ἀλέξανδρε, μὲ βρίζεις, λέγοντάς μου τέτοια λόγια. Μοῦ μιλᾶς, σὰν νὰ μὴ μὲ γνωρίζης. Ὄχι λοιπόν, χίλιες φορὲς ὄχι, δὲν μ' ἐνδιαφέρει ὁ τίτλος σου. Δὲν ἐπεθύμησα ποτὲ νὰ γίνω πριγκήπισσα, καὶ τὸ ξέρεις πολὺ καλὰ αὐτό. Ὁ πόθος μου, ὁ μοναδικὸς τῆς ζωῆς μου πόθος, τὸ μεγάλο μου ὄνειρο, ἦταν πάντα νὰ γίνω ἡ σύντροφος τῆς ζωῆς σου. Ναί, θὰ γινόμουν γυναῖκα σου, κι' ἂν ἀκόμη ἤσουν ὁ ἔσχατος τῶν θνητῶν. Κι' ἂν σοῦ λέω νὰ μὴ προβῆς στὸ διάβημα ποὺ ἀπειλεῖς νὰ κάμης, πάνω στὴν ἀπελπισία σου, σοῦ τὸ λέω ἀπὸ ἐνδιαφέρον γιὰ σένα πρῶτα, γιατὶ ξέρω τί θόρυβο θὰ προκαλέση αὐτὴ ἡ πρᾶξι σου, πόσο θὰ λυπηθοῦν οἱ γονεῖς σου, πόσο θὰ χαροῦν οἱ ἐχθροί σας. Μὲ καταλαβαίνεις τώρα ;

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔσκυψε τὸ κεφάλι του, χωρὶς νὰ πῆ λέξι.

Τὰ ἐπιχειρήματα τῆς Ἀσπασίας Μάνου ἦσαν ἀκαταμάχητα.

Ἡ Ἀσπασία τὸν παρακολουθοῦσε ὡς τόσο μὲ ἀγωνία.

—Λοιπόν ; τὸν ρώτησε σὲ λίγο, μὲ συγκινημένη φωνή.

—Λοιπόν, ἀπάντησε ὁ Ἀλέξανδρος, ἀναστενάζοντας, ἂς γίνει τὸ θέλημά σου. Ὑποχωρῶ, δὲν ἐπιμένω, σταυρώνω τὰ χέρια μου καὶ περιμένω, καθηλωμένος πάνω στὸ σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου μου. Μὰ πόσο θὰ κρατήση αὐτό ; Πόσο, Θεέ μου, πόσο;...

* * *

Πράγματι, τὸ ἐρωτικὸ μαρτύριο τοῦ Ἀλεξάνδρου κράτησε ἀρκετὸν καιρὸ ἀκόμα. Κι' ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ ποτίστηκε στὸ μεταξὺ καὶ μ' ἕνα σωρὸ πικρίες, θλίψεις κι' ἀπογοητεύσεις. Τὰ σύννεφα ποὺ εἶχαν μαζευτεῖ ἀπειλητικὰ καὶ μαῦρα σὰν τὸν Ἅδη, πάνω ἀπ' τὸν Ἑλληνικὸ θρόνο, ξέσπασαν σὲ μιὰ τρομερὴ καὶ βίαιη καταιγίδα. Ἡ Ἑλλὰς ἀναστατώθηκε. Τὸ λαὸς χωρίστηκε σὲ δυὸ μερίδες. Ἄνοιξε μεταξύ του τὸ ἀπόσιο χάσμα, τὸ ὁποῖο δὲν «ἐγέμισε ἀκόμα μὲ ἄνθη» δυστυχῶς, κατὰ τὸ στίχο τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ πολιτικὴ διάστασις ἦταν τρομερή. Ἐπρόκειτο πλέον περὶ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, ἀπὸ τοὺς ἀγριωτέρους. Ἄνθρωποι θυσιάστηκαν, αἷμα Ἑλληνικὸ ἔρρευσε ἀδίκως. Ὁ Ἑλληνικὸς θρόνος ὄρχισε νὰ σείεται καὶ νὰ κλονίζεται. Ἡ προβλέψεις τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπραγματοποιοῦντο, κατὰ τὸν πλέον φρικτὸ τρόπο μάλιστα. Κινήματα, στάσεις, ἐπαναστάσεις!...

Ἡμέρες κακές, ἡμέρες θλιβερὲς γιὰ τὴν Ἑλλάδα!...

Γεγονότα ἀπαίσια, ποὺ γιναν αἰτία νὰ μαρανθῆ καὶ νὰ φλορροήση ὁ στέφανος τόσων νικῶν καὶ τόσων θριάμβων, τὸ ἐστόλιζε τὸ μέτωπον τῆς μεγάλης πατρίδος!...

Δὲν θὰ ἐνδιατρίψωμεν ἐπὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν. Εἶνε τιμώτερον νὰ μὴ τὰ θυμᾶται κανείς. Ἄλλωστε, πρόκειται γεγονότων γνωστῶν. Κι' ἀκόμη ἡμεῖς δὲν γράφουμε τὴν πολιτικὴν ἱστορία τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἐξιστοροῦμεν τὰ βυλλίου τοῦ πρίγκηπος Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς δίδος Ἀσπασίας Μάνου. Γιατὶ λοιπὸν ν' ἀναμίξωμεν τὴν πολιτικήν ; Δὲν ἔχει καμμίαν θέσι εἰς μιὰν ἐρωτικὴν ἱστορίαν. Καὶ αὐτὰ τὰ γεγονότα τὰ πολιτικά, τὰ ἀπόλυτος ἱστορικιζόμενα μὲ τὴν ἱστορία μας, θὰ τ' ἀναφέρουμε ξηρὰ καὶ θὰ τὰ παρέλθωμεν πιτροχάδην.

Καλύτερα νὰ μὴν ἐνθυμεῖται κανείς. Προτιμωτέρα ἡ λήθη.

* * *

Εὑρισκόμεθα πλέον εἰς τὰς πυραμοῦς τῆς πρώτης ἀπομακρύνσεως τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἐξ Ἑλλάδος. Εἶνε μιὰ ἡμέρα χαρούμενη, γεμάτη Ἀττικὸ φῶς, γεμάτη δόξαν. Ὅλα πανηγυρίζουν. Τὰ παλάτι ὅμως θρηνοῦν. Οἱ δρόμοι γεμᾶτοι ἀπὸ τ' Ἀνάκτορα εἶνε γεμάτοι κόσμο, ὅμως ἀλλόφρονα καὶ βαθύτατα συγκινον...

Ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος πρόκειται νὰ φύγη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Ὡς πότε ; Γιὰ πόσον καιρό ; Κανεὶς δὲν ξέρει...

Ὁ πρίγκηψ Ἀλέξανδρος, μὴ φαντασμενος τί πρόκειται νὰ συμβῆ, μὴ ὑποπτευόμενος τὰ θλιβερὰ γεγονότα ποὺ ἐξετυλίσσοντο ραγδαίως τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἔχει φύγει ἀπ' τὸ πρωῒ μὲ τὴν δίδα του, γιὰ ἕνα μικρὸ περίπατο στὴν ἔξοχή.

Ἡ φασαρίες τοῦ τελευταίου καιροῦ τὸν εἶχαν ἐκνευρίσει.

Ποθεῖ τὴ γαλήνη, τὴν ἡσυχία.

Καὶ τὴν ἡσυχία αὐτή, μόνον στὴν ἔξοχη τὴ βρίσκει, ἔχοντας πλάϊ του τὴν καλή του.

Μεσημέρι.

Ὁ πρίγκηψ Ἀλέξανδρος γυρίζει μὲ τὴν ἀγαπημένη του τὸ Ἀνάκτορα. Μόλις φτάνει ἐκεῖ καὶ βλέπει τὴν ἀναστάτωσι ποὺ ἐπικρατεῖ, ἀνησυχεῖ.

Τί συμβαίνει λοιπόν ;

Ἡ καρδιά του σφίγγεται.

Ἀνεβαίνει γρήγορα-γρήγορα ἐπάνω, γιὰ νὰ κατευθυνθῆ στὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα του.

Ὅλοι τὸν κυττάζουν παράξενα. Πολὺ περίεργα, πολὺ λυπημένα...

Ἡ καρδιὰ τοῦ πρίγκηπος χτυπᾶ, χτυπᾶ δυνατά.

ΣΠΑΝΙΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ Σοφία, τὴν ἐποχὴ τοῦ γάμου τους

Ἔχει λαχανιάσει μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα, αὐτὸς ὁ ἀκούραστος, ὁ ἀνάρριχωμενος στὶς πιὸ ἀπότομες κακοτοπιὲς τῆς Ἀττικῆς ἐξοχῆς.

Ἡ δεσποινὶς Μάνου τὸν ἀκολουθεῖ ξοπίσω, ἀνήσυχη κι' αὐτὴ καὶ καταταραγμένη.

Πρὶν φτάσει στὸ γραφεῖο τοῦ βασιλέως ὁ πρίγκηψ κι' ἐνῶ περνᾶ διάφορες αἴθουσες, βρίσκεται ἄξαφνα μπρὸς στὸν πατέρα του.

Ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος εἶνε χλωμός.

Μάταια προσπαθεῖ νὰ κρύψη τὴν ταραχή του.

Ὁ Ἀλέξανδρος σταματᾶ καὶ τὸν κυττάζει γεμάτος ἀγωνία. Θέλει νὰ μιλήση, θέλει νὰ ρωτήση, νὰ μάθη, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴ δύναμι.

Κάτι τὸν πνίγει, κάτι τὸν κάνει νὰ φοβᾶται...

Ἕνας ἀόριστος τρόμος τὸν κατέχει.

Ἡ Ἀσπασία Μάνου στέκεται κι' αὐτὴ στὴ μέση τῆς αἰθούσης ἀνήσυχη. Θὰ ἤθελε νὰ φύγη, ν' ἀποτραβηχτῆ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ πειά.

Κι' ἐπακολουθεῖ πλέον ἡ ἀκόλουθη σκηνή, ὅπως ἀκριβῶς μᾶς τὴν ἀφηγήθη ἡ πριγκήπισσα Ἀσπασία, κατὰ τὸ τελευταῖο της ταξεῖδι στὴν Ἀθήνα.

Ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος προχώρησε πρὸς τὸν Ἀλέξανδρο, ἁπλωσε τὸ χέρι του, τὸ ἀκούμπησε στὸν ὦμο του καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἀλέξανδρε, ἀπὸ σήμερα εἶσαι βασιλεύς!

Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν πιστεύει στ' αὐτιά του.

Νεκρικὴ ὠχρότης ἁπλώνεται στὴ μορφή του.

Κυττάζει τὸν πατέρα του ταραγμένος, ἐκστατικός.

—Ναί, Ἀλέξανδρε, ἐπαναλαμβάνει μὲ λυπημένη φωνὴ ὁ Κωνσταντῖνος. Φεύγω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Θὰ μείνης ἐσὺ στο θρόνο...

—Δὲν εἶνε δυνατόν! ψιθυρίζει κατάπληκτος ὁ Ἀλέξανδρος. Φεύγετε!

—Ναί, παιδί μου. Ἔτσι πρέπει νὰ γίνη.

—Κι' ὁ Διάδοχος τοῦ θρόνου ;

—Θὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσω ὅλ' αὐτὰ κατόπιν, Ἀλέξανδρε, ἀπαντᾶ ὁ βασιλεὺς κι' ἡ φωνή του ἐλαφροτρέμει.

Ἡ Ἀσπασία Μάνου τ' ἀκούει ὅλ' αὐτὰ κατάπληκτη ἐπίσης. Νομίζει ὅτι ὀνειρεύεται...

Ἡ καρδιά της σταματᾶ...

Τὰ πόδια της κλονίζονται...

Καὶ στηρίζεται στὸν τοῖχο γιὰ νὰ μὴν πέση, γιὰ νὰ μὴ σωριαστῆ κάτω.

—Θὰ σὲ δῶ σὲ λίγο, παιδί μου, λέγει ὁ βασιλεὺς στὸν πρίγκηπα κι' ἀποσύρεται στὸ γραφεῖο του, τὸ ὁποῖο εἶνε γεμᾶτο αὐλικούς, πολιτικούς, ἀνωτέρους ἀξιωματικούς.

Ὁ πρίγκηψ Ἀλέξανδρος ἔχει ἀπομείνει στὴ μέση τῆς αἰθούσης βουβός, σαστισμένος, σὰν νὰ ἐπέτρωσε.

Ἔχει λησμονήσει πειὰ κι' αὐτὴ τὴν ἀγαπημένη του, ποὺ βρίσκεται λίγα βήματα πλάϊ του...

Βασιλεύς!...

Αὐτὸς βασιλεύς!...

Δὲν τολμᾶ νὰ τὸ πιστέψη. Δὲν θέλει νὰ τὸ πιστέψη. Δὲν εἶχε ποτὲ μιὰ τέτοια φιλοδοξία. Ἦταν εὐχαριστημένος μάλιστα, ποὺ ἡ διαδοχὴ τοῦ θρόνου δὲν ἔπεσε σ' αὐτόν, ποὺ δὲν ἦταν ὁ πρωτότοκος τῶν γονέων του. Τὸν ἐβάραινε ἐπαχθέστατα κι' αὐτὸς ὁ τίτλος τοῦ πρίγκηπος. Δὲν ἦταν γεννημένος γιὰ τέτοια πράγματα. Ἡ διαθέσεις του, τὰ γοῦστα του ἦσαν ἐντελῶς ξένα πρὸς ὅλ' αὐτά. Δὲν εἶχε φιλοδοξίες κι' ὁ μόνος του πόθος, ἡ μόνη του ἐπιθυμία ἦταν ὁ ἔρωτας καὶ τὸ μόνο του ὄνειρο ἡ ἕνωσίς του μὲ τὴ λατρευτή του.

Καὶ τώρα ;

Τώρα ἡ ἀνωμαλία τῆς καταστάσεως, τὰ πράγματα τὰ πολιτικά, ἔτσι ποὺ ἤρθαν, οἱ ἐχθροὶ τοῦ πατέρα του, ἡ κακὴ μοῖρα τῆς Ἑλληνικῆς δυναστείας, τὸν ἔφεραν ἀκουσίως τοῦ πρὸς τὸ θρόνου, τὸν ἀπομάκρυναν ἀπ' τὴν ἡσυχη ζωή του, τὸν ἀναστάτωναν, πήγαιναν νὰ τοῦ φορέσουν ἕνα στέμμα, ποὺ θὰ ἦταν γι' αὐτὸν ἀκάνθινο.

Ἡ σκέψεις αὐτὲς στριφογύριζαν τώρα στὸ μυαλὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, σὲ μιὰ ζαλιστικὴ δίνη.

Εἶχε σκύψει τὸ κεφάλι στὸ στῆθος του, εἶχε σταυρώσει τὰ χέρια του καὶ σκέφτοταν, σκέφτοταν, ζαλιζόμενος ἐπιτρκῶς καὶ περισσότερο...

Βαθεῖς στεναγμοὶ φούσκωναν τὸ στῆθος του.

Θὰ ἤθελε νὰ κλάψη, νὰ κλάψη, σὰν μικρὸ παιδί.

Καὶ θὰ τὸ ἔκανε—αἰσθανόταν ἀκατανίκητα τὴν ἀνάγκη αὐτὴ—θὰ τὸ ἔκανε λέμε, ἂν βρισκόταν σ' ἕνα μέρος πιὸ ἀπόμερο, ποὺ νὰ μὴ τὸν βλέπη κανείς, κανεὶς νὰ μὴν τὸν ἀκούη...

Ἄξαφνα, ἕνα χέρι τὸν ἄγγιξε ἐλαφρὰ στὸν ὦμο.

Ἦταν ἡ Ἀσπασία.

Τὸν εἶχε πλησιάσει σιγὰ-σιγά, χωρὶς νὰ τὴν ἀντιληφθῆ, μαντεύουσα τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπόγνωσί του. Τὸ ἀντίκρυσμά της ἠσύχασε κάπως τὸν πρίγκηπα. Ἕνα γλυκὸ φῶς χύθηκε στὴν ψυχή του.

—Ἀλέξανδρε! ψιθύρισε ἡ Ἀσπασία.

—Ἀγάπη μου! τῆς εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

Καὶ γεμᾶτος λαχτάρα τὴν ἔσφιξε πάνω στὸ στῆθος του.

Ἡ αἴθουσα ποὺ βρισκόντουσαν ἦταν τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἔρημη.

—Ἄκουσες, Μπίκα ; ρώτησε σὲ λίγο ὁ πρίγκηψ τὴν Ἀσπασία. Τ' ἄκουσες ὅλα ;

—Ναί, Ἀλέξανδρε.

—Εἶνε τρομερό, Μπίκα! Εἶνε ἀπίστευτο... Νομίζω πὼς ὀνειρεύομαι... Καὶ τώρα ;

—Καὶ τώρα; ἐπανέλαβε κι' ἡ Ἀσπασία, ἡ τόσο ψύχραιμη σ' ἄλλες περιστάσεις, ἡ τόσο βολική.

—Τί θὰ γίνη τώρα, ἀγάπη μου ; Φοβοῦμαι πὼς θὰ τρελλαθῶ! Ναί, ναί, θὰ τρελλαθῶ ἀσφαλῶς!...

Ἡ λύπη ποὺ τοὺς κατεῖχε καὶ τοὺς δυό, δὲν εἶχεν ὅρια. Ἕνα μεγάλο βάρος κάθησε στὴν καρδιά τους, ἕνα βάρος ἀσήκωτο.

Ἄξαφνα, βήματα ἀκούστηκαν στὸ διάδρομο. Κάποιος ἐρχόταν ἀπ' τὸ γραφεῖο τοῦ βασιλέως.

Ὁ Ἀλέξανδρος παρέσυρε τὴν Ἀσπασία σὲ μιὰ ἄλλη αἴθουσα. Ἐκεῖ ἤσαν μόνοι, ἐντελῶς μόνοι. Κανένας δὲν θὰ τοὺς ἐνοχλοῦσε.

Ὁ Ἀλέξανδρος κάθησε σ' ἕνα καναπεδάκι, σωριάστηκε μᾶλλον σ' αὐτό.

Ἡ Ἀσπασία κάθησε πλάϊ του.

Κύτταζε τὸν πρίγκηπα στὰ μάτια, γεμάτη λύπη, γεμάτη ἀπόγνωσι.

Τί τρομερὰ γεγονότα!...

Οἱ βασιλεῖς ἔφευγαν...

Ὁ ἀγαπημένος της θ' ἀνέβαινε στὸ θρόνο.

Ὁ Ἀλέξανδρος της βασιλεύς!...

Μὰ αὐτὸ δὲν τὴν εὐχαριστοῦσε καθόλου. Δὲν τὴν ἐνθουσίαζε καθόλου. Τὴν τρόμαζε. Τῆς σπάραζε τὴν καρδιά. Γιατὶ ἀγαποῦσε κι' ἐσέβοταν τοὺς βασιλεῖς. Κι' ἡ ἀπομάκρυνσίς τους ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὴν λυποῦσε πολύ. Τόσο πολύ!...

Ἐξ ἄλλου, ἤθελε τὸν Ἀλέξανδρο δικό της. Πρίγκηπα. Ἁπλὸν θνητὸν ἔστω, χωρὶς κανένα τίτλο.

Καταλάβαινε καλὰ ἡ ὡραία κόρη ὅτι τὸ στέμμα, ὑπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες μάλιστα, θὰ βάραινε τρομερὰ στὸ κεφάλι τοῦ Ἀλεξάνδρου. Κι' ἐπὶ πλέον, τὸ ἀνέβασμά του στο θρόνο θὰ τὸν ἀπομάκρυνε κάπως ἀπὸ κοντά της.

Ἕνας βασιλεύς, δὲν εἶνε ἕνας ἁπλὸς πρίγκηπας.

Κι' ὁ γάμος τους ;

Τώρα πειὰ δὲν θὰ μποροῦσαν, μὲ κανένα τρόπο, νὰ πραγματοποιήσουν τὰ ὄνειρά τους.

Ἡ Ἀσπασία τὸ ἀντελαμβάνετο καλὰ αὐτό. Κι' ἡ καρδιά της σἄμαυτε, ἀλγοῦσε...

Ἔμειναν ἔτσι ἀρκετὴ ὥρα πλάϊ-πλάϊ, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, χωρὶς νὰ μιλοῦν, βυθισμένος καθένας τους στὶς σκέψεις του.

Τέλος ὁ πρίγκηψ Ἀλέξανδρος γύρισε στὴν Ἀσπασία καὶ τῆς εἶπε :

—Νομίζω πὼς βλέπω κάποιο κακὸ ὄνειρο!

Κι' ἐγώ, ἀπάντησε ἡ Ἀσπασία, ἀναστενάζοντας.

Θεέ μου, τί θὰ γίνη; Βασιλεὺς ἐγώ! Ὄχι, ὄχι, ποτέ!...

—Δὲν μπορεῖς νὰ παρακούσης τὸν πατέρα σου, Ἀλέξανδρε.

—Μὰ δὲν εἶνε θέλησις τοῦ πατέρα μου ὅλ' αὐτά.

—Ἴσως ναί... Γιὰ νὰ πάρη ὅμως μιὰ τέτοια ἀπόφασι ὁ πατέρας σου, θὰ πῆ πὼς βρέθηκε μπρὸς σὲ σκληρὰ ἀνάγκη.

Ὥστε... Μὲ συμβουλεύεις νά...

—Νὰ ὑπακούσης τὸν πατέρα σου, Ἀλέξανδρε.

Ὁ πρίγκηψ σηκώθηκε ὄρθιος κι' ἄρχισε νὰ βηματίζη πάνω-κάτω νευρικά.

—Σέβομαι καὶ λατρεύω τὸν πατέρα μου, ὅπως πολὺ καλὰ γνωρίζεις, Μπίκα, εἶπε μὲ πεῖσμα, ἀλλὰ δὲν θὰ δεχτῶ. Δὲν θὰ δεχτῶ, γιατὶ δὲν εἶνε ἐπιθυμία τοῦ πατέρα μου ὅλ' αὐτά. Εἶνε μηχανορραφίες τῶν ἐχθρῶν μας. Θ' ἀρνηθῶ λοιπόν. Ναί, θ' ἀρνηθῶ. Δὲν θέλω νὰ γίνω βασιλεύς. Θέλω νὰ μ' ἀφήσουν ἥσυχο.

Ἡ Ἀσπασία δὲν μιλοῦσε.

Ἐγνώριζε τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀλεξάνδρου. Καὶ ἤξερε πὼς θὰ καλμάριζε γρήγορα.

Ἐξ ἄλλου, τί μποροῦσε νὰ πῆ αὐτή, σὲ μιὰ τέτοια περίστασι ; Ἦταν τόσο σαστισμένη! Τόσο ἐκνευρισμένη!...

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΠΑΝΙΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Οἱ βασιλεῖς τῆς Δανίας Χριστιανος καὶ Λουΐζα, γονεῖς τοῦ βασιλέως Γεωργίου, παπποῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΧΑΜΙΤ

Μια φοβερὴ ὀργάνωσι στὴν Κωνσταντινούπολι, στὰ χρόνια τοῦ «Ἐρυθροῦ Σουλτάνου». Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Πατισάχ. Ὁ ἀρχιευνοῦχος Ὀσμὰν βέης καὶ τὰ μπουντρούμια τοῦ Γιλδίζ. Πῶς ἱδρύθηκε τὸ τυπογραφεῖο «Ὀσμανὲ». Ἕνας ἀδιήγητος καταχραστής. Μερικὰ ἀπὸ τὸ βίο καὶ τὴν πολιτεία τοῦ Ἀβδοὺλ Χαμίτ. Τὸ χαρέμι τοῦ Σουλτάνου. Τὸ τέλος του.

ΩΡΑ, ποὺ γίνεται πολὺς λόγος γιὰ διάφορες μυστικὲς ὀργανώσεις τῆς Εὐρώπης, ἂς γίνει γνωστὸν ὅτι ὑπῆρξε καὶ στὴν Τουρκία μιὰ τέτοια μυστικὴ Ἑταιρεία, ὀργανωμένη ἀπὸ τὸν περιβόητο Χαμίτ, γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὸ σουλτανικό του θρόνο. Σ' αὐτὴν εἶχαν λάβει μέρος καὶ διαπρεπεῖς Ἕλληνες. Ἀλλ' ἂς διηγηθοῦμε τὰ περίεργα γεγονότα μὲ τὴ σειρά τους.

Ἡ Ἑταιρεία ἐκείνη εἶχε ἰδρυθῆ κατὰ τὸ σύστημα τῶν Μασσωνικῶν Στοῶν, μὲ ἕδρα της τὸ Γιλδίζ. Ἔμβλημά της ἦταν ἕνα ρητὸ τοῦ Κορανίου, εἶχε διακριτικὰ σημεῖα καὶ ἐπέβαλε ὡρισμένες ὑποχρεώσεις στὰ πολυάριθμα μέλη της. Ὁ κύριος καὶ ὑπέρτατος σκοπὸς τῆς Ἑταιρείας ἦταν ἡ πίστις στὸν σουλτάνο καὶ ἡ ἀποχὴ τῶν μυημένων ἀπὸ κάθε ἄλλη Ἑταιρεία ἀντιχαμιτική.

Ἅμα ὠργανώθηκε καλὰ ἡ Ἑταιρεία, ὁ Χαμὶτ ἐφρόντισε νὰ χτισθῆ στὰ ὑπόγεια τοῦ Γιλδίζ μιὰ μυστηριώδης φυλακή, ὅπου ἐκλείνοντο, χωρὶς καμμιὰ δίκη, οἱ συλλαμβανόμενοι ὕποπτοι. Ἀπ' αὐτοὺς οἱ σπουδαιότεροι μετεφέροντο νύχτα στὸ Βόσπορο, ὅπου τοὺς ἔκλειναν σ' ἕνα σακκὶ καὶ τοὺς ἔριχναν στὴ θάλασσα. Ἡ φυλακὴ τοῦ Γιλδίζ εἶχε δέκα κλειδιά. Ἀπ' αὐτὰ τὸ ἕνα κρατοῦσε ὁ ἴδιος ὁ Ἀβδοὺλ Χαμίτ, ἕνα ἄλλο ὁ πιστός του ἀρχιευνοῦχος Ὀσμὰν βέης καὶ τὰ ἄλλα 8 ἰσάριθμα μέλη τῆς Ἑταιρείας. Ὁ βαθύπλουτος Ριζᾶ βέης — ποὺ κατώρθωσε στὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Χαμὶτ ν' ἀποχτήσῃ μυθώδη περιουσία — κρατοῦσε καὶ αὐτὸς ἕνα ἀπὸ τὰ δέκα κλειδιά.

Ὁ Ριζᾶ βέης, ὅταν διωρίστηκε θαλαμηπόλος τοῦ σουλτάνου, δὲν εἶχε οὔτε γρόσι. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ πέντε ἔτη ἔγινε ὁ μεγαλείτερος κτηματίας τῆς Εὐρωπαϊκῆς συνοικίας Πέραν. Ὁλόκληρα μέγαρα ἦσαν δικά του. Ἕνας Γάλλος εἶχε ὑπολογίσει τὴν κτηματικὴ περιουσία τοῦ Ριζᾶ σὲ 15 ἑκατομμύρια φράγκα ! Ὅλος ὁ κόσμος ἤξερε μὲ ποιὸ τρόπο σχηματίστηκε ἡ περιουσία αὐτή, καὶ πρὸ πάντων τὸ ἤξερε ὁ ἴδιος ὁ Χαμίτ, ἀλλὰ λίγο τὸν ἔμελλε. Ὁ ἀσυνείδητος σουλτάνος ἤθελε πλουσίους τοὺς πιστούς του καὶ δὲν τὸν ἐνδιέφερε καθόλου ἂν ἐλήστευαν τὸν κόσμο, καὶ πρὸ πάντων τοὺς γκιαούρηδες.

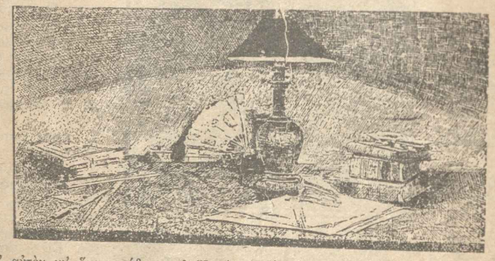

Ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος Ὀσμὰν βέης ξεπερνοῦσε τὸν Ριζᾶ στὰς μεθόδους τῆς κλεψιᾶς, καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζε πολλὰ μυστικὰ τοῦ σουλτάνου, τὰ ἐξεμεταλλεύοταν γιὰ νὰ βουτᾶ ἀσφαλέστερα στὸ αὐτοκρατορικὸ ταμεῖο.

Ὁ Χαμὶτ εἶχε ξεχωριστὴ ἀδυναμία σ' αὐτὸν κι' ὅταν πέθανε, ὁ Χαμὶτ ἦταν ἀπαρηγόρητος. Στὸν Παρισινὸ «Χρόνο» δημοσιεύτηκε τότε μιὰ μεγάλη καὶ ἀποκαλυπτικὴ βιογραφία τοῦ Ὀσμάν.

«Ὁ θάνατος τοῦ ἀρχιθαλαμηπόλου τούτου — ἔγραφε ἡ Γαλλικὴ ἐφημερίδα — εἶνε γεγονός, ποὺ δὲν πρέπει νὰ περάσῃ ἀσχολίαστο. Ἡ ἐπιρροή του ὑπῆρξε μεγάλη στὶς ὑποθέσεις τοῦ κράτους καὶ ἡ ἐνέργειά του ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο... Ἡ καταγωγὴ τοῦ Ὀσμὰν ἦταν τοπεινὴ καὶ μυστηριώδης. Στὸ παλάτι εἶχε μπῆ ἀπὸ παιδὶ καὶ προστατεύτηκε ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ σουλτάνου τόσο, ποὺ ὅλοι τὸν ἔλεγαν «ὁ λαλῆς» (δηλαδὴ ὁ παιδαγωγὸς) τοῦ Χαμίτ... Πεθαίνοντας ἄφησε περιουσία 50 ἑκατομμύρια φράγκα».

Ὁ Ὀσμὰν βέης εἶνε καὶ ὁ ἱδρυτὴς τοῦ μεγάλου τυπογραφείου, ποὺ λεγόταν «Ὀσμανιέ». Πρὸ 50 ἐτῶν μποροῦσε κανεὶς νὰ ἰδῆ στὴν Σταμπούλ, κοντὰ στὸ μνημεῖο τοῦ σουλτὰν Μαχμούτ, τὶς καμάρες ἑνὸς παληοῦ χανιοῦ, ἐρείπια ποὺ ὁλοένα ἔπεφταν. Τὸ χάνι αὐτὸ ἦταν ἄλλοτε περίφημο. Ἐκεῖ μέσα ἐφιλοξενοῦντο οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Αὐλῶν στὸν Πατισάχ, ὡς μουσαφίρηδες τοῦ σουλτάνου. Μπροστά του ἁπλώνονταν θαυμάσιοι κῆποι, ποὺ ἔφταναν ὥς τὴ θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ. Ἐκεῖ ἦσαν ἀραγμένες αἱ θαλαμηγοὶ τοῦ σουλτάνου.

Στὸ χάνι αὐτὸ ὁ Σουλεϊμὰν ὁ Μεγαλοπρεπὴς εἶχε ἐγκαταστήσει τὸν πρέσβυ τοῦ ἀρχιδοκὸς Μαξιμιλιανοῦ τῆς Αὐστρίας, τὸν περίφημο ἐκεῖνο διπλωμάτη καὶ συγγραφέα, ποὺ ἔγραψε ὡραίες σελίδες γιὰ τὰ Βυζαντινὰ μνημεῖα τῆς Πόλης.

Στὰ 1888 ὁ Ὀσμὰν βέης ἐγκρέμισε τὰ ἱστορικὰ αὐτὰ ἐρείπια καὶ στὸ μεγάλο αὐτὸ γήπεδο (ποὺ τοῦ τὸ χάρισε ὁ Χαμίτ), ἔχτισε τὸ μεγάλο τυπογραφεῖο ποὺ ἀναφέραμε. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ Γερμανικὰ μηχανήματα εἶχαν πλημμυρίσει τὴν Εὐρώπη. Ὁ Ὀσμὰν βέης, λοιπόν, ἔφερε τυπογραφικὲς μηχανὲς ἀπὸ τὴ Λειψία καὶ πολλοὶ Γερμανοὶ στοιχειοθέτες καὶ πιεστὲς ἐργάζονταν στὸ «Ὀσμανιέ», ποὺ ἐσημείωσε καὶ μὸ στὴ διάδοσι τοῦ Τουρκικοῦ βιβλίου. Ὅλη ἡ τυπογραφικὴ ἐργασία τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ τῶν διαφόρων Ἑταιρειῶν γινόταν στὸ τυπογραφεῖο τοῦ Ὀσμὰν βέη καὶ γι' αὐτὸ τ' ἄλλα μικρὰ τυπογραφεῖα ἐκλεισαν.

Ἀπὸ παντοῦ, λοιπόν, μαζεύσταν χρυσάφι στὰ χρηματοκιβώτια τοῦ Ὀσμὰν βέη, ὁ ὁποῖος ἔχτιζε σπίτια σὲ ὅλες τὶς συνοικίες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀληθινὰ μέγαρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἰσέπραττε μεγάλα ἐνοίκια. Ἔλεγε ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ κέρδη τὰ εἶχε ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο του· ὅσοι ὅμως ἤξεραν τὴν ἀλήθεια, γνώριζαν ποιὲς ἦσαν ἡ χρυσοφόρες πηγὲς τοῦ πλουτισμοῦ του.

Ἐν τούτοις, στὴν Κωνσταντινούπολι ὑπῆρχε καὶ τυπογραφεῖο τοῦ κράτους, γιὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Ὁ Ὀσμὰν κατώρθωσε νὰ μεταφέρῃ τὰ πιεστήρια τοῦ τελευταίου στὸ δικό του τυπογραφεῖο ! Ὅταν ἔμαθε τὴν πρᾶξι του αὐτὴ ὁ Χαμίτ, ἐθύμωσε πολύ, τοῦ ἔβρισε καὶ ἔδωσε στοὺς διαφόρους πασσάδες τὸ θάρρος νὰ τοῦ ἀρνοῦσαν ἐλεύθερα γιὰ τὸν ἄπιστο ἀρχιθαλαμηπόλο του. Ἄλλο πού οὐθέλαν οἱ πασσάδες. Φανέρωσαν λοιπὸν στὸ σουλτάνο διάφορες ὑποχρήσεις τοῦ Ὀσμὰν καὶ ἔκαναν τὸν Χαμὶτ νὰ γίνῃ ἔξω φρενῶν. Ἐπιδιαταγὴ του, ὁ Ὀσμὰν συνελήφθη τότε καὶ ἐκλείσθη στὴν ἴδια φυλακὴ ποὺ κρατοῦσε κι' αὐτὸς ἕνα κλειδί της. Ἕνας σύγχρονος του χρονογράφος ἔγραψε σχετικῶς :

«Ὅταν ἀπέθανε ὁ Ὀσμὰν βέης, ἀπεδείχθη ὅτι ὁ θάνατος του ἦταν ἡ μόνη ἔντιμος πρᾶξις τῆς ζωῆς του!»

Αὐτὰ ἦσαν τὰ σπουδαιότερα μέλη τῆς μυστικῆς Ἑταιρείας τοῦ Χαμίτ, ποὺ διατηρήθηκε ὡς τὸν καιρὸ τῆς ἐκθρονίσεώς του. Μὲ τὶς φάσεις τῆς Ἑταιρείας αὐτῆς χιλιάδες ἄνθρωποι ἐφυλακίστησαν, φανίστηκαν καὶ πετάχτηκαν στὰ νερὰ τοῦ Βοσπόρου, κλεισμένα σακκί. Στὰ μπουντρούμια τῆς Χαμιτικῆς Ἑταιρείας παίχτηκαν σπαραχτικὲς τραγωδίες. Ὡστόσο, ἡ μυστικὴ αὐτὴ ὀργάνωσις δὲν τώρθωσε νὰ σώσῃ τὸν Χαμίτ. Κι' στὸ ρολόϊ τῆς Μοίρας ἐσήμανε ἡ λος τῆς βασιλείας του, καμμιὰ ἀδὲν μπόρεσε νὰ τὸν κρατήσῃ στὸ νο. Ἔπεσε οἰκτρὸς καὶ ἀξιοθρήνητος.

* * *

Ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὶτ ἦταν δίχως μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες φυσιμίες τῆς Ὀθωμανικῆς ἱστορίας. Δεσωμος, ἀσθενικός, γεννημένος ἀπὸ τέρα φθισική, μάλλον ἄσχημος, μθωνε μολαταῦτα νὰ κρατιέται ζωὴ μὲ τὴν τακτικὴ δίαιτα, ποὺ ἔ

Ὁ Χαμὶτ, ὅταν ἔγινε σουλτάνος, ἔσφαξε τὸν ἀδελφό του Μουρὰτ, τὴ συνήθεια τῶν ἄλλων σουλτάνων. Ὁθωμανικὴ ἱστορία ἀναφέρει πολιτικὰ γεγονότα καὶ οἱ Νεότουρκοι ἐφοβόνταν μὴν δραπετεύσῃ, τὸν ἔβαλαν στὴ Γερμανικὴ φυλακίδα «Λωρελάϊ» καὶ τὸν μετέφεραν σ' ἕνα χωριὸ τοῦ Βοσπόρου, τὸ Μπεϋλέρμπεη, ὅπου καὶ πέθανε ἔρημος, χωρὶς καμμιὰ γυναίκα στὸ πλευρό του, μὲ τὴ συντροφιὰ ἑνὸς γέρου ὑπηρέτη του, τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1918.

* * *

Μιὰ Γαλλίδα, ποὺ ἔζησε ἀρκετὸν καιρὸ στὸ Γιλδίζ ὡς δασκάλα τῆς Γαλλικῆς στὰ παιδιὰ τοῦ σουλτάνου, περιγράφει ὡς ἑξῆς τὴν αὐτοκρατορικὴ κουζίνα :

«Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς κουζίνας ἦταν κολοσσιαῖος. Γιὰ νὰ σχηματίσῃ κανεὶς ἰδέα, πρέπει νὰ σκεφθῆ σοβαρὰ τὴν Τουρκικὴ παροιμία, ποὺ λέει ὅτι «ἀπὸ τὰ ψίχουλα τοῦ σουλτανικοῦ τραπεζιοῦ μποροῦν νὰ χορτάσουν κάθε μέρα δυὸ χιλιάδες ἄνθρωποι». Τὰ μαγειρεῖα τοῦ Γιλδὶζ εἶχαν ἔκτασι 3.000 τετραγ. μέτρα, καὶ μέσα σ' αὐτὰ ὑπηρετοῦσε ὁλόκληρο στράτευμα μαγείρων καὶ σερβιτόρων. Ὅταν ὁ Χαμὶτ ἔδινε διαταγὴ νὰ παρατεθῆ τὸ γεῦμα, ὁ ἀρχιμάγειρος ἔφερνε τὸ ἀσημένιο τραπέζι καὶ οἱ σερβιτόροι ἔβαζαν ἑπάνω ὅλα τὰ φαγητὰ στὴ γραμμή. Τότε ὁ σουλτάνος ἔπαιρνε πότε ἀπὸ τὸ ἕνα πιάτο καὶ πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τέλος ἔφτανε στὰ πιάτα, ποὺ ἔφεραν γύρω τὴν ἐπιγραφὴ «Γλύκες τοῦ Παραδείσου» καὶ ἦσαν γεμάτα ἀπὸ γλυκίσματα Ὀθωμανικῆς κατασκευῆς, σὲ μεγάλη ποικιλία καὶ γαρνιρισμένα μὲ διάφορα ρητὰ τοῦ Κορανίου, καμωμένα ἀπὸ ζάχαρι, σοκολάτα, μαρμελάδες κλπ.

»Ὅταν ὁ σουλτάνος χόρταινε, τοῦ ἔφερναν τὸν καφέ, ἔπειτα ξαπλωνόταν σ' ἕνα μαλακὸ ντιβάνι καὶ ἀφηνόταν σὲ ρεμβασμούς.

»—Κάνω κέφι !... ἔλεγε ὁ ἴδιος.

»Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ διακόψῃ το κέφι αὐτό, καὶ ὁ κόσμος νὰ χαλοῦσε.

»Παρ' ὅλη ὅμως τὴν πολυτέλεια ποὺ τὸν ἐκύκλωνε, ὁ σουλτάνος περνοῦσε ἁπλούστατα τὴν ζωή του. Σηκώνονταν πολὺ πρωΐ, ἔπινε ἕνα φλυτζάνι καφὲ καὶ ἄρχιζε νὰ καπνίζῃ τσιγάρα, τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο. Ἔπειτα καταγίνονταν στὶς ὑποθέσεις τοῦ χαρεμιοῦ, ποὺ ἦταν πολυάριθμες, καὶ τέλος ἐπήγαινε στὸ Σελαμλίκ, δηλαδὴ στὸ προσκύνημα... Τοῦ ἄρεσε νὰ περπατάῃ στὸν ἀπέραντο κῆπο τοῦ Γιλδὶζ καὶ νὰ βλέπῃ τὶς ἐπιγραφές, ποὺ σχημάτιζαν τὰ λουλούδια, τεχνικὰ φυτεμένα στὰ παρτέρια, ἢ νὰ πηγαίνῃ περίπατο μὲ τὴ βάρκα στὴ λίμνη».

Ἦρθε ὅμως ἡ ἐπανάστασις τῶν Νεοτούρκων καὶ ὁ Χαμὶτ ἔχασε τὸ θρόνο του καὶ μαζὺ μὲ αὐτὸν τὶς ἀπολαύσεις του καὶ τὶς τριακόσιες γυναῖκες του.

Στὶς 14 Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις τὸν ἐξώρισε στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου τὸν ἐκλεισαν στὴν Ἐπανωλᾶ Ἀλατίνι. Ἡ περιουσία του, ἀνερχομένη σὲ 25 ἑκατομμύρια Γαλλικὰ φράγκα, κατεσχέθη, γιὰ νὰ πληρωθοῦν τὰ πολυάριθμα θύματα τῆς κακοδιοικήσεώς του. Στὴ Θεσσαλονίκη ὁ ἔκπτωτος σουλτάνος ἔμεινε φυλακισμένος δυὸ χρόνια. Ἐπειδὴ ὅμως τότε ἔγιναν μερικὰ ἔβαλαν στὴ Γερμανικὴ φυλακίδα «Λωρελάϊ» καὶ τὸν μετέφεραν σ' ἕνα χωριὸ τοῦ Βοσπόρου, τὸ Μπεϋλέρμπεη, ὅπου καὶ πέθανε ἔρημος, χωρὶς καμμιὰ γυναίκα στὸ πλευρό του, μὲ τὴ συντροφιὰ ἑνὸς γέρου ὑπηρέτη του, τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1918.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ὁ «κεράμβυξ» καὶ ὁ «κόρις» τῆς ἰτιᾶς εἶνε μικρὰ ἔντομα, τὰ ὁποῖα τρέφονται καὶ τὰ δυὸ ἀπ' τὸν χυμὸ τῶν φύλλων τῆς ἰτιᾶς.

Ὅταν σπάσετε ἕναν «κεράμβυκα» μὲ τὸ δάκτυλό σας, ὅλος ὁ ἀέρας γύρω εὐωδιάζει ἀπὸ γλυκύτατο μῦρο, σὰν τοῦ τριανταφύλλου. Κι' ὅταν σπάσετε ἕναν «κορηὸ» τῆς ἰτιᾶς, εἶνε ἀδύνατον ν' ἀνθέξετε στὴν πιπαισία δυσωδία του !...

Δὲν εἶνε λοιπὸν παράδοξο πῶς ἀπὸ τὸν ἴδιο χυμὸ τὰ δυὸ αὐτὰ ἔντομα θηλάζουν τὸ μὲν πρῶτο τὶς εὐωδέστερες οὐσίες, τὸ δὲ δεύτερο τὶς πὸ δυσώδεις ;

* * *

Ἡ κανθαρίδες καὶ ἡ μελόη πάλιν, δυὸ γνωστὰ κολεόπτερα ἔντομα, μετατρέπουν σὲ φοικτὸ δηλητήριο τὸν ἄκακο χυμὸ τῆς μελίας, τὸν ὁποῖο θηλάζουν γιὰ τροφή. Ὁ εὐνοούμενος μάλιστα τοῦ Νέρωνος Κόσινος αὐτοκτόνησε πίνοντας νερό, μέσα στὸ ὁποῖο εἶχε μουσκέψει ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα λίγες κανθαρίδες.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΤΥΧΗΣ

ΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΛΑΧΕΙΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

Ἐπειδή, λόγῳ βλάβης τοῦ ἀριθμητῆρος, δὲν ἔγιναν αἱ 21η καὶ 22α κληρώσεις τοῦ Ἑβδομαδιαίου Λαχείου μας, κατὰ τὴν 24ην κλήρωσιν θὰ δοθοῦν διπλᾶ δῶρα, ὅπως ἐγράψαμε καὶ στὸ προηγούμενο φύλλο.

Εἰς τὴν 24ην κλήρωσιν τοῦ Ἑβδομαδιαίου Λαχείου μας, ὁ 1ος καὶ ὁ 2ος ἀριθμοὶ θὰ κερδίσουν ὁλόκληρον τὴν σειρὰν τῶν βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ «Μπουκέτου».

Δεκαοκτὼ κατὰ σειρὰν ἀριθμοὶ θὰ κερδίσουν ἀπὸ ἕνα ἀντίτυπον τοῦ μυθιστορήματος «Ὁ Καπετὰν Φάντασμα».

Ἐπίσης πάντες οἱ ἀριθμοί, οἱ λήγοντες εἰς τὰ δύο τελευταῖα ψηφία τοῦ 1ου καὶ 2ου ἀριθμοῦ θὰ κερδίσουν ἀπὸ ἕνα Ἡμερολόγιον τοῦ «Μπουκέτου», ὁποιουδήποτε ἔτους θέλουν οἱ κερδίζοντες ἀναγνῶσται μας.

Οἱ ἐν Ἀθήναις κερδίζοντες θὰ φέρνουν τὸ φύλλο μὲ τὸ ἐν αὐτῷ δελτίον στὰ Γραφεῖα μας καὶ θὰ παίρνουν τὰ δῶρα των. Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις θ' ἀποκόπτουν καὶ θὰ μᾶς στέλνουν τὰ δελτία των καὶ θὰ λαμβάνουν τὰ δῶρα των μὲ τὸ Ταχυδρομεῖον ἢ μέσῳ τῶν Ὑποπρακτορείων μας.

Κάθε ἀναγνώστης δύναται ν' ἀγοράζῃ καὶ δύο καὶ τρία φύλλα, γιὰ νὰ ἔχῃ περισσότερες ἐλπίδες κέρδους.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν κληρώσεων δημοσιεύονται κάθε ἑβδομάδα στὰ φύλλα τοῦ «Μπουκέτου».

Οἱ κερδίζοντες πρέπει νὰ σπεύσουν νὰ παραλάβουν τὰ δῶρα τους ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα σχετικῶς.

ΟΙ ΤΥΧΕΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ

Δημοσιεύομεν καὶ σήμερον τὴν συνέχειαν τῶν ὀνομάτων τῶν τυχερῶν τοῦ Ἑβδομαδιαίου Λαχείου τοῦ «Μπουκέτου» :

Οἱ κ. κ. : Θ. Φιλόσοφος Ἀράχωβα Δεβαδείας, Δ. Ζαφειρόπουλος Ἀθῆναι, Δ. Καραμπέρης Θεσσαλονίκη, Γ. Σουλατζῆς Ἀθῆναι, Πάνος Σαραφόπουλος Χαλκίς, Εὐάγ. Φραδάκης Ἀθῆναι, Δ. Μελεμένης Ἀθῆναι, Δ. Γάσσας Χαλκίς, Α. Κομπόκης Χαβάλλα, Π. Κεφαλᾶς Πειραιεύς, Π. Σαμοθράκης Συρία, Μαρίκα Χριστουλάκη Ἀθῆναι, Ἀθ. Ἀθανασιάδης Πάτραι, Κ. Βλασσόπουλος Ἰθάκη, Μαρίκα Τσιπαδάκη Ἱεράπετρα Κρήτης, Νότα Σκουλάκι Καλλιθέα, Ὄλγα Μακρίδου Θεσσαλονίκη, Πύλη Ραμνόνδου Κέρκυρα, Π. Ζαχαριάδης Σάμος, Σ. Κασσιμάτη Πολύγωνον, Μ. Σαρακιανὸς Δράμα, Θ. Παπαγεωργίου Ἀθῆναι, Ρ. Καραμαλίκης Ἀθῆναι, Δ. Χατζηαποστόλου Ποδαράδες, Γ. Διακάκης Δράμα, Δ. Ἀποστόλου Ἀθῆναι, Γ. Πριόγας Χαλκίς, Α. Καμπάκης Καβάλλα, Ν. Τζιτζῆς Ἀθῆναι, Κ. Τζιόβας Κομοτινή, Ι. Ἀλβανὸς Σιδηρόκαστρο, Κ. Τσιβιρώτης Ἀθῆναι, Σ. Σωκρατίδης Θεσσαλονίκη, Μ. Παλαβίδης Χίος, Κ. Ραυκόπουλος Ἀχαΐα, Κ. Μουσούρης Κέρκυρα, Κ. Ζαφειρόπουλος Καλογρέζα, Οὐρανία Ρόκου Θεσσαλονίκη, Νίτσα Ραντζὲ Ἀγία Παρασκευή, Θρ. Παπαβασιλείου Ἄργος, Μαίρη Βογιατζίδου Θεσσαλονίκη, Ν. Παπακοσμᾶς Νέα Σμύρνη, Ν. Μιχαηλίδης Βύρων Ἀθῆναι, Ι. Χατζηνικολῆς Πειραιεύς, Δ. Κουρδάκος Σπάρτη, Σπύρος Παπαδᾶς Κέρκυρα, Εὐδ. Μελακατὲ Νέον Φάληρον, Μ. Μαρκάκης Ἀθῆναι, Ἀλεξάνδρα Σπίνη Ἀθῆναι, Γ. Σαμαρίδης Καλλιθέα Ἀθηνῶν, Εἰρήνη Καρβούλη Ἀθῆναι, Ἀνδρέας Λαγγίδης Ἀθῆναι, Κ. Σταματόπουλος Ἀθῆναι, Δημ. Σταυρουλης Λάρισσα, Εὐάγ. Γιωπῆς Νεμέα, Κ. Κεφαλωσιάνης Τρίκαλα, Δ. Μπακούλας Ἀθῆναι, Ι. Παπαγεωργίου Λεμπάνα Μεσσηνίας, Ι. Καζολέας Ἀθῆναι, Ι. Πάδοβας Κέρκυρα, Σ. Ζώτος Βόλος, Ἀνδρονίκη Πέπα Ἀθῆναι, Ἀρτεμις Ζυγούρη Μυτιλήνη, Κ. Νικολακάκης Ἡράκλειον Κρήτης, Ι. Καζολέας Ἀθῆναι, Β. Πεταλᾶς Ἀθῆναι, Μ. Στεργιόπουλος Ναύπακτος, Ν. Φίτσαλης Πειραιεύς, ἐκέρδισαν ἀνὰ ἓν Ἡμερολόγιον τοῦ «Μπουκέτου», καὶ ὁ κ. Ν. Καπετανάκης Ἀθῆναι, ἕνα τόμον τοῦ θαυμασίου ρωμαντζοῦ τοῦ Φεβαλ «Ὁ Καπετὰν Φάντασμα».

ΠΑΝΣΕΔΕΣ

Ἕνας νάνος ἁπανω στοὺς ὤμους ἑνὸς γίγαντα βλέπει πὸ μακρυὰ ἀπὸ τὸν γίγαντα. Β. Οὐγκὼ

* * *

—Ὄχι, δὲν γεννῶνται σήμερον οἱ σοφοὶ ὅπως τὰ μανιτάρια, ἀλλὰ γίνονται τέτοιοι μὲ τὸν ἀπαιτούμενο καιρὸ καὶ κόπο. Α. Κορδάτος

* * *

Κάθε ἄνδρας ἔχει τρεῖς χαρακτῆρες : Αὐτὸν ποὺ ἔχει, αὐτὸν ποὺ δείχνει κι' αὐτὸν ποὺ...νομίζει πὼς ἔχει. Α. Κάρρ

* * *

Γιὰ νὰ ζῇ κανεὶς εἰρηνικὰ μὲ τοὺς ἄλλους, δὲν ἀρκεῖ νὰ μὴν ἀνακατεύεται στὶς δουλειές τους : Πρέπει ἀκόμα νὰ δέχεται ν' ἀνακατεύονται αὐτοὶ στὶς δουλειές του... Φρερὸν

ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΣΙΝΕΜΑ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΕΠΙ ΠΟΔΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΤΖΩΝ ΜΠΑΡΡΥΜΟΡ

('Από ένα Γαλλικό κινηματογραφικό περιοδικό μεταφράζουμε την παρακάτω ενδιαφέρουσα συνέντευξι, που πήρε ένας ανταποκριτής του στο Λονδίνον, από τον μεγάλο ηθοποιό του κινηματογράφου Τζών Μπάρρυμορ, περαστικό από την 'Αγγλική πρωτεύουσα).

ΣΤΕΡ' από μιὰ θριαμβευτικὴ σειρὰ παραστάσεων ἔργων τοῦ Σαίξπηρ—γράφει ὁ Παρισινὸς δημοσιογράφος—ὁ Τζὼν Μπάρρυμορ, ὁ μεγάλος καὶ στὸ θέατρο καὶ στὸν κινηματογράφο ἠθοποιός, ἑτοιμάζεται νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Λονδῖνον, ἐπιστρέφοντας στὸ Χόλλυγουντ. 'Ο Μπάρρυμορ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους ἀστέρας τῆς ὀθόνης, τοὺς ὁποίους δὲν γνώρισα προσωπικά. Σκέφτηκα, λοιπόν, ὅτι μοῦ παρουσιαζότανε μιὰ ἐξαιρετικὴ εὐκαιρία νὰ τὸν δῶ ἀπὸ κοντὰ καὶ νὰ τοῦ πάρω μιὰ συνέντευξι.

"Οταν ὅμως προυσιάστηκα στὸν ἀρχιθυρωρὸ τοῦ ξενοδοχείου «Σαβόϊα», στὸ ὁποῖο κατέλυσε ὁ καλλιτέχνης, καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσα τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς μου, ἐκεῖνος μοῦ ἔρριξε ἕνα βλέμμα συμπόνιας.

—Μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν θὰ κατωρθώσετε νὰ δῆτε τὸν κ. Μπάρρυμορ, μοῦ εἶπε.

—Πῶς τὸ ξέρετε; ρώτησα.

—Καὶ πολλοὶ ἄλλοι συνάδελφοί σας ἐπεχείρησαν νὰ τὸν δοῦν καὶ ἀπέτυχαν στὶς προσπάθειές τους... Τί τὰ θέλετε, ὁ κ. Μπάρρυμορ δὲν σᾶς συμπαθεῖ ἐξαιρετικὰ ἐσᾶς τοὺς δημοσιογράφους!...

—Μπορεῖτε, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ μοῦ πῆτε σὲ ποιὸ δωμάτιο μένει;

—Θὰ τὸν βρῆτε αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὸ σαλόνι τοῦ πρώτου πατώματος... Ἂν, ὅμως, ἐπιχειρήσετε νὰ παρουσιασθῆτε μπροστά του, χωρὶς ν' ἀναγγελθῆτε...δὲν ἐγγυῶμαι τί μπορεῖ νὰ συμβῇ... Ὁ κ. Μπάρρυμορ δὲν ἀστειεύεται, ξέρετε... Εἶνε ἱκανὸς νά...

Μὰ δὲν ἔμεινα ὡς τὸ τέλος ν' ἀκούσω τὸν ἀρχιθυρωρό. "Ωρμησα στὴ μεγάλη σκάλα καὶ σὲ λίγο βρισκόμουν στὸ μεγάλο σαλόνι τοῦ πρώτου πατώματος. Μὲ μιὰ ματιὰ ποὺ ἔρριξα γύρω μου, δὲν δυσκολεύτηκα ν' ἀναγνωρίσω τὸν μεγάλο καλλιτέχνη. Καθότανε μόνος του σὲ μιὰ γωνιά, σκυθρωπὸς καὶ κατηφής, μὲ μιὰ πίπα στὸ στόμα... Μοῦ φάνηκε λίγο καταβεβλημένος, διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν εὐσταλῆ Μπάρρυμορ τῆς ὀθόνης. Θυμήθηκα ὅμως ὅτι ἔχει κλείσει ἀπὸ καιρὸ τὰ πενῆντα κ' ἔπαψα νὰ παραξενεύωμαι γιὰ τὰ γκρίζα μαλλιά του καὶ γιὰ τὴν κουρασμένη ὄψι του.

—Χαίρετε, κύριε Μπάρρυμορ! Εἶμαι ἐξαιρετικὰ εὐτυχὴς γιὰ τὴν γνωριμία σας!... εἶπα πλησιάζοντας.

'Ο ἠθοποιὸς σήκωσε ἀπότομα τὸ κεφάλι του καὶ μοῦ ἔρριξε ἕνα βλέμμα, τὸ ὁποῖο, ὁμολογῶ, μὲ πάγωσε λίγο στὴν ἀρχή!

—Χαίρετε! μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ ὕφος κάθε ἄλλο παρὰ ἐγκάρδιο. Ποιὸς εἶστε, παρακαλῶ;

Τοῦ εἶπα τὸ ὄνομά μου.

—Καὶ τί δουλειὰ κάνετε;

Στὴν ἐρώτησι αὐτή, ἀπάντησα...μὲ μιὰ ἄλλη ἐρώτησι:

—Ποιὰ εἶνε τὰ σχέδιά σας γιὰ τὸ μέλλον, κ. Μπάρρυμορ;

'Ο Μπάρρυμορ χαμογέλασε. "Εβγαλε τὴν πίπα ἀπὸ τὸ στόμα του, σηκώθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του καὶ μοῦ ἅπλωσε τὸ χέρι, λέγοντας:

—Καταλαβαίνω, καταλαβαίνω... Θὰ εἶστε δημοσιογράφος...

—Δὲν τολμοῦσα νὰ σᾶς τὸ πῶ...

—'Η ἀλήθεια εἶνε, ὅτι δὲν συμπαθῶ διόλου τὴν τάξι σας... Εἶστε πιὸ ἀνυπόφοροι καὶ ἀπὸ τὶς μυῖγες!

—Θέλετε μήπως νὰ φύγω;

—"Οχι, ὄχι... Εἶμαι πρόθυμος νὰ κάνω γιὰ σᾶς μιὰ ἐξαίρεσι καὶ νὰ κουβεντιάσω λίγο μαζύ σας, ἐπειδὴ μοῦ φαίνεστε κάπως διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους συναδέλφους σας...

—Εἶστε πολὺ καλός... Πότε φεύγετε γιὰ τὴν 'Αμερική;

—Μά, αὔριο τὸ μεσημέρι... Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ γυρίσω τέσσερα φίλμ ὡς τὰ τέλη Σεπτεμβρίου. 'Η λέξι «θερινὲς δουκοπὲς» εἶνε ἄγνωστη στὸ Χόλλυγουντ... Καὶ τὸ δυσάρεστο μὲ μένα εἶνε ὅτι ἀναλαμβάνω ὑποχρεώσεις ἀνώτερες ἀπὸ τὶς δυνάμεις μου... 'Ο φόβος, ἐπὶ παραδείγματι, μήπως ἡ Μέτρο Γκόλντουϊν, στὴν ὁποία ἐργάζομαι τώρα, δώσῃ σ' ἄλλους ὡριμους ρόλους ποὺ θὰ ἤθελα νὰ τοὺς παίξω ἐγώ, μ' ἔκανε ν' ἀναλάβω τὴν ὑποχρέωσι νὰ γυρίσω τέσσερα φίλμ, μέσα σὲ τέσσερες μῆνες... 'Ο Θεὸς ξέρει πῶς θὰ τὰ βγάλω πέρα μὲ τόση δουλειά...

—Ποιὰ θὰ εἶνε αὐτὰ τὰ φίλμ;

—Δεσμεύομαι ἀπὸ τὸ συμβόλαιό μου νὰ σᾶς ἀνακοινώσω τὴν ὑπόθεσί τους. Τὸ μόνο ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς πῶ, εἶνε, ὅτι καὶ τὰ τέσσερα φίλμ θὰ εἶνε ἱστορικά. Καί, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὸ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ θὰ εἶνε Βυζαντινῆς ὑποθέσεως... "Αν δὲν ἤχετε διαβάσει Βυζαντινὴ ἱστορία, σᾶς συνιστῶ νὰ τὴν διαβάσετε. Εἶνε σὰν ἕνα καταπληκτικὸ μυθιστόρημα! Πόσα δράμ, πόσα ἐγκλήματα, πόσες ραδιουργίες, μά καὶ τί μεγαλεῖο!...

—"Οταν θὰ τελειώσετε τὰ φίλμ αὐτά, τί σκέπτεσθε νὰ κάνετε;

—Δὲν ἀποφάσισα ἀκόμα. "Η θὰ κάμω τὸν γύρο τοῦ κόσμου ἢ θὰ γράψω μιὰ πολύτομη ἱστορία τοῦ κινηματογράφου ἢ θὰ... παντρευτῶ!

—Μήπως τὴν ἔχετε βρῆ ἀπὸ τώρα τὴν τυχερὴ αὐτὴ γυναίκα;

—"Ω! δὲν θὰ εἶνε καὶ τόσο τυχερή!... Πέντε φορὲς ὡς τώρα δοκίμασα νὰ παντρευτῶ καὶ τὶς πέντε φορὲς διαλύθηκαν οἱ ἀραβῶνες μου, γιατὶ ἡ μνηστές μου εὕρισκαν τὸν χαρακτῆρα μου ἐλεεινὸ καὶ ἀνυπόφορο...

Καὶ ὁ Μπάρρυμορ, λέγοντας αὐτά, ἄρχισε νὰ χτυπᾷ νευρικὰ τὸ πόδι του.

—Πολλοὶ ἔγραψαν γιὰ μένα ὅτι εἶμαι ἀπλησίαστος, ἀκολούθησε, συνέχισε ὕστερ' ἀπὸ μιὰ σύντομη παῦσι. Ἰσα ἴσα δὲν ἔχουν ἄδικο. Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι κατὰ βάθος δὲν εἶμαι κακός... Ἀπεναντίας: εἶμαι τρυφερὸς καὶ ἄδολος σὰν μικρὸ παιδάκι. 'Η παρεξήγησις, ὅμως, ἀντίρρησι ποὺ θὰ μοῦ φέρουν μ' ἐξαγριώνει. "Ενας ἄνθρωπος μὲ λίγη ἔστω προσωπικότητα, δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ κάνῃ οὔτε μιὰ ὥρα μαζύ μου... θὰ τσακωθοῦμε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή... Κάποτε, κόντεψα νὰ σκοτώσω στὸ στούντιο τὸν σκηνοθέτη Κλάρενς Μπράουν, ἐπειδὴ μοῦ ἔκανε μιὰ παρατήρησι, μιὰ ὕφος κάπως ἀπότομο... Τοῦ πῆρα ἕνα βαρύ, μεσαιωνικὸ κάθισμα στὸ κεφάλι καὶ τὸν ξάπλωσα κάτω ἀνάσθητο... "Υστερα μετανόησα βέβαια γιὰ τὴν χειρονομία μου... 'Ο μόνος ἄνθρωπος ποὺ κατώρθωσε νὰ μὲ δαμάσῃ, ἦταν ἡ Γκρέτα Γκάρμπο. Στὸ διάστημα ποὺ γυρίζαμε τὸ «Γκραὰντ 'Οτέλ», οὔτε ἐγὼ δὲν ἔβρω πόσες φορὲς μοῦ γενήθηκε ἡ ἐπιθυμία νὰ σηκώσω τὸ χέρι μου καὶ νὰ τῆς δώσω ἕνα δυνατὸ μπάτσο!...

'Ο Τζὼν Μπάρρυμορ καὶ ἡ Γκρέτα Γκάρμπο, σὲ μιὰ σκηνὴ τοῦ «Γκραὰντ 'Οτέλ»

—'Η Γκρέτα εἶνε, λοιπόν, τόσο πεισματάρα;

—Καὶ κάτι παραπάνω!... εἶπε ὁ Μπάρρυμορ γελῶντας. Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα κατώρθωσε νὰ μοῦ ἐπιβληθῇ μὲ τὴν παράξενη προσωπικότητά της...

'Ο Μπάρρυμορ σώπασε καὶ πάλι, μὲ τὰ βλέμματα καρφωμένα ἁπλανῆ σ' ἕνα σημεῖο τοῦ σαλονιοῦ. 'Υποπτεύθηκα ἕνα κρύφὸ αἴσθημα καί, γιὰ νάχω ἡσυχη τὴν δημοσιογραφική μου συνείδησι, ρψοκινδύνευσα μιὰ δειλὴ ἐρώτησι:

—'Αφοῦ τελείωσε ἡ συνεργασία σας στὸ «Γκραὰντ 'Οτέλ», σὲ ποιὸ σημεῖο σταμάτησαν ἡ σχέσεις σας μὲ τὴν Γκάρμπο;

'Ο Τζών, ὅμως, μοῦ ἔρριξε ἕνα βλέμμα τόσο ἐκφραστικό, ὥστε θεώρησα φρόνιμο ν' ἀλλάξω θέμα συζητήσεως:

—'Απ' ὅλους τοὺς σημερινοὺς ἠθοποιοὺς τοῦ κινηματογράφου, ποιὸν θεωρεῖτε μεγαλεῖτερο; τὸν ρώτησα.

—'Αν καὶ ἡ ἐρώτησί σας εἶνε λίγο ἀδιάκριτη, ὡστόσο θ' ἀπαντήσω σ' αὐτήν, ἐπειδὴ ἔμαθα πάντοτε νὰ φωνάζω τὶς γνῶμες μου. 'Απὸ τοὺς ἄνδρες προτιμῶ τὸν Τσάρλι Τσάπλιν καὶ ἀπὸ τὶς γυναῖκες τὴν 'Ελισσάβετ Μπέργκνερ.

Ξαφνικά, ὅμως, ὁ Μπάρρυμορ χτύπησε τὸ μέτωπό του.

—"Ω! μὲ συγχωρεῖτε! ψιθύρισε. Δὲν σᾶς προσέφερα τόση ὥρα κάθισμα... Γιατὶ δὲν κάθεστε, ἀγαπητέ μου κύριε;

—Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ... μὰ εἶνε ὥρα νὰ πηγαίνω...

PENE NT' ARTOYA

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ STANLEY L. WOOD

ΘΕΛΕΤΕ νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν φοβερώτερη περιπέτεια τῆς ζωῆς μου; εἶπε ὁ φίλος μας ὁ γιατρὸς Μὰκ Ντόνελλ. 'Ακοῦστε λοιπὸν τί μοῦ συνέβη κάποτε, πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια...

..."Ηταν μιὰ ἄγρια, χειμωνιάτικη μέρα, σὰν τὴν σημερινή. 'Ο ἄνεμος ἔξω οὐρλιαζε θλιβερὰ καὶ τὸ χιόνι ἀπὸ τὸ πρωὶ ἔπεφτε πυκνό, ἀδιάκοπο, ὅταν ἔξαφνα ἄκουσα ἔξω στὸ δρόμο ἕναν τρελλὸ καλπασμὸ ἀλόγου, ποὺ σταμάτησε ἀκριβῶς μπροστὰ στὴν πόρτα μου.

Ετρεξα ἀμέσως κι' ἄνοιξα. Εἶδα τότε μπροστά μου τὸν Τζίμμυ Ντίνκ.

—Γρήγορα, γιατρέ! μοῦ φώναξε λαχανιασμένος. 'Ο Οὔλφυ πεθαίνει! Πρέπει νὰ πᾶτε ἀμέσως κοντά του. "Ισως τὸν σώσετε!

Τὸν καϋμένο τὸν Οὔλφυ! Μὲ θλίψι σκεπτόμουν πὼς ἄν πέθαινε, ἔφταιγε γι' αὐτὸ τὸ πεῖσμα του! Πρὶν ἀπὸ μερικὲς μέρες, σὲ μιὰ ἄγρια πάλη μ' ἕνα πελώριο λύκο, τὸ θηρίο σὲ μιὰ τελευταία του προσπάθεια, προτοῦ πέσει σκοτωμένο ἀπὸ τὸ μαχαῖρι τοῦ Οὔλφυ, τὸν εἶχε δαγκάσει στὸ πόδι. 'Ο Οὔλφυ ἐταχειρίσθηκε τὰ δικά του γιατροσόφια γιὰ νὰ γίνῃ καλά. Γι' αὐτὸν ἡ χρῆσις τοῦ οὐΐσκυ, ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, ἦταν τὸ μόνο ἀποτελεσματικὸ φάρμακο! Δὲν ἤθελε νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ περιποιηθῶ τὸ τραῦμα του καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν πὼς χειροτέρευε ὁλοένα. Συμπαθοῦσα πολὺ τὸν γέρο Οὔλφυ, καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῶ περισσότερο, διέταξα ἀμέσως τὸν Νέγρο ποὺ μὲ ὑπηρετοῦσε, νὰ σελλώσῃ τ' ἄλογό μου. Πῆρα μαζύ μου τὰ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα μου, μερικὰ φάρμακα καὶ ξεκίνησα.

..."Ηταν ὑπέροχο τὸ θέαμα τῆς ἀγριεμένης φύσεως ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα στὴν ἀπέραντη πεδιάδα τῆς Κάνσας! Γρήγορα, ὡστόσο, μετάνοιωσα, γιατὶ δὲν εἶχα πάρει μαζύ μου καὶ τὸ γουνένιο ἐπανωφόρι μου. Τὸ κρύο ἦταν ἀνυπόφορο. Σκέφθηκα ὅμως, πὼς ἂν δὲν πρόφθαινα νὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι μου ὡς τὸ βράδυ, θὰ περνοῦσα τὴν νύχτα στὴν καλύβα τοῦ Οὔλφυ καὶ θὰ ἔφευγα τὸ πρωΐ.

Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὴν θλιβερὴ ἐντύπωσί μου, ὅταν μπῆκα μέσα στὴν καλύβα τοῦ Οὔλφυ. 'Η πόρτα ἦταν ἀνοιχτή. 'Απάνω στὸ φτωχικὸ κρεββάτι του, ὁ γέρος ἦταν ξαπλωμένος νεκρός. Στὸ πάτωμα, δίπλα στὸ κρεββάτι, τὰ δυὸ σκυλιά του ἦσαν σκοτωμένα. 'Ο Οὔλφυ κρατοῦσε ἀκόμα στὸ ἕνα χέρι μιὰ μισοαδειασμένη μποτίλλια οὐΐσκυ καὶ στὸ ἄλλο χέρι ἕνα μεγάλο πιστόλι. 'Απ' αὐτὸ ἡ τρεῖς σφαῖρες ἔλειπαν, πρᾶγμα ποὺ ἔδειχνε ὅτι ὁ γέρος εἶχε σκοτώσει τὰ σκυλιά του καὶ κατόπιν αὐτοκτόνησε. "Ηταν φανερό, πὼς ὁ δυστυχὴς δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ στοὺς φριχτοὺς πόνους τοῦ σακατεμένου ποδιοῦ του. Κύτταξα τὸ τραῦμα. "Ηταν ὅπως τὸ φανταζόμουν. Εἶχε γαγγραινιάσει...

"Εκλεισα προσεκτικὰ τὴν πόρτα, καβαλλίκεψα τὸ ἄλογό μου καὶ ξεκίνησα γιὰ νὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι μου. Λογάριαζα πὼς θὰ πρόφθαινα νὰ γυρίσω πρωτοῦ νυχτώσει. 'Ανήσυχο, τὸ ἄλογό μου, ἀνασήκωνε κόθε τόσο τὸ κεφάλι του καὶ μυριζόταν τὸν ἀέρα. Σὲ λίγο, ἡ γιονοθύελλα δυνάμωσε. Τὸ χιόνι ἔπεφτε τόσο πυκνό, ποὺ δὲν ἔβλεπα μπροστά μου οὔτε σ' ἑνὸς μέτρου ἀπόστασι... Καὶ τότε ἔκανα τὴν μεγαλείτερη ἀνοησία τῆς ζωῆς μου! 'Αντὶ νὰ ἐμπιστευθῶ στὴν νοημοσύνη τοῦ ἄλογου μου, θέλησα νὰ τὸ διευθύνω ἐγώ. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν, πὼς σὲ λίγο εἶχα νάσει τὸ δρόμο μου. Καὶ τὸ νειρότερο ἦταν, ποὺ ἀπὸ μακρυὰ ἄκουγόντουσαν τόλμα τὰ οὐλιάσματα τῶν λύκων... Παγωμένος, μουσκεμένος ὡς τὰ κόκκαλα καὶ φρίκη ἀντελήφθην τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχα. Λὲν εἶχα πάρει μαζύ μου οὔτε τὸ περίστροφό μου! Σπιρούνισα τ' ἄλογό μου καὶ ἄρχισα νὰ τρέχω μέσα στὴν ἀπέραντη, ἀλλόκοτη πεδιάδα μ' ἕναν ἄγριο καλπασμό. Τὸ χιόνι ἔπεφτε τόσο πυκνό, ποὺ σὲ λίγο εἶχε σχηματιστῇ ἕνα παχὺ στρῶμα καὶ τὸ ἄλογο δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ προχωρήσῃ. "Εκανε ἀκόμα μερικὰ βήματα, σκόνταψε, σηκώθηκε πάλι καὶ στὸ τέλος σωριάστηκε κάτω γιὰ νὰ μὴ σηκωθῇ πειά. "Ημουν τόσο ζαλισμένος, ὥστε γιὰ μερικὰ λεπτὰ ἔμεινα ἀκίνητος. Συνῆλθα ὅμως, τίναξα ἀπὸ πάνω μου τὸ στρῶμα τοῦ χιονιοῦ ποὺ μὲ σκέπαζε κ' ἐξακολούθησα πεζῇ τὸν δρόμο μου, ἀποφασισμένος νὰ παλαίψω ὡς τὴν τελευταία μου πνοή...

'Ο γέρο - Οὔλφυ ἦταν ξαπλωμένος νεκρὸς στὸ κρεββάτι...

'Εκεῖ ποὺ προχωροῦσα μὲ κόπο, τυφλωμένος ἀπὸ τὸ χιόνι, νοιώθοντας μιὰ γλυκειὰ νάρκη νὰ μὲ κυριεύῃ ὁλόκληρο, ντούκ, χτύπησα τὸ κεφάλι μου ἀπάνω σὲ κάτι σκληρό. Συνῆλθα ἀμέσως, ἅπλωσα τὰ χέρια μου καὶ μὲ μιὰ φωνὴ χαρᾶς ἔπιασα τὸ πόμολο μιᾶς πόρτας. Μὲ τὰ ξυλιασμένα χέρια μου ἄρχισα νὰ χτυπῶ σὰν τρελλός. 'Η πόρτα ἄνοιξε ἀπότομα καὶ βρέθηκα μπροστὰ σ' ἕνα σωστὸ γίγαντα. 'Εγὼ εἶμαι, ὅπως βλέπετε, ἀρκετὰ ψηλός, καὶ ὅμως τὸ κεφάλι μου μόλις ἔφτανε ὡς τὸ στῆθος τοῦ ἀγνώστου ποὺ μοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα. 'Αλλά, θεέ μου! Τί φρικτή, τί ἀπαίσια μορφὴ ἦταν ἐκείνη! Τὰ μάτια του ἄγρια καὶ ἀλλοίθωρα ἔλαμπαν μὲ μιὰ φλόγα σατανική. Πυκνὰ μαῦρα μαλλιὰ καὶ γένεια σκέπαζαν τὸ μισὸ πρόσωπό του. Τὸ μέτωπό του ἦταν τόσο γαμηλό, ποὺ σχεδὸν δὲν χώριζαν τὰ φρύδια του ἀπ' τὰ μαλλιά του.

Μ' ὅλα τὰ χάλια μου, κοντοστάθηκα στὸ κατώφλι ἀναποφάσιστος... Αὐτὸς ἀντελήφθη τὸν δισταγμό μου καὶ εἶπε:

—'Εμπᾶτε λοιπόν! 'Αφοῦ ἡ τύχη σᾶς ἔφερε στὸ φτωχικό μου, θὰ σᾶς περιποιηθῶ ὅπως ξέρω!... 'Ωστόσο εἶμαι περίεργος νὰ μάθω, πῶς διάβολο βρεθήκατε στὴν γειτονιά μου;

Μὲ λίγα λόγια τοῦ ἐξήγησα πὼς εἶχα χάσει τὸ δρόμο μου καὶ πὼς θὰ μὲ ὑποχρέωνε ἂν μ' ἄφινε τὴ νύχτα μέσα στὴν καλύβα του.

—Οὔτε ἕνα σκυλὶ δὲν μπορεῖ νὰ διώξῃ κανεὶς μὲ τέτοιο καιρό! εἶπε ἀπότομα. Φαγητὸ δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω, ἂν θέλετε ὅμως ροῦμι, νά! Πιέτε, ὡσότου νὰ σᾶς ἑτοιμάσω ἕνα μέρος νὰ κοιμηθῆτε.

'Ο ἄγνωστος ἔφερε μιὰ ντα-μιτζάνα, γέμισε δυὸ ποτήρια μὲ ροῦμι, ἄδειασε τὸ δικό του ποτῆρι μονορρούβι καὶ κατόπιν ἀνέβηκε μιὰ μικρὴ ξύλινη σκάλα, ποὺ δὲν τὴν εἶχα διακρίνει στὴν ἀρχή.

Σὲ λίγο κατέβηκε πάλι καὶ μοῦ εἶπε νὰ περάσω ἀπάνω. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἐγὼ εἶχα χύσει τὸ ροῦμι τοῦ ποτηριοῦ μου μέσα στὸ τζάκι καί, ὅταν τὸν εἶδα νὰ κατεβαίνῃ, προσποιήθηκα πὼς ἄδειασα τὸ ποτῆρι μου. Τὸν καλημύχτησα καὶ ἀνέβηκα ἀπάνω. Πέρασα ἀπὸ τὸ τετράγωνο ἄνοιγμα τῆς ὀροφῆς καὶ βρέθηκα μέσα σ' ἕνα μικρὸ διαμέρισμα ποὺ μόλις φωτίζοταν ἀπὸ ἕνα κερί, στημένο μέσα στὸ λαιμὸ ἑνὸς μπουκαλιοῦ. "Ενα ὡραιότερο στρῶμα καὶ μερικὲς συχαμερὲς κουβέρτες ἦσαν ριγμένες σὲ μιὰ γωνιά. Κάτι, σὰν μιὰ ἀφύσικη ἔμπνευσις, μ' ἔκανε νὰ ὑποψιασθῶ, πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε κακοὺς σκοποὺς ἐναντίον μου. Θυμήθηκα μάλιστα πὼς τελευταῖα εἶχαν ἐξαφανισθῆ μυστηριωδῶς τρεῖς ταξειδιῶτες, γωρὶς νὰ μάθῃ κανεὶς τί εἶχαν ἀπογίνει... "Επρεπε νὰ λάβω τὰ μέτρα μου... "Ηπια λίγο οὐΐσκυ ἀπὸ τὸ παγούρι μου, ἀνοίδα κατόπιν τὸ κουτὶ ποὺ εἶχα φέρει μαζύ μου, πῆρα ἀπὸ μέσα μιὰ σύριγγα καὶ τὴ γέμισα μὲ οὐΐσκυ. Κατόπιν καὶ τὸ μπουκάλι μὲ τὸ κερὶ ἦσαν τὰ μοναδικά ὅπλα μου! "Εβγαλα τὶς μπότες μου, τὶς ἔχωσα κάτω ἀπὸ τὶς κουβέρτες μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ φαίνωνται μονάχα ἡ ἄκρες τους. Σώριασα κατόπιν τὶς κουβέρτες, σὰν νὰ σκέπαζαν ἕνα σῶμα, καὶ στὴν κορυφὴ τους ἔβαλα τὸ καπέλο μου. "Ετσι νόμιζε κανείς, πὼς κουρασμένος ὅπως ἤμουν

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

—Η ΝΟΘΕΙΑ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

Συνέβη καὶ αὐτὸ τὸ ἀποτρόπαιον. Τὰ φάρμακα, στὰ ὁποῖα βασίζει ὁ λαὸς τὴν σωτηρία του ὅταν ἀρρωσταίνει κι' ἀπ' τὰ ὁποῖα ἐξαρτᾶται ἡ ζωή του, τὰ φάρμακα, λέμε, νοθεύονται! Ὑπάρχουν δεδομένα, ὑπάρχουν γεγονότα ἀποδεικνύοντα σαφέστατα τὸ ἔγκλημα αὐτό, γιατὶ περὶ ἐγκλήματος πρόκειται. Ἐγκλήματος ἀπανθρώπου εἰς βάρος τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς τοῦ κοσμάκη. Καὶ ἐξηγούμεθα.

Πρὸ ἡμερῶν κατεδικάσθη ἀπὸ τὸ Αἰσχροδικεῖο ἐπὶ νοθείᾳ φαρμάκων Ἀθηναῖος φαρμακοποιός, τοῦ ὁποίου ἀποφεύγουμε νὰ δημοσιεύσουμε τὸ ὄνομα. Ἐκεῖνο ποὺ μποροῦμε νὰ ποῦμε εἶνε τοῦτο: ὅτι πρόκειται περὶ προέδρου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου τῆς πρωτευούσης. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ φαρμακοποιοῦ γνωστοῦ, πλουσίου ἴσως, οὐδόλως δικαιολογημένου γιὰ τὴν πράξι του.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν, γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Εὑρίσκεται ἡ

εἶχα πέσει ντυμένος στὸ κρεββάτι. Κατόπιν ἔσβυσα τὸ κερί, πῆρα τὴν μποτίλλια καὶ κρύφθηκα πίσω ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Δὲν εἶχα ἀπατηθῆ! Μετὰ λίγη ὥρα, ὁ γίγας ἀνέβηκε προσεκτικὰ τὴν ξύλινη σκάλα καὶ μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο. Στὸ χέρι του κρατοῦσε μιὰ βαρειὰ σιδερένια ἀμπάρα...

Παγωμένος ἀπὸ φρίκη, συσπειρωμένος στὴ γωνιά μου, κύτταζα μὲ ἀγωνία. Ὁ γίγας σήκωσε ψηλὰ τὸ σίδερο καὶ κατάφερε μ' ὅλη τὴν τερασ τία δύναμί του, δυὸ-τρία φοβερὰ χτυπήματα στὸ μέρος ὅπου ἔπρεπε νὰ βρίσκεται τὸ κεφάλι μου...

Καθὼς ὅμως στάθηκε μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ πάρη ἀνάσα, μὲ τὴν σύριγγα ποὺ κρατοῦσα, τοῦ πέταξα τὸ οὐΐσκυ μέσα στὰ μάτια. Ἡ ἀμπάρα ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ βλασφημῶντας ἔτριψε τὰ μάτια του, ἐνῶ ἐγὼ ἄρπαξα τὸ μπουκάλι μὲ τὸ κερὶ καὶ τοῦ τὸ κατάφερα μὲ δύναμι στὸ κεφάλι. Ὁ γίγας ἐσωριάστηκε κάτω ἀναίσθητος. Ἅρπαξα τότε τὸ καπέλλο μου, φόρεσα τὶς μπότες μου καὶ κατέβηκα. Ἔτρεμα ὁλόκληρος! Ἀπάνω στὸ τραπέζι, ἦταν ἀκουμπισμένο ἕνα τεράστιο μαχαῖρι. Μποροῦσα κάλλιστα νὰ ξεκάνω ὁριστικῶς αὐτὸ τὸ ἀνθρωπόμορφο τέρας, μὰ δὲν εἶχα τὸ κουράγιο. Ἔκανα ὅμως κάτι ἄλλο. Μ' ἕνα σχοινὶ ποὺ βρῆκα κάπου ἐκεῖ, τὸν ἔδεσα γερὰ χειροπόδαρα. Κατόπιν μὲ τὸ μαχαῖρι τοῦ ἔσχισα τὸ γιακᾶ κι' ἀπάνω στὸν γυμνὸ ὅμο του τοῦ ἔσταξα μερικὲς σταγόνες βιτριόλι. Ὁ φοβερὸς πόνος τὸν ἔκανε νὰ συνέλθη. Μὰ δὲν τὸν λυπήθηκα καθόλου! Ἔτσι θὰ ἦταν σημαδεμένος γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ θὰ τὸν ἀναγνώριζα, ἂν τύχαινε νὰ μοῦ πέση στὰ χέρια.

Ἔπειτα ἄνοιξα τὴν πόρτα καὶ θυμᾶμαι ἔξω. Εὐτυχῶς ἡ θύελλα εἶχε κοπάσει κ' ἔτσι κατώρθωσα νὰ φτάσω σὲ κακὰ χάλια, ἔπειτ' ἀπὸ ὧρες στὸ φρούριο τοῦ Χάϊ.

Ὅταν, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες μου, μερικοὶ στρατιῶτες πῆγαν νὰ ἐρευνήσουν τὴν καλύβα τοῦ κακούργου, αὐτὸς εἶχε ἐξαφανισθῆ. Βοήκαν ὅμως τοὺς σκελετοὺς τῶν τριῶν ἐξαφανισθέντων ταξειδιωτῶν, θαμένους κοντὰ στὴν καλύβα.

* * *

Ἔπειτ' ἀπὸ τρία χρόνια φρισκόμουν στὸ Σὰν Ζαλέτα, στὸ Τεξᾶς. Μιὰ μέρα νιὰ νὰ περάσω τὴν ὥρα μου, μπῆκα στὸ κακουργιοδικεῖο, ὅπου δικαζόταν κάποιος ἐγκληματίας γιὰ φόνο. Ὁ κατηγορούμενος ἦταν ἕνας σωστὸς γίγας. Τὸν ἀναγνώρισα ἀμέσως, ἂν κ' εἶχε ξυρίσει τὰ γένεια του. Ὡστόσο, γιὰ νὰ θεβαιωθῶ, ζήτησα τὴν ἄδεια νὰ κιντάξω τὸν δεξιὸ ὦμο του. Ἡ οὐλὴ ἀπὸ τὸ φοβερὸ ἐγκαύμα τοῦ βιτριολιοῦ φαινόταν ἀκόμα καθαρὰ ἐκεῖ. Διηγήθηκα τότε στοὺς δικαστὰς τὸ περιστατικὸ τῆς φιλοξενίας του, ποὺ παρ' ὀλίγον νὰ μοῦ στοιχίσῃ τὴ ζωή, καὶ τότε, μὲ τὴ νέα αὐτὴ κατηγορία γιὰ τὸν φόνο τῶν τοιῶν ταξειδιωτῶν, ὁ γίγας καταδικάστηκε εἰς θάνατον. Ἀλλὰ πο'ν ἐκτελεσθῆ, ἡ ποινή του, ὁ ἐξαγριωμένος ὄχλος τὸν ἐλύντσαρε, κρεμῶντας τον σ' ἕνα τηλεγραφικὸ στῦλο...

Ὅταν ἀκούω τὴ θύελλα νὰ μαίνεται ἔξω καὶ τὸν ἄνεμο νὰ οὐολιάζῃ ἔτσι θλιβερά, θυμοῦμαι πάντοτε τὴ φρικτὴ περιπέτειά μου!

ζωὴ τοῦ λαοῦ εἰς χεῖρας τοῦ πρώτου τυχόντος αἰσχροκερδοῦς. Κρέμεται ἡ ζωὴ τοῦ κοσμάκη ἀπὸ τὸ μέγεθος τῆς ἀπληστίας τοῦ τυχόντος ἐμπόρου; Πᾶν ὅ,τι τρώγομεν εἶνε νοθευμένον. Αὐτὸ τὸ ἐγνωρίζαμε καὶ ὑπομέναμε. Ἐπιστεύαμε ὅμως, ὅτι τοὐλάχιστον συνέβαινε τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ φάρμακα. Γιατὶ τὰ φάρμακα εἶνε ἡ ζωή μας καὶ ἡ ζωὴ τῶν παιδιῶν μας, εἶνε ἡ ὑγεία μας καὶ ἡ ὑγεία τῶν οἰκείων μας.

Πρέπει λοιπὸν ν' ἀπελπιστοῦμε ἀπ' ὅλους κι' ἀπ' ὅλα; Πρέπει νὰ δέσουμε ἕναν βρόγχο στὸ λαιμό μας;

Ἔτσι τουλάχιστον πεθαίνει κανεὶς γιὰ μιὰ καὶ μόνη φορὰ ἄνευ πολλῶν βασάνων.

—Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ.

Ὁ πιὸ παραμελημένος κλάδος τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας εἶνε, ἀναμφισβητήτως, ἡ κτηνοτροφία. Τελευταίως πολλὰ μέτρα λαμβάνονται γιὰ τὴν γεωργία, τὴν ναυτιλία, τὴν βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριο, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἀντιληφθήκαμε κανένα διαφέρον, ἀπὸ πουθενά, γιὰ τὴν κτηνοτροφία μας, ἡ ὁποία ὑποφέρει δυνεύει κάθε μέρα καὶ περισσότερο, νὰ καταστραφῇ.

Οἱ λιγοστοὶ κτηνοτροφικοὶ σταθμοί, ποὺ λειτουργοῦν τώρα τελευταῖο καιρὸ προσφέρουν ἀνεπαρκέστατες ὑπηρεσίες στοὺς κτηνοτρόφους μας. Καὶ εἶνε φυσικὸ αὐτό, γιατὶ οὔτε ὁ κτηνίατρος μπορεῖ ν' ἀνεβαίνῃ στὰ βουνὰ γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ σκορπισμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ μικρὰ ποίμνια, οὔτε ὁ ζωοτέχνης μπορεῖ νὰ παραμείνῃ πολὺν καιρὸ κοντὰ στοὺς ζωοτρόφους, γιὰ νὰ τοὺς διδάξῃ ὅ,τι πρέπει. Δὲν εἴμαστε, βέβαια, ὑπὲρ τῆς καταστροφῆς τῆς προσπαθείας αὐτῆς γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς κτηνοτροφίας μας. Κάθε ἄλλο μάλιστα. Θέλουμε ὅμως νὰ τονίσουμε τὴν ἀνεπάρκειά της καὶ νὰ συστήσουμε ὅτι πρέπει νὰ ληφθοῦν κι' ἄλλα μέτρα, ἄλλαι μέθοδοι, περισσότερο προσοδοφόροι καὶ ἀποτελεσματεροί. Ἂς στρέψουμε τὴν προσοχή μας κυρίως πρὸς τὴν ἐντατικὴ κτηνοτροφία. Ἔχομε δηλαδὴ τὴν ἀντίληψι, ὅτι κάθε γεωργὸς μπορεῖ νὰ διαθρέψῃ ἕναν μικρὸ ἀριθμὸ ζώων. Τὸ κράτος, συνεπῶς, ἔχει ὑποχρέωσι νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἴδιο τὴν φροντίδα τοῦ ἐξευγενισμοῦ τῶν ζώων αὐτῶν, προσφέροντας ἐπιβήτορας ἐκλεκτούς, καὶ νὰ ἀποστείλῃ εἰδικὰ συνεργεῖα νὰ κάθε χωριό, νὰ διδάξουν στοὺς χωρικοὺς τὸ πῶς πρέπει νὰ τρέφουν, νὰ σταυλίζουν, νὰ περιποιοῦνται τὰ ζῶα τους καὶ νὰ καλλιεργοῦν κτηνοτροφικὰ φυτά, κτλ.

Ἡ κατάστασις τῆς κτηνοτροφίας μας εἶνε ἀπελπιστική. Στὴ Μακεδονία, μάλιστα, οἱ γεωργοὶ ὄχι μόνο γαλακτοφόρα ζῶα δὲν ἔχουν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀροτριῶντα κτήνη. Τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ ἐφοδιάσῃ τοὺς γεωργοὺς αὐτοὺς ὅσο τὸ δυνατὸν συντομότερα, μὲ τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν καλλιέργεια τῶν χωραφιῶν τους ζῶα. Ἔτσι κι' ἡ γεωργία ἔχει νὰ κερδίσῃ πολλὰ καὶ ἡ κτηνοτροφία.

Ἡ καλὴ καὶ βαθειὰ καλλιέργεια ἀπαιτεῖ γερὰ ζῶα καὶ λιπάσματα, τὰ καλύτερα δὲ λιπάσματα εἶνε ἡ κοπριὲς τῶν ζώων.

—ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΩΝ ΚΡΑΣΙΩΝ.

Στὶς 9 Ἀπριλίου τοῦ τ. Ἔ. συνῆλθε στὴ Ρώμη τὸ Συμβούλιο τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου Γεωργίας, γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸ σπουδαιότατο ζήτημα τῆς ἐντοπίσεως τοῦ ἐμπορίου τῶν κρασιῶν.

Ἡ σύσκεψι αὐτὴ ἔγινε ὕστερα ἀπὸ μιὰ σχετικὴ ἐντολὴ ποὺ δόθηκε στὸ Ἰνστιτοῦτο ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Οἴνων, ποὺ ἐδρεύει στὸ Παρίσι καὶ μὲ τὴν πρωτοβουλία τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς καὶ Νομισματικῆς Διασκέψεως τοῦ Λονδίνου.

Στὴ σύσκεψι αὐτή, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Ἰνστιτούτου, παρευρέθησαν καὶ ἀντιπρόσωποι δώδεκα οἰνοπαραγωγῶν χωρῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος φυσικά.

Ἐλπίζομεν συνεπῶς, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς συσκέψεως αὐτῆς θὰ εἶνε εὐεργετικὰ γιὰ τὴν οἰνοπαραγωγὴ τοῦ κόσμου ποὺ περνάει μιὰ σοβαρὴ κρίσι.

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)

Διευθυντής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, (κατοικία) Χαλάνδρι.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:

Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δρχ. 200 ΙΙ Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6
» Ἑξάμηνος » 100 ΙΙ Ἀμερικῆς » 6

καὶ δι'ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ σελίνια 30
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐυθέσιματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ, Λέκα 7.

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:

Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν ἡ Ἑταιρεία N. York News Agency General P. O. Box 497, ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. Χριστόδουλος Σαράκογκὸ ὁ κ. Γεώργ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo - Belge, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας» τιμᾶται παντοῦ δραχμὰς 4. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησις των παρὰ τῶν Ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας, δσάκις ὁποπέσει εἰς τὴν ἀντίληψίν των τοιοῦτόν τι, νὰ

ἄς τὸ ἀναφέρουν ἀμέσως.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Πολλοὶ ἀναγνῶσται μας μᾶς γράφουν ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθεύουν τὰς ἐκδόσεις μας καὶ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ τῶν περιοδικῶν μας, ἀλλὰ δυσκολεύονται εἰς τὴν ἐκδοσιν ἐπιταγῶν. Διὰ νὰ τοὺς διευκολύνουμε σχετικῶς, τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι, δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλων, βιβλίων, Ἡμερολογίων κλπ. εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα, οἱασδήποτε τιμῆς.

Μ. Ι. Χ., Θεσσαλονίκην. Στεῖλτε μας τὴ διεύθυνσί σας νὰ σᾶς γράψουμε ταχυδρομικῶς. Μᾶς ἐνδιαφέρουν. Γράψτε μας συχνότερα στὴν ἐπιστολή σας αἱ εἰκόνες τοῦ ἑνὸς λευκώματος, μὲ τοὺς ἥρωας βασιλεῖς κλπ.. τί εἶνε ἀκριβῶς ; Ἐκδομένες ἀπὸ ἄλλου ἢ κολλημένες; Ἐξαιρετικὰ τυπωμένες σὲ φύλλα δμοιόσχημα αἱ δεμένες σὲ λεύκωμα ; Περιμένουμε γράμμα σας. — Ι. Δημάκην, Ἐνάϋβα. Μάλιστα. Δίκηο ἔχετε. Εἶνε πολὺ ἐπίκαιρο τὸ Πρωτομαγιάτικο τραγούδι σὰς «Ραμπαγᾶ» γιὰ τοὺς τσίρους. Καὶ νά, σᾶς τὸ σερβίρουμε ἐδῶ. Ἀπολαύστε το :

Τοὺς εἴδατε, τοὺς βλέπετε, ξερούς, ἀριμαθιασμένους,
ὡς καταδίκους ἁσπλαχνα ἀπαγχονιζομένους.
Μᾶς ἔρχονται τὸν Μάϊον, μὲ τ' ἄνθια, μὲ τὰ γιούλια.
μὲ τ' ἀγγουράκια ταιριαχτοὶ καὶ τὰ κοκκινογούλια...
Ἀπὸ τὸν κόλπον τὸν βαθὺν τῆς πάλαι Βυθινίας,
τὰ σμήνη των ἠγρεύθησαν, τὰ πλήθη ἰστορίας.
Καὶ εἶν' αὐτοὶ ἀπόγονοι τῶν φημισμένων τσίρων,
ποὺ ἔφαγεν ὁ Λούκουλλος κι' ἐκεῖ τὴν φρίκη σπείρουν.
εἰς ὅλα τὰ φαγώσιμα, μ' ἀχόρταγο τὸ στόμα,
ἀφοῦ καὶ γλῶσσες ἔτρωγεν ἀηδονιῶν ἀκόμα.
Ἀφοῦ στὴν καλλιγράδιον τῆς Ἰωνίας πόλιν,
τὴν Σμύρνην, ὅλην ποίησιν ἀλλὰ καὶ ὕλην ὅλην,
ἀπὸ τὴν Ρώμην ἔκαιεν ἐπίτηδες ταξεῖδι,
νὰ φάγῃ τὶς ἀβάνατες ναρίδες μὲ τὸ ξύδι.
Μά, καθὼς λέγει ἡ γραμ, ἡ λίμα Ἱστορία,
δὲν τ' ἄρεσαν σὰν τὶς γλυκειὲς ναρίδες τοῦ Ἀδρία.
Τοὺς τσίρους μας ἐτίμησαν Ἀννίβαι, Μιθριδάται,
καὶ τόσοι ἔνδοξοι, τρανοὶ τῆς γῆς μας διαβάται...
Ἀπὸ αὐτοὺς ἐγεύθηκαν στὴν ξακουσμένη Πόλι
καὶ ὅλ' οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου, ὅλοι.
Μέσ' τοῦ ἱπποδρομίου της τὸν ξακουσμένο γύρο,
μπορεῖσε κόσμος νὰ χαθῇ ὡς καὶ γιὰ ἕναν τσίρο.
Σὲ πόλεμο ἐμφύλιο ἡ σπάθες νὰ βαφοῦνε,
καὶ σὰν τὶς τσιροκεφαλὲς κεφάλια νὰ κοποῦνε !
Ὤ, τσίροι ! ἤθελα φωνὴν καὶ εὐγλωττίαν Δάτα.
νὰ ἐψάλλα ἐγκώμιον εἰς τὴν τσιροσαλάτα,
μὲ λάδι καλογερικό, μὲ ξύδι μυρωδάτο,
ποὺ τὰ ρουθούνια σου κτυπᾶ ὅλο θυμὸ γεμάτο.
Κι' ὅπου μπορεῖ τὴν πὸ βαθειὰ λιγοθυμιὰ νὰ σβύσῃ.
Αὐτοὶ μπαρμπούνια χαίρονται νὰ [τρῶνε μαϊνίτα,
καὶ ἀγκανάρες ἢ βολδοὺς στὸ λάδι [γιὰ σαλάτα.
καὶ ὅσα ἔχουν ἀρετὴ πυρωτική [μεγάλη,
τῆς εὐσεβείας τὴ φωτιὰ ν' ἀνάβουν στὸ κεφάλι...
Μὰ πάλι, πάλι τίμπλεξα μ' αὐτοὺς καὶ πά νὰ χάσ'τε
τὸ θέμα, τὴ σαλάτα μας... λοιπὸν γιὰ μεταπιάστε.
τοὺς τσίρους καὶ γιὰ πῆτε μου, τοὺς θέτε μ' ἀγγουράκια,
μαζὺ μ' ἀντράκλα γλυστερή, ψιλὰ - ψιλὰ φετάκια,
ἢ σᾶς ἀρέσουνε στεγνοί, ἀγνοί, παρθένοι, σκέτοι,
ὠμοί, μ' ἁλμυροθάλασσας ἰώδιον εἰσέτι ;...
Λοιπόν, σᾶς ρώτησα, θαρρῶ, τοὺς τσίρους πῶς τοὺς θέτε,
μὲ τ' ἀγγουράκια, ἔ ! τί ! πῶς ! τὴ γνώμη σας εἰπέτε...
Μὴ θέτε στὸ τηγάνι σας τσὶρ τσὶρ νὰ τσιτσιρίζουν,
καὶ τ' ὄνομά τους, στὸ τσὶρ τσὶρ αὐτὸ νὰ συλλαβίζουν ;
Ὡς νὰ βαλθοῦν ζεστοὶ - ζεστοὶ εἰς σκορδοαμβροσίαν,
τὴν ὑπνοφόρον σκορδαλιάν, εἰς ἄρωμα πλουσίαν,
τὴν σκορδαλιάν, ποὺ ἔσωσε κι' Ἐγγλέζος νὰ τὴν φάῃ,
καὶ νὰ φωνάξῃ «βέρυ γκούτ'» καὶ «βέρυ οὔλλ !» τὸ Μάη...
Ἀλλ' ἕνα της ἐλάττωμα δὲν ἄρεσε στὸ λόρδο,
καὶ τοῦτο ἦτανε, ὦ γιές ! πὼς εἶχε μέσα σκόρδο.
Τέλος δὲν εἴπατε, θαρρῶ, τοὺς τσίρους πῶς τοὺς θέτε.
τὰ γοῦστα εἶνε στὸ φαΐ καὶ σ' ὅλα νομοθέται...
Στὸ γοῦστο ὅμως ημπορεῖν πολλοὶ νὰ συμφωνήσουν.
Φράγκοι στὸ ἴδιο τὸ φαΐ μ' ἀγάπη νὰ καθήσουν...
Μὰ 'μεῖς ποὺ πάντα, σὰ Ρωμηοί, ποτὲ δὲν συμφωνοῦμε,
γιὰ δύο τσίρων φάγωμα μπορεῖ νὰ φαγωθοῦμε !
Ἐδῶ, θαρρῶ, ἡ λίμα μας εἶνε καιρὸς νὰ κλείσῃ,
μὰ πῶς τὶς τσιροκεφαλὲς ἡ Μοῦσα ν' ἀδικήσῃ ;
Πῶς νὰ μὴν ψάλλῃ τὴ χαρά, τὰ γέλια ποὺ πατοῦνε.
παιδιά, ποὺ τσίρου κεφαλὴ στὸ δάσκαλο χαρμοῦνε ;
Καὶ πῶς τῆς τσιροκεφαλῆς τὸ στόμα νὰ μὴν ψάλλῃ.
ποὺ μοιάζει σὰν χρυσόδετο μπαλσαμο τὸ κεφάλι.
κι' ὅπου θαρρεῖς σὰν χρειασθῇ σὲ κανενὸς τὴν πλάτη.
μ' ἐκεῖνο της τὸ γυάλινο τὸν περιπαίζει μάτι
Καὶ γέλιο, λές, εἰρωνικὸ τ' ἀχεῖλι της χαράζει,
ὅσο στὴ ράχη κανενὸς ἡ κεφαλὴ σπαράζει !...
Ὤ, Μοῦσα μου, σ' εὐχαριστῶ ! κι' σοῦ ἀξίζει μία
τσιροσαλάτα γιὰ ν' αὐτὴ τὴν τσιροστιχομυρία !...

Θεσσαλίας Ἰσοῦ, Λεμεσόν. Καὶ τὰ ὁπόλοιπα τσιρομερίδια σας ὄχι καλά. δυστυχῶς. "Ισως ἀργότερα γράψετε καλύτερος πράγματα. Πρέπει τὸ τσιρομέρι σας νὰ σταματήσῃ τὸ γράφετε. Καὶ δυσκόλευτε πολύ. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια. Μὴν ἀνοίετε τὶ σᾶς λένε οἱ ἄλλοι. Μιὰ δεσποινὶς ἐλικρινὴς συμβουλὴ μας

ΤΑΠΗΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ

ΥΠΟ ΤΗΣ Α. Ε. ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ - ΠΛΥΣΙΣ - ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΕΝΤΟΣ ΨΥΧΡΟΘΑΛΑΜΩΝ

Διὰ τὴν παραλαβήν, καθαρισμόν, συντήρησιν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ταπήτων αἱ κάτωθι τιμαί :

Ἀπὸ 1—5 τετραγ. μέτρων δραχμαὶ 25 κατὰ τεμάχιον.
Ἀπὸ 5—10 τετραγ. μέτρων δραχμαὶ 50 κατὰ τεμάχιον.
Ἀπὸ 10—20 τετραγ. μέτρων δραχμαὶ 5 κατὰ τετραγ. μέτρον.
Ἄνω τῶν 20 τετραγ. μέτρων δραχμαὶ 7 κατὰ τετραγ μέτρον.
Ἐπὶ πλέον 5 τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστρα ἐπὶ τῆς δηλουμένης ἀξίας ἑκάστου τάπητος.
Αἱ ὡς ἄνω τιμαὶ ἐννοοῦνται δι' ὁλόκληρον τὴν θερινὴν περίοδον.
Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς Α. Ε. «ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ», Πατησίων 307. — Τηλέφωνον 80—191.

«ΔΙΤΣ»

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ

Παρελήφθησαν ΕΜΠΡΙΜΕ εἰς ὅλα τὰ νεώτερα σχέδια καὶ χρωματισμούς.

Εἰς ἐξαιρετικὰς τιμὰς ΚΡΕΠΟΝ ΕΜΠΡΙΜΕ.

Πλουσιωτάτη ποικιλία ΣΕΜΙΖΙΕ.

Πλατεῖα Συντάγματος

Τηλ. 20529

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΕΡΜΟΥ 3

VITANOVA

(ΝΕΑ ΖΩΗ)

Γέροντες καὶ ἀπολέσαντες τὴν χαρὰ καὶ τὰς ἀπολαύσεις τῆς νεανικῆς ἡλικίας, ζητήσατε ν' ἀναπληρώσετε τὴν εὐτυχίαν σας πίνοντες τὴν

VITANOVA

Πωλεῖται εἰς τὰ Φαρμακεῖα

Χονδρικὴ πώλησις: Φαρμακευτικὴ Ἑταιρεία «Μινέρβα», Ἀθῆναι.

Ο ΟΙΚΟΣ "ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ"

Εἰδοποιεῖ ὅτι ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου λειτουργεῖ ΣΧΟΛΗ ΡΑΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΠΤΙΚΗΣ μὲ τὸ τελευταῖο Παρισινὸ σύστημα.

Ὁδὸς Φωκίωνος 8.

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ & ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ ΜΑΡΚΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΙΚΩΝ

ὡς καὶ δακτυλιδίων

ΑΝΤΙΚΙΤΕ

Ἐπισκευὴ ὡρολογίων

ΗΓΓΥΗΜΕΝΗ

ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ ΑΡ. 12

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
Μενάνδρου 2—Ἀθῆναι. Τηλ. 1-46

ΔΗΜ. Γ. ΜΑ

Χειρουργὸς Ὀδοντία

Ὧραι ἐπισκέψεων

Ὁδὸς Ἐμμανουὴλ

ΜΕΓΑ ΛΑΧΕΙΟΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„ - "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ„

ΣΠΕΥΣΑΤΕ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΑΣ ΛΑΧΕΙΟ

ΔΩΡΑ 500.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» — «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» ΕΙΝΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ — ΤΟ ΤΟΝΙΖΟΜΕΝ — ΤΟ ΑΣΦΑΔΕΣΤΕΡΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟ

Οἱ συμμετέχοντες εἰς τὸ ΜΕΓΑ ΚΟΙΝΟΝ ΛΑΧΕΙΟΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»—«ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», καθ' ὃν τρόπον ὑπεδείξαμεν εἰς προηγούμενα φύλλα, θὰ κερδίσουν τὰ ἑξῆς μεγάλα καὶ πλούσια ΔΩΡΑ :

Ὁ Α΄ ἀριθμὸς θὰ κερδίσῃ 1 αὐτοκίνητο Studebaker 5 θέσεων, κλειστό, ἀξίας....	Δρχ.	150.000.—
Ὁ Β΄ 1 οἰκόπεδο στὴ θέσι «Κουπόνια» ἐπισθεν τῶν «Ἡλυσίων», ἰδιοκτησία τοῦ διευθυντοῦ μας κ. Κ. Ι. Θεοδωροπούλου πήχεων 464, ἀξίας	»	50.000.—
Ὁ Γ΄ 1 ραδιόφωνο, μὲ πλήρη ἐγκατάστασιν, ἀξίας	»	15.000.—
Ὁ Δ΄ 1 τάπητα πολυτελείας, ἀξίας.... ..	»	8.000.—
Ὁ Ε΄ 1 γραμμόφωνο, ἀξίας	»	4.000.—
Ὁ Ϛ΄ 1 γραμμόφωνο φορητόν, ἀξίας	»	2.500.—
Ὁ Ζ΄ 1 γραμμόφωνο φορητόν, ἀξίας	»	2.500.—
Ὁ Η΄ 1 ἐνδυμασίαν ἀνδρικήν, ἀξίας	»	2.500.—
Ὁ Θ΄ 1 ἀδιάβροχο ἀνδρικό, ἀξίας.....	»	1.500.—
Ὁ Ι΄ 1 ἀδιάβροχο γυναικεῖο, ἀξίας.....	»	1.500.—
Ὁ ΙΑ΄ ὕφασμα ἀνδρικό, ἀξίας.....	»	1.500.—
Ὁ ΙΒ΄ ὕφασμα γυνσ.κεῖο ἀξίας.....	»	1.500.—
Ὁ ΙΓ΄ ὕφασμα μεταξωτό, ἀξίας.....	»	1.500.—
Ὁ ΙΔ΄ ὕφασμα μεταξωτό, ἀξίας	»	1.500.—
Ὁ ΙΕ΄ 1 ντεντζίνα πλάκες γραμμοφώνου, ἀξίας	»	1.500.—
Ὁ ΙΣ΄ 1 γυναικεῖο καπέλλο, ἀξίας.....	»	1.000.—
Ὁ ΙΖ΄ 1 γυναικεῖο καπέλλο, ἀξίας.....	»	1.000.—
Ὁ ΙΗ΄ 1 γυναικεῖο κορσέ, ἀξίας.....	»	500.—
Ὁ ΙΘ΄ 3 ζεύγη κάλτσες, ἀξίας.....	»	500.—
Ὁ Κ΄ 3 ζεύγη κάλτσες, ἀξίας.....	»	500.—
Ὁ ΚΑ΄ 3 ζεύγη κάλτσες, ἀξίας.....	»	500.—
Ὁ ΚΒ΄ 1 ὀμπρέλλα ἀνδρική, ἀξίας.....	»	500.—
Ὁ ΚΓ΄ 1 ὀμπρέλλα γυναικεία, ἀξίας	»	500.—
600 ἀριθμοὶ ἀνὰ μίαν σειρὰν ἐκδόσεών μας, Βιβλιοθήκης «Μπουκέτου», ἀντὶ δρχ. 225, ἀξίας..	»	135.000.—
500 ἀριθμοὶ ἀνὰ μίαν σειρὰν Ἡμερολογίων, δρχ. 200 ἀξίας..	»	100.000.—
200 ἀριθμοὶ ἀνὰ ἓν βιβλίον «Καπετὰν Φάντασμα», ἀξίας	»	12.000.—
100 ἀριθμοὶ ἀνὰ ἓν βιβλίον «Καπετὰν Βρυκόλακα», ἀξίας.....	»	3.000.—
		500.000.—

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ
"ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„—"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ„
ΔΩΡΑ 500 ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ, 3 Μαΐου 1934.

The present lotery is not valid in United States of America

Τὸ Ἑβδομαδιαῖον Λαχεῖο μας παραμένει ὡς ἔχει, ἐφ' ὅσον μάλιστα οἱ λαμβάνοντες μέρος εἰς αὐτὸ ἀναγνώσται μας νὰ ἀπολύτως εὐχαριστημένοι καὶ ἀρκετὰ δῶρα κερδίζουν ἑβδομαδιαίως.

ΚΕΡΔΗ ΜΕΓΑΛΑ ΜΕ ΜΙΚΡΑΣ ΘΥΣΙΑΣ ΑΠΟΚΤΩΜΕΝΑ

Τὸ «Μπουκέτο» καὶ ἡ «Οἰκογένεια» εἶνε τὰ μόνα περιοδικὰ ποὺ προσφέρουν τόσα δῶρα στοὺς ἀναγνώστας των.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΥ
ΛΑΧΕΙΟΥ Του "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"
ΚΛΗΡΩΣΙΣ 24η

* 026986

ΑΘΗΝΑΙ, 3 Μαΐου 1934.

Ἡ κλήρωσις τοῦ παρόντος Ἑβδομαδιαίου Λαχείου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ φύλλον τῆς 17 Μαΐου ἐ. ἔ.

The present lotery is not valid in United States of America

ΑΧΙΛ. Κ. ΙΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 5

ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 23.038

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΥΤΣΗ 14

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΔΗ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ
ΧΑΡΤΙΑ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ ΤΟΙΧΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ - ΛΑΜΠΑΙ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΤΓΩΤΕΡ ΚΕΝΤ ΡΑΔΙΟ 708x

Τέσσαρες μεταβλητοὶ συμπυκνωταί.
Αὐτόματον βόλιουμ κοντρόλ.
Τὸν κοντρόλ.
9 συντονισμένα κυκλώματα ἐπὶ τῶν μεσαίων κυμάτων.
8 συντονισμένα κυκλώματα ἐπὶ τῶν βραχέων κυμάτων.
8 $^{1}/_{2}$ ἰντσῶν ἠλεκτροδυναμικὸν μεγάφωνον. Σελεκτιβιτὲ 6 κιλοσάϊκλς.
Λῆψις ἀπὸ 540—20000 κιλοσάϊκλς.

ΑΤΓΩΤΕΡ ΚΕΝΤ ΡΑΔΙΟ

Τηλέφ. 24-311

Παπαρρηγοπούλου 9, ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ